

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ٩٣' (93) - ΤΕΥΧΟΣ 10 - ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2016
ΑΘΗΝΑΙ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑ® του Μακ. Άρχιεπισκόπου Αθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. ΙΕΡΩΝΥΜΟΥ

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ: Κλάδος Ἐκδόσεων τῆς Ἐπικοινωνιακῆς καὶ Μορφωτικῆς
‘Υπηρεσίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

ΕΚΔΟΤΗΣ: ‘Ο Σεβ. Μητροπολίτης Κηφισίας, Ἀμαρουσίου καὶ Ὁρωποῦ κ. Κύριλλος

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΞΙΑ - ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΔΗΣ: Κωνσταντίνος Χολέβας

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΔΟΚΙΜΙΩΝ: Κωνσταντίνος Χολέβας, Λίτσα Ι. Χατζηφώτη, Βασίλειος Τζέρπος, Δρ Θ.

ΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ - ΕΚΤΥΠΩΣΗ - ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ: Ἀποστολική Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ: Χρ. Κωβαῖος, Ιασίου 1 – 115 21 Αθήνα. Τηλ.: 210-8160127 – Fax 210-8160128

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ: Ίωάννου Γενναδίου 14, 115 21, ΑΘΗΝΑ. Τηλ.: 210 72.72.253, Fax: 210 72.72.251
<http://www.ecclesia.gr> e-mail: periodika@ecclesia.gr

Γιά τὴν ἀποστολή ἀνακοινώσεων καὶ εἰδήσεων ἀπευθύνεσθε:

• γιά τὸ περιοδικό ΕΚΚΛΗΣΙΑ: periodika@ecclesia.gr

• γιά τὸ περιοδικό ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ: efimerios@ecclesia.gr • γιά τὸ περιοδικό ΘΕΟΛΟΓΙΑ: theologia@ecclesia.gr

Περιεχόμενα

ΤΕΥΧΟΣ – 10^ο,
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2016

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟΝ	884
ΣΥΝΟΔΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ	
Πορίσματα τοῦ ΙΣΤ' Πανελλήνιου Λειτουργικοῦ Συμποσίου μέ θέμα: Τό Άγιολόγιον τῆς Ἐκκλησίας	885
Ἡ ἔναρξη τῶν ἐργασιῶν τοῦ Ε' Ἐπιστημονικοῦ Συμποσίου γιά τὴν Ἑλληνική Ἐπανάσταση καὶ τὸν Φιλελληνισμό	892
Ἡ Β' ἡμέρα τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συνεδρίου γιά τὴν Ἑλληνική Ἐπανάσταση καὶ τὸν Φιλελληνισμό	895
<i>Toῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Τερωνύμου, Μήνυμα πρός τὸ Ε' Διεθνές Ἐπιστημονικό Συνέδριο γιά τό 1821 .....</i>	900
Πορίσματα τῆς ΚΗ' Πανορθοδόξου Συνδιασκέψεως Ἐντεταλμένων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ Τερῶν Μητροπόλεων γιά θέματα Αἰρέσεων καὶ Παραθρησκείας	902
ΟΜΙΛΙΑΙ	
<i>Toῦ Σεβ. Μητροπολίτου Σερρῶν καὶ Νιγρίτης κ. Θεολόγου, Οἱ Νεομάρτυρες .....</i>	905
ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ - ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ	919
ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ - ΚΛΗΤΗΡΙΑ ΕΠΙΚΡΙΜΑΤΑ	965
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ	967
ΔΙΟΡΘΟΔΟΞΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΑ	975

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟΝ

ΣΤΟ ΠΑΡΟΝ τεῦχος τοῦ περιοδικοῦ ΕΚΚΛΗΣΙΑ μπορεῖτε νά διαβάσετε τά Πορίσματα τοῦ ΙΣΤ' Πανελλήνιου Λειτουργικοῦ Συμποσίου τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Λειτουργικῆς Ἀναγεννήσεως καί τῆς ΚΗ' Πανορθοδόξου Συνδιασκέψεως τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπί τῶν Αἰρέσεων.

Θά βρεῖτε ἐπίσης τά Πεπραγμένα τοῦ Ε' Ἐπιστημονικοῦ Συνεδρίου γιά τό 1821, τό δόποιο διοργάνωσε ἡ Εἰδική Συνοδική Ἐπιτροπή Πολιτιστικῆς Ταυτότητος, καί τούς σχετικούς χαιρετισμούς τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Τερωνύμου καί τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Δημητριάδος καί Ἀλμυροῦ κ. Ἰγνατίου, Προέδρου τῆς Ἐπιτροπῆς.

Στή στήλη τῶν Ὁμιλιῶν δημοσιεύουμε τήν εἰσήγηση τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Σερρῶν καί Νιγρίτης κ. Θεολόγου γιά τούς Νεομάρτυρες, ἡ ὅποια παρουσιάσθηκε στό ΙΣΤ' Πανελλήνιο Λειτουργικό Συμπόσιο.

Ἡ ὥλη τοῦ τεύχους συμπληρώνεται, ὡς συνήθως, μέ τά ὑπηρεσιακά κείμενα τῶν Κανονισμῶν καί τῶν Προκηρύξεων, καθώς καί μέ τίς εἰδησεογραφικές στήλες τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Χρονικῶν καί τῶν Διορθοδόξων καί Διαχριστιανικῶν.

ΣΥΝΟΔΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ

Πορίσματα τοῦ ΙΣΤ' Πανελληνίου Λειτουργικοῦ Συμποσίου, μέθεμα: Τό Ἅγιολόγιον τῆς Ἐκκλησίας

(Λαμία, 19-21 Σεπτεμβρίου 2016)

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΝΟΔΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΕΩΣ

Συνοπτικῶς οἱ θέσεις, οἱ δόποις διατυπώθηκαν στὶς εἰσηγήσεις τοῦ Συμποσίου εἶναι οἱ ἀκόλουθες:

Α' ΘΕΟΛΟΓΙΚΕΣ ΘΕΣΣΕΙΣ

1. Η Ἐκκλησία τιμᾶ τοὺς Ἅγιους ἀπό τοὺς πρώτους χριστιανικούς αἰῶνες. Η παράδοση τῆς Ἐκκλησίας ἐκφράσθηκε συνοδικῶς (Ζ' Οἰκουμενική Σύνοδος) ὡς ἔξῆς:

«τιμᾶν καὶ μεγαλύνειν ἐδιδάχθημεν πρῶτον μέν τὴν κυρίως καὶ ἀληθῶς Θεοτόκον, τὴν ἀνωτέραν πασῶν τῶν ἐπουρανίων δυνάμεων, τάς τε ἄγιας καὶ ἀγγελικάς δυνάμεις, τούς τε μακαρίους καὶ πανευφήμους ἀποστόλους, προφήτας τε, τούς ἐνδόξους καὶ τούς καλλινίκους καὶ ὑπέρ Χριστοῦ ἀθλήσαντες μάρτυρας καὶ τούς ἄγιους καὶ θεοφόρους διδασκάλους καὶ πάντας τούς ὁσίους ἄνδρας, καὶ ἔξαιτεῖσθαι τάς τούτων πρεσβείας, ὡς δυναμένας ἡμᾶς οἰκειῶσαι τῷ παμβασιλεῖ τῶν ὅλων Θεῶ, φυλάττοντας δηλαδή τάς αὐτοῦ ἐντολάς καὶ ἐναρέτως βιοῦν προαιρουμένους ἔτι γε μήν ἀσπαζόμεθα καὶ τὸν τύπον τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ σταυροῦ καὶ τά ἄγια λείψανα τῶν ἄγιων, καὶ τάς ἄγιας καὶ σεπτάς εἰκόνας ἀποδεχόμεθα καὶ ἀσπαζόμεθα καὶ περιπτυσσόμεθα, κατὰ τὴν ἀρχῆθεν παράδοσιν τῆς ἄγιας του Θεοῦ Καθολικῆς Ἐκκλησίας». (J. Harduin, *Acta Conciliorum* IV, 265. "Ιδε καὶ Πρακτικά τῶν Ἅγιων καὶ Οἰκουμενικῶν Συνόδων...., Ἐκδοση Καλύβης Τιμίου

Προδρόμου Ἱερᾶς Σκήτης Ἁγίας Ἄννης Ἅγιον Ὁρος, τόμος Γ', σελ. 413).

2. Η τιμὴ καὶ ἡ ἐπίκλησις τῶν Ἅγιων οὐδόλως ἀντιβαίνει ἡ ἀκυρώνει ἡ ὑποκαθιστᾶ τὸ μεσιτικόν ἔργον τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ ὅποιος παραμένει, κατά τὸν θεῖον Ἀπόστολον Παῦλον, ὁ κατεξοχήν μεσίτης μεταξύ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων κατά τὸ ἀποστολικόν λόγιον: «εἰς γάρ Θεός, εἰς καὶ μεσίτης Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, ἀνθρωπος Χριστός Ἰησοῦς» (Πρός Τιμόθεον Α', β' 5). Διά τοῦτο ἡ Θεοτόκος καὶ ὅλοι οἱ Ἅγιοι καλούνται πρέσβεις καὶ ἰκέται τῶν πιστῶν πρός τὸν Θεόν ὅπως ἀναφέρονται στά τροπάρια:

Διά τὴν Θεοτόκον «Πρεσβεία θερμή, καὶ τεῖχος ἀπροσμάχητον, ἐλέους πηγή, τοῦ κόσμου καταφύγιον, ἐκτενῶς βοῶμέν σοι· Θεοτόκε Δέσποινα πρόφθασον, καὶ ἐκ κινδύνων λύτρωσαι ἡμᾶς, ἡ μόνη ταχέως προστατεύουσα» ἡ διά τοὺς λοιποὺς Ἅγιους «Ἴκετεύσατε ὑπέρ ἡμῶν, ἄγιοι Ἀπόστολοι καὶ ἄγιοι πάντες, ἵνα ρυθῶμεν κινδύνων καὶ θλίψεων ἡμᾶς γάρ θερμούς προστάτας, πρός τὸν Σωτῆρα κεκτήμεθα».

3. Η Ἅγιότητα εἶναι ἡ κατεξοχήν ἴδιότητα τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ. Καὶ ὅπως ψάλλει ἡ Ἐκκλησία μας, εἰς Ἅγιος, εἰς Κύριος, Ἰησοῦς Χριστός εἰς δόξαν Θεοῦ Πατρός». Ὁμως, ἡ Ἅγιότητα εἶναι καὶ (ἡ) κλήση τοῦ Θεοῦ πρός τοὺς ἀνθρώπους κατὰ τὸ ἀγιογραφικόν λόγιον «ἄγιοι γίνεσθε ὅπι ἄγιός εἶμι» (Λευτικοῦ ιθ' 2, Α' Πέτρου α' 16) καὶ «ἔσεσθε μοι μάρτυρες ἐν τε Ἱερουσαλήμ καὶ ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Σαμαρείᾳ καὶ ἔως ἐσχάτου τῆς γῆς» (Πράξεων Ἀποστόλων Α', 8).

4. Ἡδη ἀπό τὴν ἐποχή τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, τονίζεται ἀπό τὸν Προφήτη Μιχαία πρός τοὺς

εύσεβεῖς Ἰουδαίους ὅτι γιά νά πετύχουν τήν ἀγιότητά τους πρέπει: α) Νά εἶναι δίκαιοι πρόσδιλοις τούς ἀνθρώπους· β) νά ἀγαποῦν διλούς· καὶ γ) νά εἶναι πρόθυμοι νά πράπτουν ὅ,τι θέλει ὁ Θεός («εἰ ἀνηγγέλη σοι ἀνθρωπε τί καλόν ἡ τί Κύριος ἐκξητεῖ παρά σοῦ ἄλλ’ ἡ τοῦ ποιεῖν κρῆμα καὶ ἀγαπᾶν ἔλεον καὶ ἔτοιμον εἶναι τοῦ πορεύεσθαι μετά Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου;», Μιχ. 6,8). «Ολες αὐτές οἱ προτροπές ἀνακεφαλαιώθησαν καὶ ἐτελειοποιήθησαν ἀπό τὸν Κύριό μας Ἰησοῦ Χριστό, ὁ ὅποιος τόνισε, ὅτι ἡ ἀρετὴ τῶν μαθητῶν Του πρέπει νά εἶναι ἀνώτερη αὐτῶν πού ἔζησαν στό καιρό τῆς Π.Δ. (Ματθαίου ε' 20).

5. Μέ τή σάρκωση τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ ἡ Καινή Διαθήκη ἀφ' ἐνός μέν ἀφομοίωσε τήν περί ἀγιότητας πλούσια διδασκαλία τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης ἀφ' ἑτέρου δέ προχωρησε, προσδιορίσασα καὶ ἀποκρυσταλλώσασα περισσότερο τό θέμα τοῦ ἀγιασμοῦ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ κόσμου, μέ ἀποκρύφωμα τή θυσία-αὐτοπροσφορά στόν Θεό καὶ στόν κόσμο τοῦ σαρκωθέντος Λόγου, πράξη πού θυμόμαστε στή θεία Λειτουργία, ὅπως προσέφεροε τή ζωή Του θυσία στό Θεό ὑπέρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς καὶ σωτηρίας.

6. Κάθε Ἀγιος μέ δλόκληρο τόν βίο του καὶ ἴδιαιτερα μέ τόν τρόπο τῆς τελευτῆς του, εἴτε μαρτυρικός εἶναι αὐτός εἴτε εἰρηνικός, δίδει τήν μαρτυρία περί τῆς δυνάμεως τοῦ Ἀγίου Πνεύματος πού ἀναγεννᾷ καὶ δοξάζει τόν ἀνθρωπον. Ὁ κάθε ἀνθρωπος καλεῖται νά γίνει ἀγιος καὶ ἡ Ἐκκλησία τοῦ παρέχει δλα τά μέσα καὶ κυρίως τά Μυστήρια Τῆς.

B' ΧΟΡΟΙ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ

1. Μερικά ἀπό τά μέλη τῆς Ἐκκλησίας τιμῶνται γιά τήν ἀρετή τους καὶ προβάλλονται πρόσδιλοι μήτραι τῶν πιστῶν, κατόρθωση τῶν ἀρετῶν καὶ τήρηση τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ. Σέ διλούς τούς ἀγίους ἡ Ἐκκλησία ἀναγνωρίζει ἔνα γνήσιο καὶ ἀληθινό φίλο τοῦ Θεοῦ πού δοξάσθηκε ἀπό Αὐτόν μέ διαφορετικό τρόπο, στόν ὅποιον φανερώνονται μέ ποικίλους καὶ θαυμαστούς τρόπους τά χαρίσματα τοῦ Ἀγίου Πνεύματος.

2. Ἡ Ἐκκλησία ἀναγνωρίζει χορούς Ἀγίων. Κατά τόν Μέγα Βασίλειο, ὁ Θεός «Τιμήσει γάρ τούς μέν μείζοις τιμαῖς, τούς δέ ὑποδεεστέραις,

ἐπειδή ἀστήρ ἀστέρος διαφέρει ἐν δόξῃ» (Α' Κορινθίους ιε' 41) καὶ ἐπειδή πολλαί μοναί παρά τῷ πατρὶ, τούς μέν ὑπερεχούσαις καὶ ὑψηλοτέραις καταστάσεσί τους δέ ὑποδεεστέραις ἀναπαύσει». (Εἰς Ἡσαΐαν κεφ 247 Migne P.G. 30:556)

Υπεραγία Θεοτόκος

3. Ἡ τιμὴ πρόσδιλη τήν Υπεραγίαν Θεοτόκον ἐπισφραγίσθηκε μέ τίς ἀποφάσεις δύο Οἰκουμενικῶν Συνόδων, τῆς Γ' ἐν Ἐφέσῳ (431) καὶ τῆς Δ' ἐν Χαλκηδόνι (451) «ἡ μετά Θεόν Θεός, τά δευτερεῖα τῆς Τριάδος κατέχουσα», κατά τόν ἄγιον Ἀνδρέα Κρήτης, (τρίτο προσόμοιο τοῦ δευτέρου κανόνος τοῦ πλαγίου πρώτου ἥχου τοῦ Θεοτοκαρίου), διά τῆς ὅποιας ἡ Ἐκκλησία ἀναγνωρίζει:

α. Τήν προσωπικήν ἀγιότητά Τῆς «ἡ μόνη ὄντως τετιμημένη ὑπέρ πᾶσαν κτίσιν» κατά τόν ἄγιον Ἰωάννην τόν Δαμασκηνόν (Ἐκδοσις Ἀκριβής τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως παραγγαφ. 56), ἔνεκα τῆς ὅποιας ἐκλέχθηκε ἀπό τό Θεό νά γίνει μητέρα Του.

β. Τήν ἐθελούσια συνεργασία Τῆς στή σωτηρία τοῦ ἀνθρωπίνου γένους καὶ τήν συμβολή Τῆς - διακονία Τῆς στό μυστήριο τῆς θείας οἰκονομίας καὶ ἐνσαρκώσεως τοῦ Θεοῦ Λόγου.

γ Τήν κεντρική θέση Τῆς στό μυστήριο τῆς Ἐκκλησίας, στήν προσευχή τῶν πιστῶν. Ἡ θέση τῆς Πλατυτέρας στηρίζεται σ' αὐτή τήν πίστη.

Ἄγιοι Ἀγγελοι

4. Οι ἀγιοι Ἀγγελοι ἀναφέρονται στήν Παλαιά καὶ στήν Καινή Διαθήκη ὡς οἱ πιστοί ὑπηρέτες τοῦ Θεοῦ, οἱ ὅποιοι κατά τόν Ἀπόστολο Παῦλο ὑμνολογοῦν τόν Θεόν καὶ διακονοῦν στό ἔργο τῆς σωτηρίας τῶν ἀνθρώπων «Εἰσί λειτουργικά πνεύματα εἰς διακονίαν ἀποστελλόμενα διά τούς μέλλοντας κληρονομεῖν σωτηρίαν» (Πρός Ἐβραίους 1,14).

Τίμιος Πρόδρομος

5. Ὁ Τίμιος Πρόδρομος τιμήθηκε καὶ ἐπαινέθηκε ἦδη ἀπό τόν ἴδιο τόν Κύριό μας, ὡς ὁ Μείζων τῶν Προφητῶν, ἀφ' ἐνός μέν γιά τήν ἀγία ζωή του (Ματθαίου ια',11) ἀφ' ἑτέρου δέ γιά τήν διακονία του νά προετοιμάσει τόν κόσμο γιά τήν ἔλευση τοῦ Μεσσία.

*Άπόστολοι, Προφήτες, Ιεράρχες,
Μάρτυρες καί πάντες Ἅγιοι*

6. Άκολούθως ἡ Ἐκκλησία κατέταξε τούς Ἅγιους σέ Χορούς Ἀποστόλων, Προφητῶν, Ιεραρχῶν, Μαρτύρων (Ιερομαρτύρων, Οσιομαρτύρων, Νεομαρτύρων), Ὁσίων καί Δικαίων. «Καὶ αὐτός ἔδωκε τούς μέν ἀποστόλους, τούς δέ προφήτας, τούς δέ εὐαγγελιστάς, τούς δέ ποιμένας καὶ διδασκάλους, πρός τὸν καταρτισμὸν τῶν ἁγίων εἰς ἔργον διακονίας, εἰς οἰκοδομὴν τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ» (Πρός Ἐφεσίους δ', 11-12) «Διαιρέσεις δέ χαρισμάτων εἰσὶ, τὸ δέ αὐτό Πνεῦμα· καὶ διαιρέσεις διακονιῶν εἰσὶ, καὶ ὁ αὐτός Κύριος· καὶ διαιρέσεις ἐνεργημάτων εἰσὶν, ὁ δέ αὐτός ἐστι Θεός, ὁ ἐνεργῶν τὰ πάντα ἐν πάσιν» (Α' Κορινθ. 12, 4-6) «Καὶ οὓς μέν ἔθετο ὁ Θεός ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ πρῶτον ἀποστόλους, δεύτερον προφήτας, τρίτον διδασκάλους, ἔπειτα δυνάμεις, εἶτα χαρίσματα ἰαμάτων, ἀντιλήψεις, κυβερνήσεις, γένη γλωσσῶν» (Α' Κορινθ. 28)

Τίμιος Σταυρός

7. Μαζί μέ τούς Ἅγιους τιμᾶται καί ὁ Τίμιος Σταυρός μέ τίς πέντε ἑορτές τοῦ ἑορτολογίου, ἐγκωμιαστικούς λόγους καί ὑμινούς.

Νεομάρτυρες

8. Ξεχωριστή θέση μέσα στό πολύφωτο νοητό στερέωμα τῆς ἁγίας Ἐκκλησίας μας κατέχουν οἱ πολύαθλοι Νεομάρτυρες, οἱ ὅποιοι στήν μαρτά καὶ ἀσέληνη νύκτα τοῦ ἐθνικοῦ μας βίου, πού ἔκινησε μετά τήν πτώση τῆς Βασιλίδος στούς Ὁθωμανούς Τούρκους, ἀνεδείχθησαν τά ἔμψυχα ἐκεῖνα λυχνάρια πού ἐφώτισαν παρακλητικῶς τήν ζωή τοῦ ὑπόδουλου Γένους.

9. Οἱ Μάρτυρες καί οἱ Νεομάρτυρες συνιστοῦν χαρισματικές προσωπικότητες μέσα στήν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ.

10. Κατ' ἔξοχήν στό χορό τῶν Ἅγιων ἡ Ἐκκλησία κατέτασσε τούς Νεομάρτυρες. Διατυπώθηκε δέ ἡ γνώμη καθ' ἥν οἱ Νεομάρτυρες ἔδει νά τιμῶνται ὡς ἄγιοι καί ἀνευ εἰδικῆς αὐτῶν ἀνακηρύξεως ὑπό τῆς Ἐκκλησίας. Πρός ὑποστήριξιν δέ τῆς γνώμης ταύτης ὁ Ἀθανάσιος ὁ Πάροιος (†1813) συνέγραψε πραγματείαν, ὑπό τήν ἐπιγραφήν «ὅτι οἱ νέοι μάρτυρες εἰσὶν ἄγιοι καί πρέπει νά

τιμῶνται ὡς τοιοῦτοι καί ἀνευ κανονικῆς διαγνώσεως τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας», ἀλλά παρά τήν ὁρθήν ταύτην γνώμην ἔξεδίδοντο καί ἐπίσημοι πράξεις ἀνακηρύξεως τῶν Νεομαρτύρων ὡς ἄγιων. Ἐπειδή δέ ἡ Ἐκκλησία δέν ἡδύναντο πάντοτε περὶ πάντων τῶν Νεομαρτύρων νά προβαίνει εἰς ἔκδοσιν ἐπισήμων κανονικῶν πράξεων, ἔνεκα τῆς ἀπειλῆς τῶν δυναστῶν, ἡ τιμή τῶν ἄγιων Νεομαρτύρων δέν ἐγενικεύθη, παρέμεινε δέ μᾶλλον τοπική.

11. Υφίσταται διάκρισις μεταξύ ἥρωος τῆς πατρίδος καί ἄγιου. «Ολοι οἱ θυσιάσαντες ἐαυτούς πρός ὑπεράσπισην τῆς πατρίδος δέν δύνανται νά τιμηθοῦν ὡς Ἅγιοι τῆς Ἐκκλησίας περὶ ὃν ὑφίστανται κριτήρια ἐκκλησιαστικά.

Γ' ΜΑΡΤΥΡΟΛΟΓΙΑ - ΣΥΝΑΞΑΡΙΑ - ΒΙΟΙ ΑΓΙΩΝ - ΜΗΝΟΛΟΓΙΑ

1. Ως πρῶτο Μαρτυρολόγιο θά μποροῦσε νά χαρακτηρισθεῖ ἡ Ἅγια Γραφή (Παλαιά καί Καινή Διαθήκη) ἡ ὅποια ἔξιστορεῖ τήν μαρτυρική θυσία ἐκλεκτῶν τοῦ Θεοῦ ψυχῶν. Συνοπτικῶς ἀναφέρονται ἀπό τόν Κύριο μας Ἰησοῦ Χριστό οἱ μαρτυρόσαντες κατά τήν περίοδο τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, στούς λόγους Του μέ τούς ὅποιους εἴπε ὅτι θά ἐκζητηθῇ «πᾶν αἷμα δίκαιον ἐκχυνόμενον ἐπί τῆς γῆς ἀπό τοῦ αἵματος Ἀβελ τοῦ δικαίου ἐως τοῦ αἵματος Ζαχαρίου νίοῦ Βαραχίου» (Ματθαίου 23,35). Εἰς τήν Καινή Διαθήκην ἀναφέρονται τό μαρτύριον τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, τῶν Ἀποστόλων, τοῦ Πρωτομάρτυρος καί Ἀρχιδιακόνου Στεφάνου καί τῶν ἀναφερομένων πεπελεκισμένων στήν Ἀποκάλυψη: «καὶ εἶδον θρόνους, καὶ ἐκάθισαν ἐπ' αὐτούς, καὶ κρῆμα ἐδόθη αὐτοῖς, καὶ τάς ψυχάς τῶν πεπελεκισμένων διά τήν μαρτυρίαν Ἰησοῦ καὶ διά τόν λόγον τοῦ Θεοῦ» (Ἀποκάλυψη 20,4). Ἐκτός δέ τούτου ἡ Ἅγια Γραφή ἀναφέρει καί τούς προτρεπτικούς καί ἐνθαρρυντικούς λόγους τοῦ Κυρίου πρός τούς πιστούς γιά τό μαρτύριο.

2. Οἱ Βίοι τῶν Ἅγιων ἀποτελοῦν θαυμαστά παραδείγματα γιά τό πῶς μπορεῖ κάποιος νά φθάσει στήν ἀγιότητα καί ἀποτελοῦν ἄριστο μέσο παιδαγωγίας στά χέρια ἔμπειρων ποιμένων.

3. Ἐπισημαίνεται ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἀποκάθαιρε θεολογικῶς ἀπό παρεισφρύσεις αἰρετικῶν στοι-

χείων πού ἄλλοιώνουν τήν δογματική ἀκρίβεια καὶ τήν ιστορικότητα τῶν ἀγιολογικῶν κειμένων.

‘Η σχέση ύφους καί περιεχομένου τῶν βιογραφιῶν τῶν Ἅγιων δῆλθε διά πολλῶν διακυμάνσεων στήν προσπάθεια τό «ύψηλό» περιεχόμενο τοῦ θέματος νά παρουσιασθεῖ μέρη ορικό καλλωπισμό. Ό συνδιασμός αὐτός ἀναδεικνύει τήν σπουδαιότητα τοῦ ρόλου τοῦ βιογράφου ἐνός Ἅγιου στήν συγγραφή ἐνός κειμένου. Ή τέχνη συγγραφῆς ἀποτελεῖ τό «δχημα» καί δὲ βιογράφος τό μέσο διάδοσης τῶν ἄγιων στούς ἀναγνῶστες ἢ τό ἀκροατήριο.

4. Στούς διαρρεύσαντες αἰῶνες ἀνεδείχθησαν σπουδαῖοι βιογράφοι καὶ ἐγκωμιαστές εἴτε μεμονωμένων Ἅγιων εἴτε συντάσσοντας καταλόγους Ἅγιων. Ἐτσι διεμορφώθησαν καὶ διεσώθησαν διάφορα Μαρτυρολόγια ὅπως π.χ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τό Παλαιστινιακό, τό Συριακό, τό Αἰγυπτιακό, τῆς Ρώμης κ.ἄ. Οἱ διακεριμένοι καὶ ἔξεχοντες βιογράφοι τοῦ ἡ αἰῶνος Συμεών Μεταφραστής (περί τό 960) καὶ Βασίλειος ὁ Πορφυρογέννητος (941-1028) προσπάθησαν νά καταγράψουν συντόμως καὶ οὐσιαστικῶς εἰς μία «συλλογή» βιογραφίες Ἅγιων τοῦ Μηνολογίου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ νά χρησιμοποιηθοῦν στήν λατρεία.

5. Δύο εἶναι οἱ βασικές, ποιμαντικῆς φύσεως, λειτουργίες τῶν Ἑγκωμίων καὶ γενικώτερα τῶν Βίων ἀγίων: ἡ μίμηση καὶ ἡ μνήμη. Ὁ Ἰδιος ὁ Θε-άνθρωπος ἔδωσε τό μέτρο μιμήσεως γιά τούς ἐν Χριστῷ πιστούς μέ τά κάτωθι λόγια: «ὑπόδειγμα γάρ δέδωκα ὑμῖν, ἵνα καθώς ἐγώ ἐποίησα ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς ποιῆτε» (Ιωάν. 13,15). Τό δέ ύπόδειγμα πού ύπεδειξε ὁ Χριστός στούς πιστούς εἶναι αὐτό τῆς θυσίας κατά τό Κυριακό λόγιο «ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἔαυτόν καὶ ἀρά-τω τόν σταυρόν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθείτω μοι» (Μάρκ. Η' 34) καί τό τοῦ Ἀποστόλου Παύλου «οἱ δέ τοῦ Χριστοῦ τήν σάρκα ἐσταύρωσαν σύν τοῖς παθήμασι καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις» (Πρός Γαλάτας ε', 24)

Α' ΙΕΡΑ ΛΕΙΨΑΝΑ

1. Ἡ δύναμι τῶν ἱερῶν λειψάνων συνδέεται ὅχι μέ το λειψανο-νεκρό σῶμα χωρίς ψυχή, ἀλλά μέ τήν ζωντανή ἐν οὐρανῷ ψυχή τοῦ μάστυρα, ἡ

όποια διά τῆς σχέσεώς της μέ τόν Κύριο καί τῆς χάριτος πού ἔλαβε ἀπό τόν Θεό χαριτώνει καί τό λείψανό του, καθιστώντας το «ζῶν καί ἀνθοῦν» καί πηγή πολλῶν θαυμάτων.

2. Ή περί ίερῶν λειψάνων θεολογία τῆς Ἐκκλησίας ἀποτελεῖ ἴσχυρή καὶ σαφῆ ἀπάντηση στούς ἀνά τούς αἰῶνες μέχρι σήμερα ἀγιομάχους, πού περιφρονητικά ἀποκαλοῦν τά ίερά λείψανα «κόκκαλα» καὶ μέμφονται τούς πιστούς, δπως οἱ ἐθνικοί, γιά είδωλολατρία.

Ε' ΔΙΑΚΗΡΥΞΙΣ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ

Στήν Ἐκκλησία μας δέν υἱοθετήθηκε ό όρος «ἀγιοποίηση» διότι ή Ἐκκλησία δέν «ποιεῖ», δέν «κατασκευάζει» όγιους οὔτε «ἀναγνωρίζει». Μόνο «διακηρύσσει», ἀναγγέλει, ἀνακοινώνει στούς πιστούς τήν ἀγιότητα τῶν μελῶν Της βάσει κοιτηρίων πού εἶναι:

α. Τό μαρτυριον ὑπέρ τῆς χριστιανικῆς πίστεως καὶ ἡ διά τούτου τελείωσις τοῦ μάρτυρος πού ἀποτελεῖ δεῖγμα καὶ λόγον ἄγιοτητος.

β. Ὁ ἄγιος κατά πάντα βίος, διά τε τήν καθ' ἐαυτόν ἀξίαν αὐτοῦ καὶ διά τό ὑπόδειγμα ὅπερ συνιστᾶ πρός τούς λοιπούς ἀνθρώπους διά τήν κατά πάντα θεάρεστον βιωτήν, ἀποτελεῖ ἀσφαλῆ βάσιν ἀναγνωρίσεως τῆς ἁγιότητος.

γ. Ἐξέχουσαι δὲ ὅλως ὑπηρεσίαι πρός τὴν χριστιανικήν θρησκείαν καὶ τίν ἐκκλησίαν, δι' ᾧν αὗται σημαντικῶς προήχθησαν καὶ ἀνεπτύχθησαν, (ἀναγνώρισις τοῦ χριστιανισμοῦ ὡς ἐπισήμου θρησκείας τοῦ κράτους ὑπὸ τοῦ Μ. Κωνσταντίνου καὶ ἀπόδοσις τῆς προσκυνήσεως εἰς τὰς ἵ. Εἰκόνας ὑπὸ τῆς αὐτοκρατείρας Θεοδώρας), ἀποτελοῦν σπουδαίους λόγους πρός ἀναγνώρισιν προσώπου τινός ὡς ἄνγειον.

δ. Ή μαρτυρία διενεργηθέντων καί διενεργουμένων θαυμάτων ὑπό τοῦ Θεοῦ τῇ μεσιτείᾳ τοῦ ἀγίου προσώπου εἴτε ἐν ζωῇ, εἴτε μετά θάνατον. Ταῦτα ἀνέκαθεν ἐδέχετο ἡ Ἐκκλησία, εἰς ὁλόκληρον δέ τήν πατερικήν φιλολογίαν μαρτυροῦνται, χωρίς νά υπάρχει ἀνάγκη νά ἀποδίδει τις αὐτά πάντοτε εἰς συναξαριστικάς τάσεις καί εἰς τήν φανταστικήν δημιουργίαν θαυματουργικῶν γεγονότων. Τά διάφορα θαύματα τῶν ἀγίων, τά κοινῶς πιστευόμενα ὡς ὑπό τούτων τελούμενα, κατά τήν ἀκοιβῆ τῆς Ἐκκλησίας ἀντίληψιν, δέν τελοῦνται

ύπ' αὐτῶν, ἀλλά ταῖς πρεσβείαις αὐτῶν ὑπό τῆς πανοθενουργοῦ θείας δυνάμεως, ὡς ὁρθῶς διατυποῦται ἐν τῇ συνοδικῇ πρᾶξει, δι' ἣς ἀναγνωρίζεται ὡς ἄγιος, ὁ Γεράσιμος ὁ νέος ἀσκητής Κεφαλληνίας: «πολλῷ μᾶλλον ἐπιβεβαιοῦνται καὶ ἐπισφραγίζονται καθ' ἐκάστην τοῖς θαύμασιν, ὅσα εἰς ὠφέλειαν τῶν δεδομένων καὶ καταφευγόντων εἰς τὸ θεῖον αὐτοῦ τέμενος ἥ μεγαλόδωρος τοῦ ἀγαθαρχικοῦ πνεύματος ἀπεργάζεται χάρις» (Παρὰ Χρυσοστόμῳ Παπαδοπούλῳ, ὁ ἄγιος Γεράσιμος κ.λπ. σελ., 25 καὶ ἀλλαχοῦ).

Ἡ διατήρηση ἀκεραιού καὶ ἀλύτου του σώματος τῶν μαρτύρων ἡ τῶν ἀγίων δέν εἶναι ἀπαραίτητος, οὐδέ εἶναι πάντοτε δεῖγμα ἀγιότητος ἡ δέ Ἐκκλησία τιμᾶ καὶ τά μή ἀκέραια διατηρούμενα λείψανα τῶν ὄγιων, ὅπινα ὡς ἐπί τὸ πλεῖστον εἶναι τεμάχια ὅστιν φυλασσόμενα εἰς τάς γνωστάς πολυτίμους κατά τὸ μᾶλλον καὶ ἥπτον λειψανοθήκας.

Συνοδική πρᾶξις (δρος ἥ τόμος) τῶν Πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας Παϊσίου, Ἀντιοχείας Μακαρίου καὶ Μοσκοβίας Μακαρίου ἐκδοθεῖσα ὑπό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐν Μοσκοβίᾳ ἐν ἔτει ζροδὸς μηνός Ἰανουαρίου ὁρίζει πλήν ἄλλων, «...δόμοιώς καὶ τά τῶν νεκρῶν σώματα τά εὑρισκόμενα καὶ ἐν τοῖς καιροῖς τούτοις ἀκέραια καὶ ἄλυτα μή τολμηζέτω τις ἀπό τοῦ νῦν ἄνευ ἀξιοπίστου μαρτυρίας καὶ συνοδικῆς ἀποφάσεως τιμᾶσθαι αὐτά καὶ σέβεσθαι ὡς ἄγια, διότι εὐρίσκονται πολλά σώματα ἀκέραια καὶ ἄλυτα οὐχὶ ἀπό ἀγιωσύνης, ἀλλ' ὡς ὑπὸ ἀφορισμοῦ καὶ κατάρας...» (παρὰ Κ. Δεληκάνη, Πατριαρχικά ἔγγραφα, τόμος Γ' σελ. 136,7).

Ἐπειδὴ ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀναπέμπει τά αἰτήματα τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων πρός τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο πρός ἀπόφανσιν περὶ τῆς διακηρύξεως τῆς ἀγιότητος μελῶν τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐντάξεως αὐτῶν εἰς τὸ ἔօρτολόγιον καταχωρούμεν καὶ τά τεθέντα ὑπό τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου κριτήρια:

«Κατά τήν παράδοση τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως προκειμένου περὶ ἀναγνωρίσεως καὶ κατατάξεως εἰς τόν χορόν τῶν Ἅγιων τῆς Ἐκκλησίας τῶν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ δεδοξασμένων προσώπων, ἐφαρμόζονται αἱ ἔξῆς γενικαὶ ἀρχαὶ:

α) Ἡ ἔξέλεγξις τῶν στοιχείων τῆς ἀγιότητος ὀφείλει γίγνεσθαι διά Συνόδου, συγκροτουμένης

ἐξ ἀπάντων τῶν Μητροπολιτῶν, Ἀρχιεπισκόπων, Ἐπισκόπων καὶ ὀφφικιάλων κληρικῶν τῆς οἰκείας Ἐκκλησίας.

β) Ἡ ἔξέλεγξις περιπτεύει τῶν Ἱερῶν ἐκείνων προσώπων, ἀπερὶ ἣ γενικὴ ἐκκλησιαστικὴ συνείδησις ποιμένων καὶ ποιμανομένων ἀνεγνώρισεν ὡς ἀγίους καὶ ὡς τοιούτους ἐπὶ μακρόν ἥδη χρόνον τιμᾶ καὶ γεράίρει. Τῶν Ἱερῶν τούτων προσώπων τῶν σιωπηρῶς μέχρι τοῦ νῦν ὡς ἡγιασμένων καὶ δεδοξασμένων παρά Θεοῦ τιμωμένων γίγνεται μόνον τυπική ἀναγνώρισις ὑπό τῆς Ἐκκλησίας κατά τά ἀνωτέρω.

γ) Κατά τήν ἀνακήρυξιν γίγνεται σχετικὴ ἐκκλησιαστικὴ πρᾶξις, περὶ ἣς ὡς δεῖγμά τι δύναται χρησιμεῦσαι ἡ ἐν ἀντιγράφῳ ἔγκλειστος ὕδε πρᾶξις τοῦ καθαγιασμοῦ τοῦ Ἅγίου Γερασίμου τοῦ νέου, τοῦ γενομένου ἐπὶ τοῦ μακαρίου Πατριάρχου Κυρίλλου τοῦ Λουκάρεως κατά τάς ἀρχάς τοῦ ΙΖ' αἰώνος.

δ) Ἡ πρᾶξις τῆς ἀνακηρύξεως ὑπογράφεται πανηγυριῶς ἐν τῷ ναῷ, γινομένης τῆς προστηρούσης ἐκκλησιαστικῆς τελετῆς ὡς ἔξῆς: Κατερχομένης δηλ. ἀπάσης τῆς Συνόδου εἰς τόν ναόν καὶ τιθεμένου ἐν τῷ μέσῳ τοῦ Εὐαγγελίου ψάλλονται τά τροπάρια «Εὐλογητός εἰ», Χριστέ ὁ Θεός ἡμῶν..., «Οτε καταβάς...» κ.τλ. Είτα ἀναγινώσκεται καὶ ὑπογράφεται ὑπὸ πάντων τῶν τῆς Συνόδου μελῶν, ἅτινα παρίστανται, ἡ πρᾶξις τῆς ἀγιοποίησεως, ἀμέσως δέ μετά τοῦτο ψάλλονται τά τροπάρια «Ἄγιοι μάρτυρες οἱ καλῶς ἀθλήσαντες...». «Τάς ἀλγηδόνας τῶν Ἅγιων ἃς ὑπέρ σου ἔπαθον...». «Τῶν ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ μαρτύρων σου ὡς πορφύρων καὶ βύσσον τά αἵματα...».

ε) Εὐκαίρως περὶ τῶν ἀξιολογωτέρων ἐκ τῶν ἀνακηρυχθησομένων ἀγίων συντάσσεται, ὡς εἰκός καὶ ἴδιαίτερα ἀκολουθία πρός χρῆσιν εἰς τάς ἐκκλησίας ἐντός τοῦ πλαισίου τῆς ὑμνολογίας καὶ τελετουργίας τῶν Ορθοδόξων Ἐκκλησιῶν.

στ) Ἐπίσης ἀναγκαία εἶναι ἡ ἀνακομιδὴ τῶν λειψάνων, ἀν ταῦτα σώζωνται, καὶ τό χρῖσμα αὐτῶν δι' Ἅγιου Μύρου, κατά τήν ἀνακομιδήν δέ τῶν λειψάνων συνήθεις εἶναι παννυχίδες καὶ λειτουργίαι πανηγυρικαί» (Ἀρχιεπισκόπου Αθηνῶν Χρυσοστόμου, Περὶ τῆς ἀνακηρύξεως τῶν Ἅγιων ἐν τῇ Ορθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ, ἐν ΕΚΚΛΗΣΙΑ 1934 (τ.12) σελ. 331-355).

Προσέτι, δσον ἀφορᾶ εἰς τό θέμα τῆς ἀνακηρύξεως τῶν Ἅγίων εἶναι ἀξιοπρόσεκτα τά ἀκόλουθα τρία σημεῖα:

1. «‘Ο Πατριάρχης Ἱεροσολύμων Νεκτάριος (1660-1669) ὡς βάσιν ἀνακηρύξεως ἄγίου λέγει, ὅτι «τρία θεωροῦνται τά μαρτυροῦντα τήν ἀληθῆ ἐν ἀνθρώποις ἀγιότητα· πρῶτον ὁρθοδοξία ἀμωμος, ἀρετῶν κατόρθωσις ἀπασῶν, ἐν αἷς ἔπειται ἡ περὶ τήν πίστιν μέχρις αἵματος ἀντικατάστασις καὶ τέλος ἡ παρά Θεοῦ ἐπίδειξις σημείων ὑπερφυῶν καὶ θαυμάτων» (Πρός τάς προσκομισθείσας θέσεις παρά τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις φρατόρων διά Πέτρου τοῦ αὐτῶν μαΐστορας, περὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ Πάπα ἀντίρρησις, Ἰάσιον 1682 σελ. 201 κ.ἔ. καὶ 209 κ.ἔ.).

Τό ζήτημα τῆς ἀναγνωρίσεως ἄγίων ἀνηκόντων σέ ἄλλες Ἐκκλησίες ἀνεκινήθη κατά τούς κατά καιρούς ὀξεῖς ἀγώνας μεταξύ Ἀνατολικῆς καὶ Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας. Ὁχι σπανίως οἱ ἐκπρόσωποι τῆς τελευταίας μετά φανατισμοῦ ἡροήθησαν τήν δυνατότητα ἀναδείξεως ἄγίων εἰς τήν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν, ἐντεῦθεν καὶ τά ἀνωτέρω μνημονεύθεντα συγγράμματα τοῦ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων Νεκταρίου καὶ τοῦ Εὐγενίου τοῦ Βουλγάρεως καὶ ἄλλα.

Οὐδείς δύναται νά ἀναγνωρισθεῖ ὡς ἄγιος, ἂν δέν μή ἀνήκει εἰς τήν Χριστιανικήν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν διά τοῦ ἰεροῦ βαπτίσματος. Στήν ἀρχαίᾳ Ἐκκλησίᾳ (καὶ συνεπῶς ἀν χρειασθεῖ στή σημερινή) ἀνεγνωρίζετο, ὡς γνωστόν, καὶ τό βάπτισμα τοῦ αἵματος ἥποι τό μαρτύριο. Ἡ ἀποδοχή τούτεστι τοῦ μαρτυρικοῦ θανάτου διά τήν πίστιν στόν Χριστόν ἀνθρώπων μή τυχόντων τοῦ ἰεροῦ βαπτίσματος, ἐθεωρεῖτο ὡς ἵσα δυναμένη πρός τό ἰερόν βάπτισμα καὶ ὡς ἡ βάπτισις τοῦ μάρτυρος «ἐν τῷ ἴδιῳ αὐτοῦ αἵματι» (Μητροπολίτου Δέρκων Κωνσταντίνου, Ἀναγνώρισις Ἅγιων ἐν τῇ Ὁρθόδοξῳ Ἐκκλησίᾳ, ἐν Ἐπιστημονικῇ Παρουσίᾳ Ἐστίας Θεολόγων Χάλκης τ. Α' 1987).

ΣΤ΄ ΙΕΡΕΣ ΑΚΟΛΟΥΘΙΕΣ

1. Ἡ Ὕμνογραφία ὡς μέσον ἔξυμνήσεως τῶν Ἅγίων ὑπῆρχε, ὑπάρχει καὶ θά ὑπάρχει στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησίᾳ μας μέχρις συντελείας τῶν αἰώνων.

2. Ἡ πληθωρική παραγωγή Ἀκολουθιῶν πρός τιμήν παλαιοτέρων χρονικά καὶ νεοφανῶν Ἅγίων καὶ ὁ πλούτισμός τους μὲ διάφορα ὑμνογραφικά εἶδη (Ἐγκώμια - εὐλογητάρια - ὀκτάηχους ἑβδομαδιαίους κανόνες - Οἶκους - Χαιρετισμούς - Μεγαλυναρια) δημιουργοῦν κάποιους προβληματισμούς, ἀλλά ὁ ποιμαντικός καὶ σωτηριολογικός τελευταῖος λόγος ἀνήκει γιά τό θέμα αὐτό στήν Ἐκκλησία.

3. Συνιστάται οἱ σύγχρονοι ὑμνογράφοι νά λαμβάνουν ὑπ’ ὄψιν τους καὶ νά τηροῦν τίς ἀποφάσεις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου προκειμένης τῆς ἐγκρίσεως Ἱερᾶς Ἀκολουθίας.

Ζ΄ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1. Νά ἀξιοποιηθεῖ ποιμαντικά ὅσο γίνεται περισσότερο καὶ καλύτερα ὁ πλοῦτος τοῦ ἀγιολογικοῦ ἑορτολογίου.

2. Νά δημιουργηθεῖ παράρτημα στή Βιβλιοθήκη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἢ ἔξειδικευμένη Λειτουργική Βιβλιοθήκη μέ χειρόγραφες, ἔντυπες καὶ σέ ἡλεκτρονική μορφή λειτουργικές φυλλάδες.

3. Νά γίνει λεπτομερής ἡλεκτρονική καταγραφή ὅλων τῶν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν (συμπεριλαμβανομένων τῶν ὀνομάτων τῶν ὑμνογράφων, τοῦ τρόπου, τοῦ τόπου, τοῦ χρόνου τῆς ἐκδόσεως κ.ἄ.).

4. Νά ἀναρτηθεῖ ὅλη αὐτή ἡ καταγραφή στό διαδίκτυο γιά νά εἶναι προσβάσιμη σέ ὅλους τούς φιλακόλουθους πιστούς, ἀλλά κυρίως νά τήν ἐπισκέπτονται τακτικά οἱ δόκιμοι ὑμνογράφοι, οὕτως ώστε νά ἀποφεύγονται διπλές, τριπλές καὶ ἔτι περισσότερες γιά τόν ἴδιο ἄγιο ἰερές Ἀκολουθίες.

5. Μέ τόν τρόπο αὐτό νά παγιωθοῦν στό Τυπικό τῆς Διατάξεως τῶν Ἅγίων οἱ ἰερές Ἀκολουθίες τῶν δοκιμοτέρων ὑμνογράφων μέ κριτήρια παλαιότητος καὶ ἀγιότητος, γιά δσους ἐξ αὐτῶν τιμῆθηκαν στή συνείδηση τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μας ὡς ἄγιοι, καὶ ἔπονται αὐτές τῶν νεωτέρων.

α. Νά μήν ἀντικαθίστανται ὕμνοι συντεθέντες ἀπό παλαιούς ἄγίους ὑμνογράφους ἀπό ὕμνους νεωτέρων ὑμνογράφων.

β. Οἱ συντασσόμενες ἰερές ἀκολουθίες νά ἔχουν τόν χαρακτηρισμό τοῦ πρωτοτύπου καὶ νά μήν ἀποτελοῦν εὐτελῆ ἀντίγραφα παλαιοτέρων.

γ. Νά ἐπιλέγεται ἡ συμπλήρωση μιᾶς Ἀκολουθίας καὶ ὅχι ἡ ἀντικατάσταση αὐτῆς.

6. Σέ περιπτώσεις ύπαρξεως πολλών ιερῶν Ἀκολουθιῶν γιά τόν ἕδιο Ἅγιο νά ἀποφασίζει ἡ Ἱερά Σύνοδος, λαμβάνοντας σοβαρά ὅπ' ὅψιν της τίς εἰσηγήσεις τῶν ἐπαϊόντων. Ὁλες οἱ ἐν χρήσει Ἱερές Ἀκολουθίες νά λάβουν εἰδική ἔγκριση, ἡ ὁποία καί θά ἀναγράφεται κάτω ἀπό τόν τίτλο τῆς κάθε Ἱερᾶς Ἀκολουθίας, μέ τήν ἔνδειξη «Τῇ Ἐγκρίσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἀριθμ. Ἀποφάσεως καί ἡμερομηνίᾳ».

7. Ὡς ἐκ τούτου ἄπαντες οἱ ἐν Ἑλλάδι ἀληριοί, ἐπίσκοποι, πρεσβύτεροι, διάκονοι, μοναχοί, μοναχές, καί κατώτεροις ἀληροῖς ποτέ δέν πρέπει νά εἰσαγάγουν κάτι στήν Ὁρθόδοξο Λατρεία, τό ὁποῖον δέν θά φέρει τήν σφραγίδα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, γιά νά μήν καταστρατηγεῖται ἡ ἐνιαία τυπική τάξη καί ὁμοιομορφία στήν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, στήν ὁποία ὀφείλουμε ὅλοι μας σεβασμό καί ὑπακοή.

8. Τό ὅλον τοῦτο ἐγχείρημα ἀπαιτεῖ μέν χρόνο καί οὐκονομική στήριξη. Δύναται ὅμως ἡ Ἐκκλησία μας νά ζητήσει τήν συνδρομή τῶν φιλακολούθων ἐκείνων συλλεκτῶν τῶν ιερῶν Ἀκολουθιῶν, τίς περισσότερες φορές λαϊκῶν ἀνθρώπων, οὕτως ὥστε μέσα σέ σύντομο χρονικό διάστημα νά γίνει ἡ συλλογή καί νά διαφυλαχθεῖ ὅλη αὐτή ἡ ὑμνογραφική παραγωγή ἀπό τή λήθη τοῦ χρόνου καί ἀπό τυχαῖες καταστροφές ἀπό ἀληρονόμους ἀδαεῖς καί ὡς ἐπί τό πλεῖστον ἀδιάφορους, πού δέν ἀξιοποίησαν αὐτό τό ὑλικό.

9. Η Ἱερά Σύνοδος δύναται νά ζητήσει πρός ἐπίτευξιν τῶν ἀνωτέρω τήν συνδρομή καί βοήθεια τῶν Ἑλληνικῶν Πανεπιστημίων, ἀλλά καί ἀγιολογικῶν ἰδρυμάτων τῆς Ἑλλάδος καί τοῦ Ἐξωτερικοῦ, καθώς ἐπίσης νά συνεργασθεῖ μέ Βιβλιοθήκες Ἑλληνικές καί τοῦ Ἐξωτερικοῦ.

10. Δύναται ἀκόμη νά γίνει πρόταση πρός τούς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτας τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας νά καταγράψουν τούς ἀγίους τῆς

ἐπαρχίας τους πού δέν κοσμοῦνται μέ ἴδιαίτερες Ἱερές Ἀκολουθίες, οὕτως ὥστε οἱ ὑμνογράφοι νά ἀναλάβουν, ὁ καθένας μέ τόν τρόπο του, ἔχοντας καί τήν δυνατότητα τῆς ἐπιλογῆς, τήν ὑμνολογική συγγραφή μέ ἀνάθεση καί ἀδεια ἀπευθείας ἐκ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, προκειμένου νά ἀποφεύγονται ταυτόχρονες συγγραφές.

‘Ο Πρόεδρος καί τά Μέλη
τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς
Λειτουργικῆς Ἀναγεννήσεως καί
τῆς Ὁργανωτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Συμποσίου

1. Μητροπολίτης Καισαριανῆς, Βύρωνος καί Υμηττοῦ Δανιήλ - Πρόεδρος
2. Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμ. κ. Νικόλαος Ἰωαννίδης, Καθηγητής τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν
3. Αἰδεσμιολογιώτατος Πρωτοπρ. κ. Ἰωάννης Σκιαδαρέσης, Ἀναπληρωτής Καθηγητής Θεολογικῆς Σχολῆς Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
4. Αἰδεσμιολογιώτατος Πρωτοπρ. κ. Κωνσταντίνος Καραϊσαρίδης, Ἀναπληρωτής Καθηγητής Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
5. Αἰδεσμιολογιώτατος Πρωτοπρ. κ. Βασίλειος Καλλιακάνης, Καθηγητής Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
6. Αἰδεσμιολογιώτατος Πρωτοπρ. κ. Θεόδωρος Κουμαριανός, Λέκτωρ Θεολογικῆς Σχολῆς Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν
7. Αἰδεσμιολογιώτατος Πρωτοπρ. κ. Θεμιστοκλῆς Χριστοδούλου, Δρ Θεολογίας
8. Ἐλλογιμώτατος κ. Γεώργιος Φίλιας, Καθηγητής τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν
9. Ἐλλογιμώτατος κ. Ἀθανάσιος Βουρλῆς, Ὄμοτιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν
10. Ἐλλογιμώτατος κ. Παναγιώτης Σκαλτσῆς, Καθηγητής Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

Ἡ ἔναρξη τῶν ἐργασιῶν τοῦ Ε' Ἐπιστημονικοῦ Συμποσίου γιά τήν Ἑλληνική Ἐπανάσταση καὶ τόν Φιλελληνισμό

(Ἀθῆνα, Συνοδικό Μέγαρο, 14.10.2016)

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΝΟΔΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΟΣ

Παρουσία τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἰερωνύμου ἀρχισαν στίς 14 Ὁκτωβρίου 2016, οἱ ἐργασίες τοῦ Ε' Διεθνοῦς Ἐπιστημονικοῦ Συνεδρίου, τὸ ὄποιο διοργανώνει ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος διά τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Πολιτιστικῆς Ταυτότητος στὸ Συνοδικό Μέγαρο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μέ τίτλο: «‘Ο διεθνής περίγυρος καὶ ὁ Φιλελληνισμός κατά τήν Ἑλληνική Ἐπανάσταση». Τό παρόν Συνέδριο ἐντάσσεται σὲ κύκλο δέκα Ἐπιστημονικῶν Συνεδρίων μέ γενικό θέμα: «1821-2021: 10 Ἐπιστημονικά Συνέδρια γιά τά 200 χρόνια τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασης».

Μετά τήν προσευχὴν ἀναγνώσθηκε ὑπό τοῦ Πανοικολογιατάτου Ἀρχιμανδρίτου κ. Βαρθολομαίου Ἀντωνίου - Τριανταφυλλίδη, Γραμματέως τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Πολιτιστικῆς Ταυτότητος, τὸ μήνυμα τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἰερωνύμου. Στό μήνυμά του μεταξύ ἀλλων ὁ Μακαριώτατος τόνισε:

«...Ἡ Ἐκκλησία ἔχει ώς ἀποστολή, μέ τήν ἴδια εὐλάβεια πού τελεῖ τά ἰερά Μυστήρια, νά διακονεῖ τόν ἀνθρωπο καὶ νά μαρτυρεῖ στήν πράξη περὶ τοῦ ἀληθοῦς. Σέ τοῦτο συναντᾶται μέ τήν Ἐπιστήμη, πού, ἀν καὶ ὑπό διαφορετική ὀπτική, ἔχει ἐπίσης ώς ἔργο τήν ἀναζήτηση τῆς ἀλήθειας... Ὁ ἀγώνας γιά τήν ἐλευθερία δέν κινητοποίησε μόνο τόν Ἑλληνισμό, ἀλλά εἶχε τεράστια διεθνῆ ἀπήχηση.

Ἐνέπνευσε πάμπολλες ἐκδηλώσεις συμπάθειας, ἔντυπες διαμαρτυρίες, ἔνθερμες ἐκκλήσεις καὶ ἐκδόσεις πού γνώρισαν εὐρύτατη διάδοση... Καταφεύγουμε στήν ἐμπειρία τῆς Ἰστορίας καὶ μελετοῦμε τήν Ἰστορική ἀλήθεια, διότι Ἰστορία δέν εἶναι κάτι ἀγκυλωμένο πού ἀνήκει στό παρελθόν. Μέσα στόν θόρυβο λόγων δίχως οὐσία, χρειαζόμαστε τόν Ἰστορικό λόγο γιά νά μαρτυροῦμε καὶ νά ἐπανευρίσκουμε ἀπό κοινοῦ τόν δεσμό μας μέ ἀλήθειες πού εἶναι ἵκανές νά μᾶς ἐνώσουν καὶ νά ἀφυπνίσουν δυνάμεις γεννημένες ἀπό ἔργα καὶ διδάγματα τοῦ παρελθόντος. “Οσο ἐθελούμε εἶναι στόν αὐτῶν, θά βασιλεύουν ὅπως καὶ τότε ἔριδες, μισελληνικές ἐμμονές, διαιρέσεις, συγκρούσεις καὶ ἀγκυλώσεις. Όσο δύμας καὶ ἄν δοκιμάζονται οἱ ψυχές μας, παραμένει πάντοτε ἔμψυχο καὶ ζῶν τό ύλικό πού ἀναδεικνύει ἡ Ἰστορική ἔρευνα....».

Στή συνέχεια ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ κ. Ἰγνάτιος, Πρόεδρος τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς, κηρύσσων τήν ἔναρξη τόνισε ὅτι:

«...Τά Συνέδριά μας διεξάγονται σέ περίοδο, κατά τήν ὅποια ἀκούγονται καὶ γράφονται πολλές καὶ ἀντίθετες ἀπόψεις γιά τήν Ἑλληνική Ἐπανάσταση, τά αἵτια, τά κίνητρα, τούς πρωταγωνιστές, τό ἰδεολογικό καὶ πνευματικό ὑπόβαθρο. Ἡ προσπάθεια τῆς Ἐπιστημονικῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Συνέδριων ὑπό τήν Προεδρία τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ κ. Κωνσταντίνου Σβολόπουλου, εἶναι νά μήν ὑπάρχει μονόλογος καὶ μονομέρεια, ἀλλά νά γίνεται δημοκρατικός διάλογος καὶ δημιουργική ἀντιπαράθεση ἴδεῶν καὶ ἐπιχειρημάτων. Φυσικά αὐτό δέν σημαίνει ὅτι ἀποδεχόμαστε ἀπόψεις προδήλως ἀνιστόρητες καὶ ἀτεκμηρώτες, οἱ ὅποιες

έχουν μοναδικό στόχο νά αρνηθούν τόν ίστορικό ρόλο τῆς Ἐκκλησίας καί τῆς Ὁρθόδοξης Χριστιανικής αληθονομιᾶς τοῦ λαοῦ μαζ.... Τό φετινό θέμα ἐπικεντρώνεται στόν διεθνή περίγυρο καί στόν Φιλεληνισμό. Σέ κάθε ίστορικό γεγονός διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο οἱ διεθνεῖς σχέσεις, οἱ γεωπολιτικές ίσορροπίες, τά συμφέροντα τῶν ἔκαστοτε ἰσχυρῶν, τά ἐπικρατοῦντα ἰδεολογικά ρεύματα...

Όφειλω νά εὐχαριστήσω τόν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμο καί ὅλα τά μέλη τῆς Ἱεραρχίας γιά τήν ἀμεριστη συμπαράστασή τους στήν προσπάθεια τῆς Ἐπιφοπῆς μαζ...».

Κατά τήν τελετή τῆς ἐνάρξεως παρέστησαν οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολῖτες Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος, Νέας Ἰωνίας καί Φιλαδελφείας κ. Γαβριήλ καί Ἰωαννίνων κ. Μάξιμος, οἱ Πανιερώτατοι Μητροπολῖτες Ἀχαΐας κ. Ἀθανάσιος καί Βελεστίνου κ. Δαμασκηνός, ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Μεθώνης κ. Κλήμης, Ἀρχιγραμματεύς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὁ Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης κ. Δαμιανός Πάνου, Ἐξαρχος τοῦ Παναγίου Τάφου καί ὁ Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης κ. Συμεών Βολιώτης, Πρωτοσύγκελος τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν. Ἐπίσης παρέστησαν ὁ Ἀντιπρύτανης κ. Ναπολέων Μαραβέγιας, ὁ Βουλευτής Λαρίσης κ. Μάξιμος Χαρακόπουλος, Καθηγητές Πανεπιστημίου, Διπλωμάτες, αληθικοί καί πλήθος κόσμου.

Στή συνέχεια ἔλαβε χώρα ἡ πρώτη Συνεδρία μέ προεδρεύοντα τόν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομο.

Ἡ πρώτη Εἰσήγηση εἶχε ώς θέμα: «Ἡ Ἑλληνική Ἐπανάσταση καί ἡ Ἐύρωπαϊκή πολιτική σκέψη». Ὁ εἰσηγητής, Ἐλλογιμώτατος κ. Πασχάλης Κιτρούμηλίδης, ὁ ὄποιος παρουσίασε πτυχές τοῦ θέματος, τόνισε μεταξύ ἀλλων τά ἔξης: «...Ο φιλελεύθερος συνταγματισμός, τόν ὄποιο εἰσήγαγε στήν Ἑλλάδα ἡ Ἐπανάσταση, ὑπῆρξε ἀποφασιστικῆς σημασίας κανονιστική παρακαταθήκη γιά τή διαμόρφωση τῶν ἰδεῶν τῆς νομιμότητας καί τοῦ κράτους δικαίου στήν ἐλεύθερη Ἑλλάδα, τό ἔλληνικό ἐθνικό κράτος πού παρήγαγε ἡ Ἐπανάσταση.... Ἡ λιτή ἀλλά καί συγκλονιστική αὐτή δια-

κήρυξη τοῦ ἀγωνιζόμενου ἐλληνικοῦ λαοῦ ὑπῆρξε τό ἀποτέλεσμα τῆς διασταύρωσης τῶν πνευματικῶν του παραδόσεων μέ τήν εὐρωπαϊκή πολιτική σκέψη, τῆς ὄποιας, οὕτως ἡ ἄλλως, οἱ μακρινές καταβολές βρίσκονταν στήν παιδεία καί τόν στοχασμό τοῦ ἀρχαίου ἐλληνισμοῦ. Ἡ σύγχρονη πολιτική σκέψη, ἵδιως οἱ νέες ἵδεες τοῦ Διαφωτισμοῦ, πρόσφεραν ἔννοιες καί τό λεξιλόγιο γιά νά ἀρθρωθοῦν καί νά γίνουν κατανοητά ἀρχέγονα συναισθήματα καί ἐλπίδες πού πήγαξαν ἀπό τούς πόθους καί τούς καημούς τῶν αἰώνων τῆς δουλείας».

Ο δεύτερος εἰσηγητής Ἐλλογιμώτατος κ. Ἀνδρέας Κούκος, ἀνέπτυξε τό θέμα: «Ἡ συμβολή τῶν Ἑλλήνων τῆς Διασπορᾶς κατά τήν ἔκρηξη τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασης καί ἡ ἐπιχειρηματολογία γιά τήν νομιμότητα τοῦ ἐλληνικοῦ ἀγῶνα». Ο ὄμιλητής ἀνέφερε ὅτι: «...Κατά τήν ἔκρηξη τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασης ὑπῆρξε ἔντονη δράση τῶν Ἑλλήνων τῆς Διασπορᾶς, ἐκτός τῶν ὁρίων τῆς Ὁθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας, ὥστε νά πληροφορηθεῖ ὅλος ὁ κόσμος τόν δίκαιο ἀγώνα τους. Καθοριστική ἡ συμβολή τοῦ Κοραῆ, τοῦ Καποδίστρια καί πολλῶν ἐλλήνων καί ξένων προσωπικοτήτων στό κρίσιμο αὐτό σημεῖο...».

Ἡ τρίτη Εἰσήγηση εἶχε ώς θέμα: «”Οψεις τῶν σχέσεων τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασης μέ τήν Ἄγια Ἔδρα». Ὁ Εἰσηγητής, Ἐλλογιμώτατος κ. Γεώργιος Δίελλας, μέ τή διατύπωση ἐμπεριστατωμένων ἐπιστημονικῶν θέσεων τόνισε ὅτι: «Ἡ πραγματοποιηθεῖσα ἔρευνα δέν εἶναι μελέτη τῶν σχέσεων Ὁρθοδοξίας καί Ρωμαιοκαθολικισμοῦ κατά τήν περίοδο τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασης ἀλλά κυρίως μέ τήν προσέγγιση πρωτογενῶν πηγῶν διπλωματικοῦ χαρακτῆρα νά γίνει προσέγγιση διαφόρων ἐρωτημάτων ὅπως: Πῶς διαμορφώθηκε ἡ πολιτική τῆς Ἅγιας Ἔδρας σέ σχέση μέ τήν Ἑλληνική Ἐπανάσταση; Ποιά ἡ στάση τῆς Ἅγιας Ἔδρας σέ ζητήματα ὅπως ἡ παροχή ἀνθρωπιστικῆς βοήθειας, ἡ παροχή ἀσύλου σέ παπικά ἐδάφη καί ἡ διαβίβαση αἰτημάτων τῆς Ἑλληνικῆς Διοίκησης σέ χριστιανούς μονάρχες τῆς Ἐύρωπης;».

Ἡ τέταρτη Εἰσήγηση εἶχε ώς θέμα: «Ἡ Ἑλληνική Ἐπανάσταση στήν τουρκική ίστοριογραφία». Ἡ Ἐλλογιμωτάτη κ. Αἰμιλία Θεμοπούλου, ἀπου-

σίας ε λόγω αἰφνίδιας ἀλλαγῆς τοῦ προγράμματός της.

Ἡ πέμπτη Εἰσήγηση εἶχε ώς θέμα: «Ἡ Ἐπανάσταση τοῦ 1821 μέσα ἀπό τά ἐκδοθέντα Ρωσικά Ἀρχεῖα». Ὁ Εἰσηγητής, ἀξιότιμος κ. Δημήτριος Μπαλτᾶς ἀνέπτυξε τό θέμα του «....μέ ἀφετηρίᾳ τά ἐκδοθέντα Ρωσικά Ἀρχεῖα, τά δύοια ἀφοροῦν κατ' ἔξοχήν στίς διπλωματικές διεργασίες τῆς ἐποχῆς, ἀλλά συγχρόνως μέ βάση τίς ἀναφο-

ρές στόν ρωσικό τύπο τῆς προεπαναστατικῆς ἐποχῆς, τίς συναφεῖς τοποθετήσεις τῶν Ρώσων λογοτεχνῶν τοῦ 19ου αἰ. καὶ τέλος τίς ἀρχειακές ἀναφορές τῶν ἴστορικῶν, Ἑλλήνων καὶ Ρώσων, ἀπό τήν Ἐπανάσταση τοῦ 1821 μέχρι σήμερα...».

Ἡ πρώτη ἡμέρα τοῦ Συνεδρίου ἔκλεισε μέ γόνιμη συζήτηση ἐπί τῶν ἀναπτυχθέντων θεμάτων, παρουσίᾳ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ιερωνύμου.

**‘Η Β’ ήμέρα τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συνεδρίου
γιά τήν Ἑλληνική Ἐπανάσταση καί τόν Φιλελληνισμό**

(Αθήνα Συνοδικό Μέγαρο, 15.10.2016)

**ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**
**ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΝΟΔΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΟΣ**

Συνεχίστηκαν στίς 15 Όκτωβρίου ἔ.ξ. οἱ ἐργασίες τοῦ Ε΄ Διεθνοῦς Ἐπιστημονικοῦ Συνεδρίου, τό δῆμοι διοργανώνει ἡ Ιερά Σύνοδος τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος διά τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Πολιτιστικῆς Ταυτότητος στό Συνοδικό Μέγαρο τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μέ τίτλο: «Ο διεθνής περίγυρος καί ὁ Φιλελληνισμός κατά τήν Ἑλληνική Ἐπανάσταση».

Τό παρόν Συνέδριο ἐντάσσεται σ' ἓνα κύκλο δέκα Ἐπιστημονικῶν Συνεδρίων μέ γενικό θέμα: «1821-2021: 10 Ἐπιστημονικά Συνέδρια γιά τά 200 χρόνια τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασης». Συνεχίστηκαν οἱ ἐργασίες τοῦ Συμποσίου σέ Δεύτερη Συνέδρια μέ προεδρεύουσα τήν Ἀκαδημαϊκό κ. Χρύσα Μαλτέζου, καί διμίλησαν οἱ ἀκολούθως εἰσηγητές ἀναφερόμενοι στά ἔξῆς θέματα:

‘Ο πρῶτος εἰσηγητής Αἰδεσιμολογιώτατος Πρωτοπρεσβύτερος κ. Γεώργιος Μεταλληνός, ἀνέπτυξε τό θέμα: «Φιλελληνισμός καί Φιλέλληνες». Ο διμιλητής ἀνέφερε δῖτι: «...τό μελέτημά μας αὐτό δέν ἔχει πρόθεση νά εἶναι *a priori* καταδικαστικό καί ἀπορριπτικό, ἀλλά κυρίως ἐρμηνευτικό καί ἀναθεωρητικό κάποιων παγιωμένων καί ἀμετακίνητων θέσεων, πού ἐπιβλήθηκαν στό Ἐθνος, ἀναπαραγόμενες μέσω τῆς σχολικῆς παιδείας. Ἐπιδιώκουμε νά διεισδύσσουμε στό φαινόμενο τοῦ φιλεληνισμοῦ, παράγοντα μεγάλης σημασίας στό ἀγωνιζόμενο γιά τήν παλιγγενεσία τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐθνους κατά τή Μεγάλη Ἑλληνική Ἐπανάσταση (1821)...».

‘Ο δεύτερος εἰσηγητής, κ. Κωνσταντίνος Κωτσιόπουλος, παρουσίασε τό θέμα: «Ἴδεολογικές καί κοινωνικό-πολιτικές τάσεις τοῦ Εύρωπαϊκοῦ Φιλεληνισμοῦ». Ο διμιλητής τόνισε δῖτι: «...Ο εύρωπαϊκός Φιλεληνισμός κινήθηκε στό πλαίσιο μίας πολιτικο-οικονομικῆς διαχείρισης τῆς ἐλληνικῆς κρίσης χωρίς νά ἀφίσταται δῆμως ἀπό δεσμευτικούς συλλογικούς ἀξιακούς προσανατολισμούς. Ετσι ἡ «ἀλληλεγγύη» του ἐδράζεται στόν κλασικούς ούμανισμό τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδας, στόν θρησκευτικό - πολιτιστικό χαρακτήρα τῆς Εύρωπης καί στίς ἀστικό - δημοκρατικές ίδεες τῆς Γαλλικῆς Ἐπανάστασης.

Δέν πρέπει δῆμως νά ὑποτιμηθεῖ καί ἡ αἰσθηση τῆς Οθωμανικῆς ἀπειλῆς, γιά τήν δῆμοια ἡ Χριστιανική Εύρωπη ἥδη ἀπό τήν ἐποχή τῆς πολιορκίας τῆς Βιέννης (1683) βρισκόταν σέ ἐπαγρύπνηση. Επί τοῦ θέματος αὐτοῦ ἔχει διατυπωθεῖ μάλιστα ἡ ἀποψη, δῖτι τό εύρωπαϊκό καθῆκον τῆς χριστιανικῆς συμπαράστασης ἐγγράφει τόν ἐλληνικό ἀπελευθερωτικό ἀγῶνα στό πλαίσιο μιᾶς πολιτισμικῆς σύγκρουσης καί ἀντιπαράθεσης ἀνάμεσα στήν πολιτισμένη χριστιανική Εύρωπη καί τήν βάρβαρη Ἰσλαμική Ἀνατολή...».

‘Ο τρίτος εἰσηγητής, κ. Κωνσταντίνος Σβολόπουλος, Ακαδημαϊκός, ἀνέπτυξε τό θέμα: «Φιλελληνισμός, οἱ ἀπαρχές» καί ἀνέφερε δῖτι: «...Τά γεγονότα πού διαδραματίστηκαν στή Χίο προκάλεσαν σέ ἐπίπεδο διεθνές κῦμα ἀγανάκτησης. Ή παγκόσμια κοινότητα, γιά πρώτη ἐνδεχομένως φορά, ἀντιμετώπισε φαινόμενο πολιτιστικά ξένο πρός αὐτήν: στίφη ἀτάκτων σκορποῦν τόν θάνατο, προβαίνουν σέ σφαγές ἀθώων, θυμάτων ἐνός ἄλογου πολιτικοῦ φανατισμοῦ. Ενας τρομακτικός ἀνθρώπινος ἀφανισμός, σ' ἓναν τόσο μικρό τόπο,

δέν έχει προηγούμενο στίς δέλτους τίς ίστορίας... Ό Φιλλεληνισμός άποτέλεσε ρωμαλέο διεθνές φαινόμενο ... Συνέστησε στήν έποχή του πρώιμου ήδη ρομαντισμού κορυφαίο πνευματικό κίνημα με πολιτικές προεκτάσεις .... Ό φιλεληνισμός θά έξελισσόταν μεταξύ 1824 και 1827 σέ μετζον εύρωπαικό και παγκόσμιο ιδεολογικό χρεῦμα....».

Η τέταρτη είσηγητρια, Έλλογιμωτάτη κ. Χριστίνα Κολοβοῦ, παρουσίασε τό θέμα: «Γιά τήν ἀρχομένην τῆς Ἑλλάδος ἀναγέννησιν. Μία ἰδιαίτερη περίπτωση φιλλελήνων». Η είσηγητρια μεταξύ ἄλλων τόνισε: «....Άν καί ἡ ἔννοια «φιλέλληνας» ὅριζεται ως ὁ ἀλλοδαπός πού εἶχε ίδιαίτερη συμπάθεια πρός τούς Ἑλληνες καὶ τὴν Ἑλλάδα καθώς καὶ κάθε ξένος πού ὑποστήριξε τὰ ἴδεωδη τῆς ἐλληνικῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821, στήριξε ἐμπράκτως με κάθε τρόπο τοὺς ἔξεγερμένους Ἑλληνες καὶ ἐνδεχομένως ἀγωνίστηκε ὁ ἕδιος στό πλευρό τῶν ἐπαναστατῶν, συναντοῦμε στίς ἀρχές τοῦ 19ου αἰώνα μία ἰδιαίτερη περίπτωση Ἑλλήνων ὁμογενῶν πού ἀποκαλοῦνται «φιλέλληνες», γιατί ὑποστηρίζουν οἰκονομικά τὴν πνευματική ἀναγέννηση τῶν Ἑλλήνων σπουδαστῶν καὶ δασκάλων, μέσω τῆς χρηματοδότησης ἐκδοτικῶν προσπαθειῶν «διά τοῦ Γένους τὸν φωτισμόν». Η δράση τούς αὐτή μελετᾶται στό γενικό πλαίσιο τῶν εύρωπαικῶν ιδεολογικῶν ρευμάτων τῆς ἔποχῆς καὶ εἰδικότερα σὲ ἐκεῖνο τοῦ νεοελληνικοῦ διαφωτισμοῦ...».

Ο πέμπτος είσηγητής, κ. Άθανάσιος Τζιερτζῆς, ἀνέπτυξε τό θέμα «Φιλέλληνες μέσα ἀπό τήν ὄπτική ἐκπροσώπων τῆς Ἐκκλησίας: μαρτυρίες καὶ ἀναγνώριση τῆς προσφορᾶς τους ἀπό τὸν Ἐπίσκοπο Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανό (1771-1826) καὶ τὸν Ἀρχιμανδρίτη Ἀμβρόσιο Φραντζῆ (1778-1851)» καὶ προσέγγισε τή στάση δύο ἐκκλησιαστικῶν ἀνδρῶν ἀπέναντι στούς Φιλέλληνες μέσα ἀπό τά γραπτά τους: α) τοῦ Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανοῦ, ταυτισμένου στή συνείδηση τοῦ ἐλληνισμοῦ μέ τήν κήρυξη τῆς ἔναρξης τοῦ Ἀγῶνα, καὶ β) τοῦ Ἀρχιμανδρίτη Ἀμβροσίου Φραντζῆ, «Πρωτοσυγκέλλου τῆς πρώην Χριστιανουπόλεως ἐπαρχίας (Ἀρκαδίας)», οἱ ὅποιοι εἶχαν πρωταγωνιστικό ρόλο στά δρώμενα τῆς ἐλληνικῆς Ἐπαναστάσεως.

Η ἕκτη είσηγητρι πραγματοποιήθηκε ἀπό τόν κ. Νικόλαο Κανελλόπουλο καὶ τόν κ. Νικόλαο Τόμπρο. Οι είσηγητές μίλησαν μέ θέμα: «Ἡ δράση τῶν Φιλλελήνων στή μάχῃ τοῦ Πέτα μέσα ἀπό τό ἡμερολόγιο τοῦ Daniel-Johann Elster». Αποτυπώνοντας ίστορικές πτυχές τοῦ θέματος οἱ είσηγητές ἀνέλυσαν τή στρατιωτική ἐπιχείρηση τῶν Φιλλελήνων στή μάχῃ τοῦ Πέτα, μέσα ἀπό τά στοιχεῖα πού παραθέτει στό ἡμερολόγιο του ἔνας ἀπό τούς ἐλάχιστους ἐπιζῶντες Φιλέλληνες, διατρόπος τοῦ τάγματος Daniel Johann Elster. Παράλληλα συνέκριναν τίς πληροφορίες τοῦ Elster μέ ὅ,τι ἀναφέρουν γιά τή συγκεκριμένη μάχῃ οἱ ἐλληνικές πηγές (π.χ. ἀπομνημονεύματα), προκειμένου νά ἐλεγχθεῖ ἡ ἀξιοπιστία τους. Μέ βάση, τέλος, τίς πηγές ἀποτιμήθησαν ἐκ νέου τόσο οἱ συνθήκες τῆς ἐκστρατείας στήν Ἡπειρο, ὅσο καὶ οἱ συνθῆκες πού ὀδήγησαν τούς Φιλέλληνες στήν ἥπτα.

Η ἕβδομη είσηγητρι, Έλλογιμωτάτη κ. Αθηνᾶ Κονταλῆ, παρουσίασε τό θέμα: «Δύο γυναικεῖα παραδείγματα φιλλεληνικῆς καὶ πατριωτικῆς δράσης: Σόφι ητέ Μαρμπούνα Λεμπρέν (1785-1854) καὶ Ρωξάντρα Στούρτζα (1788-1884)». Η είσηγητρια τόνισε μέ ἐπιστημονική ἐνάργεια καὶ γλαφυρότητα τά ἔξης: «Ἡ Σοφία ητέ Μαρμπούνα (Sophie de Marbois), ἡ γνωστή Δούκισσα τῆς Πλακεντίας, γεννήθηκε στή Φιλαδέλφεια τῆς Β. Ἀμερικῆς, στήσ 21 Μαρτίου τοῦ 1785. Κατά τή διάρκεια τῆς ἐλληνικῆς Ἐπανάστασης, τόσο ἡ ἕδια ὅσο καὶ ἡ κόρη της διέθεσαν πολλά χρήματα στόν ἀγῶνα καὶ διακρίθηκαν γιά τόν φιλελληνισμό τους.

Πιό συγκεκριμένα, ἡ Σοφία ἔγινε ἐνεργό μέλος τοῦ Φιλλεληνικοῦ Κομιτάτου πουλώντας τά κοσμήματά της καὶ συγκεντρώνοντας τό ποσό τῶν δεκατεσσάρων χιλιάδων φράγκων, τά ὅποια διέθεσε γιά τίς ἀνάγκες τοῦ ἐλληνικοῦ ἀγῶνα καὶ τήν ἐνημέρωση τῶν πολιτῶν τῆς Εὐρώπης γιά τό δικαιό τῆς Ἐπανάστασης.

Η Ρωξάνδρα Στούρτζα γεννήθηκε στή 22 Όκτωβρίου 1786 στήν Κωνσταντινούπολη. Στής ἀρχές τοῦ 1806 ὁ πατέρας της τήν είσήγαγε στήν αὐλή τοῦ τσάρου Ἀλεξάνδρου Α'. Ἐκεῖ κέρδισε τίς ἐντυπώσεις καὶ τήν ἐκτίμηση, λόγω τῆς εὐγένειας καὶ τῆς εὐφυΐας της, μέ ἀποτέλεσμα νά διοριστεῖ Κυρία ἐπί τῶν τιμῶν, ἀρχικῶς τῆς αὐτοκά-

τειρας μητέρας Μαρίας Θεοδώρεβνας και ἀκολουθως τῆς Γερμανίδας αὐτοκράτειρας Ἐλισάβετ, συζύγου τοῦ τσάρου.

Ἡ Ρωξάνδρα Στούρτζα ὑπῆρξε ἀπό τὰ πιὸ δραστήρια μέλη τῆς Φιλομούσου Ἐταιρείας τῆς Βιέννης. Ἐνίσχυε καὶ χρηματοδοτοῦσε τίς σπουδές τῶν Ἑλληνοπαίδων πού σπουδαῖαν ἔκει, ἀλλά καὶ τὴ διαβίωσή τους.

Τό μέγαρο τῆς στή Βαΐμαρη διετέλεσε τόπος συνάθροισης τῶν Ἑλλήνων πατριωτῶν, εὐρωπαίων διπλωματῶν καὶ φιλελλήνων. Μεταξύ ἄλλων, ἡ ἴδια χρηματοδότησε καὶ τὴν ἔκδοση τῆς μετάφρασης στήν Ἑλληνική γλῶσσα τοῦ ἔργου τοῦ Β. Γκαϊτε, Ἰφιγένεια ἐν Ταύροις, τό 1818.

Ἡ μαρτυρούμενη δράση τῶν δύο γυναικῶν Σοφίας ντέ Μαριπουά καὶ Ρωξάνδρας Στούρτζα ἀπό τίς σύγχρονες πηγές τοῦ Ἀγῶνα φωτίζει μὲν ἰδιαίτερο τρόπο τὸ φαινόμενο τοῦ φιλελληνισμοῦ, καθώς καὶ τὸ εὐρύτερο (διπλωματικό, κοινωνικο-πολιτικό καὶ πολιτισμικό) περιβάλλον ἐντός τοῦ ὅποιου διαδραματίστηκε ἡ Ἑλληνική Ἐπανάσταση. Ἡ ἴδιαιτερότητα αὐτή ἔξηγεῖται ὅχι μόνο ἀπό τὴν παιδεία καὶ τὰ ὑψηλά ἰδανικά τους, ἀλλά καὶ ἀπό τὴν γυναικεία ψυχοσύνθεση καὶ εὐαίσθησία τους...».

Μετά τή συζήτηση καὶ τό διάλειμμα ἐπαναλήφθηκαν οἱ ἔργασίες μέ τήν τρίτη Συνεδρία ὑπό τήν προεδρία τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ κ. Ἰγνάτιου, Προέδρου τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Πολιτιστικῆς Ταυτότητος.

Ο πρῶτος εἰσηγητής, Ἐλλογιμώτατος κ. Δημήτριος Μεταλληνός, ἀνέπτυξε τό θέμα: «Φιλοκαποδιστριακά - φιλελληνικά ὀλλανδικά ποιήματα».

Ο διμιλητής ἀνέφερε πώς «...στό ποιητικό ἔργο τοῦ Μαρκήσιου Γεωργίου τῆς Τούαρ «ἡ δολοφονία τοῦ Ἰωάννου Καποδίστρια» καὶ στή μελοποίηση τοῦ ποιήματος «Ἐπιτάφιος Ὁδή» ἀπό τό Jan Van Boom φανερώνεται ὡς γνωστή πτυχή τοῦ φιλελληνικοῦ κινήματος ὁ Ρομαντισμός, ὁ βαθύς θαυμασμός στό πρόσωπο τοῦ Ἰωάννη Καποδίστρια, ἡ θρησκευτικότητα ἀπό ὀγιογραφικά χωρία, ἡ ἀναφορά σέ γνωστούς καὶ ἀγνώστους δολοφόνους τοῦ Καποδίστρια καὶ ὁ θρῆνος γιά τή δολοφονία ὅπως καὶ ὁ ὅμνος γιά τόν Κυβερνήτη...»

Ἡ δεύτερη Εἰσήγηση εἶχε ὡς θέμα: «Ἐνρωπαϊκός Φιλελληνισμός καὶ ἔλληνικός λαϊκός πολιτι-

σμός. »Οψεις μίας παραγωγικῆς σχέσης». Ὁ εἰσηγητής Ἐλλογιμώτατος κ. Ἐμμανουήλ Βαρβούνης, ὑπογράμμισε δή: «...Τό μεγαλύτερο μέρος τῶν ἔτενων περιηγητῶν πού ἐπισκέφθηκαν τόν Ἑλληνικό χῶρο κατά τήν ἐποχή τῆς ὀθωμανικῆς κυριαρχίας καὶ ἀργότερα, στά χρόνια τῆς Ἐπανάστασης τοῦ 1821, κινήθηκαν καὶ ἀπό φιλελληνικά ἐλατήρια γιά τήν πραγματοποίηση τῶν ἐπικίνδυνων γιά τήν ἐποχή ταξιδιῶν τους καὶ γιά τήν συγγραφή καὶ δημοσίευση τῶν σχετικῶν ἔργων τους, πού ἀποτελοῦν σήμερα πηγές γιά τήν ἐπιστήμη τῆς λαογραφίας...».

Ἡ τρίτη Εἰσήγηση μέ θέμα: «Τοῦρκος τήν θρησκείαν, τό γένος Ἀλβανός, ἀλλά πολίτης Ἐλλην... Σύντομη ἀναφορά στούς ἐτερόθρησκους φιλέλληνες» καὶ εἰσηγήτρια τήν Ἐλλογιμώτατη κ. Δέσποινα Μιχάλαγα, ἡ ὅποια μεταξύ ἄλλων τόνισε «...Κατά τήν Ἑλληνική Ἐπανάσταση προκλήθηκε κῦμα συμπαράστασης καὶ συμπαράταξης τῶν περισσότερων λαῶν τοῦ κόσμου στόν ἀγωνιζόμενο γιά τήν ἐθνική του ἐλευθερία Ἑλληνικό λαό. Τοῦτοι εἶχαν μεταξύ τους διαφορές ἐθνικές, κοινωνικῆς θέσης, μορφωτικοῦ ἐπιπέδου κ.ἄ., κοινό στοιχεῖο τους δέ θεωρεῖται ἡ χριστιανική θρησκεία. Άναμεσά τους ὅμως περιλαμβάνονται ὁρισμένοι, οἱ ὅποιοι ἀποκλίνουν ἀπό τό στερεότυπο σχῆμα τῶν ὅμοθρησκων. Είναι οἱ μωαμεθανοί καὶ οἱ ἐβραῖοι, ὃσοι ἐμπνεύσθηκαν ἀπό τή φιλοσοφία του καὶ ἐνστερνίσθηκαν τόν δίκαιο ἀγώνα τῶν Ἑλλήνων. Χωρίς νά ἀποκηρύξουν τήν πατρώα πίστη τους καὶ παραβλέποντας ἄλλες προκαταλήψεις, ἀγωνίσθηκαν γιά τήν ἀποτίναξη τοῦ μακροχρόνιου ἀπολυταρχικοῦ ὅθωμανικοῦ ζυγοῦ καὶ τή δημιουργία ἐνός νέου, φιλελεύθερου κράτους...».

Ἡ τέταρτη εἰσήγηση εἶχε ὡς θέμα: «Φιλελληνισμός καὶ Κύπρος κατά τήν Ἑλληνική Ἐπανάσταση». Ὁ Εἰσηγητής Ἐλλογιμώτατος κ. Κωστής Κοκκινόφατας, ἀνέφερε μεταξύ ἄλλων τά κάτωθι: «...Ἡ συμβολή τῆς Κύπρου στήν Ἑλληνική ἐπανάσταση τοῦ 1821 ὑπῆρξε πολύπλευρη καὶ πολυδιάστατη καὶ μαρτυρεῖται ἡδη ἀπό τίς προεργασίες της, στά τέλη τοῦ 18ου αἰῶνα, μέ τήν ἐνεργό συμπαράσταση τοῦ λόγιου Ἰωάννη Καρατζᾶ ἀπό τή Λευκωσία στό διαφωτιστικό καὶ ἐπαναστατικό ἔργο τοῦ Ρήγα Φεραίου. Εἰδικότερα σέ σχέση μέ

τό φιλελληνικό κίνημα ή συμβολή αύτή ἀφορᾶ στή συμμετοχή τῶν Κυπρίων τῆς διασπορᾶς στή διόγκωσή του και στήν ἄμεση παροχή βοήθειας στήν ἐπαναστατημένη Ἑλλάδα, ὅπως γιά παράδειγμα μέ τή δράση τῶν ἀδελφῶν Κυπριανοῦ, Νικολάου και Θεοφύλακτου Θησέα ἀπό τὸν Στρόβιλο, οἱ ὅποιοι κατέστησαν τό ἐμπορικό γραφεῖο τους στή Μασσαλία κέντρο συλλογῆς ἐφοδίων και στράτευσης ἐθελοντῶν....»

Ἡ πέμπτη εἰσήγηση ἀναφέρθηκε στό θέμα: «Ο Φιλελληνισμός στήν Ἐπανάσταση τοῦ 1821 και ἡ ἀποτύπωσή του στήν πατραϊκή ἀρθρογραφία (19ου - 20οῦ αἰ.).» Ό Εἰσηγητής, Ἐλλογιμώτατος κ. Νικόλαος Τόμπρος, τόνισε ὅτι: «...Ο Τύπος ἀποτελεῖ ἀναμφίβολα μία ἀπό τίς πηγές πού χρησιμοποιεῖ ὁ ἴστορικός στήν προσπάθεια νά ἀνασυνθέσει τό παρελθόν, ἀφοῦ σέ σύγχρονες μέ τά γεγονότα ἐφημερίδες, ἀλλά και σέ μεταγενέστερες, σημειώνονται συχνά ἄγνωστες πτυχές ἴστορικῶν θεμάτων. Μέ δεδομένη τή δυνατότητα ἀντλησης ἀπό τόν τοπικό Τύπο στοιχείων γιά τόν φιλελληνισμό, ὁ ὅποιος και δέν ἀποτελεῖ πάντοτε τήν πρώτιστη πηγή ἔρευνας, ἔξετάζονται τά ὅσα καταγράφηκαν στίς πατραϊκές ἐφημερίδες τοῦ 19ου αἰῶνα, ἀλλά και τοῦ 20οῦ γιά τό φιλελληνικό ρεῦμα πού ἀναπτύχθηκε κατά τή διάρκεια τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασης τοῦ 1821...»

Ο ἔκτος εἰσηγητής, Ἐλλογιμώτατος κ. Χάρος Μελετιάδης, ἀνέπτυξε τό θέμα: «Σκέψεις μέ ἀφορμή τό φιλελληνικό φαινόμενο». Ό διμιλητής ἀναπτύσσοντας τό θέμα του παρατήρησε ὅτι: «...Ο φιλελληνισμός ἔχει τή νεωτερική ἀφετηρία του, πού τοποθετεῖται στήν Ἀναγέννηση· ἥδη ἀπό ἐκείνη τήν ἐποχή ἔχει ἀκόμη και μία στρατιωτικο-πολιτική διάσταση, πού συνδέεται μέ τίς ἀπόπειρες περιορισμοῦ τῆς ὀθωμανικῆς ἔξαπλωσης και τῆς ἀνακατάκτησης τῶν ἐδαφῶν πού εἶχαν περιέλθει στίς εὐρωπαϊκές δυνάμεις μέ τήν *partitio imperii* μετά τήν Δ' Σταυροφορία· μπορεῖ ἀκόμη νά ἔχει και θρησκευτική ἀπόληξη, η ὅποια συνδέεται εἴτε μέ μία συγχρονική θεολογική ἀντιμετώπιση τῆς ὀρθόδοξης ἐκκλησίας, χωρίς δηλ. τήν παραδοσή της ἡ και ἀντιστρόφως μέ μία ἀπόπειρα de facto ἀροτης τοῦ σχύσματος μέσω τῆς ἐνίσχυσης τῆς καθολικῆς ιεραποστολῆς στά ἐδάφη τῆς ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας...».

Τέλος ὁ ἔβδομος εἰσηγητής, Ἐλλογιμώτατος Πρέσβυς κ. Γεώργιος Πουκαμισᾶς, ἀνέπτυξε τό θέμα: «Φιλέλληνες τοῦ 1821 και Ἑλληνες σήμερα». Ό διμιλητής ἀνέφερε ὅτι: «Τό φιλελληνικό κῦμα τοῦ 1821, ἀρδεύτηκε ἀπό τίς ἐπιτυχίες και τίς θυσίες τῶν πρώτων χρόνων τοῦ Ἀγῶνα, τήν λατρεία στά ἰδανικά τῆς κλασικῆς Ἑλλάδας, και ἀπό τά φιλελεύθερα - δημοκρατικά ἰδεώδη πού εἶχε ἐμπνεύσει τούς λαούς η Γαλλική Ἐπανάσταση, παρά τήν ἐπικράτηση τῆς πολιτικῆς τῆς Ιερᾶς Συμμαχίας.

Ο Φιλελληνισμός τοῦ 1821, βαίνει πολύ πέραν τοῦ ἀρχαιοπλήκτου ούμανισμοῦ και τοῦ θαυμασμοῦ γιά μία φαντασιακή Hellas χωρίς Ἑλληνες. Εἶχε ἀντικείμενο «τήν σύγχρονη και ὅχι τήν ἀρχαία, τήν ἔωσα και ὅχι τήν ὑπάρξασα, τήν σημερινή Ἑλλάδα πού μάχεται παρά τίς ἄνευ προηγουμένου δυσκολίες» (Daniel Webster, Κογκρέσο, 19.01.1824). Οι Ἑλληνες σήμερα, δικαιούμεθα τήν ἐκδήλωση φιλελληνικῶν αἰσθημάτων, μόνον ἐφόσον ἐμεῖς προμαχοῦμε ὑπέρ τῆς κληρονομίας και τῶν οἰκουμενικῶν ἀξιῶν τοῦ ἔλληνισμοῦ, ἀλλά και τῶν ἐμπρακτῶν συμφερόντων μας. Κύματα φιλελληνισμοῦ ἔξεπήγασαν και τίσως νά ἀναβλύζουν και στό μέλλον, μόνο ὅταν στήν πατρίδα μας συμβαίνει κάτι ἐξαιρετικά σημαντικό, μάλιστα ὑπό συνθῆκες ὄλως ἀντίξοες...».

Ἀκολούθησε ἐποικοδομητική συζήτηση. Ό Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Δημητριάδος και Ἀλμυροῦ κ. Ἰγνάτιος, Πρόεδρος τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Πολιτιστικῆς Ταυτότητος, συνοψίζοντας τίς βασικές θέσεις τῶν διμιλητῶν, ἀναφέρθηκε στόν ἐνεργό ωόλο πού ἀναλαμβάνει τό παρελθόν μέ τήν ἴστορική ἀλήθειά του και μέ τήν προοπτική πού προσφέρει στό μέλλον. Εύχαριστησε τόν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν και πάσης Ἑλλάδος κ. Ιερώνυμο γιά τήν παρουσία Του στό Συνέδριο καθώς και τούς Ιεράρχες, τούς ἐκπροσώπους τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, Πολιτικῶν, Διπλωματικῶν και Πανεπιστημιακῶν ἀρχῶν πού παραβρέθηκαν στίς ἐργασίες του.

Εύχαριστησε τόν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Πειραιῶς και Φαλήρου κ. Σεραφείμ και τόν κ. Ἀλέξανδρο Κατσιάρα, Διευθυντή τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

γιά τήν προβολή τοῦ Συνεδρίου, καθώς καί ὅλους τους εἰσηγητές γιά τίς πρωτότυπες ἀνακοινώσεις τους.

Ἐπίσης, εὐχαρίστησε τούς συντελεστές τοῦ συνεδρίου καί ἀναφέρθηκε στήν ἔκδοση τῶν Πρακτικῶν του Δ' Ἐπιστημονικοῦ Διεθνοῦ Συνεδρίου μέ θέμα «Ἐλληνικός καί Εὐρωπαϊκός Διαφωτισμός». Ο τόμος διατίθεται κεντρικά ἀπό τίς

ἐκδόσεις Ἀρχονταρίκη, καθώς καί σέ κάθε βιβλιοπωλεῖο.

Τέλος, ἀνακοίνωσε τό θέμα τοῦ ΣΤ' Ἐπιστημονικοῦ Διεθνοῦ Συνεδρίου «Πολεμικές συγκρούσεις καί τόποι καθαγιασμοῦ τοῦ Ἀπελευθερωτικοῦ Ἀγῶνος κατά τήν Ἐπανάσταση τοῦ 1821», ὅπως ἐπίσης καί τήν ἡμερομηνία διεξαγωγῆς του, τήν 6η καί 7η Ὁκτωβρίου τοῦ 2017.

Μήνυμα πρός τό Ε' Διεθνές Έπιστημονικό Συνέδριο γιά τό 1821

Τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ιερωνύμου

Θέμα: «‘Ο διεθνής περίγυρος καὶ ὁ Φιλελληνισμός κατά τήν Ἑλληνική Ἐπανάσταση»
(Συνοδικό Μέγαρο τῆς Εκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, 14-15 Οκτωβρίου 2016)

Βαθεῖα εἶναι ἡ χαρά μας, διότι γιά μία ἀκόμη φορά ἐκλεκτοί ἐκπρόσωποι τῆς ἀκαδημαϊκῆς κοινότητος ἀνταποκρίθηκαν στήν αὐλήση τῆς Ἑκκλησίας γι' αὐτό τό σημαντικό Συνέδριο. Η Ἑκκλησία ἔχει ὡς ἀποστολή, μέ τήν ἴδια εὐλάβεια πού τελεῖ τά ἰερά Μυστήρια, νά διακονεῖ τόν ἄνθρωπο καὶ νά μαρτυρεῖ στήν πράξη περί τοῦ ἀληθοῦς. Σέ τοῦτο συναντᾶται μέ τήν Ἐπιστήμη, πού, ἀν καὶ ὑπό διαφορετική ὀπτική, ἔχει ἐπίσης ὡς ἔργο τήν ἀναζήτηση τῆς ἀλήθειας.

Ἡ ἐλευθερία αὐτοῦ τοῦ ἔθνους ποτίστηκε μέ τό αἷμα καὶ τόν ἀγώνα πολλῶν φιλελλήνων. Ο ἀγώνας γιά τήν ἐλευθερία δέν κινητοποίησε μόνο τόν Ἑλληνισμό, ἀλλά εἶχε τεράστια διεθνῆ ἀπήχηση. Ἐνέπνευσε πάμπολλες ἐκδηλώσεις συμπάθειας, ἔντυπες διαμαρτυρίες, ἔνθερμες ἐκκλήσεις καὶ ἐκδόσεις πού γνώρισαν εὐρύτατη διάδοση. Τό ἴδιο τό γεγονός τῆς Ἐπαναστάσεως δέν ἀργησε νά συγκινήσει βαθιά πολλούς λογοτέχνες καὶ καλλιτέχνες καὶ νά ἀποτυπωθεῖ στά ἔργα καὶ τή δράση τους.

Στή χορεία τῶν φιλελλήνων προστέθηκαν φωτεινοί νόες καὶ εὐγενεῖς μορφές, ὅπως ὁ λόρδος Βύρων καὶ τόσοι ἄλλοι, οἱ ὅποιοι ἐγκολπώθηκαν τίς ἴδιες ἀρχές μέ τούς Ἑλληνες ἀγωνιστές. Αὐτές τίς ἱερές ἀξίες πού ἔνωσαν Ἑλληνες καὶ ξένους, ἀξίζει νά θέσουμε ἐπί τήν λυχνίαν τῆς Ἰστορίας, νά φωτίσουμε ξανά καὶ νά ἐπαναφέρουμε στό προσκήνιο. Πρόκειται γιά ἀνθρώπους οἱ ὅποιοι δέν κράτησαν τά προσωπικά τους χαρίσματα γιά τόν

έαυτό τους, ἀλλά τά προσέφεραν πρός ὄφελος ὅλων στό θυσιαστήριο τῆς ἐλευθερίας.

Καταφεύγουμε στήν ἐμπειρία τῆς Ἰστορίας καὶ μελετοῦμε τήν Ἰστορική ἀλήθεια, διότι Ἰστορία δέν εἶναι κάτι ἀγκυλωμένο πού ἀνήκει στό παρελθόν. Μέσα στόν θόρυβο λόγων δίχως ούσια, χρειαζόμαστε τόν Ἰστορικό λόγο γιά νά μαρτυροῦμε καὶ νά ἐπανευρίσκουμε ἀπό κοινοῦ τόν δεσμό μας μέ ἀλήθειες πού εἶναι ίκανές νά μᾶς ἔνωσουν καὶ νά ἀφυπνίσουν δυνάμεις γεννημένες ἀπό ἔργα καὶ διδάγματα τοῦ παρελθόντος. “Οσο ἐθελούμε ἐνώπιον αὐτῶν, θά βασιλεύουν ὅπως καὶ τότε ἔριδες, μισελληνικές ἐμμονές, διαιρέσεις, συγκρούσεις καὶ ἀγκυλώσεις. “Οσο ὅμως καὶ ἀν δοκιμάζονται οἱ ψυχές μας, παραμένει πάντοτε ἐμψυχο καὶ ζῶν τό ύλικό πού ἀναδεικνύει ἡ Ἰστορική ἔρευνα.

Δι' αὐτῶν τῶν λόγων χαιρετίζω μετά πολλῶν εὐχῶν τήν ἔναρξη τῶν ἔργασιῶν τοῦ Ε' Συνέδριού τῆς Ιερᾶς Συνόδου γιά τά 200 χρόνια τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασης. Θά ἥθελα νά συγχαρῶ τόν Πρόεδρο τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Πολιτιστικῆς Ταυτότητος, Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ κ. Ἰγνάτιο, τά ἀγαπητά μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ὅλους τούς συντελεστές. Η συμμετοχή λαμπρῶν ἐκπροσώπων τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ κόσμου εἶναι ἐξαιρετικά πολύτιμη. Εὔχομαι σέ αὐτόν τόν ἐκκλησιαστικό χώρο νά συναντηθεῖ ἡ σοφία τοῦ Θεοῦ μέ τήν σοφία τῆς Ἐπιστήμης καὶ οἱ ἔργασίες τοῦ Συνέδριού νά εύοδωθοῦν μέ λόγους διανγεῖς, πού θά ἔχουν εὐλογητή συνέχεια.

Χαιρετισμός στό Ε' Διεθνές Έπιστημονικό Συνέδριο γιά τό 1821

*Toū Σεβ. Μητροπολίτου Δημητριάδος καί Ἀλμυροῦ κ. Ἰγνατίου,
Προέδρου τῆς Ε.Σ.Ε. Πολιτιστικῆς Ταυτότητος*

(Ό διεθνής περίγυρος καί ό Φιλελληνισμός κατά τήν Έλληνική Έπανάσταση.
Συνοδικό Μέγαρο τῆς Έκκλησίας τῆς Ελλάδος, 14-15 Οκτωβρίου 2016)

Μέ τή βοήθεια τοῦ Θεοῦ φθάσαμε στά μισά τοῦ δρόμου τῆς προσπαθείας πού ἀνέλαβε ἡ Εἰδική Συνοδική Έπιτροπή Πολιτιστικῆς Ταυτότητος τῆς Έκκλησίας τῆς Ελλάδος. Ἀρχίζουν σήμερα οἱ ἐργασίες τοῦ Ε' Έπιστημονικοῦ Συνεδρίου στή σειρά τῶν δέκα συνολικά Συνεδρίων, τά διόπια μᾶς ἀνέθεσε ἡ Ιερά Σύνοδος νά διοργανώσουμε, μέ ἀντικείμενο τήν Τουρκοκρατία καί τήν μεγάλη Έλληνική Έπανάσταση. Ἐλπίζουμε νά εἴμαστε ὅλοι καλά ὥστε σύν Θεῷ νά διοργανώσουμε καί τό 10ο Συνέδριο τό 2021, ὅταν θά συμπληρώνονται 200 ἀκριβῶς χρόνια ἀπό τήν Έθνεγερσία.

Τά Συνέδριά μας διεξάγονται σέ μία περίοδο, κατά τήν διόπια ἀκούγονται καί γράφονται πολλές καί ἀντίθετες ἀπόψεις γιά τήν Έλληνική Έπανάσταση, τά αἵτια, τά κίνητρα, τούς πρωταγωνιστές, τό ἰδεολογικό καί πνευματικό ὑπόβαθρο. Η προσπάθεια τῆς Έπιστημονικῆς Έπιτροπῆς τῶν Συνεδρίων ὑπό τήν Προεδρία τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ κ. Κωνσταντίνου Σβολόπουλου εἶναι νά μήν ὑπάρχει μονόλογος καί μονομέρεια, ἀλλά νά γίνεται δημιουργικός διάλογος καί δημιουργική ἀντιπαράθεση ἵδεων καί ἐπιχειρημάτων. Φυσικά αὐτό δέν σημαίνει ὅτι ἀποδεχόμαστε ἀπόψεις προδήλωσ άνιστόρητες καί ἀτεκμηρίωτες, οἱ διόπιες ἔχουν μοναδικό στόχο νά ἀρνηθοῦν τόν ίστορικό ρόλο τῆς Έκκλησίας καί τῆς Ορθόδοξης Χριστιανικῆς αληρονομιᾶς τοῦ λαοῦ μας.

Τό φετεινό θέμα ἐπικεντρώνεται στόν διεθνῆ περίγυρο καί στόν Φιλελληνισμό. Σέ κάθε ίστορικό γεγονός διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο οἱ διεθνεῖς σχέσεις, οἱ γεωπολιτικές ίσορροπίες, τά συμφέροντα τῶν ἐκάστοτε ισχυρῶν, τά ἐπικρατοῦντα ἰδεολογικά ρεύματα. Ἡδη πέρσι μελετήθηκε στό Δ' Συνέδριο ὁ Έλληνικός καί ὁ Εὐρωπαϊκός Διαφωτισμός, ἄρα ἔχει γίνει ἥδη μία χρήσιμη εἰσαγω-

γή σέ ὅσα θά ἀκούσουμε ἀπόψε καί αὔριο ἀπό τούς ἐκλεκτούς εἰσιγγητές μας. Εἶμαι βέβαιος ὅτι στό τέλος τοῦ Ε' Συνεδρίου θά ἀναλογισθοῦμε ἄν καί σήμερα ὑπάρχουν πραγματικοί Φιλέλληνες καί τί πρέπει νά κάνουμε ώς χώρα γιά νά τούς ἀξιοποιήσουμε.

Οφείλω νά εὐχαριστήσω τόν Μακαριώτατο Άρχιεπίσκοπο Αθηνῶν καί πάσης Ελλάδος κ. Ιερώνυμο καί ὅλα τά μέλη τῆς Ιεραρχίας γιά τήν ἀμέριστη συμπαράστασή τους στήν προσπάθεια τῆς Έπιτροπῆς μας. Ὡς Πρόεδρος αὐτῆς τῆς Έπιτροπῆς θεωρῶ, ὅτι τό μεγαλύτερο ἐπίτευγμά μας εἶναι ἡ ἔκδοση τῶν Πρακτικῶν τοῦ κάθε συνεδρίου, οὕτως ὥστε ὁ ἐρευνητής καί κάθε ἐνδιαφερόμενος Έλληνας καί ξένος νά μποροῦν στό μέλλον νά ἔχουν στά χέρια τους 10 τόμους μέ εἰσιγγήσεις καί πλούσιο ίστορικό ὑλικό. Ἡδη ἔχουμε στά χέρια μας φρεσκοτυπωμένο τόν Δ' Τόμο μέ τά Πρακτικά τοῦ περσινοῦ Συνεδρίου γιά τόν Διαφωτισμό.

Εὐχαριστῶ ἐπίσης τά μέλη τῆς Έπιστημονικῆς μας Έπιτροπῆς καί τούς εἰσιγγητές μας. Ιδιαιτέρως ὁφείλω νά μνημονεύσω τόν Γραμματέα τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Έπιτροπῆς Ἀρχιμ. Βαρθολομαῖο Αντωνίου-Τριανταφυλλίδη, ὁ ὅποιος κάθε χρόνο ἐπιφορτίζεται μέ ὅλο τό ὄργανο μέρος τοῦ Συνεδρίου. Εὐχαριστῶ καί σᾶς πού εἶστε ἐδῶ κοντά μας καί σᾶς καλῶ νά συμμετάσχετε ἐνεργῶς μέ τίς ἐρωτήσεις σας ἀκολουθώντας τή διαδικασία πού θά ὑποδεικνύει τό Προεδρεῖο. Τέλος ἐκφράζω τή χαρά μου, διότι γιά πρώτη φορά καί οἱ δύο ήμέρες τοῦ Συνεδρίου θά πραγματοποιηθοῦν στόν καινούριο καί φιλόξενο συνεδριακό χώρο τοῦ Συνοδικοῦ Μεγάρου.

Καλή ἐπιτυχία καί εἴθε ὁ Θεός νά βοηθεῖ τό ἔργο μας!

**Πορίσματα τῆς ΚΗ' Πανορθοδόξου Συνδιασκέψεως
Ἐντεταλμένων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ Ἱερῶν Μητροπόλεων
γιά θέματα Αἰρέσεων καὶ Παραθρησκείας**

(Ἀγρίνιο, 31 Ὀκτωβρίου ἕως 2 Νοεμβρίου 2016)

**Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΣΥΝΟΔΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΙΡΕΣΕΩΝ**

Ἡ ΚΗ' Πανορθοδόξη Συνδιάσκεψη Ἐντεταλμένων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ Ἱερῶν Μητροπόλεων γιά θέματα αἰρέσεων καὶ παραθρησκείας, πού πραγματοποιήθηκε, ὑπό τήν αἰγίδα τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου, στὸ Παπαστράτειο Μέγαρο στὸ Ἀγρίνιο, ἀπό 31 Ὀκτωβρίου ἕως 2 Νοεμβρίου 2016, μέ τή φιλόξενη φροντίδα τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας κ. Κοσμᾶ καὶ ὑπὸ τήν προεδρία τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Λαρίσης καὶ Τυρνάβου κ. Ἰγνατίου, Προέδρου τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπί τῶν Αἰρέσεων, μέ θέμα: «Αἰρετικές καὶ ἀποκρυφιστικές θεωρήσεις περὶ ἀνθρώπου καὶ ἀνθρώπινα δικαιώματα», μετά ἀπό ἐκτενὴ συζήτηση ἐπί τῶν εἰσιγήσεων, ἐνέκρινε διμοφώνως τά ἀκόλουθα Πορίσματα:

Τίς τελευταῖς δεκαετίες ὑποστηρίζεται ἀπό ὅλο καὶ περισσότερους, ὅτι ἔχουμε ἥδη εἰσέλθει στόν αἰώνα τῆς ἀνθρωπολογίας, τῆς ἐκ νέου ἐνασχόλησης καὶ τοῦ ἰδιαίτερου ἐνδιαφέροντος τῆς θεολογίας γιά τόν ἀνθρωπο. Αὐτό σημαίνει ὅτι ἡ σύγχρονη θεολογική πρόκληση εἶναι ἀνάγκη, ὅχι μόνο νά ἐκθέτει τό περιεχόμενο τῆς πίστεως, ἀλλά καὶ νά ἀπαντᾶ στό καιροῦ ἐρώτημα τί εἶναι ὁ ἀνθρωπος σήμερα καὶ πῶς θά διασωθεῖ ὁ πολιτισμός του.

Ο Δημιουργός ἔφερε τόν ἀνθρωπο ἀπό τήν ἀνυπαρξία στήν ὑπαρξη, ὡς δημιουργημα «κατ' εἰκόνα καὶ καθ' ὄμοιόσιν» δική Του. Τό χάρισμα τοῦ

«κατ' εἰκόνα» ἀποτελεῖ κοινό γνώρισμα ὅλων τῶν ἀνθρώπων, ἐνῷ τό «καθ' ὄμοιόσιν» προσφέρεται στόν ἀνθρωπο ὡς δυνατότητα ἐλεύθερης ἐπιλογῆς. Σῶμα καὶ ψυχή συναπαρτίζουν τόν ὅλο ἀνθρωπο, ὁ δόποιος κατανοεῖται ὡς ψυχοσωματική ἐνότητα, ὡς ἑνιαία ὀντότητα. Ὁ ἀνθρωπος εἶναι ἔνας τέλειος μικρόκοσμος, καθώς ἥδη ἀπό τή δημιουργία του ἀνακεφαλαιώνει, ἐνοποιεῖ καὶ περιχωρεῖ μέσα του ὅλοκληρο τό σύμπαν, καθ' ὃσον ἔχει ἐν ἑαυτῷ ὅλα τά μέρη τοῦ ὅλου καὶ ὅλα δημιουργήθηκαν γι' αὐτόν. Ὁ ἀνθρωπος δημιουργήθηκε γιά νά τελειοποιηθεῖ καὶ νά ἀναχθεῖ ἀπό τό «κατ' εἰκόνα» στό «καθ' ὄμοιόσιν». Εἶναι «θεοειδές» κτίσμα καὶ συνάμα «θεός κεκελευσμένος», ἔχει δηλαδή τήν κλήση, τήν κίνηση καὶ τή δυνατότητα νά θεωθεῖ ἐν Χριστῷ.

Στό καιροὶ ἐρώτημα τῆς ἐποχῆς μας γιά τό τί εἶναι ὁ ἀνθρωπος καὶ πῶς μπορεῖ νά διασωθεῖ ὁ πολιτισμός του, ἡ ἀπάντηση τῆς ὁρθοδόξου θεολογίας δέν βρίσκεται κάπου ἀλλού ἡ μακράν ἡ ἔξω ἀπό τήν κληρονομία τῆς κατ' εἰκόνα καὶ ὄμοιόσιν Θεοῦ παρακαταθήκης της, ἀπό τόν αὐθεντικό ἀνθρωπο, τόν Θεάνθρωπο Ἰησοῦ Χριστό.

Ἀντίθετες πρός τήν ὁρθοδόξη περί ἀνθρώπου ἐκκλησιαστική διδασκαλία βρίσκονται οἱ ἀνθρωπολογικές πλάνες, τόσο τοῦ ἀποκρυφιστικοῦ χώρου, ὃσο καὶ διαφόρων αἰρετικῶν καὶ παραχροτιανικῶν κινήσεων.

Ἡ σύγχρονη ἀποκρυφιστική περὶ ἀνθρώπου προσέγγιση ἀποτελεῖ ἐπανάληψη τῆς δαιμονικῆς προτροπῆς τοῦ «ἔσεσθε ὡς θεοί» (Γεν. 3, 5) καὶ παρότρυνση πρός τούς σύγχρονους χριστιανούς νά ἀκολουθήσουν αὐτά πού ἀρνήθηκαν κατά τήν ἀπόταξή τους στό Μυστήριο τοῦ ἄγιου Βαπτίσματος. Ἀποτελεῖ εἰσήγηση τοῦ «ἀρχειάκου ὄφεως» γιά μιά ἐκ νέου ὑπαρξιακή αὐτονόμηση τοῦ

άνθρωπου, γιά ἀγνόηση τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ καί ὑπόσχεση νέων δρόμων «αὐτολύτρωσης» καί «ἰσοθεῖας», πού ἔχουν τό κατάλληλο γιά τήν ἑκάστοτε περίπτωση προσωπεῖο, σ' ἓνα κυκεῶνα θέσεων, πρακτικῶν καί δοξασιῶν.

‘Ως πρός τή δομή καί τή σύνθεση τοῦ ἀνθρώπου ἡ ἀποκρυφιστική θεωρία δέχεται πολλαπλά σώματα μέ διαφορετικές ὄνομασίες, ἐπειδή βασική ἀρχή τοῦ ἀποκρυφιστικοῦ χώρου ἀποτελεῖ ὁ ἴσχυρισμός, ὅτι μέ τή λέξη σῶμα δέν νοεῖται μόνον τό δόρατό καί ὑλικό στοιχεῖο τῆς ἀνθρώπινης ὕπαρξης. ‘Ο δρος σῶμα χρησιμοποιεῖται γιά νά δηλώσει, σέ συνδυασμό μέ ἄλλους δρους τοῦ ἀποκρυφισμοῦ, μορφή καί παράσταση μᾶς δργανωμένης οὐσίας, πού ἐκφράζεται μέ διαφορετικό τρόπο στά κοσμικά πεδία.

Στίς ἀποκρυφιστικές δοξασίες περί ἀνθρώπου γιά τήν πνευματική του ἔξελιξη, τό πᾶν ἐπαφίεται στίς δικές του δυνάμεις. Σώζεται ἀπό μόνος του. ‘Ο Θεός, δπως κατανοεῖται στόν ἀποκρυφιστικό χῶρο, παραμένει ἔνας ἀμέτοχος, οὐδέτερος παρατηρητής. ‘Ο, τι πιο νόθο καί σκοτεινό ἔχει νά παρουσιάσει ἡ νοσηρή μεταπτωτική καί διαβρωμένη θρησκευτικότητα, ὁ ἀποκρυφισμός τό προβάλλει μέ περισσή ἀλαζονεία, ώς τή δική του ἐνδοκοσμική ἐπιβεβαίωση τῆς ἀρχέγονης δαιμονικῆς προτροπῆς «ἔσεσθε ὡς θεοί». Ταυτόχρονα, μέ τήν ἀφόρητη ἐπαρση ἐνός ἐγωιστικοῦ φρονήματος χρησιμοποιεῖ καί μαγικές τελετουργικές πρακτικές.

Βασικό κεφάλαιο τῆς ἀποκρυφιστικῆς νεοεποχίτικης διδαχῆς περί τοῦ ἀνθρώπου ἀποτελεῖ ἡ δοξασία τῆς μετενσάρκωσης καί ὁ ἀμεσα συνδεδεμένος μέ αὐτήν ἀμείλικτος «νόμος τοῦ κάρμα». Μέ τή θεωρία αὐτή ἀφαιρεῖται κάθε ἡθική εὐθύνη ἀπό τόν ἀνθρωπο γιά τίς πράξεις του. ‘Ἐνας κακός ἀνθρωπος δέν μπορεῖ νά θεωρηθεῖ ὡς κακός, καθ’ ὅσον ὅ,τι πράττει ἡ ὑφίσταται στή ζωή του δέν εἶναι ἀποτέλεσμα τῶν δικῶν του ἐλεύθερων ἐπιλογῶν, ἀλλά ἔνα «χρέος» κάποιας ἀλλης προηγούμενης ζωῆς, τό δποιο ἔξοφλει τώρα. Καταργεῖται ἔτσι κάθε σκέψη γιά ἐλευθερία τοῦ ἀνθρώπου, γιά μετάνοια καί συγχώρηση. ‘Η δοξασία τῆς μετενσάρκωσης εἶναι μία καθαρά ἀντιχριστιανική διδασκαλία, πού παραβαίνει ἀκόμη καί τούς νόμους τῆς λογικῆς. Σέ ἀντίθεση μέ τή δοξασία αὐτή,

ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία πιστεύει στήν ἀνάσταση τοῦ ἀνθρώπου, πρόδρομος καί θεμέλιο τῆς ὥποιας εἶναι ἡ Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ.

‘Η ἀποκρυφιστική περί ἀνθρώπου προσέγγιση, εἶναι ἀπολύτως ἀσύμπτωτη μέ τή χριστιανική.

‘Η βιβλική καί ἀγιοπατερική ἐκκλησιαστική παράδοση στήν ἀδιαίρετη ἐνότητά τους, ἰδιαιτέρως ἡ νηπική ἐμπειρία καί διδαχή τῶν ἀγίων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, μᾶς διδάσκει μέ σαφήνεια, ὅτι τό σύνολο τῶν ἐπιχειρημάτων καί θεωριῶν περὶ φώτων καί πρακτικῶν τοῦ ἀποκρυφιστικοῦ χώρου, ἐάν ἐξαιρέσουμε τίς ψυχιατρικές καί νευρολογικοῦ χαρακτήρα νοσηρές καταστάσεις, δέν ἀποτελεῖ παρά ἐμπνεύσεις, φωτοφάνειες, ἐνέργειες καί μεθοδεύσεις δαιμονικῆς προέλευσης.

Στίς διάφορες ἀποκρυφιστικές καί παραθρητικές διμάδες μέ μία ποικιλία πρακτικῶν καί μεθοδεύσεων (λ.χ. πρακτικές διανοητικοῦ χειρισμοῦ) λαμβάνει χώρα μία βάναυση καταπάτηση θεμελιωδῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων.

Οἱ περί ἀνθρώπου δοξασίες τῶν συγχρόνων αἱρετικῶν καί παραχριστιανικῶν κινήσεων θεμελιώνονται ἀλλοτε σέ κακόδοξες καί ἐλλειμματικές ἐρμηνείες ἀγιογραφικῶν χωρίων καί ἀλλοτε σέ δῆθεν νεώτερες ἔξωβιβλικές «ἀποκαλύψεις» τοῦ Θεοῦ (π.χ. Ἐκκλησία τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τῶν Ἀγίων τῶν Τελευταίων Ἡμερῶν ἡ Μορμόνων, Χριστιανική Ἐπιστήμη κ.ἄ.). Οἱ δοξασίες τους βρίσκονται σέ ἀπόλυτη ἀντίθεση μέ τούς φιρεῖς τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ Θείας Ἀποκαλύψεως, τήν Ἀγία Γραφή καί τήν Ιερά Παράδοση.

Στίς αἱρετικές καί παραχριστιανικές κινήσεις στό χῶρο τῆς ἀνθρωπολογίας, θεμελιώδεις χριστιανικοί δροι (π.χ. πτώση, ἀμαρτία, σωτηρία κ.ἄ.) ἔχουν νοηματοδότηση ωιζικῶς διαφορετική καί μή ἀποδεκτή, ὅχι μόνο ἀπό τήν ὁρθόδοξη ἐκκλησιαστική διδασκαλία, ἀλλά καί ἀπό τόν ὑπόλοιπο χριστιανικό κόσμο.

Στίς αἱρετικές διδαχές περί ἀνθρώπου δέν ἀπουσιάζουν καί διδασκαλίες ἐπικίνδυνες γιά τήν ἀνθρώπινη ζωή, ὅπως ἡ θέση τῶν λεγομένων Μαρτύρων τοῦ Ἱεχωβᾶ περὶ ἀρνητικῆς μετάγγισης αἵματος σέ πάσχοντες ἀνθρώπους, οἱ δποιοι μάλιστα τήν ἐν λόγῳ ἐπικίνδυνη διδασκαλία ἐπιχειροῦν νά τήν παρουσιάσουν ώς διδασκαλία τῆς Ἀγίας Γραφῆς.

Οι άνθρωποι γιακές ἀποκλίσεις ἀπό τήν Ὁρθόδοξη διδασκαλία, ὅπως προβάλλονται ἀπό τις ποικιλώνυμες ἀποκρυφιστικές καὶ αἰρετικές κινήσεις, ἔχουν ἀρνητικές ἐπιπτώσεις σὲ πρόσωπα καὶ ὅμαδες πού τίς υίοθετοῦν.

Ἡ Συνδιάσκεψη ἐγκρίνει ὅμοφώνως τά ὡς ἄνω Πορίσματα καὶ ἔξουσιοδοτεῖ τόν Πρόεδρο αὐτῆς νά τά ὑπογράψει.

‘Ο Πρόεδρος τῆς Συνδιασκέψεως
† ‘Ο Λαρίσης καὶ Τυρνάβου Ἰγνάτιος

Οἱ Ἐντεταλμένοι
τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν
Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου,
Μητροπολίτης Κυδωνίας καὶ Ἀποκορώνου
Δαμασκηνός
Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας,
Μητροπολίτης Πτολεμαΐδος Ἐμμανουὴλ

Πατριαρχείου Ιεροσολύμων,
Ἄρχιεπίσκοπος Λύδης Δημήτριος
Πατριαρχείου Ρωσίας,
Ἡγούμενος Θεοφάνης Λουκιανώφ
Πατριαρχείου Σερβίας,
Τερομόναχος Εὐσέβιος Μεάντζια
Πατριαρχείου Ρουμανίας,
Καθηγητής Κυπριανός Στρέτζα
Πατριαρχείου Βουλγαρίας,
Μητροπολίτης Νευροκοπίου Σεραφείμ
Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου,
Ἄρχιμ. Γρηγόριος Μουσουρούλης
Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος,
Πρωτοπρ. Κυριακός Τσουρός
Ἐκκλησίας Πολωνίας,
Ἡγούμενος Βαρσανούφιος Ντοροσκίεβιτς
‘Ο φιλοξενῶν τήν Συνδιάσκεψη
Μητροπολίτης Αίτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας
Κοσμᾶς

ΟΜΙΛΙΑΙ

Οι Νεομάρτυρες

To ř Σεβ. Μητροπολίτου Σερρῶν καὶ Νιγρίτης κ. Θεολόγου

(Εἰσίγηση στό ΙΣΤ' Πανελλήνιο Λειτουργικό Συμπόσιο, Λαμία, 19-21.9.2016)

Σεβασμιώτατε Μητροπολῖτα Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ κ. Δανιήλ, Πρόεδρε τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Λειτουργικῆς Ἀναγεννήσεως,

Σεβασμιώτατε Μητροπολῖτα Φθιώτιδος κ. Νικόλαε, σεπτέ Ποιμενάρχα τῆς θεοφρουρήτου ταύτης Ιερᾶς Μητροπόλεως τῆς φιλοξενούσης τὸ παρόν ΙΣΤ' Πανελλήνιον Λειτουργικόν Συμπόσιον,

Σεβασμιώτατοι Ἅγιοι Ἀρχιερεῖς,

Πανοσιολογιώτατοι, Αἰδεσιμολογιώτατοι καὶ Ἐλλογιμώτατοι καθηγηταί, Εἰσηγηταί τοῦ παρόντος λειτουργικοῦ Συμποσίου,

Ἄγαπητοί Πατέρες καὶ ἀδελφοί, Ἐκπρόσωποι τῶν Ιερῶν Μητροπόλεων τῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος,

ἀρχόμενοι σύν Θεῷ τῆς εἰσηγήσεώς μας, ἡ οποία φιλοφρόνως καὶ ὅλως τιμητικῶς μᾶς ἀνετέθη ὑπό τῆς ἀρμοδίας Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς, ὁφείλομε τοῦτο μὲν νά εὐχαριστήσωμεν εὐγνωμόνως τόν Σεβασμιώτατον καὶ λίαν περισπούδαστον Πρόεδρον της, Μητροπολίτην Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ κ. Δανιήλ καὶ τά μέλη αὐτῆς γιά τήν ὑψηλή τιμή πού ἐπεδαψίλευσαν στό ταπεινό μας πρόσωπον, τοῦτο δέ νά συγχαρῶμεν ἐκ μέσης καρδίας τόν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Φθιώτιδος κ. Νικόλαον γιά τήν ἀρχοντική καὶ κατά πάντα ἀρτία φιλοξενία τοῦ παρόντος λειτουργικοῦ Συμποσίου, εὐχόμενοι τήν κατά πάντα καὶ εἰς πάντα εὐόδωσιν αὐτοῦ. Διά τῶν ἀγίων εὐχῶν σας, χωροῦμεν στήν ἀνάπτυξιν τῆς ἀνατεθείσης σέ ἐμᾶς εἰσηγήσεως, ἔχούσης ὡς θέμα τούς πανενδόξους καὶ καλλινίκους Νεομάρτυρες.

‘Η Ἁγία Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία μας, τό ἀσύλητον αὐτό θησαυροφυλάκιον τοῦ ἀδαπάνητου πλούτου τῶν θείων δωρεῶν, λειτουργεῖ μέσα στόν κόσμο ὡς τό θεότευκτον ἐργαστήριον τῆς ἀγιότητος, ὡς «κοινωνία θεώσεως». Ὁ κατά Χριστόν ἀρτίος ἀνθρωπος, μέ ελεύθερη ἐπιλογή του καὶ μέ τήν χάρη τοῦ Θεοῦ ἀποχωρίζεται τῆς ματαιότητος τοῦ κόσμου τῆς φθορᾶς καὶ τοῦ θανάτου καὶ βιώνει ἐμπειρικά τήν ἐν Χριστῷ καινή ζωή. Οἱ ἄγιοι τῆς πίστεώς μας, οἱ γλυκύτατοι αὐτοί καρποί τοῦ εὐσπιόφυλλου δένδρου τῆς Ἐκκλησίας μας, ζοῦν γιά τόν Χριστό καὶ διά τοῦ Χριστοῦ. Κύριο χαρακτηριστικό αὐτῆς τῆς νέας ζωῆς εἶναι ἡ φλογερή ἀγάπη γιά τόν Σωτῆρα Χριστό. Αὐτή ἡ ἀγάπη πρός τόν οὐρανίο Νυμφίο ὁδηγεῖ σταδιακῶς τόν πληγωμένο ἀπό τά βέλη τῆς θείας ἀγάπης ἀνθρώπο πέ σέ ἓνα καθημερινό σκληρό ἀγώνα καθάρσεως τῶν παθῶν πού ὁδηγεῖ στόν φωτισμό καὶ τήν θεοκινωνία. Ὁ συνεπής καὶ συνεχής προσωπικός ἀγώνας γιά τήρηση τῶν σωτηρίων θείων ἐντολῶν, συνιστᾶ ἐν εἴδος καθημερινοῦ μαρτυρίου, τό διοπίον οἱ θεηγόροι Πατέρες ὀνόμασαν μαρτυρίον τῆς συνειδήσεως. Ὁ ἴδιος ἐξ ἄλλου ὁ Κύριός μας ὑπεργάμμισε ἐμφανικῶς ὅτι πιστοποίήσις τῆς σέ Αὐτόν γνησίας ἀγάπης «τῶν φίλων Του» συνιστᾶ ὁ ἀγώνας τους γιά τήν τήρηση τῶν ἐντολῶν, λέγων: «Ο ἔχων τάς ἐντολάς μου καὶ τηρῶν αὐτάς, ἔκεινός ἐστιν ὁ ἀγαπῶν με»¹. Αὐτή ἡ μαρτυρία πίστεως καὶ ἀγάπης, ὅταν οἱ ἔξωτεροι συνθήκες εἶναι πρόσφορες, φθάνει καὶ στήν προσφορά τῆς ἵδιας τῆς ζωῆς, στό μαρτύριο τοῦ αἵματος. Οἱ ἄγιοι μάρτυρες ἔζησαν μέσα ἀπό τόν προσωπικό τους πνευματικό ἀγώνα τό μυστήριο τοῦ Σταυροῦ αὐθεντικῶς, ἔγιναν κοινωνοί τῶν παθημάτων τοῦ Κυρίου, καταθέτοντες τήν δική τους μαρτυρία πε-

ρί τοῦ προσώπου τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, ώς τοῦ μόνου ἀληθινοῦ Θεοῦ.

Σχολεῖο καὶ φυτώριο μαρτύρων καὶ ἄγίων εἶναι ἡ ἀγία Νύμφη τοῦ Χριστοῦ, Ἐκκλησία. Αὐτή εἶναι ἐξ ἄλλου καὶ ἡ πνευματική της διαπίστευση στὸν οὐρανό καὶ τὴν γῆ. Ἐργάζεται μέσα στὸν κόσμο γιά νά πλουτίζει τὸ οὐράνιο πνευματικό στερεόωμα μέ νοητά ἀστρα φωτεινά, τούς ἄγιους, πού ἀντανακλοῦν στήν κτίση τήν δόξα τοῦ Θεοῦ. Ἀγιοι καὶ μάρτυρες θά υπάρχουν ἔως τῆς συντελείας τῶν αἰώνων, καθώς αὐτό εἶναι τὸ μεγαλειώδες ἔργο τῆς πνοῆς τοῦ Παρακλήτου μέσα στήν Ἐκκλησία. Στήν διάρκεια τῆς δισχιλιετοῦ πορείας τῆς ἀγίας Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μας μέσα στὸν κόσμο συναντᾶ κανείς στὸ μαρτύριο, καὶ μάλιστα στήν διπλή του διάσταση, ὡς μαρτυρία καὶ θυσία, τήν οὐσιαστικότερη καὶ αὐθεντικότερη ἔκφραση τῆς ὄντολογικῆς αὐτοσυνειδησίας της².

Πρώτη ἀναφορά στούς μάρτυρες καὶ τὸ μαρτύριο συναντᾶται στήν Παλαιά Διαθήκη. Οἱ λέξεις «μαρτύριον», «μάρτυς», «μαρτυρία» καὶ «μαρτυρῶ» χρησιμοποιοῦνται στήν Παλαιά Διαθήκη μέ τήν ἔννοια τῆς ἀποδείξεως καὶ τῆς ἐπιβεβαιώσεως τῆς ἀληθείας, μέ τήν νομική ἔννοια τοῦ ἀποδεικτικοῦ στοιχείου³. Συχνά ἐπίσης ἀπαντᾶται ἡ λέξη «μαρτύριον» στήν ἔκφραση «σκηνή τοῦ μαρτυρίου»⁴, ἐνῶ σπανιότερα ἀπαντῶνται οἱ ἀναφορές «κιβωτός τοῦ μαρτυρίου»⁵ καὶ «πλάκες τοῦ μαρτυρίου»⁶, πού ὑποδηλώνουν τίς ἐντολές πού ἐδόθησαν ἀπό τόν Θεό στόν Προφήτη Μωυσῆ.

Ο ρηματικός τύπος «μαρτυρεῖν», τό ρῆμα μαρτύρομαι καὶ τά οὐσιαστικά «μάρτυς», «μαρτυρία» καὶ «μαρτύριον» ἀπαντῶνται μέ συχνότητα καὶ στήν Καινή Διαθήκη καὶ κυρίως στήν Ιωάννεια γραμματεία. Οἱ ἐκφράσεις αὐτές ἀναφέρονται στό ἐπίγειο λυτρωτικό ἔργο τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ πρός σωτηρίαν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Ἡ λέξη «μαρτύριον» χρησιμοποιεῖται ἐπίσης στήν Καινή Διαθήκη μέ τήν ἔννοια τῆς δημόσιας μαρτυρίας τῆς ἀληθείας ἐνώπιον τῶν δικαστικῶν ἀρχῶν⁷. Άργότερα ἡ Ἐκκλησία χαρακτήρισε τό μαρτύριον ἀφ' ἐνός μέν ὡς τήν ἐμπειρική κατάθεση τῆς εἰς Χριστόν πίστεως, τῆς «ἐν ᾧ μὲν δηλαδή ἐλπίδος», ἀφ' ἐτέρου δέ τήν θυσιαστική συνταύτιση τοῦ μάρτυρος μέ τά Πάθη τοῦ Χριστοῦ⁸. Τό μαρτύριο συνιστᾶ μία δομικοῦ χαρακτῆρος χαρισματική, κατά

τόν Ἀπόστολο Παῦλο, πραγματικότητα στήν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, πού ἔξυψώνει καὶ ἀγιάζει τόν ἄνθρωπο ὃς κοινωνό καὶ μιμητή τῶν παθημάτων τοῦ Πρώτου καὶ Μεγάλου Μάρτυρος τῆς πίστεώς μας, τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ. «Ὕμιν ἔχαρισθη οὐ μόνον τό εἰς Χριστόν πιστεύειν, ἀλλά καὶ τό ὑπέρ αὐτοῦ πάσχειν»⁹ σημειώνει ὁ μέγας Ἀπόστολος τῶν ἔθνῶν καὶ ἡμέτερος διδάσκαλος, θεῖος Παῦλος. Στήν διαπίστωση αὐτή τοῦ Ἀποστόλου Παύλου συστοιχίζεται διαχρονικῶς ἡ ἀγιοτρόφος, καλλίτεκνος καὶ πολύτεκνος μητέρα, Ἐκκλησία.

Μία ξεχωριστή θέση μέσα στό πολύφωτο νοητό στερεόωμα τῆς ἀγίας Ἐκκλησίας μας κατέχουν οἱ πολύαθλοι Νεομάρτυρες, οἱ ὅποιοι στήν μακρά καὶ ἀσέληνη νύκτα τοῦ ἔθνικου μας βίου, πού ξεκίνησε μετά τήν πτώση τῆς Βασιλίδος στούς Θωμανούς Τούρκους, ἀνεδείχθησαν τά ἔμψυχα ἐκεῖνα λυχνάρια πού ἐφότισαν παρακλητικῶς τήν ζωή τοῦ ὑπόδουλου Γένους. «Κατ' ἀλήθειαν τοῦτο εἶναι ἔνα θαῦμα» ὁμολογεῖ ὁ μέγας ὑμνητής τῶν Νεομαρτύρων, «Ἄγιος Νικόδημος ὁ Ἀγιορείτης παρόμοιον ὥσάν νά βλέπῃ τινάς μέσα εἰς τήν καρδίαν τοῦ χειμῶνος ἐαρινά ἄνθη καὶ τριαντάφυλλα, μέσα εἰς τήν βαθυτάτην νύκτα, ἡμέραν καὶ ἥλιον, μέσα εἰς τό ψηλαφητό σκότος, φῶτα λαμπρότατα, ἐν καιρῷ τῆς αἰχμαλωσίας, νά βλέπῃ ἐλευθερίαν, καὶ ἐν τῷ καιρῷ τῆς τωρινῆς ἀσθενείας, ὑπερφυσικήν δύναμιν... οὗτος ὁ δάκτυλος εἶναι τοῦ Θεοῦ, αὕτη ἡ δύναμις εἶναι τοῦ Θεοῦ...»¹⁰.

«Ἄν ἐξαιρέσει κανείς τούς τοεῖς πρώτους χριστιανικούς αἰῶνες, οἱ περισσότεροι μάρτυρες ἀνεδείχθηκαν κατά τήν μακρά καὶ ἐπώδυνη περίοδο τῆς τουρκοκρατίας. Κατ' αὐτήν τό μαρτύριο βρίσκει τήν οὐσιαστικότερη ἔκφρασή του στούς νεομάρτυρες, οἱ ὅποιοι ἀπετέλεσαν σπουδαῖο κεφάλαιο τῆς Ἐκκλησιαστικῆς καὶ ιστορικῆς πορείας τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Στούς Νεομάρτυρες, σέ ἀντιδιαστολή πρός τούς ἔθνομάρτυρες, ὅπου προηγεῖται ἡ ἀγάπη πρός τήν πατρίδα, κυριαρχεῖ ἡ θρησκευτική τους συνείδηση, ἡ ἀγάπη τους δηλαδή πρός τόν Χριστό, ἡ ὅποια ὡς «θεῖος ἔρωτ» κατέφλεγε τήν καρδιά τους καὶ τούς ὁδηγοῦσε ἀφοβία στό μαρτύριο. Αὐτή ἡ βαθειά χριστιανική συνείδηση τῶν Νεομαρτύρων εἶναι ὑπερεθνική, καὶ γι' αὐτό ἀληθινά οἰκουμενική. Αὐτό τό στοιχεῖο τούς συν-

δέει ἀναπόσπαστα μέ τούς παλαιούς μάρτυρες τῆς χριστιανικῆς πίστεως.

Στά τετρακόσια καὶ πλέον χρόνια τοῦ φόβου, τοῦ ἔξισταμισμοῦ, τῆς ἀβάσταχτης σκλαβιᾶς, ὑψώθηκε ώς ἀνασχετική δύναμη ἡ θυσία τῶν Νεομαρτύρων. Ὁ ὄρος «Νεομάρτυρς» κατ’ ἵστορικήν ἀκρίβειαν εἶναι γνωστός στήν ζωή τῆς Ἐκκλησίας μας ἥδη ἀμέσως μετά τίς εἰκονομαχικές ἔριδες. Δι’ αὐτοῦ χαρακτηρίζονταν οἱ ὑπερασπιστές τῆς τιμῆς τῶν ἰερῶν εἰκόνων¹¹. Σήμερα ὅμως ὑπό τὸν ὄρο «Νεομάρτυρες» χαρακτηρίζονται τά πιστά ἐκεῖνα μέλη τῆς ἁγίας Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μας, τά ὅποια ἀπό τὸν 12ο αἰώνα καί υφίσιως μετά τήν ἄλωση τῆς Κωνσταντινουπόλεως (1453) καὶ ἔξης ὑπέστησαν βασανιστήρια καὶ ὀδυνηρό θάνατο ἀπό τοὺς κατακτητές Ὀθωμανούς καὶ ἀπό τοὺς λατίνους ἐνωρίτερον, ἐπειδὴ ὁμολόγησαν τήν ὁρθόδοξη χριστιανική πίστη τους στὸν Σωτῆρα Χριστό, ἔμειναν ἀκλόνητοι σ’ αὐτήν τήν ὁμολογία ἔως τέλους καὶ ἀρνήθηκαν νά ἀλλαξιπιστήσουν¹². Ἡ καθιέρωση τοῦ ὄρου «Νεομάρτυρς» πρέπει νά τονίσουμε ὅτι ὀφείλεται κυρίως στὸν Ἀγιο Νικόδημο τὸν Ἀγιορείτη, ὁ ὅποιος στὸ ἔργο του «Νέον Μαρτυρολόγιον» ἔθεσε ώς χρονικό ὅριο τό ἔτος 1453, ἀπό τό ὅποιο ἐφ’ ἔξης οἱ ἄγιοι πού ἔδωσαν μαρτυρικῶς τήν ζωήν τους ὑπέρ τῆς πίστεως τοῦ Χριστοῦ ὄνομάζονται «Νεομάρτυρες».

Οἱ Μάρτυρες καὶ οἱ Νεομάρτυρες συνιστοῦν χαρισματικές πραγματικότητες μέσα στήν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, πού παρουσιάζουν πολλές ἐσωτερικές ὁμοιότητες, ἀλλά καὶ κάποιες ἔξωτερικές διαφορές μεταξύ των. Κοινά οὐσιώδη γνωρίσματα ἀποτελοῦν ἡ δυνατή πίστη, ὁ μαρτυρικός θάνατος γιά τὸν Χριστό, ἡ προσήλωση στήν ἀγία τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, τῆς ὅποιας ἀποτελοῦν τίμια μέλη, ἡ ἀκλόνητη ὁμολογία, ἡ προέλευση ἀπό ὅλα τὰ κοινωνικά καὶ ἡλικιακά στρώματα. Οἱ μάρτυρες ἐμφανίστηκαν κατά τήν πρώτη περίοδο τῆς ἴστορίας τῆς Ἐκκλησίας, ὅταν οἱ χριστιανοί ἀποτελοῦσαν ἔκνομη μειοψηφία στήν εἰδωλολατρική κοινωνία τῆς Ρωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας. Οἱ Νεομάρτυρες ἐμφανίστηκαν κυρίως κατά τήν περίοδο τῆς Τουρκοκρατίας, ὅταν τό Γένος εὑρίσκετο ὑπό τόν φρικτό τουρκικό ζυγό δουλείας.

Μετά τήν ἄλωση τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀπό τοὺς Τούρκους, ἡ ἀγία Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία μας

παρέμεινε ἡ μόνη ὁργανωμένη πνευματική δύναμη μέσα στό ὑπόδουλο Γένος. Ὁ κατακτητής Σουλτάνος, ὁ Μωάμεθ Β’ ὁ Πορθητής, παραχώρησε στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία κάποια προνόμια, γιά λόγους ἴστορικούς, πολιτικούς καὶ οἰκονομικούς¹³. Τά προνόμια αὐτά, ἐκτός τῶν σκοπιμοτήτων πού ὑπηρετοῦσαν, ἀπετέλεσαν καὶ τήν νομική βάση ὑπάρξεως τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ὀλλά καὶ τό πλαίσιο τῆς δικαιοδοσίας καὶ τῶν εὐθυνῶν του ἀπέναντι στήν ὑψηλή Πύλη¹⁴. Ἐνα ἀπό τά σημαντικότερα προνόμια ἦταν ἡ ἐλευθερία τῆς θρησκευτικῆς συνειδήσεως¹⁵. Μέ εἰδικό διάταγμα παραχωροῦνταν στούς χριστιανούς ἡ ἐλευθερία νά ἀσκοῦν τά θρησκευτικά τους καθήκοντα. Ὁμως τά γραπτά ἡ προφορικά προνόμια εἶχαν πολλές φορές μόνον θεωρητικό χαρακτήρα, καθώς στηριζόταν στήν καλή διάθεση τῶν ἑκάστοτε κρατούντων. Στήν πράξη ὁ διωγμός ἐναντίον τῆς Ἐκκλησίας ἦταν μία ὀδυνηρή πραγματικότητα¹⁶. Κυριότερες αἰτίες μαρτυρίου τῶν χριστιανῶν κατ’ αὐτήν τήν περίοδο ἦταν ἡ μουσουλμανική μισαλλοδοξία, ὁ θρησκευτικός φανατισμός¹⁷, ἡ οἰκονομική ἀπληστία¹⁸, ἡ ἀπλή ἀνάγνωση, κατόπιν πλεκτάνης, καὶ ἡ ἀνύποπτος ἀναφορά ἀπό χριστιανούς τῆς μουσουλμανικῆς ὁμοιολογίας πίστεως, ἡ προσπάθεια τῶν μουσουλμάνων γιά ἐπικράτηση καὶ ἐπέκταση τῆς κυριαρχίας τους, ἡ ἀνυπόστατος πολλές φορές κατηγορία ὅτι χριστιανός προσέβαλε τήν μωαμεθανική θρησκεία ἢ ὅτι ἔξυβρισε τόν προφήτη Μωάμεθ, ἡ ἀπόπειρα χριστιανοῦ νά ἐκχριστιανίσει μουσουλμάνο ἢ ἡ ἀποστασία ἐκ τῆς μουσουλμανικῆς θρησκείας, ἡ συκοφαντική πληροφορία ὅτι κάποιος χριστιανός ἐπεθύμει δῆθεν νά ἀσπασθεῖ τόν μωαμεθανισμό, ἡ ἀνήθικη στάση Τούρκων σέ βάρος τῶν χριστιανῶν νεανίδων καὶ ἡ ἀνάλογη στάση μουσουλμανίδων κατά χριστιανῶν νέων, τά κατά καιρούς ἐπαναστατικά κινήματα μέ τήν συμμετοχή σέ αὐτά κληρικῶν, ἡ ἀπλή φιλονικία μεταξύ χριστιανοῦ καὶ μουσουλμάνου κατά τήν συναλλαγή ἢ τήν τιμή ἀγοραπωλησίας γεωργικῶν προϊόντων, ἡ ἀμφίεση χριστιανῶν μέ τουρκικά ἐνδύματα, ἡ ἀξιόλογη ἐκπαιδευτική καὶ φιλανθρωπική δράση¹⁹, ὁ ζῆλος, ὁ ἐνθουσιασμός καὶ ὁ πόθος τοῦ μαρτυρίου καὶ ἡ ἐπιστροφή στήν χριστιανική πίστη χριστιανῶν πού εἶχαν ἔξισταμισθεῖ.

Τό πλέον έπώδυνο ὅμως πλῆγμα κατά τήν σκληρή περίοδο τῆς Τουρκοκρατίας ἦταν οἱ ἔξισλαμισμοί, πού ἀπετέλεσαν μία διαρκή ἀφαίμαξη τοῦ μαρτυρικοῦ Γένους μας. Ἐν καί θεωρητικῶς ὁ βίαιος ἔξισλαμισμός δέν ἦταν ἐπιβεβλημένος γιά τούς λαούς τῆς Βίβλου ἀπό τὸν νόμο τοῦ Ἰσλάμ, στήν πραγματικότητα ὅμως οἱ συνθῆκες, μετά κυρίως τὸ πρῶτο τέταρτο τοῦ 16ου αἰῶνος ἦταν διαφορετικές²⁰. Τό «Νέον Μαρτυρολόγιον» περιγράφει χαρακτηριστικῶς τήν σκληρότητα καὶ τήν βαρβαρότητα τῶν βασανιστηρίων τῶν κατακτητῶν Ὁθωμανῶν κατά τῶν χριστιανῶν. Παραλλήλως δέ, προνόμια, χρήματα καὶ κάθε ἄλλο ὑλικό ἀγαθό προσφέρονταν δελεαστικῶς ἀπό τούς μουσουλμάνους στούς χριστιανούς, προκειμένου νά ἀσπασθοῦν τήν πίστη τους²¹. Οἱ δύσκολες συνθῆκες διαβίωσης, ἡ ἀναιμική πίστις, οἱ ἐλκυστικές ὑποσχέσεις, ἡ βαριά φροδολογία, οἱ ποικίλες καταπιέσεις, ὁδήγησαν κάποιοις χριστιανούς νά ἀσπασθοῦν τήν μουσουλμανική θρησκεία²².

Ο ἀριθμός τῶν Νεομαρτύρων τῆς ἀγίας Ἐκκλησίας μας παραμένει εἰσέτι ἄγνωστος. Ἡ δυσκολία στὸν ἀκριβῆ καθορισμό τοῦ ἀριθμοῦ τῶν Νεομαρτύρων ὀφείλεται, ἀφ' ἐνός μὲν στὸ γεγονός ὅτι τά δόθωμανικά κρατικά ὅργανα δέν κρατοῦσαν Πρακτικά γιά δίκες αὐτοῦ τοῦ περιεχομένου, ἀφ' ἐτέρου δέ στήν δυνατότητα πού εἶχε κάθε μουσουλμάνος νά ἔχει στήν δούλεψή του χριστιανούς δούλους, ἐπί τῶν ὅποιων εἶχε οὐσιαστικῶς ἔξουσία ζωῆς καὶ θανάτου²³. Ο ἔντονος λόγιος μοναχός τοῦ 18ου αἰῶνος Καισάριος Δαπόντες (1714-1784) ὑπολογίζει τοὺς Νεομάρτυρες σέ περισσοτέρους ἀπό χιλίους. Γράφει χαρακτηριστικῶς: «Οἱ νεοφανεῖς ἄγιοι μάρτυρες εἶναι δέ ὑπέρ τοὺς χιλίους καὶ περισσότεροι, τῶν ὅποιων τά ὄντιματα ἄγνωστα εἰς ἐμέ, γνωστά δέ παρά τῷ Θεῷ, τῷ τά πάντα γινώσκοντι»²⁴.

Περί τά τέλη τοῦ 18ου αἰῶνος, ὁ λόγιος καὶ λίαν πεπαιδευμένος διδάχος τοῦ Γένους καὶ μετέπειτα Ἀρχιεπίσκοπος Χερσῶνος Εὐγένιος Βούλγαρης, (1716-1806) σέ ἐπιστολή του πρός τὸν ωμαϊκαθολικό ὑποδιάκονο Πέτρο Κλαίρκιο ἀπαριθμεῖ τοὺς γνωστότερους Νεομάρτυρες, λέγων «Ἄλλ' οὗτοι δή μερίς βραχεῖα τις ἐστι τοῦ τῶν νεοφανῶν Ἅγιων παρ' ἡμῖν αλήρου, δείγματος ἔνεκεν ἀπο-

μνημονευθέντες σοι, πολλούς δέ ἵσθι παρά τούτους ὄντας»²⁵.

Ο Σπυρίδων Τρικούπης, λόγιος, πολιτικός καὶ ιστοριογάφος τοῦ 19ου αἰῶνος, ἀναφέρει ὅτι μετά τήν Ἐθνική παλιγγενεσία τοῦ 1821 «μόνη τῇ Κωνσταντινουπόλει ἐθυσιάσθησαν ἔως δεκακισχίλιοι Χριστιανοί, πολλοί ἔξωρίσθησαν, πάμπολλοι ἐδραπέτευσαν καὶ κατέψυγαν ὑπὸ τήν γενναίαν καὶ φιλόχριστον περίθαλψιν τῆς Ρωσίας εἰς ξένην γῆν ἀφανεῖς καὶ γυμνοί οἱ πρώην ἐπιφανεῖς καὶ βαθύπλουτοι... Ἐν τῷ μέσῳ τῶν δεσμῶν καὶ τῶν βασάνων, κατ' ἔμπροσθεν τῆς ἐπονειδίστου ἀγχόνης καὶ ὑπὸ τήν ἀνθρωποτόνον ἀξίνην, πολλοί ἔξ αὐτῶν παρωρμῶντο ν' ἀρνηθῶσι τόν Χριστόν πρός διαφύλαξιν τῆς ζωῆς των καὶ ἀπόλαυσιν πολλῶν ἄλλων ἐπιγείων ἀγαθῶν, ἀλλ' ὅλοι μέχρις ἐνός ἐπροτίμησαν τάς βασάνους καὶ τόν θάνατον»²⁶.

Τυπολογικῶς οἱ Νεομάρτυρες διακρίνονται σέ τέσσερις κατηγορίες²⁷. Στήν πρώτη κατηγορία ἐντάσσονται ἐκεῖνοι πού μέ τήν διμολογία τῆς πίστεώς τους προκάλεσαν τούς Ὁθωμανούς καὶ ὁδηγήθηκαν στό μαρτύριο. Οἱ νεομάρτυρες τῆς κατηγορίας αὐτῆς διμοιάζουν ἰδιαιτέρως μέ τούς μάρτυρες τῆς πρώτης χριστιανικῆς περιόδου, οἱ δοποὶ προσέρχονταν αὐτόκλητοι στό μαρτύριο. «Οπως ἐκεῖνοι, ἔτοι καὶ αὐτοί πυρπολούμενοι ἀπό θεῖο πόθο ἐσπευδαν μέ χαρά στούς κρατοῦντες ἢ στούς δικαστές καὶ ἐδήλωναν ὅτι εἶναι χριστιανοί.

Στήν δεύτερη κατηγορία Νεομαρτύρων ἐντάσσονται οἱ πρώην ἀρνητήχριστοι. Ορισμένοι χριστιανοί παρεσύρθησαν ἀπό ἐπιπολαιότητα, δειλία, βία, οἰκονομικά καὶ ἄλλα κίνητρα καὶ ἀλλαξιοπίστησαν. Στήν συνέχεια μετενόησαν γιά τό ἀμάρτημά τους καὶ ἐμαρτύρησαν ώς χριστιανοί. Τήν γνησιότητα τῶν μαρτύρων αὐτῶν χρειάσθηκε νά ὑπερασπισθοῦν οἱ συντάκτες τῶν βίων τους. Ἡ ἐπιστροφή τῶν ἀρνητήχριστων στήν πίστη συνοδευόταν συχνῶς καὶ μέ πόθο μαρτυρίου γιά τόν Χριστό. Μεταξύ τῶν Νεομαρτύρων ὑπάρχουν πολλά τέτοια παραδείγματα. Ο Νεομάρτυρας Ζαχαρίας ἀπό τήν Ἀρτα εἶχε ἀρνηθεῖ τόν Χριστό καὶ ζοῦσε ώς Τοῦρκος στήν Πάτρα. Διάβαζε ὅμως κρυφά τό βιβλίο «Ἀμαρτωλῶν σωτηρία», πού τόν ὁδήγησε στήν μετάνοια. Ἡταν δέ ἡ μετάνοια καὶ ἡ ἀγάπη του γιά τόν Χριστό τόσο βαθειά, πού ἥθε-

λε νά δώσει δέκα ζωές γιά τό δνομά Του τό ἄγιον. Πολλοί ἀπό τήν κατηγορία αὐτή Νεομάρτυρες μετά τήν ἐπιστροφή τους στήν Ἐκκλησία συνδέθηκαν πνευματικῶς μέ τό "Ἄγιον Ὀρος, ώς ὁ ἄγιος ὁσιομάρτυρος Γεδεών ὁ Καρακαλληνός ἐκ Καπούρωνης Μαγνησίας, ὅπου προετοιμάσθηκαν ἀπό τους πνευματικούς ἀλεῖπτες γιά τό ἔκούσιο μαρτυρίο τους. Τό μαρτυρίο τῶν ἀρνησιθόρησκων ἀποκαθιστοῦσε στή συνειδήση τῶν πιστῶν τόν ἐκπεσόντα χριστιανό καί τους ἐνίσχυε στήν πίστη. Γι' αὐτό ἄλλωστε οἱ μάρτυρες τῆς κατηγορίας αὐτῆς παρεκινοῦντο ἀπό τους πνευματικούς τους νά μαρτυρήσουν στόν τόπο ὅπου ἀρνήθηκαν τό Χριστό καί νά ἔξαλεψουν τήν κηλίδα τῆς ἀποστασίας μέ τό αἷμα τους.

Στήν τρίτη κατηγορία ἀνήκουν οἱ Νεομάρτυρες πού ἐθανατώθησαν ώς ἐπαναστάτες κατά τῆς ὁθωμανικῆς κυριαρχίας. Σ' αὐτήν τήν κατηγορία ἀνήκουν κληρικοί, μοναχοί καί λαϊκοί πού ἐκατηγορήθησαν γιά συμμετοχή σέ ἐπαναστατικά κινήματα ἐναντίον τῶν Τούρκων. Οἱ κατηγορίες αὐτές ἀποτελοῦσαν συνήθως τό πρόσχημα γιά τήν ἐνοχοποίηση. Σέ τέτοιου εἰδους προσχηματικές ἀφοριμές ὀφείλονταν τά μαρτυρία τοῦ ἄγιου ἐνδόξου ἴσαποστόλου Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ, τοῦ Οίκουμενικοῦ Πατριάρχου Γρηγορίου τοῦ Ε', τοῦ ἄγιου Σεραφείμ Φαναρίου κ.ἄ. Ὁ μαρτυρικός τους θάνατος δέν στηριζόταν σέ ἀποδεδειγμένη ἔνοχη πολιτική πράξη, ἀλλά κυρίως στήν ἀρνησή τους νά ἀλλαξιοπιστήσουν καί νά τουρκέψουν. Τό ἵδιο ἰσχύει καί γιά πολλούς ἀλλους Νεομάρτυρες τῆς κατηγορίας αὐτῆς, πού ἐθανατώθησαν κατά τήν ἐπανάσταση τοῦ 1821. Στό ὑπόμνημα τῶν νεοφανῶν ἴερομαρτύρων καί ὁσιομαρτύρων ἀγιορειτῶν πατέρων τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1821, πού συνέταξε ὁ μοναχός Δοσίθεος Κωνσταμονίτης, ἀναφέρεται ὅτι «καί οἱ νῦν θανατωθέντες ὑπό τῶν Τούρκων κατά τήν ἐπανάστασιν τῆς Ἐλλάδος, ἄγιοι εἰσὶ βεβαιότατα. Διότι ἡγωνίσθησαν ὑπέρ τῆς πίστεως τοῦ Χριστοῦ οἱ μακάριοι, καί οὕτως εἰς τάς τιμωρίας αὐτάς ἐκοιμήθησαν»²⁸. Στήν θέσιν αὐτήν βεβαίως ὑπάρχει ἰσχυρός ἀντίλογος.

Τέλος, ὑπάρχουν καί Νεομάρτυρες πού προέρχονταν ἀπό τίς τάξεις τῶν Μωαμεθανῶν, οἱ λεγόμενοι ἐξ Ἀγαρηνῶν Νεομάρτυρες, ώς οἱ ἄγιοι Κωνσταντῖνος ἐκ Καπούνης, Ἀχμέτ κ.λπ. Ἡ προσέ-

λευση τῶν Μωαμεθανῶν στόν χριστιανισμό ἥταν ἐπικίνδυνη ὅχι μόνο γιά τους ἴδιους, ἀλλά καί γι' αὐτούς πού τους βοηθοῦσαν στό ἐγχείρημά τους.

Ἡ χορεία τῶν ἀγίων Νεομαρτύρων ἀποτελεῖ μία ἀνεκτίμητη εἰσέτι προσφορά τῆς Ἐκκλησίας στό ἰδανικό τῆς ἐλευθερίας καί τῆς πίστεως. Οἱ Νεομάρτυρες μέ τήν προσφορά τοῦ τιμίου αἵματός τους γιά τήν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ, ἀνεζωπύρωσαν τήν φλόγα τῆς θρησκευτικῆς, ἀλλά καί τῆς ἐθνικῆς συνειδήσεως τῶν ὑπόδουλων Ἑλλήνων καί ἐνεπνευσαν τήν ἐλπίδα τῆς καινούριας ζωῆς καί ἐλευθερίας²⁹. Τό πνεῦμα τῆς αὐτοθυσίας τους παρεδειγμάτιζε τόν λαό, τόνων τό φρόνημά του καί ἐγιγάντων τό ἐθνικό καί θρησκευτικό του φρόνημα. Οἱ Νεομάρτυρες συγκράτησαν τήν χριστιανική πίστη στά δύσκολα χρόνια τῆς σκλαβιᾶς στούς Τούρκους καί μέ τό παράδειγμά τους ἐστήριξαν τόν χειμαζόμενο λαό³⁰. Μέσα στίς ἀφόρητες συνθῆκες πού ξοῦσαν οἱ χριστιανοί στήν περίοδο τῆς τουρκοκρατίας, ὁ μόνος τρόπος γιά νά περισώσουν τήν θρησκευτική καί ἐθνική τους ἀξιοπρέπεια καί νά αἰσθανθοῦν τήν ἀνωτερότητά τους ἀπέναντι στόν βάρβαρο κατακτητή ἥταν ἡ θυσία τῶν Νεομαρτύρων. Ἀποκορύφωμα αὐτῆς τῆς ἀγάπης τῶν Νεομαρτύρων γιά τόν ἐρασμιότατο Νυμφίο Χριστό ἀποτελοῦσε τό θάρρος τους ἐνώπιον τοῦ θανάτου, τόν ὅποιο ἀντιμετώπιζαν μέ χαροποιό διάθεση, ἐπιθυμοῦντες τό «ἀναλῦσαι καί σύν Χριστῷ εἶναι»³¹. Ἡ πανθαύμαστη αὐτή γενναιότητά τους ἐνώπιον τοῦ θανάτου εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς βαθειᾶς πίστεώς τους στόν Ἀναστάτα Κύριο καί Σωτῆρα μας Ἰησοῦν Χριστόν. Ὁ πιστός καί καθημαγμένος χριστιανικός λαός ἔβλεπε τό μαρτύριο ώς τήν πιό συνταρακτική ἥπτα τῶν τυράννων κατακτητῶν καί τήν μεγαλύτερη νίκη τῶν ἀδυνάτων, τῶν ταπεινῶν καί τῶν καταφρονημένων. Δέν πρέπει ὅμως νά λησμονοῦμε καί τήν μεγάλη σημασία πού εἶχε γιά τήν ἐπιβίωση τοῦ Γένους μας ἡ θυσία τῶν νεομαρτύρων. Οἱ Νεομάρτυρες ἥταν οἱ ὑπέρμαχοι τῆς ἐλευθερίας τῆς σκέψεως καί τῆς συνειδήσεως, οἱ προάγγελοι τῆς ἐθνικῆς ἀνεξαρτησίας, οἱ ἀτρόμητοι ἥρωες τῆς Ἐκκλησίας καί τῆς Πατριόδος. Δέν ἐλύγισαν καί ἐπλήρωσαν μέ τήν ἴδια τήν ζωή τους τήν ἀρνησή τους νά ὑποταχθοῦν στό θέλημα τοῦ κατακτητῆ. «Τό γένος τό ἀσθενές νῦν ἐθριάμβευσε τῶν δυναστῶν τάς

ἀρχάς καὶ τάς ἔξουσίας τοῦ σκότους. Καί οἱ μάρτυρες λάμπουν ὡς ἥλιοι λαμπροί ἐν νυκτὶ τῆς δουλείας, ὡς ἄγκυραι στερεοί ἐν καιρῷ τοικυμίας»³² σημειώνει ὁ Ἅγιος Νικόδημος στό νέο Μαρτυρολόγιό του.

Οἱ Νεομάρτυρες ὀδηγοῦνται στὸ μαρτύριο μέ πολλούς καὶ διαφορετικούς τρόπους. Ἀφηναν ὑπέρ Χριστοῦ τὴν τελευταία τους πνοή εἴτε πάνω στήν πυρά, εἴτε στήν ἀγχόνη, ὅλοτε μέ ἀποκεφαλισμό³³, μέ ἐκδορά τοῦ σώματος, μέ ἐπίπονη ἀστεία, μέ ἐντοιχισμό, μέ σουβλισμό, μέ διάτρηση τῆς κεφαλῆς μέ καρφιά, μέ ἔξαρθρωση τῶν ἀρθρώσεων, μέ ἀκρωτηριασμό μέ σπάθη ἢ τσεκούρι, μέ στραγγαλισμό καὶ ἄλλα. Οἱ χριστιανοί παρακολουθοῦσαν τὴν ἐκτέλεση τῆς θανατικῆς ποινῆς τοῦ μάρτυρος, ἡ ὅποια γινόταν ἀπό δῆμο τῆς μουσουλμανικῆς κοινότητος, προσευχόμενοι μυστικῶς μακρόθεν. Αἰσθάνοταν τὸν μάρτυρα δικό τους, τὸν πόνο του ὡς πόνο τους καὶ θεωροῦσαν τὴν μέχρι θανάτου ἀφοσίωσή του στήν χριστιανική θρησκεία ὡς νίκη τῆς πίστεώς τους³⁴.

Ἡ ἔξιστόρηση τῶν τελευταίων στιγμῶν τῶν Νεομαρτύρων εἶναι συγκινητική καὶ δείχνει συνήθως τὴν βαθειά πίστη, τὸ ἀκλόνητο θάρρος, τὴν ἐσωτερική εὐγένεια καὶ ἡρωισμό, τὴν ἀταλάντευτη ἀφοσίωση καὶ τὴν ὀλόθυμη προθυμία τους νά δεχθοῦν τὸ μαρτύριο. Ἡ ὁμολογία τους συνήθως ἦταν ἀπλῆ. «Χριστιανός είμαι». Ὁ Μιχαήλ ὁ Πακνανᾶς ἄλλον λόγο δέν ἔλεγε παρά μόνον τό: «δέν τουρκίζω»³⁵. Ὁ δσιομάρτυς Δαμιανός ὁμολογοῦσε: «εὶς τὴν πίστιν τῶν χριστιανῶν ἐγεννήθηκα καὶ εὶς αὐτήν θέλω νά ἀποθάνω»³⁶.

Οἱ μάρτυρες περιφρονοῦσαν τὰ βασανιστήρια, τὰ ὅποια θεωροῦσαν ὡς ἔκφραση ἀφοσιώσεως τους στὸ Χριστό. Στούς βίους τῶν Νεομαρτύρων τονίζεται ίδιαίτερα τὸ θάρρος, ἡ εὔψυχία, ἡ καρτερία, ἡ ὑπομονή στίς ἀνακρίσεις καὶ στά βασανιστήρια. Ἡ ἐνοικοῦσα σ' αὐτούς θεία δύναμη τούς ἔκανε νά χαίρουν στά βασανιστήρια καὶ τὴν παραμονή τους στή φυλακή νά τὴν παρομοιάζουν μέ χαροποιό συμπόσιο. Στή φυλακή, ὅπου ἦταν κρεμασμένη ἡ νεομάρτυς Κυράννα, σημειώνει ὁ συναξιοιστής της, συνέβησαν τά ἔξης συγκλονιστικά: «Ὥ τοῦ θαύματος! Ἐξαφνα ἔλαιμψε φῶς μέγα καταβαῖνον ἀπό τὴν σκεπήν, ὡσάν ἀστραπή, τό ὅποιον περικυλώνοντας τό σῶμα τῆς μάρτυρος,

ἐξεχύθη καὶ εὶς ὅλην τὴν φυλακήν καὶ ἐφώτιζεν αὐτήν ὡσάν νά ἔμπαινε μέσα ἥλιος, ἵταν δέ ἡ τετάρτη ἡ πέμπτη ὥρα τῆς νυκτός. Οἱ ἄλλοι φυλακισμένοι εἶδον τό φῶς καὶ οἱ τοῦρκοι ἐφώναζαν: «τό κρίμα τῆς πτωχῆς Ρωμιᾶς μᾶς ἔφθασε καὶ ἔπεσε ἀστραπή νά μᾶς καύσῃ», ὁ δέ δεσμοφύλακας ἔτρεμεν ἀπό τόν φόβον ὅλος»³⁷.

Στούς βίους τῶν νεομαρτύρων σημειώνεται ίδιαιτέρως ἡ προθυμία τους νά πορευθοῦν στό μαρτύριο. Χρησιμοποιεῖται συχνά ἡ ἔκφραση «ἔτρεχαν μέ τό πρόσωπο λαμπρό». Ὁ Νικόλαος ὁ παντοπώλης πηγαίνοντας στό μαρτύριο ἤταν «ὅλος χαρά, χωρίς ποσῶς νά δειλιάσῃ τόν θάνατον καὶ θαῦμα μέγα ἔδιδεν εὶς τούς παρόντας νά βλέπουν τὴν αὐτοῦ προθυμίαν, ἐπειδή καὶ ἀστραπεν τό πρόσωπόν του ἀπό τήν ἔνδοθεν φαιδρότητα τῆς ψυχῆς του. Καὶ ἀληθῶς ἐφαίνετο ὅτι εὶς γάμον ἐπήγαινε καὶ ὅχι εὶς θάνατον»³⁸.

Οἱ χριστιανοί κατέβαλαν κάθε προσπάθεια προκειμένου νά ἀποκτήσουν τό τίμο λείψαντο τοῦ μάρτυρος καὶ νά τό ἐνταφιάσουν. Οἱ μουσουλμάνοι ὠστόσο φρόντιζαν μέ διάφορα μέσα εἴτε νά ἔξαφανίσουν τό μαρτυρικό σῶμα, καίγοντας αὐτό καὶ σκορπίζοντας τήν στάχτη του, εἴτε τό παρέδιδαν στούς χριστιανούς κατόπιν χρηματισμοῦ. Ὁταν οἱ χριστιανοί κατόρθωνταν τελικῶς νά παραλάβουν τό πολύαθλο σῶμα, τό ἐκήδευαν μέ βαθειά εὐλάβεια. Γιά τήν κηδεία τῶν Νεομαρτύρων ὑπῆρχε εἰδική πρός τοῦτο ἀκολουθία, συνταχθεῖσα ὑπό τοῦ Νικηφόρου ἰερομονάχου τοῦ Χίου³⁹, στήν ὅποια ἀντί τῆς λύπης ἔκφράζεται ἡ χαρά τῶν χριστιανῶν, γιατί οἱ «καλῶς ἀθλήσαντες» Χριστομάρτυρες ἔλαβαν τόν λαμπρόν στέφανον τοῦ μαρτυρίου τους ἀπό τόν Χριστό καὶ ἐνετάχθησαν στήν θριαμβεύουσα Βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Δέν εἶναι λίγες οἱ φορές πού οἱ χριστιανοί ἔσπευδαν στόν τόπο μαρτυρίου τοῦ ἀγίου, γιά νά λάβουν ὡς εὐλογία τεμάχια ἀπό τά ἐνδύματα, ἡ τό σχοινί τῆς ἀγχόνης, ἡ χῶμα ποτισμένο μέ τό αἷμα τοῦ μάρτυρος, γιά νά τό ἔχουν ὡς φυλακτό, ὡς στήν περιπτωση τοῦ ἀγίου Νικήτα τῶν Σερρῶν.

Ὁ Ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἅγιορείτης δίδει σαφῆ ἐξήγηση γιά ποιούς λόγους ὁ Θεός θέλησε νά ὑπάρξουν καὶ νά θυσιαστοῦν οἱ Νεομάρτυρες: Πρῶτον «Διά νά εἶναι ἀνακαινισμός ὅλης τῆς ὁρθοδόξου πίστεως, δεύτερον, διά νά μένουν ἀνα-

πολόγητοι ἐν ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως οἱ ἀλλόπιστοι, τρίτον, διά νά εἶναι δόξα μέν καὶ καύχημα τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, ἔλεγχος δέ καὶ καταισχύνη τῶν ἑτεροδόξων, τέταρτον, διά νά εἶναι παράδειγμα ὑπομονῆς εἰς ὅλους τούς χριστιανούς ὃπου τυραννοῦνται ὑποκάτω εἰς τὸν βαρύν ζυγόν τῆς αἰχμαλωσίας, πέμπτον δέ καὶ τελευταῖον, διά νά εἶναι θάρρος καὶ παρακίνησις εἰς τὸ νά μιμηθοῦν διά τοῦ ἔργου τὸ μαρτυρικόν τους τέλος καὶ ὅλοι μέν οἱ χριστιανοί οἱ κατὰ περίστασιν εἰς τὸ μαρτυρῆσαι ἀναγκαζόμενοι, ἔξαιρέτως δέ καὶ μάλιστα ὅσοι ἔφθασαν νά ἀρνηθοῦν πρότερον τήν δορθόδοξον πίστιν»⁴⁰.

Ἡ λειτουργική καὶ ἔօρτολογική τιμὴ τῶν Νεομαρτύρων

Χαρακτηριστικό στοιχεῖο τῆς περὶ τῶν Νεομαρτύρων ἰερᾶς παραδόσεως εἶναι ἡ ἀμεση ἔνταξή τους στὸ χριστιανικό ἔօρτολόγιο, πρός ἐπιβεβαίωση τῆς ἀγιότητάς τους, στηριγμό τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ ἀνάδειξη τοῦ ἰεραποστολικοῦ πνεύματος τῆς Ἐκκλησίας πρός τούς ἀπίστους⁴¹. Ἡ Χρυσοστομική φωνή ὅτι «αἱ τῶν μαρτύρων ἔορται οὐκ ἐν τῇ περιόδῳ τῶν ἡμερῶν μόνον, ἀλλά καὶ τῇ γνώμῃ τῶν ἐπιτελούντων κρίνονται... τιμὴ γάρ Μάρτυρος, μίμησις μάρτυρος»⁴², γίνεται ἴδιαιτέρως ἐπίκαιοῃ μέ τούς Νεομάρτυρες τῆς Τουρκοκρατίας⁴³ σέ δόπιαδήποτε κατηγορία κι ἀν ἀνήκουν αὐτοί, εἴτε δηλαδή προέρχονται ἀπό Μουσουλμάνους πού ἀσπάσθηκαν τὸν Χριστιανισμό, εἴτε μαρτύρησαν μέ ἀφορμή κάποια πολιτική ἐξέγερση, εἴτε ἐπεδίωξαν ἐκουσίως τὸ μαρτύριο ἀπό τήν μεγάλη ἀγάπη των πρός τὸν Χριστό, εἴτε προήρχοντο ἐξ ἀρνητιχρίστων⁴⁴.

Τίς ἔօρτολογικές πληροφορίες γιά τούς Νεομάρτυρες μποροῦμε νά τίς ἀναζητήσουμε σέ πηγές τοῦ 16ου, 17ου καὶ κυρίως 18ου καὶ 19ου αἰῶνος, τίς ὅποιες ἔχει μελετήσει καὶ προβάλλει ἡ σύγχρονη ἐπιστημονική ἔρευνα. Ὁ μοναχός Παχώμιος Ρουσάνος γιά παράδειγμα, ἔξέχουσα μιρφή τοῦ 16ου αἰῶνος ἀπό τήν Ζάκυνθο, θέλοντας νά καλύψει τοπικές λειτουργικές ἀνάγκες, συνέταξε ἀκολουθία πρός τιμήν τῶν ἐν Στροφάσιν ἀναιρεθέντων ἄγιων Πατέρων, πού μαρτύρησαν στίς 26 Ιουλίου τοῦ 1537⁴⁵. Ὁ Μανουήλ Κορίνθιος ἐπίσης, ὁ μέγας Ρήτωρ καὶ Χαρτοφύλαξ τῆς Μεγάλης

Ἐκκλησίας⁴⁶ κατά τὸν 16ο αἰώνα (†1531), συνέταξε ἀκολουθία πρός τιμήν ἐνός ἐκ τῶν παλαιοτέρων Νεομαρτύρων, τοῦ ἀγίου Μάρτυρος Ιωάννου τοῦ ἐν Σέρραις μαρτυρήσαντος κατά τὸ δεύτερο ἥμισυ τοῦ 15ου αἰῶνος. Ἡ διά πνοός ἄθλησις τοῦ ἀγίου Ιωάννου τιμᾶται ἀπό τήν Ἐκκλησία τῶν Σερρῶν τοπικῶς τήν 12ην Μαΐου⁴⁷ ἐκάστου ἔτους.

‘Ο σοφώτατος Γεώργιος Κορέσσιος, λόγιος τοῦ 17ου αἰῶνος ἀπό τήν Χίο, ἀμέσως μετά τὸ μαρτύριο τοῦ Θεοφίλου τοῦ Ζακυνθίου, πού ἐμαρτύρησε στή Χίο τήν 24ην Ιουλίου τοῦ ἔτους 1635, συνέταξε ἀκολουθία πρός τιμήν του, ἡ ὅποια καὶ ψάλλεται κατ’ ἔτος στόν ἐν Χίῳ Ναό τοῦ Ἅγιου Γεωργίου⁴⁸. Στή Χίο ἐπίσης τήν 21η Ιουνίου τοῦ 1732 ἐμαρτύρησε καὶ ὁ μεγαλομάρτυρς τοῦ Χριστοῦ Νικήτας ὁ Νισύριος, τοῦ ὅποιου ἡ ἀκολουθία γράφτηκε ἀμέσως μετά ἀπό τὸν Ἀθανάσιο Ἰβηρίτη, «αὐτόπτην τῶν ἀθλητικῶν ἀγώνων γενόμενον»⁴⁹. Τά δύο αὐτά γεγονότα ἀναφέρει ὁ ἄγιος Ἀθανάσιος ὁ Πάριος στήν περὶ Νεομαρτύρων πραγματεία του, πρός τεκμηρίωση τῆς ἀληθείας ὅτι οἱ Νεομάρτυρες στή συνείδηση τοῦ λαοῦ ἀναγνωρίζονται ώς ἄγιοι εὐθύς ἀμέσως μετά τὸ μαρτύριο των «χωρίς καμμίαν ἀδειαν τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας». Αὐτό, σημειώνει ὁ Ἰδιος, τό νά τιμῶνται δηλαδή καὶ νά πανηγυρίζονται οἱ καλῶς ἀθλήσαντες, δέν εἶναι μόνον δίκαιον «ἀλλά ἀκόμα εἶναι καὶ λυσιτελέστατον, ὡσάν ὅπού ἡ τοιαύτη τιμὴ θερμαίνει τάς ψυχάς τῶν πιστῶν, καὶ διεγείρει πρός μίμησιν»⁵⁰.

Τά παραδείγματα ἀμεσης ἀναγνωρίσεως καὶ ἔօρτασμοι τῶν Νεομαρτύρων εἶναι πολλά, ἔστω καὶ ἄν κάποιοι ἔξ αὐτῶν ἀνεγνωρίσθησαν ἐπισήμως ώς ἄγιοι, μέ Πατριαρχική Πράξη, πολύ ἀργότερον. Ὁ σεπτός Ιερομάρτυρς Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλός ἀνεγνωρίσθη ώς ἄγιος τόν Ἀπρίλιο τοῦ 1961, ἐνῷ μνημονεύεται τόσο ἀπό τόν Ἅγιο Νικόδημο στό Νέο Μαρτυρολόγιο⁵¹, δόσο καὶ στό Μηναῖο τοῦ 1843⁵². Οἱ πέντε ἐπίσης πολύαθλοι Νεομάρτυρες τῆς Σαμοθράκης, Ἐμμανουήλ, Θεόδωρος, Γεώργιος, Μιχαήλ καὶ Γεώργιος, πού ἐμαρτύρησαν τό ἔτος 1835, ἐπισήμως ἀνεγράφησαν στίς ἀγιολογικές δέλτους ἀπό τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο στίς 17 Μαΐου τοῦ 1985. Σήμερα τιμῶνται τήν Κυριακή τοῦ Θωμᾶ μέ ἐπίκεντρο τόν Καθεδρικό Ναό τῆς Σαμοθράκης. Τό μαρτύριο τους ὅμως καὶ

ή πρώτη ἀκολουθία τους συντάχθηκαν ἀπό τόν Ἀγιορείτη μοναχό ὑμνογράφο Ἰάκωβο Νεασκητιώτη⁵³, τό ἔτος 1843, καί πρωτοεκδόθηκε τό ἔτος 1941⁵⁴. Ἡ δεύτερη ἀκολουθία τῶν ἀγίων εἶναι τοῦ μοναχοῦ Γερασίμου Μικραγιαννανίτου καί ἐκδόθηκε τό ἔτος 1970⁵⁵.

Εἶναι ἀλήθεια ὅτι τό ἐκπληκτικό φαινόμενο τῶν καλλινίκων Νεομαρτύρων τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, ἐκτός ἀπό τήν ἀναχαίτιση τοῦ ἐξισλαμισμοῦ καί τόν ἐπιστηριγμό τοῦ ὁρθοδόξου λαοῦ στήν πίστη τῶν Πατέρων του, συνέβαλε τά μέγιστα καί στόν ἐμπλουτισμό τοῦ χριστιανικοῦ ἑορτολογίου, στό ζωντάνεμα τῆς θείας λατρείας, τῆς μόνης λαούσυναξῆς πού, ὅπως εὔστοχα ἔχει γραφεῖ, «δέν νεκρώθηκε ποτέ σέ δλη τήν διάρκεια τῆς δουλείας, προσέφερε τήν δυνατότητα κοινωνικοῦ μετασχηματισμοῦ τῆς θυσίας τῶν Νεομαρτύρων καί δυναμικῆς ἀξιοποιήσεως ὑπέρ τοῦ γένους»⁵⁶.

Ἡ ἄμεση, ὅπως ἀναφέραμε, ἀναγνώρισις τῶν Νεομαρτύρων ὡς ἀγίων ἀπό τό πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας, «ἄνευ κανονικῆς διαγνώσεως τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας»⁵⁷, συνετέλεσε ὥστε νά ἀναπτυχθεῖ σέ τοπικό κυρίως ἐπίπεδο, ἡ ὑπέρ αὐτῶν ἐτήσια λατρευτική τιμή καί μνήμη τους κατά τήν ἡμέρα τῆς μαρτυρικῆς τελειώσεώς τους ἡ τῆς ἀνακομιδῆς τῶν ἰερῶν λειψάνων τους ἡ καί τῆς ἀναμνήσεως ἀκόμη θαυμαστῶν γιά τήν σωτηρία μᾶς πόλεως γεγονότων. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αὐτό τοῦ Νεομάρτυρος Θεοδώρου τοῦ Βυζαντίου στήν Μυτιλήνη, ὁ ὅποιος ἐξ ἐξωμοτῶν προερχόμενος, ἐμαρτύρησε διά ἀπαγχονισμοῦ, μετά ἀπό φρικτά βασανιστήρια, στίς 17 Φεβρουαρίου τοῦ ἔτους 1795. Ἀναγνωρίσθηκε εὐθύς μετά τό μαρτυριό του καί ἡ μνήμη του ἐξήρθη ἵδιαιτέρως ἔναντι ἄλλων τοπικῶν ἀγίων Νεομαρτύρων, χάρη στήν ἐκ Κωνσταντινουπόλεως καταγωγή του, ἀλλά καί στήν σύνδεσή του μέ τούς Κολλυβάδες, οἱ ὅποιοι καί τόν προέβαλαν⁵⁸. Ἄλειπτης του ἄλλωστε ἦταν ὁ ἄγιος Μακάριος ὁ Νοταρᾶς⁵⁹.

Ἡ πρώτη ἀκολουθία γιά τόν Ἀγιο Θεόδωρο γράφτηκε πολύ ἐνωρίς, μεταξύ τῶν ἐτῶν 1795-1797, καί εἶναι ἔργο τριῶν ὑμνογράφων, τοῦ Νικηφόρου τοῦ Χίου (Μικρός Ἐσπερινός), τοῦ Ἀγίου Νικοδήμου τοῦ Ἀγιορείτου (τροπάρια Μεγάλου Ἐσπερινοῦ καί Ὁρθου). Ὁ δεύτερος Κανόνας τοῦ Ὁρθου εἶναι ποίημα τοῦ Μιχαήλ Εύμορφο-

πούλου, συνεργάτου τοῦ Ἀγίου Νικοδήμου⁶⁰. Ἡ ἐν λόγῳ ἀκολουθία, ὅπως καί ἄλλες, κυρίως Παρακλητικοί Κανόνες, πού συντάχθηκαν ἀπό τόν Ἀγιορείτη ὑμνογράφο Ἰάκωβο Νεασκητιώτη, τή προτροπή τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Ἀγίου Θεοδώρου, πρώην Ἀδριανουπόλεως Γρηγορίου, πού ἐφησύχαζε στήν Τερά Μονή Βατοπαιδίου ἀπό τό 1840⁶¹, τά θαύματα πού μαρτυροῦνται μέ τόν αἵματόβρεκτο χιτώνα του, ἡ μετά ἀπό τρία χρόνια (1798) εὗρεσις τοῦ ἀκεραίου λειψάνου του, ἡ ἴστόρησις τῆς μορφῆς του ἐντός καί ἐκτός Μυτιλήνης, καθώς ἐπίσης τό θαῦμα τῆς καταπαύσεως τῆς πανώλους (1832 ἢ 1836) πού ἐβασάνιζε τό λαό τῆς Λέσβου, συνετέλεσαν ὥστε ἡ τιμή τοῦ Ἀγίου Θεοδώρου τοῦ Βυζαντίου νά λάβει ἐξαιρετικές διαστάσεις καί νά ἐπεκταθεῖ καί ἐκτός τῆς Λέσβου, ὅπως γιά παραδειγματικό στό Ἀγιον Ὅρος⁶².

Ἡ λιτάνευσις τῶν ἰερῶν λειψάνων Νεομαρτύρων, ἡ εἰκονογράφησίς τους⁶³, ἡ ἐκδοσίς ἀκολουθιῶν, μέ τήν μορφή «φυλλάδας», πού συνέγραψαν ἀξιόλογοι ὑμνογράφοι, ὅπως π.χ. οἱ Μανουήλ ὁ Μέγας ορθωδοξός, Θεόδωρος Ἀγαλλιανός (15ος αι.), Ιουστίνος Δεκάδυος (16ος αι.), Μελέτιος Συρίγος καί Ιωάννης Καρυοφύλλης (17ος αι.), Καισάριος Δαπόντες, Νικόλαος Κύρκου ἢ Τζαρτζούλης (18ος αι.), Νικηφόρος ὁ Χίος (19ος)⁶⁴, δίδουν τήν εἰκόνα τῆς λειτουργικῆς διαστάσεως καί τῆς ἐορτολογικῆς τιμῆς τῶν Νεομαρτύρων.

Πρός τήν κατεύθυνση αὐτή καθοριστική εἶναι καί ἡ συμβολή τῶν σέ χειρόγραφη ἡ ἔντυπη μορφή Νεομαρτυρολογικῶν Συλλογῶν, μέ τά Μαρτυρια - βιογραφικά Συναξάρια καί τίς ἀκολουθίες πολλῶν Νεομαρτύρων. Ἐνδεικτικῶς μνημονεύουμε τήν Συλλογή τοῦ λογοθέτου τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας Ιωάννου Καρυοφύλλη (1693), πού ὑπάρχει σέ κώδικα τοῦ 18ου αἰώνος στή Νέα Σκήτη τοῦ Ἀγίου Ὁρους καί περιέχει τά Συναξάρια δώδεκα Νεομαρτύρων πού ἐμαρτύρησαν στήν Κωνσταντινούπολη ἀπό τό 1650 ἕως τό 1683⁶⁵. Ἀνάλογη συλλογή εἶναι καί τοῦ παπα-Ιωνᾶ Καυσοκαλυβίτη (18ος αι.), πού σώζεται σέ κώδικα τῆς Σκήτης τῶν Καυσοκαλυβίων μέ ἀναφορά σέ 38 Νεομάρτυρες, γνωστούς καί ἀνωνύμους, πού ἐμαρτύρησαν ἀπό τό 16ο ἕως τό πρῶτο ἥμισυ τοῦ 18ου αἰώνος⁶⁶.

Οἱ δύο ὡς ἄνω Συλλογές, ὅπως καί ἄλλες μεταξύ τῶν ὅποιων καί αὐτή τοῦ λογίου μοναχοῦ τῆς

Τεράς Μονῆς Ξηροποτάμου, Καισαρίου Δαπόντε (1713-1784)⁶⁷, ἀπετέλεσαν βασική πηγή γιά τήν ἀπό τούς Άγιους, Μακάριο Νοταρᾶ (1731-1805) καὶ Νικόδημο Άγιορείτη (1749-1809) σύνταξη τῆς ἔντυπης μορφῆς τοῦ Νέου Μαρτυρολογίου, πού πρωτοεκδόθηκε τό 1799⁶⁸ καὶ περιλαμβάνει 87 μαρτύρια Νεομαρτύρων ἀπό τό 1492 ἕως τό 1796 καὶ πέντε ἀκολουθίες⁶⁹.

Τό Νέο Μαρτυρολόγιον ἀποτελεῖ πράγματι σταθμό στήν περί τῶν Νεομαρτύρων ἐκδοτική παραγωγή καὶ ἔχει δώσει ἀφορμή γιά πολλές περί τοῦ θέματος μελέτες. Στό προοίμιό του ἰδιαιτέρως, πέραν τῶν ἄλλων, ἀναδεικνύει καὶ τούς βαθύτερους λόγους τῆς λειτουργικῆς διάστασης τῶν Νεομαρτύρων καὶ τοῦ ἐτησίου ἑορτασμοῦ των. «Καὶ λοιπόν, ὃ νέοι τοῦ Χριστοῦ καὶ πολύαθλοι Μάρτυρες γράφει- τί νά σᾶς ὀνομάσωμεν... πύργους τῆς εὐσεβείας; φύλακας τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ; μυρίτνοα ἄνθη καὶ ρόδα τοῦ παραδείσου, βεβαμένα μέ τό ἴδιον αἷμά σας; προστάτας; βοηθούς; σωτῆρας κοινούς πάντων τῶν ὀρθοδόξων; καὶ τίποτε δέν σφάλλομεν πολλά καὶ ἄλλα εἶναι τά ὄνόματά σας... Διά τοῦτο καὶ ἡμεῖς συστείλαντες τά ἐγκώμια μέ σιωπήν καὶ ἄκραν εὐλάβειαν, προσκυνοῦμεν τά ἄγια λείψανα, παρομοίως καθὼς προσκυνοῦμεν καὶ τῶν παλαιῶν Μαρτύρων τά λείψανα· ἀσπαζόμεθα τό ἵερόν σας πρόσωπον καὶ τήν τιμίαν κεφαλήν σας τήν ὅποιαν ὁ Χριστός νοητῶς ἐστεφάνωσεν... οὐδέ παραιτούμεθα νά παίρνωμεν ἀπό τά ἴματιά σας καὶ ἀπό ὅσα ἐστάθησαν ὅργανα τοῦ Μαρτυρίου σας καὶ νά κρατῶμεν ταῦτα ὡς φυλακτήρια ἐπάνω μας· πιστεύομεν γάρ, ὅτι διά πάντων τούτων ἀγιαζόμεθα καὶ εἰς τά σώματα καὶ εἰς τάς ψυχάς μας... οὐ μόνον δέ ταῦτα προσκυνοῦμεν καὶ σεβόμεθα, ἀλλά καὶ τάς ἀγίας σας εἰκόνας ἴστοροῦμεν καὶ σχετικῶς ἀσπαζόμεθα, ἀναφέροντες τήν τιμήν δι' αὐτῶν εἰς ἐσᾶς τά πρωτότυπα, καὶ τάς ἐτησίας ὑμῶν ἑορτάς καὶ μνήμας ἐπιτελοῦμεν, ὅτι μνήμη μαρτύρων ἀγαλλίαμα τοῖς φοβουμένοις τόν Κύριον»⁷⁰.

Ξεχωριστή σημασία γιά τήν μελέτη τοῦ ἐξεταζομένου θέματος ἔχει καὶ ἡ ἀπό τόν ἄγιο Νικόδημο τόν Άγιορείτη συντεθεῖσα καὶ ἐνταχθεῖσα στό Νέο Μαρτυρολόγιο «Ἀκολουθία πάντων τῶν νεοφανῶν Μαρτύρων τῶν μετά τήν ἄλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως μαρτυρησάντων, ὡν τινες οἱ

όνομαστότεροι ἐνταῦθα περιέχονται, καὶ ὅτε τις βούλεται τήν μνήμην τούτων ἐπιτελείτω⁷¹. Στήν Ἀκολουθίᾳ αὐτή ἀναφέρονται συνολικῶς 84 Νεομάρτυρες, 17 τοῦ 16ου αἰώνος, 31 τοῦ 17ου καὶ 36 τοῦ 18ου αἰώνος. Πρόθεσις τοῦ ὑμνογράφου εἶναι νά ἀναδείξει τήν κοινή λειτουργική μνήμη τῶν νεοφανῶν μαρτύρων καὶ νά προβάλει τόν χριστοκεντρικό χαρακτήρα τοῦ μαρτυρίου. «Οὗτοι γάρ, οἱ καρτερόψυχοι -σημειώνει στόν πρό τοῦ Συναξαρίου οἶκο- τῇ τοῦ Χριστοῦ δυνάμει θωρακισθέντες, πάντα τά τοῦ βίου τερπνά, ὡς σκύβαλα ἐλογίσαντο· καὶ σαρκός μηδόλως φεισάμενοι, εἰς τό στάδιον τῆς ἀθλήσεως ἀπεδύσαντο, τήν μέν τῶν Ἅγαρην ἀσέβειαν θριαμβεύσαντες, τήν δέ τοῦ Χριστοῦ πίστιν ἐν παροησίᾳ ἀνακηρύξαντες»⁷².

Στίς μέρες μας εἶναι γεγονός ὅτι τό ἐνδιαφέρον γιά τούς Νεομάρτυρες, ἐπιστημονικό καὶ πνευματικό εἶναι ἰδιαιτέρως μεγάλο. Συλλογές π.χ. Συναξαρίων καὶ Ἀκολουθίες τοπικῶν Νεομαρτύρων⁷³, στόν τύπο τοῦ Νέου Λειψωναρίου τῶν Κολλυβάδων⁷⁴, ἔχουν δεῖ τό φῶς τῆς δημοσιότητος τίς τελευταῖς δεκαετίες. Χαρακτηριστικά παραδείγματα, τό Νέον Χιακόν Λειψωνάριον, τό Εὔρυτανικόν Λειψωνάριον καὶ τό Λεσβιακόν Λειψωνάριον ἡ Λεσβιακή Ἀγιολογία⁷⁵. Στήν ἐνότητα αὐτή μποροῦμε νά ἐντάξουμε καὶ τόν «Μέγα Συναξαριστή» τοῦ Κωνσταντίνου Δουκάκη, τόν «Συναξαριστή» τοῦ Βίκτωρα Ματθαίου, καθώς ἐπίσης καὶ τόν «Συναξαριστή Νεομαρτύρων (1401-1900), ἔκδοσις τῆς Ὁρθοδόξου Κυψέλης, Θεσσαλονίκη 1984»⁷⁶.

Ἐνδέσεις ἐπίσης Ἱερῶν λειψάνων καὶ ἀνακοινωδές ἡ μετακομιδές λειψάνων Νεομαρτύρων ἔχουν συμβάλει στή δημιουργία νέων ἑορτῶν καὶ τήν προβολή τῆς τοπικῆς Ἅγιολογίας. Μνημονεύουμε τήν ἑορτή πού ἀπό τό 1936 ὁ μακαριστός Μητροπολίτης Μυτιλήνης Ἰάκωβος καθιέρωσε νά γίνεται τήν Δ' Κυριακή ἀπό τοῦ Πάσχα, εἰς ἀνάμνησιν τῆς ἀπό τοῦ Ἅγιου Θεοδώρου τοῦ Βυζαντίου διασώσεως τῆς πόλεως ἀπό τήν πανώλη κατά τό ἔτος 1832. Πρός τοῦτο ὁ ἐν λόγῳ φιλάγιος Τεράρχης συνέταξε εἰδική Ἀκολουθίᾳ καὶ συνέδεσε τήν νέα ἑορτή μέ τήν ἀνακοινωδή τῶν λειψάνων τοῦ Νεομάρτυρος⁷⁷. Ή μέ θαυματουργικό, ἐπίσης, τρόπο ἀνεύρεσις τῶν χριστοβρύτων λειψάνων τῶν ἀγίων Ραφαὴλ, Νικολάου καὶ Εἰρήνης στή Θέρμη τῆς Λέσβου ἐκτόξευσε τήν φήμη καὶ τήν λειτουργική

τους τιμή και πέραν των δρίών της τοπικής Ἐκκλησίας⁷⁸. Σχετικῶς προσφάτως, στίς 8 Φεβρουαρίου του 2012, ἀνευρέθησαν τά ἰερά λείψανα τῆς ἁγίας Νεοπαρθενομάρτυρος Ἀκυλίνης - Ἀγγελίνης τῆς Ζαγκλιβερινῆς († 27 Σεπτ. 1764) στόν αὐλειο χῶρο τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν Ὅστης, ὡς και ἐνωρίτερον τῆς ἁγίας Κυράννης⁷⁹.

Νέες Ἀκολουθίες γιά τούς Νεομάρτυρες δημιουργοῦνται και στίς μέρες μας ἀπό συγχρόνους ὑμνογράφους, ὅπως εἶναι π.χ. ὁ μακαριστός λογιώτατος μοναχός Γεράσιμος Μικραγιαννανίτης⁸⁰. Κάποιες ἀπό τίς Ἀκολουθίες αὐτές ἔχουν ἐνταχθεῖ στά Μηναῖα τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, ὅπως π.χ. στό Μηναῖο τοῦ Αὐγούστου στό τέλος παρατίθεται ἡ ἀκολουθία τοῦ Νεομάρτυρος ἁγίου Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ. Σημαντική γιά τόν ἐορτασμό τῶν Νεομάρτυρων στίς μέρες μας εἶναι και ἡ ἀνέγερσις Ἱερῶν Ναῶν, ὅπως τῆς Ἁγίας Ἀκυλίνης στήν ὅποια ἀναφερθήκαμε, τοῦ Ἁγίου Νικήτα τοῦ Νέου, συμπολιούχου τῶν Σερρῶν, πού ἐμαρτύρησε τό βράδυ τοῦ Μεγάλου Σαββάτου τοῦ ἔτους 1808 και ἀπό τό 1987 τιμᾶται πανδήμως τήν Κυριακή τοῦ Ἀντίπασχα (τοῦ Θωμᾶ)⁸¹, στόν ἰδικόν του πλέον οἶκο, τοῦ ἁγίου Νεομάρτυρος Γεωργίου τοῦ ἐν Ἰωαννίνοις κ.ἄ.

“Ολα τά παραπάνω, ἐκδόσεις Ἀκολουθιῶν και Λειμωναριών, ἀνεγέρσεις Ἱερῶν Ναῶν, ἀνακοινίδες λειψάνων, κάθε πρωτοβουλία τῶν ἑκασταχοῦ τοπικῶν Ἐκκλησιῶν γιά τόν ἐορτασμό τῶν Νεομάρτυρων, συνιστοῦν συνέχεια τῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας και ἐκφράζουν τήν θεολογική ἐνότητα παλαιῶν και νέων Μαρτυρολογίων, καθ’ ὅσον οἱ Μάρτυρες κάθε ἐποχῆς ἀνήκουν στήν Ἐκκλησία και διατρανόνουν τό ἴδιο μήνυμα, ὅτι «Μαρτύρων θάνατος οὐκ ἔστι θάνατος, ἀλλά ζωή πέρας οὐκ ἔχουσα»⁸².

Ἡ ἐπιβίωση τοῦ χριστιανισμοῦ μέσα στά ζοφερά χρόνια τῆς ὀθωμανικῆς σκλαβιᾶς εἶχε ἀνάγκη ἀπό νέους μάρτυρες τῆς πίστεως. Μέ τό παράδειγμά τους, οἱ πανένδοξοι Νεομάρτυρες, μετέδιδαν στό Γένος τό μήνυμα τῆς προστηλώσεως στήν ἁγία δοθόδοξο χριστιανική πίστη, λειτουργοῦσαν ἐποικοδομητικῶς, παιδευτικῶς, συσπειρωτικῶς και παραδειγματικῶς στίς συγκεκριμένες συνθῆκες τῆς ἐποχῆς. Γι’ αὐτό και ἡ Ἐκκλησία εὐλογοῦσε,

ἐνίσχυε και ὑποβοηθοῦσε τήν κλίση τους και τήν πορεία πρός τό ἐκούσιο μαρτύριο τους. Ὁ Ἄγιος Νικόδημος ὁ Ἀγιορείτης ἀποκαλεῖ τούς νέους Χριστομάρτυρες «ἀγγέλους, ποταμούς, ιατρούς, πύργους τῆς εὐσεβείας, φύλακας τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, μυρίπνοα ἄνθη και ὁδά τοῦ παραδείσου, προστάτας, βοηθούς, σωτῆρας κοινούς πάντων τῶν ὁρθοδόξων». Δικαίως ἡ ἁγία Ἐκκλησία μας ψάλλει στήν μνήμη τους: «Χαίροις Νεομάρτυρων πληθύς· πιστῶν ἡ δόξα, και χαρά και καλλώπισμα· οἱ πάντων ἀρνησιχρίστων, ὑπογραμμοί θαυμαστοί· ὁ στρατός ὁ νέος τοῦ Παντάνακτος· χορός νεοσύλλεκτος· τά νεόσφακτα πρόβατα, συνειλεγμένα, ἀπό χρόνου ἀλώσεως· οἱ τῆς πίστεως, πρόμαχοί τε και φύλακες· πρέσβεις οἱ ἀκαταίσχυντοι· οἱ χρόνοις μέν ἔσχατοι, και παλαιοὶ ταῖς βασάνοις· ὑπομονῆς στῆλαι ἔμψυχοι. Χριστόν δυσωπεῖτε, ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν δοθῆναι τό μέγα ἔλεος»⁸³. Οἱ Νεομάρτυρες ἀπετέλεσαν γιά τήν Ἐκκλησία μας ἀλλά και γιά τό Γένος μας μία ἐξαιρετική εὐλογία τοῦ Θεοῦ. Ἡ πανθαύμαστη θυσία τους λειτουργησε ἀφυπνιστικῶς και λιτωρωτικῶς γιά τίς καταρρακωμένες χριστιανικές συνειδήσεις, ἀλλά και ώς ἔνα ἡχηρό ἐγερτήριο σάλπισμα πρός τό ὑπόδουλο Γένος. Στό πρόσωπό τους και κυρίως στήν γενναία ἔως τέλους προσήλωσή τους στήν ἁγία πίστη τοῦ Χριστοῦ, ὁ καθημαγμένος Ἐλληνας εἶδε ἐπίσης και τήν συνέχεια και τήν ἀνάσταση τοῦ ἀδούλωτου ἐθνικοῦ του φρονήματος, πού διαχρονικῶς ἀντιστάθηκε ἀποτελεσματικῶς σέ κάθε λογῆς βαρβαρότητα. Ἡ Ἐκκλησία και τό Γένος ὁφείλουν αἰώνια εὐγνωμοσύνη στούς νέους αὐτούς μάρτυρες, πού περισκέπουν ἁγιαστικῶς, φιλοστόργως, ἀφυπνιστικῶς και διδακτικῶς τήν ζωή μας μέ τίς ἄγιες πρός Θεόν πρεσβεῖες τους.

Πρίν κατακλείσω ὅμως τήν παροῦσαν ἀτελῆ μου εἰσήγησιν και ξητήσω τήν συγγνώμη σας γιά τήν κόπωση πού ἀκούσιως σᾶς προκάλεσα, θά ἥθελα ἐπιλογικῶς νά τονίσω ὅτι Νεομάρτυρες ἔχομεν και σήμερον σ’ ὀλόκληρον τόν κόσμον, ἔνεκα κυρίως τοῦ ἀκραίου ισλαμικοῦ φονταμενταλισμοῦ, πού μέ βαρβαρότητα ἐπιτίθεται και πάλιν ἐναντίον τῆς ἁγίας χριστιανικῆς πίστεώς μας. Στό ἐγγύς ἐπίσης, ίστορικό παρελθόν, ἄθεα και ἀντίθεα συστήματα και ἴδεολογίες, κυρίως στίς χῶρες

τοῦ λεγομένου ὑπαρκτοῦ σοσιαλισμοῦ καί ἀλλαχοῦ, ἔβαλαν μέ σφοδρότητα ἐναντίον τῆς ἁγίας Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, πλουτίζοντας τὸ νοητό οὐράνιο στερέωμα μέ νέους μάρτυρες, οἱ δποῖοι ὑπέστησαν πολυάδυνα βάσανα, ἐξορίες, ἀτιμώσεις, ἐξευτελισμούς καί πικρόν θάνατον γιά χάριν τοῦ Χριστοῦ καί τοῦ Εὐαγγελίου Του. Καθώς δέ το μυστήριον τῆς ἀνομίας ἐνεργεῖται ἀπροκαλύπτως στίς ὄντως ἀποκαλυπτικές ἡμέρες μας, φρόνιμον εἶναι, ἀδελφοί καί πατέρες, νά εἴμεθα ἔτοιμοι, γρηγοροῦντες καί νήφοντες «ἐν ὑπομονῇ καί

πίστει», γιά ὅσα ἡ ἀγάπη καί ἡ πρόνοια τοῦ ἀγίου Θεοῦ ἐπιτρέψει νά συμβοῦν στὸν ταρασσόμενο καί κλυδωνιζόμενο κόσμο μας στό ἐγγύς ἡ στό ἀπώτερο μέλλον, ἐνισχυόμενοι, φωτιζόμενοι καί ἀγιαζόμενοι ὑπό τοῦ θείου τῆς Ἐκκλησίας μας Δομήτορος, τοῦ «πιστοῦ καί ἀληθινοῦ μάρτυρος»⁸⁴, Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, λέγοντος: «Ἴδού, ἔρχομαι ταχύ· κράτει ὁ ἔχεις, ἵνα μηδείς λάβῃ τὸν στέφανόν σου»⁸⁵ καί «γίνου πιστός ἄχρι θανάτου καί δώσω σοι τὸν στέφανον τῆς ζωῆς»⁸⁶. Γένοιτο. Σᾶς εὐχαριστῶ.

ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Ἰω. 14, 21.
2. Μάρτυρες δέν ἦταν μόνον ὅσοι ὑπέστησαν βασανιστήρια καί θανατώθηκαν ἀπό ἀλλοθρόνους, ἀλλά καί ὅσοι ἔδωσαν μαρτυρία γιά τὴν πίστη τους στὸν Θεό. Θ. Μπεράτης, Καλλίνικοι Μάρτυρες, Ἀθήνα 1994⁴, σ. 3.
3. Ἄντ. Παπαδόπουλος, Θεολογία ἀρχαίων καί νέων Μαρτυρολογίων, στό: Πρακτικά Θεολογικοῦ Συνεδρίου εἰς τιμήν καί μνήμην τῶν Νεομαρτύρων (17-19 Νοεμβρίου 1986), Θεσσαλονίκη 1998, σ. 53. Τσάμης, ὁ.π., σ. 106.
4. Ἡ Εξ. 27,21.28, 29,4-10. Λευτ. 1,1.4, 4.7. Ἀρ. 1,50.53. Δευτ. 31,14
5. Ἡ Εξ. 35,12, 12,3, 5,21
6. Ἡ Εξ. 31,18, 32,15
7. Ἱ. Γαλάνης, Ἡ ἐννοια τοῦ μαρτυρίου στήν Ἀγίᾳ Γραφή, στό: Πρακτικά Θεολογικοῦ Συνεδρίου εἰς τιμήν καί μνήμην τῶν Νεομαρτύρων (17-19 Νοεμβρίου 1986), Θεσσαλονίκη 1998, σ. 54-55.
8. Χρ. Παπαδόπουλος, Οἱ Νεομάρτυρες, Ἀθήνα 1970³, σ. 21.
9. Φιλ. 1, 29
10. Δ. Τσάμης, Ἀγιολογία τῆς Ὁρθοδόξης Ἐκκλησίας, Θεσσαλονίκη 1999, σ. 111.
11. Στ. Παπαδόπουλος, Οἱ Νεομάρτυρες καί τὸ δοῦλον Γένος, ἐν Ἀθήναις 1972, σ. 24.
12. Χρ. Παπαδόπουλος, ὁ.π., σ. 6. Ἱ. Θεοχαρίδη - Δ. Λουλέ, Οἱ Νεομάρτυρες στήν Ἑλληνική ἴστορία (1453-1821), Δωδώνη 17 (1988), σ. 135. Ἱ. Περαντώνης, Οἱ Νεομάρτυρες, ΘΗΕ 9 (1966), σ. 403.
13. Ν. Πανταξόπουλος, «Τινά περὶ τῆς ἐννοίας τῶν προνομίων ἐπί Τουρκοκρατίας», Ἀρχεῖον Ἰδιωτικοῦ Δικαίου 10 (1943), σ. 6-8. Ἐλ. Κούκου, Θεομοί καί προνόμια τοῦ Ἑλληνισμοῦ μετά τὴν ἄλωση, Ἀθήνα - Κομοτηνή 1984, σ. 45. Μ. Τρίτος, Γενικά περὶ Νεομαρτύρων, στό: Ἀναδρομή τιμητικόν ἀφιέρωμα εἰς τὸν Ἀρχιεπίσκοπον πρ. Ἀθηνᾶν καί πάσης Ἑλλάδος Κυρόν Ιάκωβον Βαβανάτον, Μέγαρα 1991, σ. 417. Θ. Ζήσης, Γεννάδιος Β' Σχολάριος (Βίος, Συγγράμματα, Διδασκαλία), Θεσσαλονίκη 1998², σ. 190-191.
14. Χρ. Πατρινέλης, Ἡ Ἐκκλησία καί ἡ Ὁρθοδοξία, IEE 10, Ἀθήνα 1974, σ. 93.
15. Κ. Ἀμαντος, Σχέσεις Ἑλλήνων καί Τούρκων ἀπό τοῦ ἐνδεκάτου αἰώνος μέχρι τοῦ 1821, Ἀθῆναι 1955, σ. 123. Ἀπ. Βακαλόπουλος, Ἰστορία τοῦ νέου Ἑλληνισμοῦ, Θεσσαλονίκη 1964, Β, σ. 12.
16. Χρ. Παπαδόπουλος, ὁ.π., σ. 21. Στ. Παπαδόπουλος, ὁ.π., σ. 34. Βακαλόπουλος, ὁ.π., σ. 172. Χρ. Μουστάκας, Τιμή καί μνήμη Νεομαρτύρων, Τρίκαλα 1988, σ. 10.

17. Χρ. Παπαδόπουλος, δ.π., σ. 7. Ι. Περαντώνης, *Τά αίτια καί αἱ ἀφορμαὶ τοῦ μαρτυρίου τῶν νεομαρτύρων*, Θεολογία 42 (1971), σ. 129. Ι. Αναστασίου, *Σχεδίασμα περὶ τῶν Νεομαρτύρων*, στό: *Πρακτικά Θεολογικοῦ Συνεδρίου εἰς τιμήν καὶ μνήμην τῶν Νεομαρτύρων (17-19 Νοεμβρίου 1986)*, Θεοσαλονίκη 1971, σ. 11, 15, 21, 26, 35. Χρ. Κρικώνης, *Κληρικοί νεομάρτυρες καὶ μάρτυρες*, στό: *Πρακτικά Θεολογικοῦ Συνεδρίου εἰς τιμήν καὶ μνήμην τῶν Νεομαρτύρων (17-19 Νοεμβρίου 1986)*, Θεοσαλονίκη 1998, σ. 258-276. Ι. Αναστασίου, *Εἰσαγωγὴ καὶ γιὰ τὴ μελέτη τῶν Νεομαρτύρων*, στό: *Πρακτικά Θεολογικοῦ Συνεδρίου εἰς τιμήν καὶ μνήμην τῶν Νεομαρτύρων (17-19 Νοεμβρίου 1986)*, Θεοσαλονίκη 1998, σ. 31-32. Τρίτος, δ.π., σ. 418-419. Θεοχαρίδη - Λουλέ, δ.π., σ. 137-138.
18. Στ. Παπαδόπουλος, δ.π., σ. 52.
19. Κρικώνης, δ.π. σ. 263.
20. Θεοχαρίδη - Λουλέ, δ.π., σ. 137.
21. Θεοχαρίδη - Λουλέ, δ.π., σ. 138.
22. Άμαντος, δ.π., σ. 190.
23. Στ. Παπαδόπουλος, δ.π., σ. 83. Δ. Τσάμης, *Ἡ θεληματική προσέλευση στὸ μαρτύριο Ἀγιορειτῶν Νεομαρτύρων*, στό: *Πρακτικά Θεολογικοῦ Συνεδρίου εἰς τιμήν καὶ μνήμην τῶν Νεομαρτύρων (17-19 Νοεμβρίου 1986)*, Θεοσαλονίκη 1998, σ. 263.
24. Κ. Σάθας, *Μεσαιωνική Βιβλιοθήκη, Γ'*, ἐν Βενετίᾳ 1872, σ. 133-134.
25. Εὐγ. Βούλγαρης, *Πρός Πέτρον τὸν Κλαίρικον ἐπιστολὴ περὶ τῶν μετά τῶν σχίσμα ἀγίων τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τῶν γινομένων ἐν αὐτῇ θαυμάτων*, Αθήνησ 1844, σ. 31-33. Χρ. Παπαδόπουλος, δ.π., σ. 31-32. Εὐαγ. Θεοδώρου, *Οἱ ἐν Ἑλλάδι Νεομάρτυρες*, *Οἱ Ἐφημέριος 9 (1960)*, σ. 480.
26. Σπ. Τρικούπης, *Ιστορία τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως, Α*, ἐν Αθήναις 1879, σ. 90, 93. Χρ. Παπαδόπουλος, δ.π., σ. 124-125. Θεοδώρου, δ.π., σ. 480-481.
27. Γ. Μαντζαρίδης, *Ἡ κοινωνιολογική προσέγγιση τῆς παρουσίας τῶν Νεομαρτύρων*, στό: *Πρακτικά Θεολογικοῦ Συνεδρίου εἰς τιμήν καὶ μνήμην τῶν Νεομαρτύρων (17-19 Νοεμβρίου 1986)*, Θεοσαλονίκη 1998, σ. 229-235.
28. Ι. Μαμαλάκης, *Δοσιθέου Κωνσταμονίτου, Νέον ὑπόμνημα τῶν νεοφανῶν ἱερομάρτυρων καὶ ὁσιομάρτυρων*, *Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς 46 (1963)*, σ. 332. Μαντζαρίδης, δ.π., 234.
29. Γ. Ἀρνάκη, *Ἐκκλησία καὶ Ἑλληνικὴ κοινωνία*, IEE 10, Αθήνα 1974, σ. 149. Β. Τωμαδάκης, *Οἱ νεομάρτυρες τοῦ Βυζαντίου καὶ ἡ ὁσιομάρτυρς Φιλοθέη Μπενιζέλου ἡ Ἀθηναία*, Αθῆναι 1971, σ. 17.
30. Βακαλόπουλος, δ.π., σ. 240.
31. Φιλ. 1, 30.
32. Νέον Μαρτυρολόγιον, σ. 260, 264. Αναστασίου, δ.π., σ. 38.
33. Στ. Μπαλογιάννης, *Ἡ βιολογικὴ διάστασις τῶν βασανισμῶν καὶ τῶν τρόπων θάνατώσεως τῶν νεομαρτύρων*, στό: *Πρακτικά Θεολογικοῦ Συνεδρίου εἰς τιμήν καὶ μνήμην τῶν Νεομαρτύρων (17-19 Νοεμβρίου 1986)*, Θεοσαλονίκη 1998, σ. 359-362. Στ. Παπαδόπουλος, δ.π., σ. 68.
34. Αναστασίου, δ.π., σ. 48.
35. Νέον Μαρτυρολόγιον, σ. 192.
36. Αναστασίου, δ.π., σ. 32.
37. Νέον Μαρτυρολόγιον, σ. 135.
38. Νέον Μαρτυρολόγιον, σ. 87. Αναστασίου, δ.π., σ. 35.
39. Ι. Φουντούλης, *Νικηφόρου τοῦ Χίου, ἀκολουθία ἐπικήδειος εἴτε ἐπιτάφιος κοινή εἰς πάντα νέον μάρτυρα*, Θεοσαλονίκη 1971, σ. 85-91.
40. Συναξαριστής Νεομαρτύρων, (1400-1900 μ.Χ.), Θεοσαλονίκη 1984, σ. 18.
41. Ι. Φουντούλης, *Λειτουργικὴ Α. Εἰσαγωγὴ στή θεία Λατρεία*, Θεοσαλονίκη 2000, σ. 129.
42. Ιωάννου Χρυσοστόμου, *Εἰς Μάρτυρας*, PG 50, σ. 660-663.
43. Ἐνδεικτικὴ περὶ τῶν Νεομαρτύρων βιβλιογραφία, βλ. Στ. Παπαδόπουλος, *Οἱ Νεομάρτυρες καὶ τό δοῦλον Γένος*, ἐν Αθήναις 1974. Ι. Μ. Περαντώνης, *Λεξικὸν Νεομαρτύρων*, ἐν Αθήναις 1972. *Πρακτικά Θεολογικοῦ Συνεδρίου εἰς τιμήν καὶ μνήμην τῶν Νεομαρτύρων*, (17-19 Νοεμβρίου 1986), Θεοσαλονίκη 1988. Χρ. Κρικώνης, *Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία πρωταγωνιστής τῆς Ἐθνεγερσίας τοῦ 1821. Κληρικοὶ Νεομάρτυρες - Ἐθνομάρτυρες*, Θεοσαλονίκη 1995. Άπ. Γλαβίνας, *Οἱ Νεομάρτυρες τῆς Τουρκοκρατίας*, Εἰσαγωγὴ, Βιβλιογραφία, *Ἀσματικές Ἀκολουθίες*, Κατερίνη 1997. *Ο Νεομάρτυρς Θεόδωρος ὁ Βυζάντιος*, *Πρακτικά Ἐπιστημονικοῦ Συνεδρίου (17-19 Φεβρουαρίου 1998)*, Μυτιλήνη 2000. Π. Πάσχου, *Ἐν ἀσκήσει καὶ μαρτυρίῳ*, Αθήνα 1996. Π.

- Πάσχου, "Αγιοι οί φίλοι τοῦ Θεοῦ. Εἰσαγωγή στήν ἀγιολογία τῆς Ὁρθοδόξου Ἑκκλησίας, Ἀθήνα 1995, σ. 109-119. Π. Καυσοκαλυβίτης - Μ. Βαρβούνης, *Καυσοκαλυβίτικα Νεομαρτυρολογικά*, Ἀθήνα 2003. Β. Ψευτογάρας, *Νεομαρτυρολογικά Μελετήματα*, τ. Δ, Θεσσαλονίκη 2008. Σ. Πασχαλίδης, Τό ύμναγιολογικό ἔργο τῶν Κολλυβάδων. Συμβολή στήν μελέτη τῆς Ἀγιολογικῆς Γραμματείας κατά τὴν περίοδο τῆς Τουρκοκρατίας, Θεσσαλονίκη 2007. Σ. Πασχαλίδης, «Οἱ χειρόγραφες Νεομαρτυρολογικὲς Συλλογές καὶ τὸ Νέον Μαρτυρολόγιον, πρόδρομη ἀνακοίνωση», στό: *Πρακτικά Ὁρθοδόξου Ἐπιστημονικοῦ Συνεδρίου «Κωνσταντῖνος ὁ Ὅδραιος - Νεομάρτυρες προάγγελοι τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Γένους»*, (Ὑδρα 10-14 Νοεμβρίου 2000), Ὑδρα 2000.
44. Δ. Τσάμης, *Ἀγιολογία τῆς Ὁρθοδόξης Ἑκκλησίας*, Θεσσαλονίκη 1999, σ. 111-112. Χρ. Κρικώνης, «Κληρικοί Νεομάρτυρες - Ἐθνομάρτυρες», στό: *Πρακτικά Θεολογικοῦ Συνεδρίου εἰς τιμήν καὶ μνήμην τῶν Νεομαρτύρων*, (17-19 Νοεμβρίου 1986), Θεσσαλονίκη 1988, σ. 239-310.
45. Ἡ Ἀκολουθία αὐτῇ ἐκδόθηκε γιὰ πρώτη φορά τό ἔτος 1868. Βλ. Κ. Καραϊσαρίδης (Πρωτοπρεσβύτερος), *Λειτουργικές ὅψεις στό ἔργο τοῦ Παχωμίου Ρουσάνου*, Ἀθήνα 2013, σ. 262-263. Εὐτ. Σαρμάνης (Ἄρχιμανδρίτης), «Ἀκολουθία τῶν ἐν Στροφᾶσιν ἀναιρεθέντων ὄσιων Πατέρων ὑπό Παχωμίου Ρουσάνου συντεθεῖσα», *Θεολογία* 68 (1997), σ. 265-283.
46. Κ. Σάθας, *Βιογραφίαι τῶν ἐν τοῖς Γράμμασι διαλαμψάντων Ἑλλήνων ἀπό τῆς καταλύσεως τῆς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας μέχρι τῆς Ἑλληνικῆς ἐθνεγερσίας (1453-1821)*, ἐν Ἀθήναις 1868, σ. 123-124.
47. Ἄντ. Παναγιώτου, «Μανουήλ Κορινθίου Ἀκολουθία Ἰωάννου Νεομάρτυρος τοῦ ἐν Σέρραις», *ΕΕΒΣ* 47 (1987-1985), σ. 423-445. Τ. Καραναστάσης, «Ἐνας Νεομάρτυρας στίς Σέρρες τοῦ β' μισοῦ τοῦ 15ου αἰώνα. Ὁ ἄγιος Ἰωάννης ὁ Σερραῖος καὶ ἡ Ἀκολουθία του, ἔργο τοῦ μεγάλου Ρήτορος Μανουήλ Κορινθίου», *Βυζαντινά* 16 (1991), σ. 197-262.
48. Νικοδήμου Ἀγιορείτου, *Νέον Μαρτυρολόγιον*, Ἀθῆναι 1961, σ. 69-70. Π. Πάσχου, *Ἐν ἀσκήσει καὶ μαρτυρίῳ*, σ. 83-84. Ὁ ιερομόναχος Νικηφόρος ὁ Χῖος συνέθεσε καὶ δεύτερη Ἀκολουθία στόν ἄγιο Θεόφιλο, ἡ ὥποια δημοσιεύεται στό *«Νέον Λειμωνάριον»*, τ. Β', σ. 65-74.
49. Νικοδήμου Ἀγιορείτου, δ.π., σ. 118-130. Πάσχου, δ.π., σ. 84.
50. Πάσχου, δ.π., σ. 82-83.
51. Νικοδήμου Ἀγιορείτου, δ.π., σ. 201-208.
52. Σ. Πασχαλίδης, «*Ὕμναγιολογικά στόν ἄγιο Κοσμᾶ τὸν Αἰτωλό*», *ΕΕΘΣΑΠΘ* 7 (2001), σ. 166-167, σημ. 64.
53. Περὶ τοῦ ὑμνογράφου αὐτοῦ, βλ. Π. Καυσοκαλυβίτης, *Ο μοναχός Ιάκωβος Νεασκητώπης (†1869) καὶ τό ἔργο του*, Ἀγιον Ὁρος 2014.
54. Κ. Ἀποστολίδης, *Ἀνέκδοτος Ἀκολουθία καὶ Ἐγκάμιον πέντε Θρακικῶν νεοφανῶν Μαρτύρων*, Ἀθῆναι 1941. Σ. Πασχαλίδης, *Ἐν Ἀγίοις. Εἰδικά θέματα Βυζαντινῆς καὶ Μεταβυζαντινῆς Ἀγιολογίας*, τ. Α', Θεσσαλονίκη 2011, σ. 261.
55. *Oἱ ἄγιοι ἐνδοξοὶ πέντε Νεομάρτυρες ἐκ Σαμοθράκης καὶ ἐν Μάκρῃ Ἐβρου ἀθλήσαντες, Ἐμμανουὴλ, Γεώργιος, Μιχαὴλ, Θεόδωρος καὶ Γεώργιος. Αἱ δύο Ἀκολουθίαι, Ἀλεξανδρούπολις 1997.*
56. π. Γ. Μεταλληνός, «Οἱ Νεομάρτυρες καὶ ἡ ἐθνικοθρησκευτικὴ σημασία τους», στό: *Ο Νεομάρτυρς Θεόδωρος ὁ Βυζάντιος πολιοῦχος Μυτιλήνης, Πρακτικά Ἐπιστημονικοῦ Συνεδρίου (17-19 Φεβρουαρίου 1998)*, Μυτιλήνη 2000, σ. 86-87.
57. π. Γ. Μεταλληνός, «Ἀθανάσιος Πάριος (1721-1813), (Ἐργογραφία - Ἰδεολογία - Βιβλιογραφία)», *ΕΕΘΣΠΑ* 30 (1995), σ. 339.
58. Ἰ. Φουντούλης, «Τό πάντιμον λείψανον τοῦ Θεοδώρου», στό: *Ο Νεομάρτυρς Θεόδωρος ὁ Βυζάντιος*, σ. 242-243.
59. Θ. Γιάγκου, «Ο ἄγιος Μακάριος Κορίνθου καὶ ὁ Νεομάρτυρς Θεόδωρος ὁ Βυζάντιος», στό: *Ο Νεομάρτυρς Θεόδωρος ὁ Βυζάντιος*, σ. 211-237.
60. Π. Πάσχου, «Ο ἄγιος Νικόδημος ὁ Ἀγιορείτης ὡς ἄγιολόγος», *ΕΕΚΜ* 16 (1996). *Πρακτικά Συμποσίου «Νικοδήμου Ἀγιορείτου τοῦ Ναξίου πνευματικὴ μαρτυρία*», (Νάξος 8-11 Ιουλίου 1993), Ἀθῆναι 2000, σ. 252. Π. Σκαλτσῆς, «Ο ἄγιος Θεόδωρος ὁ Βυζάντιος στό συναξάριο καὶ τὴν ὑμνογραφία», στό: *Ο Νεομάρτυρς Θεόδωρος ὁ Βυζάντιος*, σ. 159-160.
61. Σκαλτσῆς, δ.π., σ. 167-175.
62. Φουντούλης, *Τό πάντιμον λείψανον τοῦ Θεοδώρου*, σ. 240-255.
63. Θ. Προβατάκης, «Οἱ Νεομάρτυρες εἰς τὴν εἰκονογραφίαν», στό: *Πρακτικά Θεολογικοῦ Συνεδρίου εἰς τιμήν καὶ μνήμην τῶν Νεομαρτύρων*, (Θεσσαλονίκη 17-19 Νοεμβρίου 1986), Θεσσαλονίκη 1988, σ. 519-520.

64. Ι. Άθανασόπουλος, «Οι Νεομάρτυρες», ἐν: Δίπτυχα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, σ. κατ' -κς'.
65. Θ. Γιάγκου, «Χειρόγραφα Νεομαρτυρολογικά κείμενα στή βιβλιοθήκη τοῦ Κυριακοῦ τῆς Σκήτης τῆς Ἀγίας Ἀννης», Θεολογία 66 (1995), σ. 471-510.
66. Β. Ψευτογκᾶς, Νεομαρτυρολογικά Μελετήματα, τ. Δ΄, Θεοσαλονίκη 2008, σ. 82-107, 259-299. Π. Καυσοκαλυβίτης, Ἰωνᾶς ὁ Καυσοκαλυβίτης. Ὁ βίος καὶ τὰ ἔργα μᾶς πνευματικῆς μορφῆς τοῦ 18ου αἰ., Ἀγιον Ὅρος 1999. Πασχαλίδης, Νεομαρτυρολογικές Συλλογές, σ. 137-145.
67. Σ. Πασχαλίδης, Νεομαρτυρολογικά Σύμμεικτα A. Ἡ αὐτόγραφη Νεομαρτυρολογική Συλλογή τοῦ μοναχοῦ Καισαρίου Δαπόντε (1713-1784), Θεοσαλονίκη 2012
68. Τό ἔργο αὐτό ἔχει ἐπανεκδοθεῖ ἀρκετές φορές. Τό ἔτος 2009 ἀπό τὴν Ἀγιορειτική Ἐστία πραγματοποιήθηκε φωτοστατική ἐκτύπωση τῆς πρώτης ἔκδοσης.
69. Πασχαλίδης, Νεομαρτυρολογικές Συλλογές, σ. 131-174. Ὁ ἴδιος, Τό ὑμναγιολογικό ἔργο τῶν Κολλυβάδων. Συμβολή στή μελέτη τῆς Ἀγιολογικῆς Γραμματείας κατά τὴν περίοδο τῆς Τουρκοκρατίας, Θεοσαλονίκη 2007, σ. 173-199. Πάσχου, Νικοδήμος Ἀγιορείτης, σ. 249-253.
70. Νικοδήμου Ἀγιορείτου, Νέον Μαρτυρολόγιον, σ. 23-25.
71. Νικοδήμου Ἀγιορείτου, Νέον Μαρτυρολόγιον, σ. 263-272. Σχετικά μέ τὸν Κανόνα αὐτῆς τῆς Ἀκολουθίας, βλ. Κ. Μητσάκης, «Ο Ἀσματικός Κανόνας γιά τοὺς Νεομάρτυρες τοῦ ἀγίου Νικοδήμου τοῦ Ἀγιορείτη», ΕΕΚΜ 16 (1996-2000). Πρακτικά Συμποσίου «Νικοδήμου Ἀγιορείτου τοῦ Ναξίου πνευματική μαρτυρία», σ. 195-217. Π. Καυσοκαλυβίτης - Βαρβούνης, δ.π., σ. 201-217.
72. Νικοδήμου Ἀγιορείτου, Νέον Μαρτυρολόγιον, σ. 269-270.
73. Γ. Χρυσοστόμου (νῦν Μητροπολίτου Κίτρους, Κατερίνης καὶ Πλαταμῶνος), «Βιβλιογραφία εἰς Ἀκολουθίας Νεομαρτύρων», στό: Πρακτικά Θεολογικοῦ Συνεδρίου εἰς τιμήν καὶ μνήμην τῶν Νεομαρτύρων, (17-19 Νοεμβρίου 1986), Θεοσαλονίκη 1988, σ. 565-588.
74. Νέον Λειμωνάριον, Ἐν Βενετίᾳ 1819. Βλ. καὶ Πασχαλίδης, Υμναγιολογικό ἔργο Κολλυβάδων, σ. 76-84, 102-105.
75. Ψευτογκᾶς, δ.π., σ. 67-68.
76. Άθανασόπουλος, δ.π., σ. κατ.
77. Φουντούλης, «Ἀκολουθίαν εἰς τὴν Ἀνακομιδήν τοῦ λειψάνου τοῦ ἀγίου Θεοδώρου τοῦ Βυζαντίου», στό: Ο Νεομάρτυρος Θεόδωρος ὁ Βυζαντίος, σ. 443-472.
78. Φ. Κόντογλου, Σημεῖον Μέγα, ἥγουν τά θαύματα τῆς Θέρμης, 1962.
79. Χρ. Μαϊδώνης (Ἄρχιμανδρίτης), Η ἡγία Νεομάρτυρος Ἀκυλίνα ἡ Ζαγκλιβερινή. Βίος, εὗρεση λειψάνων - μετακομιδή, Ἀκολουθία - Παρακλητικός Κανών - Χαιρετισμοί καὶ Ἐγκώμια, Ιερά Μητρόπολις Ιερισσοῦ, Ἀγίου Όρους καὶ Ἀρδαμερίου 2015.
80. Χρυσοστόμου, δ.π. σ. 565-588. Ὁ ἴδιος, Ο ὑμνογράφος Γεράσιμος Μοναχός Μικραγιαννανίτης καὶ οἱ Ἀκολουθίες του σὲ ἄγιους τῆς Θεοσαλονίκης, Συμβολή στή μελέτη τοῦ βίου καὶ τοῦ ἔργου του, Θεοσαλονίκη 1997.
81. Βλ. Ὁ Ἀγιος Νικήτας, Πολιούχος Σερρῶν. Βίος καὶ Ἀκολουθία του, Ιερά Μητρόπολις Σερρῶν καὶ Νιγρίτης, Χολαργός ἀ.ἔ. Ἀγιος Νεομάρτυρος Νικήτας, Πολιούχος τῶν Σερρῶν. Βίος καὶ Παρακλητικός κανόνας, Ιερά Μητρόπολις Σερρῶν καὶ Νιγρίτης, Σέρρες 2013. Βλ. Ἐπίσης Ἀπ. Γλαβίνας, Ο Νεομάρτυρας Νικήτας, Κατερίνη 1995. Ἀλ. Ἀναγνωστόπουλος, «Ο Ἀγιος Νεομάρτυρας Νικήτας ὁ ἐκ Κερκύρας ἡ Ἡπείρου καταγόμενος καὶ ἐν Σέρραις ὀθλήσας ὁ Ἀγιαννανίτης», στό: Σερραίων Διάσωσμα. Πνευματικοί καὶ καλλιτεχνικοί θησαυροί τῆς Ἐκκλησίας τῶν Σερρῶν, Σέρρες 2008, σ. 191-242.
82. Ιωάννου Χρυσοστόμου, Εἰς τὸν ἄγιον Ρωμανόν, Λόγος πρῶτος, PG 50, σ. 609
83. Νικοδήμου Ἀγιορείτου, Συναξαριστής Νεομαρτύρων, σ. 34.
84. Ἀποκ. 3, 14
85. Ἀποκ. 3, 11
86. Ἀποκ. 2, 11

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ - ΔΑΠΑΝΕΙΣ

Άριθμ. 2766/1887/8.9.2016

΄Αναγνώρισις συστάσεως Ένοριῶν
καὶ Ιερῶν Μονῶν
τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Κεφαλληνίας
συμφώνως πρός τό ἄρθρον 25 τοῦ Ν. 4301/2014

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

΄Εχοντες ύπ' ὅψει:

1. τό ἄρθρον 25 παρ. 1 τοῦ Ν. 4301/2014,
2. τίν ύπ' ἀριθμ. 504/3.6.2016 εἰσήγησιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κεφαλληνίας κ. Δημητρίου,
3. τίν ἀπό 7.9.2016 Ἀπόφασιν τῆς Διαρκοῦς Ιερᾶς Συνόδου,

διαπιστοῦμεν

τίν σύστασιν πρό τῆς ἐνάρξεως ισχύος τοῦ Νόμου 590/1977, τῶν ὡς κάτωθι Ένοριῶν τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Κεφαλληνίας:

Α΄ Ένορίαι

1. Ένορία τοῦ Ιεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως Θεοτόκου χωρίου Ἀγκῶνα, μέ ἔδραν τίν τοπικήν Κοινότητα Ἀγκῶνος, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Ἀργοστολίου, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερείας Ἰονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1937, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῆς ύπ' ἀριθμ. 1122/28.12.1937 Προκηρύξεως ἐκπλογῆς ἐπιτρόπων τοῦ Ιεροῦ Ναοῦ.

2. Ένορία τοῦ Ιεροῦ Ναοῦ Ἀγίου Σπυρίδωνος - Ἀγίας Ἐλεούστος χωρίου Κλείσματα, μέ ἔδραν τίν τοπικήν Κοινότητα Σπαρτιών, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Λειβαθοῦς, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερείας Ἰονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τῶν ἀρχῶν τοῦ 20οῦ αἰώνος, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ύπ' ἀριθμ. 684/12.7.1976 ἐγγράφου, τό όποιον εύρισκεται εἰς τό ἀρχεῖον τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως, μή ὑπαρχόντων παθαιστέρων ἐξ αἰτίας τῶν καταστρεπτικῶν σεισμῶν τοῦ ἔτους 1953.

3. Ένορία τοῦ Ιεροῦ Ναοῦ Ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου χωρίου Κουρουκλάτα, μέ ἔδραν τίν τοπικήν Κοινότητα Κουρουκλάτων, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Ἀργοστολίου, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερείας Ἰονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1939, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ύπ' ἀριθμ.

ἀριθμ. 337/2.6.1939 ἐγγράφου τοῦ Μητροπολίτου Κεφαλληνίας.

4. Ένορία τοῦ Ιεροῦ Ναοῦ Ἀγίου Ἰωάννου Προδρόμου χωρίου Νίφι, μέ ἔδραν τίν τοπικήν Κοινότητα Νιφίου, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Ἀργοστολίου, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερείας Ἰονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1942, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ύπ' ἀριθμ. Δ.Υ./15.5.1942 Προϋπολογισμοῦ οἰκονομικῆς χρήσεως 1942-1943 τοῦ Ιεροῦ Ναοῦ.

5. Ένορία τοῦ Ιεροῦ Ναοῦ Ἀγίας Κυριακῆς χωρίου Προκοπάτα, μέ ἔδραν τίν τοπικήν Κοινότητα Φαρακλάτων, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Ἀργοστολίου, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερείας Ἰονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1940, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ύπ' ἀριθμ. 526/15.4.1940 ἐγγράφου τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Κεφαλληνίας.

6. Ένορία τοῦ Ιεροῦ Ναοῦ Ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου χωρίου Ραζάτα, μέ ἔδραν τίν τοπικήν Κοινότητα Φαρακλάτων, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Ἀργοστολίου, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερείας Ἰονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1937, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ύπ' ἀριθμ. 622/13.8.1937 ἐγγράφου τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Κεφαλληνίας.

7. Ένορία τοῦ Ιεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως Θεοτόκου χωρίου Ρίζα, μέ ἔδραν τίν τοπικήν Κοινότητα Θοναίας, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Ἀργοστολίου, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερείας Ἰονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1940, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ καταλόγου ἐνοριτῶν τοῦ Ιεροῦ Ναοῦ, ἔτους 1940.

8. Ένορία τοῦ Ιεροῦ Ναοῦ Ἀγίου Χριστοφόρου χωρίου Φάρσα, μέ ἔδραν τίν τοπικήν Κοινότητα Φάρσων, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Ἀργοστολίου, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερείας Ἰονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1939, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ύπ' ἀριθμ. 338/25.5.1939 ἐγγράφου τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Κεφαλληνίας.

9. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως Θεοτόκου χωρίου Φραγκάτα, μέ εδρα τὴν Δημοτικήν Κοινότητα Ὄμαλῶν, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Ὄμαλῶν, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερείας Ἰονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1936, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 714/7.11.1936 προκηρύξεως ἐκλογῆς ἐπιτρόπων τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ.

10. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγίου Γεωργίου χωρίου Πετρικάτα, μέ εδραν τὸν τοπικὸν Κοινότητα Θηναίας, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Ἀργοστολίου, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερείας Ἰονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1940, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ Καταλόγου ἐνοριτῶν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ ἔτους 1940.

11. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγίας Κυριακῆς χωρίου Μιχάτα, μέ εδρα τὸν Δημοτικὸν Κοινότητα Ὄμαλῶν, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Ὄμαλῶν, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερείας Ἰονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τῶν ἀρχῶν τοῦ 20ού αἰώνος, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 3667/1.12.1958 ἐγγράφου τοῦ Μητροπολίτου Κεφαλληνίας, τό ὅποιον εύρισκεται εἰς τὸ ἀρχεῖον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, μή ὑπαρχόντων παλαιοτέρων ἐξ αἰτίας τῶν καταστρεπτικῶν σεισμῶν τοῦ ἔτους 1953.

12. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως Θεοτόκου χωρίου Σπήλια, μέ εδρα τὸν Δημοτικὸν Κοινότητα Ἀργοστολίου, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Ἀργοστολίου, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερείας Ἰονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1938, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 581/2.9.1938 ἐγγράφου τοῦ Μητροπολίτου Κεφαλληνίας.

13. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Γενεσίου τῆς Θεοτόκου καὶ Ἅγίου Στεφάνου χωρίου Μνιές, μέ εδρα τὸν Δημοτικὸν Κοινότητα Ἀργοστολίου, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Ἀργοστολίου, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερείας Ἰονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ 20ου αἰώνος, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 2725/23.11.1961 ἐγγράφου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κεφαλληνίας, τό ὅποιον εύρισκεται εἰς τὸ ἀρχεῖον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, μή ὑπαρχόντων παλαιοτέρων ἐξ αἰτίας τῶν καταστρεπτικῶν σεισμῶν τοῦ ἔτους 1953.

14. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως Θεοτόκου Σάμης, μέ εδρα τὸν Δημοτικὸν Κοινότητα Σάμης, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Σάμης, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερείας Ἰονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1936, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 749/753/19.9.1936 ἐγγράφου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κεφαλληνίας.

15. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγίων Τεσσαράκοντα χωρίου Ἅγιος Νικόλαος, μέ εδραν τὸν τοπικὸν Κοινότητα Πυργίου, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Σάμης, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερείας Ἰονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1942, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 147/20.3.1942 ἐγγράφου τοῦ Μητροπολίτου Κεφαλληνίας.

16. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιας Παρασκευῆς χωρίου Τσακαρισιάνο, μέ εδραν τὸν τοπικὸν Κοινότητα Πυργίου, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Σάμης, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερείας Ἰονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1940, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 728/10.11.1938 ἐγγράφου τοῦ Μητροπολίτου Κεφαλληνίας.

17. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιου Νικολάου χωρίου Χαλιωτάτα, μέ εδραν τὸν τοπικὸν Κοινότητα Χαλιωτάτων, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Σάμης, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερείας Ἰονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1938, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 156/8.3.1938 ἐγγράφου τοῦ Μητροπολίτου Κεφαλληνίας.

18. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιου Πάντων χωρίου Χαράκτι, μέ εδραν τὸν τοπικὸν Κοινότητα Πυργίου, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Σάμης, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερείας Ἰονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1947, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ἀπό 5.5.1947 ἐγγράφου τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ.

19. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Προφήτου Ἡλίου χωρίου Κουλούρατα, μέ εδραν τὸν τοπικὸν Κοινότητα Γρίζατων, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Σάμης, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερείας Ἰονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1937, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 524/516/27.7.1937 ἐγγράφου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κεφαλληνίας.

20. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιας Εὐφημίας χωρίου Ἅγια Εὐφημία, μέ εδραν τὸν τοπικὸν Κοινότητα Ἅγιας Εὐφημίας, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Πυλαρέων, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερείας Ἰονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ 20ου αἰώνος, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. T.3116/3.7.1962 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Δημοσίων Ἔργων, τό ὅποιον εύρισκεται εἰς τὸ ἀρχεῖον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, μή ὑπαρχόντων παλαιοτέρων ἐξ αἰτίας τῶν καταστρεπτικῶν σεισμῶν τοῦ ἔτους 1953.

21. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου χωρίου Λεκατσάτα, μέ εδραν τὸν τοπικὸν Κοινότητα Ἅγιας Εὐφημίας, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Πυλαρέων, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος

Κεφαλληνίας, της Περιφερείας Ιονίων Νήσων, ιδρυθείσα πρό τοῦ ἔτους 1939 ως ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 595/10.10.1939 ἐγγράφου της Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κεφαλληνίας.

22. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίων Ἀναργύρων χωρίου Λογαράτα, μέ εδραν τὴν τοπικὴν Κοινότητα Ἀγίας Εὐφημίας, της Δημοτικῆς Ἐνότητος Πυλαρέων, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, της Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλληνίας, της Περιφερείας Ιονίων Νήσων, ιδρυθείσα πρό τοῦ ἔτους 1951, ως ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 342/30.6.1951 ἐγγράφου τοῦ Μητροπολίτου Κεφαλληνίας.

23. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίου Ιωάννου τοῦ Θεολόγου χωρίου Λουκάτα, μέ εδραν τὴν τοπικὴν Κοινότητα Διβαράτων, της Δημοτικῆς Ἐνότητος Πυλαρέων, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, της Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλληνίας, της Περιφερείας Ιονίων Νήσων, ιδρυθείσα πρό τοῦ ἔτους 1942, ως ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 171/20.3.1942 ἐγγράφου τοῦ Μητροπολίτου Κεφαλληνίας.

24. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Γενεσίου Ἀγίου Ιωάννου Προδρόμου χωρίου Μαρκουλάτα, μέ εδραν τὴν τοπικὴν Κοινότητα Τουμιάτων, της Δημοτικῆς Ἐνότητος Ἐρύσσου, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, της Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλληνίας, της Περιφερείας Ιονίων Νήσων, ιδρυθείσα πρό τοῦ ἔτους 1945, ως ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 397/1.8.1945 ἐγγράφου τοῦ Μητροπολίτου Κεφαλληνίας.

25. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίας Παρασκευῆς χωρίου Μεσοβοϊούνια, μέ εδραν τὴν τοπικὴν Κοινότητα Μεσοβουνίων, της Δημοτικῆς Ἐνότητος Ἐρύσσου, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, της Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλληνίας, της Περιφερείας Ιονίων Νήσων, της Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κεφαλληνίας, ιδρυθείσα πρό τοῦ ἔτους 1937, ως ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 701/3.9.1937 ἐγγράφου τοῦ Μητροπολίτου Κεφαλληνίας.

26. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ὑπαπαντῆς τοῦ Κυρίου χωρίου Ματσουκάτα, μέ εδραν τὴν τοπικὴν Κοινότητα Φισκάρδου, της Δημοτικῆς Ἐνότητος Ἐρύσσου, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, της Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλληνίας, της Περιφερείας Ιονίων Νήσων, ιδρυθείσα πρό τοῦ ἔτους 1942, ως ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 169/20.3.1942 ἐγγράφου τοῦ Μητροπολίτου Κεφαλληνίας.

27. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως Θεοτόκου χωρίου Μπεκατωράτα, μέ εδραν τὴν τοπικὴν Κοινότητα Διβαράτων, της Δημοτικῆς Ἐνότητος Πυλαρέων, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, της Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλληνίας, της Περιφερείας Ιονίων Νήσων, ιδρυθείσα πρό τοῦ ἔτους 1942, ως ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 111/19.2.1942 ἐγγράφου τοῦ Μητροπολίτου Κεφαλληνίας.

28. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιου Δημητρίου χωρίου Μακρυώτικα, μέ εδραν τὴν τοπικὴν Κοινότητα Μακρυώτικων, της Δημοτικῆς Ἐνότητος Πυλαρέων, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, της Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλληνίας, της Περιφερείας Ιονίων Νήσων, ιδρυθείσα πρό τοῦ ἔτους 1942, ως ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 104-/14.5.1942 ἐγγράφου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ.

29. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως Θεοτόκου χωρίου Χαπλικιερή, μέ εδραν τὴν τοπικὴν Κοινότητα Τουμιάτων, της Δημοτικῆς Ἐνότητος Ἐρύσσου, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, της Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλληνίας, της Περιφερείας Ιονίων Νήσων, ιδρυθείσα πρό τοῦ ἔτους 1940, ως ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ καταλόγου ἐνοριτῶν τοῦ ἔτους 1940.

30. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Γενεσίου της Θεοτόκου χωρίου Φισκάρδο, μέ εδραν τὴν τοπικὴν Κοινότητα Φισκάρδου, της Δημοτικῆς Ἐνότητος Ἐρύσσου, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, της Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλληνίας, της Περιφερείας Ιονίων Νήσων, ιδρυθείσα πρό τοῦ 20ου αἰῶνος, ως ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 615-/25.4.1963 ἐγγράφου της Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κεφαλληνίας, τὸ ὅποιον εὑρίσκεται εἰς τό ἀρχεῖον της Ἱερᾶς Μητροπόλεως, μή ύπαρχόντων παλαιοτέρων ἐξ αἰτίας τῶν καταστρεπτικῶν σεισμῶν τοῦ ἔτους 1953.

31. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Μεταμορφώσεως Σωτῆρος χωρίου Φερεντινάτα, μέ εδραν τὴν τοπικὴν Κοινότητα Ἀγίας Εὐφημίας, της Δημοτικῆς Ἐνότητος Πυλαρέων, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, της Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλληνίας, της Περιφερείας Ιονίων Νήσων, ιδρυθείσα πρό τοῦ ἔτους 1940, ως ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ καταλόγου ἐνοριτῶν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, ἔτους 1940.

32. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίου Γερασίμου χωρίου Τσελεντάτα, μέ εδραν τὴν τοπικὴν Κοινότητα Φισκάρδου, της Δημοτικῆς Ἐνότητος Ἐρύσσου, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, της Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλληνίας, της Περιφερείας Ιονίων Νήσων, της Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κεφαλληνίας ιδρυθείσα πρό τοῦ 20ου αἰῶνος, ως ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ Προϋπολογισμοῦ οἰκονομικῆς χρήσεως 1949-1950, ὁ ὅποιος εὑρίσκεται εἰς τό ἀρχεῖον της Ἱερᾶς Μητροπόλεως, μή ύπαρχόντων παλαιοτέρων ἐξ αἰτίας τῶν καταστρεπτικῶν σεισμῶν τοῦ ἔτους 1953.

33. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίου Γεωργίου χωρίου Ποταμιανάτα, μέ εδραν τὴν τοπικὴν Κοινότητα Μακρυώτικων, της Δημοτικῆς Ἐνότητος Πυλαρέων, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, της Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλληνίας, της Περιφερείας Ιονίων Νήσων, ιδρυθείσα πρό τοῦ ἔτους 1940, ως ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ καταλόγου ἐνοριτῶν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, ἔτους 1940.

34. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίου Γερασίμου χωρίου Πνευματικάτα, μέ εδραν τὴν τοπικὴν Κοινότητα Μακρυώτικων, της Δημοτικῆς Ἐνότητος Πυλαρέων, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, της Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλλη-

ηνίας, της Περιφερείας Ιονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1940, ως ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ καταλόγου ἐνοριτῶν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, ἔτους 1940.

35. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ζωοδόχου Πηγῆς χωρίου Πλαγιά, μέ εἶδραν τὴν τοπικήν Κοινότητα Πλαγιᾶς, της Δημοτικῆς Ἐνότητος Ἐρύσσου, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, της Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλληνίας, της Περιφερείας Ιονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1940, ως ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ καταλόγου ἐνοριτῶν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, ἔτους 1940.

36. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιου Σπυρίδωνος χωρίου Νεοχώρι, μέ εἶδραν τὴν τοπικήν Κοινότητα Νεοχωρίου, της Δημοτικῆς Ἐνότητος Ἐρύσσου, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, της Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλληνίας, της Περιφερείας Ιονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1936, ως ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 792/-800/3.10.1936 ἐγγράφου.

37. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιων Κωνσταντίνου καὶ Ἐλένης χωρίου Δενδρινάτα, μέ εἶδραν τὴν τοπικήν Κοινότητα Ἅγιας Εὐφημίας, της Δημοτικῆς Ἐνότητος Πυλαρέων, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, της Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλληνίας, της Περιφερείας Ιονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1937, ως ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 904/895 897/27.10.1937 ἐγγράφου.

38. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου χωρίου Ἄντυπάτα, μέ εἶδραν τὴν τοπικήν Κοινότητα Ἄντυπάτων, της Δημοτικῆς Ἐνότητος Ἐρύσσου, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, της Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλληνίας, της Περιφερείας Ιονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα τό ἔτος 1932 ως ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ἀπό 30.1.1932 Καταστατικοῦ ιδρύσεως τοῦ Ἐνοριακοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἄντυπάτων Ἐρύσσου.

39. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ὑπαπαντῆς τοῦ Κυρίου χωρίου Ἄνω Μεριά, μέ εἶδραν τὴν τοπικήν Κοινότητα Διβαράτων, της Δημοτικῆς Ἐνότητος Πυλαρέων, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, της Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλληνίας, της Περιφερείας Ιονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1940, ως ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ καταλόγου ἐνοριτῶν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, ἔτους 1940.

40. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιου Σπυρίδωνος χωρίου Βιγκλί, μέ εἶδραν τὴν τοπικήν Κοινότητα Τουλιάτων, της Δημοτικῆς Ἐνότητος Ἐρύσσου, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, της Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλληνίας, της Περιφερείας Ιονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1940, ως ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 891/11.6.1940 ἐγγράφου τοῦ Μητροπολίτου Κεφαλληνίας.

41. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Εισοδίων τῆς Θεοτόκου χωρίου Τουλιάτων, μέ εἶδραν τὴν τοπικήν Κοινότητα Τουλιάτων, της Δημοτικῆς Ἐνότητος Ἐρύσσου, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, της Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλληνίας, της Περιφερείας Ιονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ

ἔτους 1940, ως ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ καταλόγου ἐνοριτῶν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, ἔτους 1940.

42. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Γενεσίου Ἅγιου Ἰωάννου Προδρόμου χωρίου Μαρκουλάτα, μέ εἶδραν τὴν τοπικήν Κοινότητα Τουλιάτων, της Δημοτικῆς Ἐνότητος Ἐρύσσου, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, της Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλληνίας, της Περιφερείας Ιονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1945, ως ἐμφαίνεται ἐξ ἑγγράφου διορισμοῦ Ἐπιτρόπων τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, ἔτους 1945.

43. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιου Γερασίμου Ληξουρίου, μέ εἶδρα τὴν Δημοτικήν Κοινότητα Ληξουρίου, της Δημοτικῆς Ἐνότητος Παλλικῆς, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, της Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλληνίας, της Περιφερείας Ιονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1757, ως ἐμφαίνεται ἐκ τῶν Ληξιαρχικῶν βιβλίων τῆς Ἐνορίας, ἀρχομένων ἀπό τοῦ ἔτους 1757, τά ὅποια φιλάσσονται εἰς τά Ἀρχεῖα Νομοῦ Κεφαλληνίας.

44. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιου Διονυσίου χωρίου Λιβάδι, μέ εἶδρα τὴν Δημοτικήν Κοινότητα Ληξουρίου, της Δημοτικῆς Ἐνότητος Παλλικῆς, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, της Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλληνίας, της Περιφερείας Ιονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα τό ἔτος 1961, ως ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. KB/237/28.6.1961 Πρακτικοῦ του Μητροπολίτικου Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κεφαλληνίας.

45. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιου Σπυρίδωνος Ληξουρίου, μέ εἶδρα τὴν Δημοτικήν Κοινότητα Ληξουρίου, της Δημοτικῆς Ἐνότητος Παλλικῆς, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, της Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλληνίας, της Περιφερείας Ιονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα τά ἀρχάς τοῦ 20οῦ αἰώνος, ως ἐμφαίνεται ἐκ τῆς ἀπό 10.3.1925 αιτήσεως τῶν ἐνοριτῶν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ πρό τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Κεφαλληνίας διά διορισμόν Ἱερέως εἰς τὸν Ἱερόν Ναόν.

46. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιας Θέκλης, χωρίου Ἅγια Θέκλη, μέ εἶδραν τὴν τοπικήν Κοινότητα Ἅγιας Θέκλης, της Δημοτικῆς Ἐνότητος Παλλικῆς, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, της Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλληνίας, της Περιφερείας Ιονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1937, ως ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 625/-11.8.1937 ἐγγράφου τοῦ Μητροπολίτου Κεφαλληνίας.

47. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιας Σοφίας χωρίου Μαντζαβινάτα, μέ εἶδραν τὴν τοπικήν Κοινότητα Κατωγῆς, της Δημοτικῆς Ἐνότητος Παλλικῆς, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, της Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλληνίας, της Περιφερείας Ιονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1942, ως ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 61/19.2.1942 ἐγγράφου τοῦ Μητροπολίτου Κεφαλληνίας.

48. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου καὶ Ἅγιας Παρασκευῆς χωρίου Ἀθέρα, μέ εἶδραν τὴν

τοπικήν Κοινότητα Ἀθέρος, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Παλλικῆς, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερείας Ἰονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1940, ως ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ καταλόγου ἐνοριτῶν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, ἔτους 1940.

49. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιου Παντελεήμονος χωρίου Λουκεράτα, μέ εἶδρα τὴν Δημοτικήν Κοινότητα Ληξουρίου, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Παλλικῆς, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερείας Ἰονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1940, ως ἐμφαίνεται ἀπό τὸν Προϋπολογισμόν ἐσόδων καὶ ἔξόδων τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, ἔτους 1942-1943.

50. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅρχαγγέλων Μιχαήλ καὶ Γαβριήλ χωρίου Μαντουκάτα, μέ εἶδρα τὴν τοπικήν Κοινότητα Φαβατάτων, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Παλλικῆς, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερείας Ἰονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1937, ως ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 29.12.1937 ἐγγράφου τοῦ Μητροπολίτου Κεφαλληνίας.

51. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιου Νικολάου χωρίου Ρίφι, μέ εἶδρα τὴν τοπικήν Κοινότητα Ρίφιου, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Παλλικῆς, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερείας Ἰονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1938, ως ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. Δ.Υ./26.3.1938 ἐγγράφου τοῦ Μητροπολίτου Κεφαλληνίας.

52. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου χωρίου Σκνέα, μέ εἶδρα τὴν τοπικήν Κοινότητα Σκνέως, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Παλλικῆς, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερείας Ἰονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1947, ως ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, οἰκονομικῆς χρήσεως 1947-1948.

53. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου χωρίου Φαβατάτα, μέ εἶδρα τὴν τοπικήν Κοινότητα Φαβατάτων, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Παλλικῆς, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερείας Ἰονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1937, ως ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 1030/30.11.1937 ἐγγράφου τοῦ Μητροπολίτου Κεφαλληνίας.

54. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ὑπεραγίας Θεοτόκου χωρίου Χαυριάτα, μέ εἶδρα τὴν τοπικήν Κοινότητα Χαυριάτων, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Παλλικῆς, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερείας Ἰονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1937, ως ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 461/431/30.6.1937 ἐγγράφου τοῦ Μητροπολίτου Κεφαλληνίας.

55. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγίων Ἀποστόλων χωρίου Χαυδάτα, μέ εἶδρα τὴν τοπικήν Κοινότητα Χαυδάτων, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Παλλικῆς, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερείας Ἰονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1937, ως ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 1103-27.12.1937 ἐγγράφου τοῦ Μητροπολίτου Κεφαλληνίας.

56. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ὑπεραγίας Θεοτόκου χωρίου Παρισάτα, μέ εἶδρα τὴν τοπικήν Κοινότητα Μονοπολάτων, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Παλλικῆς, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερείας Ἰονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1945, ως ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 241/22.6.1945 ἐγγράφου τοῦ Μητροπολίτου Κεφαλληνίας.

57. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιου Νικολάου χωρίου Σουλλήρα, μέ εἶδρα τὴν τοπικήν Κοινότητα Σουλλήρων, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Παλλικῆς, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερείας Ἰονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1937, ως ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 1024/30.11.1937 ἐγγράφου τοῦ Μητροπολίτου Κεφαλληνίας.

58. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιας Μαρίνης χωρίου Μιχαλιτσάτα, μέ εἶδρα τὴν Δημοτικήν Κοινότητα Ληξουρίου, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Παλλικῆς, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερείας Ἰονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1935, ως ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ καταλόγου ἐνοριτῶν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, ἔτους 1935.

59. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιου Δημητρίου χωρίου Ἅγιος Δημήτριος, μέ εἶδρα τὴν Δημοτικήν Κοινότητα Ληξουρίου, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Παλλικῆς, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερείας Ἰονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα τό ἔτος 1962, ως ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 241/11.1.1962 Πρακτικοῦ του Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κεφαλληνίας.

60. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιου Στεφάνου χωρίου Ἅγια Ειρήνη, μέ εἶδρα τὴν τοπικήν Κοινότητα Ἅγιας Ειρήνης, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Ἐλειοῦ-Πρόννων, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερείας Ἰονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1947, ως ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 50/31.1.1947 ἐγγράφου τοῦ Μητροπολίτου Κεφαλληνίας.

61. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως Θεοτόκου χωρίου Ἅγια Ειρήνη, μέ εἶδρα τὴν τοπικήν Κοινότητα Ἅγιας Ειρήνης, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Ἐλειοῦ-Πρόννων, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερείας Ἰονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τῶν ἀρχῶν τοῦ 20οῦ αἰώνος, ως ἐμφαί-

νεται έκ τού καταπόγου ένοριτῶν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, ἔτους 1955, ὁ ὄποιος εύρισκεται εἰς τό ἀρχεῖον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, μή ύπαρχόντων παλαιοτέρων ἐξ αἰτίας τῶν καταστρεπτικῶν σεισμῶν τοῦ ἔτους 1953.

62. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίας Ειρήνης χωρίου Ἀγία Ειρήνη, μέ εδραν τήν τοπικήν Κοινότητα Ἀγίας Ειρήνης, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Ἐλειοῦ-Πρόννων, τοῦ Δήμου Κεφαλῆνίας, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλῆνίας, τῆς Περιφερείας Ἰονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ 20οῦ αἰώνος, ώς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 1345/25.4.1958 Ὑπηρεσιακοῦ Σημειώματος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κεφαλῆνίας, τό ὄποιον εύρισκεται εἰς τό ἀρχεῖον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, μή ύπαρχόντων παλαιοτέρων ἐξ αἰτίας τῶν καταστρεπτικῶν σεισμῶν τοῦ ἔτους 1953.

63. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίου Ἰωάννου Θεολόγου χωρίου Ἀνδρεολάτα, μέ εδραν τήν τοπικήν Κοινότητα Ξενοπούλου, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Ἐλειοῦ-Πρόννων, τοῦ Δήμου Κεφαλῆνίας, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλῆνίας, τῆς Περιφερείας Ἰονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1940 ώς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ καταπόγου ένοριτῶν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, ἔτους 1940.

64. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ὑπεραγίας Θεοτόκου Βλαχερνῶν χωρίου Ἀννινάτα, μέ εδρα τήν Δημοτικήν Κοινότητα Πόρου, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Ἐλειοῦ-Πρόννων, τοῦ Δήμου Κεφαλῆνίας, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλῆνίας, τῆς Περιφερείας Ἰονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1940, ώς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 507/11.6.1940 ἐγγράφου τοῦ Μητροπολίτου Κεφαλῆνίας.

65. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως Θεοτόκου χωρίου Ἀργίνια, μέ εδραν τήν τοπικήν Κοινότητα Ἀργίνιων, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Ἐλειοῦ-Πρόννων, τοῦ Δήμου Κεφαλῆνίας, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλῆνίας, τῆς Περιφερείας Ἰονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1937, ώς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 649/13.8.1937 ἐγγράφου τοῦ Μητροπολίτου Κεφαλῆνίας.

66. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως Θεοτόκου χωρίου Πάστρα, μέ εδραν τήν τοπικήν Κοινότητα Πάστρας, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Ἐλειοῦ-Πρόννων, τοῦ Δήμου Κεφαλῆνίας, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλῆνίας, τῆς Περιφερείας Ἰονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ 20οῦ αἰώνος, ώς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ καταπόγου ένοριτῶν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, ἔτους 1940, ὁ ὄποιος εύρισκεται εἰς τό ἀρχεῖον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, μή ύπαρχόντων παλαιοτέρων ἐξ αἰτίας τῶν καταστρεπτικῶν σεισμῶν τοῦ ἔτους 1953.

67. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίου Νικολάου χωρίου Κεραμείς, μέ εδραν τήν τοπικήν Κοινότητα Κεραμεών, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Λειβαθοῦς, τοῦ Δήμου Κεφαλ-

ῆνίας, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλῆνίας, τῆς Περιφερείας Ἰονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1940, ώς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 660/278/18.1.-1940 ἐγγράφου τοῦ Μητροπολίτου Κεφαλῆνίας.

68. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίας Ἀννης χωρίου Λακήθρα, μέ εδραν τήν τοπικήν Κοινότητα Λακήθρας, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Λειβαθοῦς, τοῦ Δήμου Κεφαλῆνίας, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλῆνίας, τῆς Περιφερείας Ἰονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ 20οῦ αἰώνος, ώς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ Προϋπολογισμοῦ ἐσόδων καί ἔξοδων τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, οικονομικῆς χρήσεως 1941-1942.

69. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως Θεοτόκου χωρίου Γαρδελιώτισσα, μέ εδραν τήν τοπικήν Κοινότητα Λακήθρας, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Λειβαθοῦς, τοῦ Δήμου Κεφαλῆνίας, τῆς Περιφερείας Ἰονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1940 ώς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ καταπόγου ένοριτῶν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, ἔτους 1940.

70. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως Θεοτόκου χωρίου Μέσσες, μέ εδραν τήν τοπικήν Κοινότητα Λακήθρας, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Λειβαθοῦς, τοῦ Δήμου Κεφαλῆνίας, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλῆνίας, τῆς Περιφερείας Ἰονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ 1940, ώς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 607/-11.6.1940 ἐγγράφου τοῦ Μητροπολίτου Κεφαλῆνίας

71. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου χωρίου Λουρδάτα, μέ εδραν τήν τοπικήν Κοινότητα Λουρδάτων, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Λειβαθοῦς, τοῦ Δήμου Κεφαλῆνίας, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλῆνίας, τῆς Περιφερείας Ἰονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1940, ώς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 989/10.7.1940 ἐγγράφου τοῦ Μητροπολίτου Κεφαλῆνίας.

72. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως Θεοτόκου χωρίου Μαυράτα, μέ εδραν τήν τοπικήν Κοινότητα Μαυράτων, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Ἐλειοῦ-Πρόννων, τοῦ Δήμου Κεφαλῆνίας, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλῆνίας, τῆς Περιφερείας Ἰονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1936, ώς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 990/31.12.1936 ἐγγράφου τοῦ Μητροπολίτου Κεφαλῆνίας.

73. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως Θεοτόκου χωρίου Μαρκόπουλον, μέ εδραν τήν τοπικήν Κοινότητα Μαρκοπούλου, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Ἐλειοῦ-Πρόννων, τοῦ Δήμου Κεφαλῆνίας, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κεφαλῆνίας, τῆς Περιφερείας Ἰονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1939, ώς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 250/7.3.1939 ἐγγράφου τοῦ Μητροπολίτου Κεφαλῆνίας.

74. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως Θεοτόκου χωρίου Περατάτα, μέ εδραν τήν τοπικήν Κοινότητα Περατά-

των, της Δημοτικής Ένόπτητος Λειβαθούς, τοῦ Δήμου Κεφαληνίας, της Περιφερειακής Ένόπτητος Κεφαληνίας, της Περιφερείας Ιονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1940, ως ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 986/2.8.-1940 ἐγγράφου τοῦ Μητροπολίτου Κεφαληνίας.

75. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιου Νικολάου χωρίου Μουσάτα, μέ εἶδραν τὸν τοπικὸν Κοινότητα Μουσάτων, της Δημοτικής Ένόπτητος Λειβαθούς, τοῦ Δήμου Κεφαληνίας, της Περιφερειακής Ένόπτητος Κεφαληνίας, της Περιφερείας Ιονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1942, ως ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 93/19.2.1942 ἐγγράφου τοῦ Μητροπολίτου Κεφαληνίας.

76. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Εισοδίων τῆς Θεοτόκου χωρίου Ντομάτα, μέ εἶδραν τὸν τοπικὸν Κοινότητα Σβορωνάτων, της Δημοτικής Ένόπτητος Λειβαθούς, τοῦ Δήμου Κεφαληνίας, της Περιφερειακής Ένόπτητος Κεφαληνίας, της Περιφερείας Ιονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1939, ως ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 148/7.3.1939 ἐγγράφου τοῦ Μητροπολίτου Κεφαληνίας.

77. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιας Κυριακῆς χωρίου Ξενοπούλου, μέ εἶδραν τὸν τοπικὸν Κοινότητα Ξενοπούλου, της Δημοτικής Ένόπτητος Ἐλειοῦ-Πρόννων, τοῦ Δήμου Κεφαληνίας, της Περιφερειακής Ένόπτητος Κεφαληνίας, της Περιφερείας Ιονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1940, ως ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ καταλόγου ἐνοριτῶν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, ἔτους 1940.

78. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιου Σπυρίδωνος καὶ Ἅγιας Ἀκυλίνης χωρίου Ποριαράτα, μέ εἶδραν τὸν τοπικὸν Κοινότητα Μουσάτων, της Δημοτικής Ένόπτητος Λειβαθούς, τοῦ Δήμου Κεφαληνίας, της Περιφερειακής Ένόπτητος Κεφαληνίας, της Περιφερείας Ιονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1951, ως ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 423/5.7.1951 ἐγγράφου τοῦ Μητροπολίτου Κεφαληνίας.

79. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Μεταμορφώσεως Σωτῆρος Πόρου, μέ εἶδραν τὸν Δημοτικὸν Κοινότητα Πόρου, της Δημοτικής Ένόπτητος Ἐλειοῦ-Πρόννων, τοῦ Δήμου Κεφαληνίας, της Περιφερειακής Ένόπτητος Κεφαληνίας, της Περιφερείας Ιονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα τὸ ἔτος 1961, ως ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 2782/1461-2.11.1961 ἐγγράφου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος.

80. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιου Ἰωάννου Προδρόμου χωρίου Ρατζακλί, μέ εἶδραν τὸν τοπικὸν Κοινότητα Ρατζακλί, της Δημοτικής Ένόπτητος Ἐλειοῦ-Πρόννων, τοῦ Δήμου Κεφαληνίας, της Περιφερειακής Ένόπτητος Κεφαληνίας, της Περιφερείας Ιονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1940, ως ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ καταλόγου ἐνοριτῶν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, ἔτους 1940.

81. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου χωρίου Σαρλάτα, μέ εἶδραν τὸν τοπικὸν Κοινότη-

τα Σβορωνάτων, της Δημοτικής Ένόπτητος Λειβαθούς, τοῦ Δήμου Κεφαληνίας, της Περιφερειακής Ένόπτητος Κεφαληνίας, της Περιφερείας Ιονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ 20οῦ αἰῶνος, ως ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 64/19.2.1942 ἐγγράφου τοῦ Μητροπολίτου Κεφαληνίας, τὸ ὄποιον εύρισκεται εἰς τὸ ἀρχεῖον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, μή ύπαρχοντων παλαιοτέρων ἐξ αἰτίας τῶν καταστρεπτικῶν σεισμῶν τοῦ ἔτους 1953.

82. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιου Νικολάου χωρίου Σβορωνάτα, μέ εἶδραν τὸν τοπικὸν Κοινότητα Σβορωνάτων, της Δημοτικής Ένόπτητος Λειβαθούς, τοῦ Δήμου Κεφαληνίας, της Περιφερειακής Ένόπτητος Κεφαληνίας, της Περιφερείας Ιονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1947, ως ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ Ἀπολογισμοῦ οἰκονομικῆς χρήσεως 1947-1948 τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ.

83. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως Θεοτόκου χωρίου Σιμωτάτα, μέ εἶδραν τὸν τοπικὸν Κοινότητα Βλαχάτων Είκοσιμίας, της Δημοτικής Ένόπτητος Λειβαθούς, τοῦ Δήμου Κεφαληνίας, της Περιφερειακής Ένόπτητος Κεφαληνίας, της Περιφερείας Ιονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1948, ως ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ Προϋπολογισμοῦ οἰκονομικῆς χρήσεως 1948-1949 τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ.

84. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιου Γερασίμου χωρίου Σκάλα, μέ εἶδραν τὸν τοπικὸν Κοινότητα Σκάλας, της Δημοτικής Ένόπτητος Ἐλειοῦ-Πρόννων, τοῦ Δήμου Κεφαληνίας, της Περιφερειακής Ένόπτητος Κεφαληνίας, της Περιφερείας Ιονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1942, ως ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 162/30.3.1942 ἐγγράφου τοῦ Μητροπολίτου Κεφαληνίας.

85. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Προφήτου Ἡλίου χωρίου Σπαθί, μέ εἶδραν τὸν τοπικὸν Κοινότητα Σκάλας, της Δημοτικής Ένόπτητος Ἐλειοῦ-Πρόννων, τοῦ Δήμου Κεφαληνίας, της Περιφερειακής Ένόπτητος Κεφαληνίας, της Περιφερείας Ιονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1962, ως ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 2207/10.11.1962 ἐγγράφου τοῦ Μητροπολίτου Κεφαληνίας.

86. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως Θεοτόκου χωρίου Σπαρτιά, μέ εἶδραν τὸν τοπικὸν Κοινότητα Σπαρτιῶν, της Δημοτικής Ένόπτητος Λειβαθούς, τοῦ Δήμου Κεφαληνίας, της Περιφερειακής Ένόπτητος Κεφαληνίας, της Περιφερείας Ιονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1940, ως ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 1507/5.10.1940 ἐγγράφου τοῦ Μητροπολίτου Κεφαληνίας.

87. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιου Δημητρίου χωρίου Τρωιαννάτα, μέ εἶδραν τὸν τοπικὸν Κοινότητα Τρωιαννάτων, της Δημοτικής Ένόπτητος Ἀργοστολίου, τοῦ Δήμου Κεφαληνίας, της Περιφερειακής Ένόπτητος Κεφαλονίας, της Περιφερείας Ιονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1938, ως ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 712/7.11.1938 ἐγγράφου τοῦ Μητροπολίτου Κεφαληνίας.

88. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Γενεσίου Ἅγιου Ἰωάννου Προδρόμου χωρίου Τζαννάτα, μέ εἶδραν τὸν Δημοτικήν

Κοινότητα Πόρου, της Δημοτικής 'Ενότητος 'Ελειού-Πρόννων, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, της Περιφερειακής 'Ενότητος Κεφαλληνίας, της Περιφερείας Ιονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1940, ως ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ καταπλόγου ἐνοριτῶν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, ἔτους 1940.

89. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Γενεσίου Ἀγίου Ἰωάννου Προδρόμου χωρίου Φωκάτα, μέ εἶδραν τὴν τοπικήν Κοινότητα Λακήθρας, της Δημοτικής 'Ενότητος Λειβαθοῦς, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, της Περιφερειακής 'Ενότητος Κεφαλληνίας, της Περιφερείας Ιονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1942, ως ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 103/19.2.1942 ἐγγράφου τοῦ Μητροπολίτου Κεφαλληνίας.

90. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίας Μαρίνης χωρίου Κολαΐτη, μέ εἶδραν τὴν τοπικήν Κοινότητα Χιονάτων, της Δημοτικής 'Ενότητος Ἐλειού-Πρόννων, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, της Περιφερειακής 'Ενότητος Κεφαλληνίας, της Περιφερείας Ιονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1942, ως ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 869/18.4.1961 ἐγγράφου τοῦ Μητροπολίτου Κεφαλληνίας, τά ὥποια εύρισκονται εἰς τὸ ἀρχεῖον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, μή ὑπαρχόντων παλαιοτέρων ἐξ αἰτίας τῶν καταστρεπτικῶν σεισμῶν τοῦ ἔτους 1953.

Β' Ἱεραί Μονά

1. Ἱερά Γυναικεία Κοινοβιακή Μονή Ἀγίου Γερασίμου Ὁμαδῶν Κεφαλληνίας, μέ εἶδραν τὴν Δημοτικήν Κοινότητα Ὁμαδῶν, της Δημοτικής 'Ενότητος Ὁμαδῶν, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, της Περιφερειακής 'Ενότητος Κεφαλληνίας, της Περιφερείας Ιονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα στὶς ἀρχές τοῦ 16ου αἰώνος ὑπό τοῦ Ἀγίου Γερασίμου. Παλαιότερον σωζόμενον ἐγγραφον, τό ἀπό 30.8.1841 ἐγγραφον τοῦ Μοναστηριακοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

2. Ἱερά Γυναικεία Κοινοβιακή Μονή Ἀγίου Ἀνδρέου εἰς θέσιν Μηλαπιδιά-Περατάτα, μέ εἶδραν τὴν τοπικήν Κοινότητα Περατάτων, της Δημοτικής 'Ενότητος Λειβαθοῦς, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, της Περιφερειακής 'Ενότητος Κεφαλληνίας, της Περιφερείας Ιονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα τό ἔτος 1587 ως ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ Κώδικος Γ' τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, ὡς ὥποιος φυλάσσεται εἰς τὰ Γενικά Ἀρχεῖα τοῦ Κράτους, Ἀρχεῖα Νομοῦ Κεφαλληνίας.

3. Ἱερά Γυναικεία Κοινοβιακή Μονή Ὑπεραγίας Θεοτόκου Κορωνάτου-Πάλλης, μέ εἶδραν τὴν Δημοτικήν Κοινότητα Ληξουρίου, της Δημοτικής 'Ενότητος Παλλίκης, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, της Περιφερειακής 'Ενότητος Κεφαλληνίας, της Περιφερείας Ιονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα τόν 18ο αἰώνα ως Ἡσυχαστήριον, ως ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 749/τ.Β' / 20.12.1967 Φ.Ε.Κ.

4. Ἱερά Γυναικεία Κοινοβιακή Μονή Ἐσταυρωμένου χωρίου Πεσσάδες, μέ εἶδραν τὴν τοπικήν Κοινότητα Πεσ-

σάδων, της Δημοτικής 'Ενότητος Λειβαθοῦς, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, της Περιφερειακής 'Ενότητος Κεφαλληνίας, της Περιφερείας Ιονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα κατά τὸν περίοδον τῆς Βενετοκρατίας, ως ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ Μοναχολογίου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ ἔτους 1867, ως παλαιότερου σωζόμενου ἐγγράφου.

5. Ἱερά Ἀνδρώα Κοινοβιακή Μονή Γεννεσίου τῆς Θεοτόκου Ἀτρου, μέ εἶδραν τό ὅρος Ἀτρος, της Δημοτικής Κοινότητος Πόρου, της Δημοτικής 'Ενότητας 'Ελειοῦ-Πρόννων, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, της Περιφερειακής 'Ενότητος Κεφαλληνίας, της Περιφερείας Ιονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα περὶ τὸ τέλος τοῦ 12ου αἰώνος, ως ἐμφαίνεται ἐκ τῆς ἀπό 5.4.1761 ἀναφορᾶς, εὐρισκομένης εἰς τὸ ἀρχεῖον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κεφαλληνίας, τοῦ ἀρχείου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς καταστραφέντος ἐκ τῆς πυρκαϊᾶς τοῦ ἔτους 1994.

6. Ἱερά Ἀνδρώα Κοινοβιακή Μονή Ὑπεραγίας Θεοτόκου Θεμάτων εἰς τό ὅρος «Ἄγια Δυνατή», μέ εἶδραν τὴν τοπικήν Κοινότητα Ἀγίας Εὐφημίας, της Δημοτικής 'Ενότητος Πυλαρέων, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, της Περιφερειακής 'Ενότητος Κεφαλληνίας, της Περιφερείας Ιονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα περὶ τό τέλος τοῦ 12ου αἰώνος, ως ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ἀριθμ. 869/18.4.1961 ἐγγράφου, διατηρουμένου εἰς τὸ ἀρχεῖον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κεφαλληνίας.

7. Ἱερά Ἀνδρώα Κοινοβιακή Μονή Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου εἰς θέσιν «Ἀγρίμια», μέ εἶδραν τὴν Δημοτικήν Κοινότητα Σάμης, της Δημοτικής 'Ενότητος Σάμης, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, της Περιφερειακής 'Ενότητος Κεφαλληνίας, της Περιφερείας Ιονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ 18ου αἰώνος, ως ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ Προϋπολογισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς ἔτους 1869, ως παλαιότερου σωζόμενου ἐγγράφου, εὐρισκομένου εἰς τό ἀρχεῖον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κεφαλληνίας.

8. Ἱερά Ἀνδρώα Κοινοβιακή Μονή Ὑπεραγίας Θεοτόκου Σισσίων, μέ εἶδραν τὴν Δημοτικήν Κοινότητα Βλαχάτων Εικοσιμίας, της Δημοτικής 'Ενότητος Λειβαθοῦς, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, της Περιφερειακής 'Ενότητος Κεφαλληνίας, της Περιφερείας Ιονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα περὶ τὸν 13ον αἰώνα, ως ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 732/16.7.1834 ἐγγράφου τῆς «Γενικῆς Ἐπισκοπικῆς Ἐπιτροπῆς Κεφαλληνίας», τό ὥποιον εύρισκεται εἰς τὸ ἀρχεῖον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, μή ὑπαρχόντων παλαιοτέρων ἐξ αἰτίας τῶν καταστρεπτικῶν σεισμῶν τοῦ ἔτους 1953.

9. Ἱερά Ἀνδρώα Κοινοβιακή Μονή Εὔαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Κηπουραίων, μέ εἶδραν τὴν τοπικήν Κοινότητα Καμιναράτων, της Δημοτικής 'Ενότητος Παλλίκης, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, της Περιφερειακής 'Ενότητος Κεφαλληνίας, της Περιφερείας Ιονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα τόν 16ον αἰώνα καί ἐπανιδρυθεῖσα τό ἔτος 1759, ως ἐμφαί-

νεται ἐκ τοῦ σωζομένου ἀρχειακοῦ ύπλικοῦ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, τοῦ φυλασσομένου εἰς τά Γενικά Ἀρχεῖα τοῦ Κράτους (Ἀρχεῖα Νομοῦ Κεφαλληνίας).

10. Ἱερά Ἀνδρώα Κοινοβιακή Μονή Γενεσίου τῆς Θεοτόκου χωρίου Λάμια-Δειπλινάτων, μέ ξδραν τήν τοπικήν Κοινότητα Δειπλινάτων, τῆς Δημοτικής Ἐνότητος Πασίλικης, τοῦ Δήμου Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερειακής Ἐνότητος Κεφαλληνίας, τῆς Περιφερείας Ἰονίων Νήσων, ιδρυθεῖσα ἐπί Βενετοκρατίας, ως ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 902/941/8.11.1937 ἐγγράφου τοῦ Μητροπολίτου Κε-

φαλληνίας, ώς παλαιοτέρου σωζομένου ἐγγράφου, εύρισκομένου εἰς τό ἀρχεῖο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κεφαλληνίας.

Ἡ παροῦσα Διαπιστωτική Πρᾶξις νά δημοσιευθῇ εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7η Σεπτεμβρίου 2016

† Ο Ἀθηνών ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

· Ο Ἀρχιγραμματεύς

· Ο Μεθώνης Κλήμης

Άριθμ. 2709/2182/13.10.2016

Κανονισμός 293/2016

Περί διοικήσεως και διαχειρίσεως του Ιερού Προσκυνήματος
Παναγίας Ἐλευθερωτρίας Κοκκιναρᾶ Κηφισιᾶς,
τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Κηφισίας, Ἀμαρουσίου και Ὡρωποῦ

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Λαβοῦσα ύπ' ὄψιν:

1. τά ἄρθρα 29 παραγρ. 2 και 59 παραγρ. 2 του Νόμου 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος» (Α' 146), και τό ἄρθρο 68 παρ. 1, ύποπαρ. 5α' του ν. 4235/2014,

2. Τὰς ύποχρεώσεις τῆς ποιμανούσης Ἐκκλησίας πρὸς τὸ χριστεπώνυμον Πλήρωμα, αἱ ὁποίαι ἀπορέουν ἀπὸ τὰς Εὐαγγελικάς ἐπιταγάς, τούς ιερούς Κανόνας και τούς νόμους τοῦ Κράτους,

3. τὰς ὑφίσταμένας κοινωνικάς, ποιμαντικάς και πνευματικάς ἀνάγκας τῆς Ἱερᾶς Κηφισίας, Ἀμαρουσίου και Ὡρωποῦ,

4. τὴν ύπ' ἀριθμ. 293/19.5.2016 Πρότασιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κηφισίας, Ἀμαρουσίου και Ὡρωποῦ κ. Κυρίλλου,

5. τὴν ἀπό 4.7.2016 Γνωμοδότησιν τῆς Νομικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος,

6. τὴν ἀπό 7.9.2016 Ἀπόφασιν τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου

7. τὴν ἀπό 7.10.2016 Ἀπόφασιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας

Ἀποφασίζει

Ἐγκρίνει τὸν Κανονισμὸν ἀριθ. 293/2016, ἔχοντα οὕτω:

Κανονισμός 293/2016
«Περί διοικήσεως και διαχειρίσεως
τοῦ Ιεροῦ Προσκυνήματος Παναγίας Ἐλευθερωτρίας
Κοκκιναρᾶ Κηφισιᾶς, τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως
Κηφισίας, Ἀμαρουσίου και Ὡρωποῦ»

Ἀρθρον 1

1. Ο Ἱερός Ναός Παναγίας Ἐλευθερωτρίας, κείμενος εἰς τὴν περιοχήν Κοκκιναρᾶ τοῦ Δήμου Κηφισίας, τεθειμένος ἔκπλατοι εἰς τὴν δημόσιαν λατρείαν, και καταστάς Ιερόν Προσκύνημα ύπο τὴν ἐπωνυμίαν «Ιερόν Προσκύνημα Παναγίας Ἐλευθερωτρίας Κοκκιναρᾶ Κηφισιᾶς»,

διά τῆς ύπ' ἀριθ. 20/1971 Κανονιστικῆς διατάξεως (ΦΕΚ Α' 243), ἀποτελεῖ Νομικόν Πρόσωπον Ἰδιωτικοῦ Δικαίου, κατά τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 1 παρ. 4 τοῦ Νόμου 590/1977, και διοικεῖται σύμφωνα μὲ τὶς διατάξεις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

2. Τὸ Ιερόν Προσκύνημα ἔχει κυκλικόν σφραγίδα, φέρουσα πέριξ τὸν τίτλον «ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΗΦΙΣΙΑΣ, ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ ΚΑΙ ΩΡΩΠΟΥ», εἰς ἐσώτερον κύκλον τὸν τίτλον: «ΙΕΡΟΝ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΕΛΕΥΘΕΡΩΤΡΙΑΣ ΚΟΚΚΙΝΑΡΑ ΚΗΦΙΣΙΑΣ» καὶ εἰς τὸ κέντρον γραμμικήν παράστασιν τῆς Παναγίας Ἐλευθερωτρίας.

Ἀρθρον 2

Σκοπός τοῦ Ιεροῦ Προσκυνήματος Παναγίας Ἐλευθερωτρίας Κοκκιναρᾶ Κηφισιᾶς εἶναι ἡ ἐνίσχυσις και προαγωγή τοῦ φιλανθρωπικοῦ, πολιτιστικοῦ και ἐν γένει ποιμαντικοῦ και ιεραποστολικοῦ ἔργου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κηφισίας, Ἀμαρουσίου και Ὡρωποῦ.

Ἀρθρον 3

Μέσα πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ εἶναι ἐνδεικτικῶς:
α) ἡ ἀνελλιπή τέλεσις τῶν Ἀγίων Μυστηρίων και τῶν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν, κατά τὴν τάξιν και παράδοσιν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, β) ἡ πραγματοποίησις κηρυγμάτων, ὅμιλῶν πνευματικοῦ περιεχομένου και συναφῶν ἐκδηλώσεων.

Ἀρθρον 4

1. Τὸ Ιερόν Προσκύνημα τελεῖ ύπο τὴν ἀμεσον ἐποπτείαν και τὸν ἔθεγχον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κηφισίας, Ἀμαρουσίου και Ὡρωποῦ και διοικεῖται ύπο πενταμελοῦς Διοικητικῆς-Διαχειριστικῆς Ἐπιτροπῆς.

2. Τὸν Διοικητικήν-Διαχειριστικήν Ἐπιτροπήν ἀπαρτίζουν: ὁ ἔκαστοτε Μητροπολίτης Κηφισίας, Ἀμαρουσίου και Ὡρωποῦ, ὡς Πρόεδρος, και τέσσερεις (4) Κληρικοί ἢ Λαϊκοί ἢ ἄνδρες ἢ γυναικεῖς μὲ τοὺς ἀναπληρωματικούς των. Ο εἰς ἑκατονταριάνον ὄριζεται, μέ Πρᾶξιν τοῦ Προέδρου, ἀντιπρόεδρος τῆς Διοικητικῆς - Διαχειριστικῆς Ἐπιτροπῆς και ἀπουσάζοντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου, προεδρεύει εἰς τὰς συνεδριάσεις αὐτῆς.

3. Τά τέσσαρα (4) τακτικά μέ τά ισάριθμα άναπληρωματικά μέλη της Διοικητικής-Διαχειριστικής 'Επιτροπής διορίζονται μέ άπόφασιν του Μητροπολιτικού Συμβουλίου της Ιερᾶς Μητροπόλεως Κηφισίας, Άμαρουσίου καί Όρωποι έπι τριετεί θητεία. Τό άξιωμά τους είναι τιμπτικόν καί ἄμισθον καί δύνανται νά έπαναδιορισθούν εἰς αύτο.

4. Η Διοικητική-Διαχειριστική 'Επιτροπή εύρισκεται εἰς ἀπαρτίαν παρόντων τριῶν τουλάχιστον μελών, αἱ δέ ἀποφάσεις της λαμβάνονται κατά πλειοψηφίαν τῶν παρόντων. Ἐν περιπτώσει ισοψηφίας ύπερισχύει ἡ ψῆφος τοῦ Προέδρου.

5. Αἱ πράξεις της Διοικητικής-Διαχειριστικής 'Επιτροπής ύποκεινται εἰς τὴν ἔγκρισιν του Μητροπολιτικού Συμβουλίου της Ιερᾶς Μητροπόλεως Κηφισίας, Άμαρουσίου καί Όρωποι.

”Αρθρον 5

1. Ἐντός εἰκοσαημέρου ἀπό τῆς κοινοποίησεως τοῦ ἐγγράφου διορισμοῦ, ἡ Διοικητική-Διαχειριστική 'Επιτροπή συνέρχεται εἰς συνεδρίασιν καί ἐκλέγει τὸν ταμίαν καί τὸν γραμματέα.

2. Η Διοικητική-Διαχειριστική 'Επιτροπή συνεδριάζει τακτικῶς μέν ἄπαξ τοῦ μηνός, εἰς ἡμέραν καί ὥραν ὁρίζομένην ὑπὸ τοῦ Προέδρου, ἐκτάκτως δέ, ὅταν παραστεῖ ἀνάγκη, εἰς τὰ Γραφεῖα τοῦ Προσκυνήματος ἢ τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως.

3. Η λειτουργία της Διοικητικής-Διαχειριστικής 'Επιτροπής διέπεται ἀπό τὰς περὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν Συμβουλίων τῶν ἐνοριακῶν Ιερῶν Ναῶν ἰσχουόσας διατάξεις, ιδιαιτέρως δέ τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Ιερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος ύπ' ἀριθμ. 8/1979 «Περὶ Ιερῶν Ναῶν καί ἐνοριῶν», ἀναθογικῶς ἐφαρμοζομένων.

”Αρθρον 6

Η Διοικητική-Διαχειριστική 'Επιτροπή ἔχει τὰς ἔξης ἀρμόδιότητας:

α) Μεριμνᾶ διά τὴν διοίκησιν καί χρηστήν διαχείρισιν τῶν ἐσόδων καί τῶν περιουσιακῶν στοιχείων τοῦ Ιεροῦ Προσκυνήματος.

β) Καταρτίζει τὸν ἑτήσιον προϋπολογισμόν καί ἀπολογισμόν τοῦ Ιεροῦ Προσκυνήματος, τοὺς ὄποιους ὑπόβαλλει πρὸς ἔγκρισιν εἰς τὸ Μητροπολιτικόν Συμβούλιον.

γ) Ἐφαρμόζει τὸν ἐγκεκριμένον προϋπολογισμόν, τοῦ ταμίου ἐνεργοῦντος τὰς σχετικάς πληρωμάς, ἐνῷ ἀποφασίζει περὶ τῆς διαθέσεως τῶν πλεονασμάτων, καθ' ὑπόδειξιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου, ύπερ τῆς ἐνισχύσεως τοῦ πολιτιστικοῦ, τοῦ φιλανθρωπικοῦ καί ἐν γένει ποιμαντικοῦ καί ιεραποστολικοῦ ἔργου τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Κηφισίας, Άμαρουσίου καί Όρωποι.

δ) Τηρεῖ τὰ ἀπαιτούμενα διοικητικά καί διαχειριστικά βιβλία (Πρωτοκόλλου, Πράξεων Διοικητικής-Διαχειριστικής 'Επιτροπῆς, Ταμείου, Κτηματολογίου, στελεχών ἀποδείξεων εἰσπράξεων καί πληρωμῶν, κ.λπ.), τά ὅποια προγομνένως θεωροῦνται ἀρμοδίως ύπό τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως.

ε) Ἀποφασίζει τὴν πρόσθιψιν, τὴν ἀπόθησιν καί τὰς μεταβολὰς τοῦ μή κληρικοῦ προσωπικοῦ, τοῦ ἀναγκαίου διά τὴν ἀπρόσκοπτον καί ἀρτίαν λειτουργίαν τοῦ Ιεροῦ Προσκυνήματος.

στ) Ἀποφασίζει διά τὰ σχετικά πρὸς τὴν συντήρησιν καί καλήν λειτουργίαν τοῦ Ιεροῦ Προσκυνήματος ὡς καί δι' οἰονδήποτε ἀναφυόμενον ζήτημα.

”Αρθρον 7

1. Ο ταμίας τῆς Διοικητικής-Διαχειριστικής 'Επιτροπῆς, ἐφ' ὅσον δέν ὁρίζει ἄλλως ὁ παρὼν Κανονισμός ἢ ἡ Διοικητική-Διαχειριστική 'Επιτροπή, είναι ἀρμόδιος νά ἐκτελεῖ τὶς ἀποφάσεις τῆς Δ.Δ.Ε. περὶ διαχείρισεως τῆς περιουσίας τοῦ Ι. Προσκυνήματος, νά καταθέτει εἰς τούς τραπεζικούς λογαριασμούς τοῦ Ι. Προσκυνήματος τὴν χρηματικήν περιουσίαν τοῦ Ι. Προσκυνήματος καί νά ἐνημερώνεται γιά τὴν κίνησιν τῶν λογαριασμῶν αὐτῶν.

2. Ο γραμματεύς τῆς Διοικητικής-Διαχειριστικής 'Επιτροπῆς τηρεῖ τὰ πρακτικά συνεδριάσεως αὐτῆς, ὡς καί ἄπαντα τὰ βιβλία καί στοιχεῖα μέ τὴν συμβατική τους μορφή ἢ μέ τὴν μορφή ἡλεκτρονικοῦ ἀρχείου, τηρεῖ τὸ σχετικόν πρωτόκολλον, διεξάγει ἄπασαν τὴν ἀληθηλογραφίαν καί φυλάσσει τὸ ἀρχεῖον καί τὴν σφραγίδα τοῦ Ι. Προσκυνήματος.

”Αρθρον 8

Τὸ Ιερόν Προσκύνημα τηρεῖ τὰ ἔξης βιβλία καί στοιχεῖα, εἴτε εἰς συμβατικήν μορφήν εἴτε εἰς μορφήν ἡλεκτρονικοῦ ἀρχείου, θεωρημένα ἀπό τὸν Ιεράν Μητρόπολιν Κηφισίας, Άμαρουσίου καί Όρωποι:

α) Βιβλίον Πρωτοκόλλου εἰσερχομένων καί ἔξερχομένων ἐγγράφων

β) Βιβλίον Πρακτικῶν Συνεδριάσεων τῆς Διοικητικής Διαχειριστικής ἐπιτροπῆς

γ) Βιβλίον Ταμείου

δ) Βιβλίον Λογαριασμῶν Καθολικοῦ

ε) Γραμμάτια Εἰσπράξεων, διπλότυπα

στ) Ἐντάλματα Πληρωμῶν, διπλότυπα

ζ) Βιβλίον κτηματολογίου διά τὰ ἀκίνητα περιουσιακά στοιχεῖα τοῦ Ι. Προσκυνήματος

η) Βιβλίον κινητῶν πραγμάτων (ἐπίπλων, σκευῶν κ.ἄ.)

Τὸ Ιερόν Προσκύνημα τηρεῖ καί ἄλλα βιβλία, τὰ ὅποια κρίνονται ὑπό τῆς Διοικητικής-Διαχειριστικής 'Επιτροπῆς ἀπαραίτητα διά τὴν λειτουργίαν του.

”Αρθρον 9

Τό Νομικόν Πρόσωπον τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος ἐκπροσωπεῖται ἐνώπιον τῶν Δικαστηρίων καὶ πάσσοις ἄλλησι ἀρχῆσι ὑπό τοῦ Προέδρου τῆς Διοικητικῆς-Διαχειριστικῆς Ἐπιτροπῆς ἢ ἀπό ἄλλο μέλος αὐτῆς, ρητῶς ὄριζομένου δι’ ἀποφάσεως αὐτῆς.

”Αρθρον 10

Πόροι τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος Παναγίας Ἐλευθερωτρίας Κοκκιναρᾶ Κηφισιᾶς τυχάνουν:

- α) αἱ ἐκ κηροπωλησίας καὶ ἱεροπραξιῶν εἰσπράξεις,
- β) αἱ δωρεαί (χρηματικαὶ καὶ εἰς εἶδος), κληρονομίαι, κληροδοσίαι καὶ ἀφιερώσεις τῶν πιστῶν,
- γ) μισθώματα ἔξι ἀκινήτων,
- δ) ἔσοδα ἔξι ἐκποιήσεως τιμαλφῶν, ἔλασίου κ.ἄπ. ὑπό τούς ὅρους τῶν σχετικῶν Κανονισμῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος,
- ε) τυχόν ἐπιχορηγήσεις ὑπό τοῦ Δημοσίου, Νομικῶν Προσώπων, χρηματοπιστωτικῶν ἴδρυμάτων, ὄργανησμῶν κλπ., ὑπό τούς ὅρους τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ Νόμων τοῦ κράτους, καὶ
- στ) πᾶσα ἄλλη πρόσοδος ἐκ νομίμου καὶ χρηστῆς πηγῆς.

”Αρθρον 11

Αἱ δαπάναι τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος προβλέπονται δι’ ἀναγραφῆς τῶν σχετικῶν κονδυλίων εἰς τὸν ἑτήσιον προϋπολογισμόν. Ἡ ἀναθεώρησίς των κατά τὴν διάρκειαν τοῦ διαχειριστικοῦ ἔτους ἐπιτρέπεται μετά ἀπό ἡτοπλογμένην ἀπόφασιν τῆς Διοικητικῆς - Διαχειριστικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ἔγκρισιν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κηφισιᾶς, Ἀμαρουσίου καὶ Ὁρωποῦ.

”Αρθρον 12

Τὰ ἔσοδα τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος διατίθενται μετά ἀπό σχετικήν ἀπόφασιν τῆς Διοικητικῆς - Διαχειριστικῆς Ἐπιτροπῆς, συμφώνως πρός τὸν ἔγκεκριμένον ὑπό τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου προϋπολογισμόν, ιδίως διά τούς κάτωθι σκοπούς:

- α) διά τὴν συντήρησιν, τὸν ἔξοπλισμόν καὶ ἔξωραίσμόν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Προσκυνήματος
- β) διά τὴν ἀξιοποίησιν τῆς κινητῆς καὶ ἀκινήτου περιουσίας αὐτοῦ
- γ) διά τὴν μισθοδοσίαν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος
- δ) διά τὴν καταβολὴν τῶν νομίμων εἰσφορῶν
- ε) διά τὴν πραγμάτωσιν τῶν εἰς τὸ ἀρθρον 2 τοῦ παρόντος ἀναγραφομένων σκοπῶν, εἰς ποσοστόν ὄριζόμενον δι’ ἀποφάσεως τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου.

”Αρθρον 13

1. Τὰ τυχόν μή προβλεπόμενα εἰς τὸν παρόντα Κανονισμόν ζητήματα ρυθμίζονται δι’ ἀναλόγου ἐφαρμογῆς τῶν ἀντιστοίχων διατάξεων τῶν ἐκκλησιαστικῶν Κανονισμῶν.

2. Οἱ παρών Κανονισμός τροποποιεῖται μὲν ἀπόφαση τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος καὶ ἔγκριση τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας μετά ἀπό σχετικήν ἀπόφασιν - πρότασιν τῆς Διοικητικῆς - Διαχειριστικῆς Ἐπιτροπῆς, ὑποβαλλομένην πρός ἔγκρισην εἰς τὸ Μητροπολιτικό Συμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κηφισιᾶς, Ἀμαρουσίου καὶ Ὁρωποῦ, καὶ θά τελεῖ σὲ ισχύ ἀπό τῆς δημοσιεύσεως αὐτῆς εἰς τὸν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ εἰς τὸ περιοδικόν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

”Αρθρον 14

1. Τὸ Ἱερόν Προσκύνημα καταργεῖται δι’ ἀποφάσεως τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου ἔγκρινομένης ὑπό τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος ἔπειτα ἀπό σχετική εἰσήγηση τῆς Διοικητικῆς-Διαχειριστικῆς Ἐπιτροπῆς, εἰδικῶς συγκαλουμένης, ὑπό τὴν Προεδρίαν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου, ὑποβαλλομένη πρός ἔγκρισην εἰς τὸ Μητροπολιτικό Συμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κηφισιᾶς, Ἀμαρουσίου καὶ Ὁρωποῦ, καὶ θά τελεῖ σὲ ισχύ ἀπό τῆς δημοσιεύσεως αὐτῆς εἰς τὸν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ εἰς τὸ περιοδικόν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

2. Μετά τὴν κατάργηση τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος ἄπασα ἡ περιουσία αὐτοῦ περιέρχεται στό Νομικό Πρόσωπο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κηφισιᾶς, Ἀμαρουσίου καὶ Ὁρωποῦ.

”Αρθρον 15

Μεταβατικαὶ διατάξεις

1. Τὸ ὑπηρετοῦν εἰς τὸ Ἱερόν Προσκύνημα κατά τὴν δημοσίευσην τοῦ παρόντος μὴ κληρικόν προσωπικόν δέν θίγεται ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος, ἀλλὰ παραμένει ἔκαστος εἰς ἦν κέκτηται θέσιν, τῆς ὑπηρεσίας αὐτοῦ πλογιζομένης ὡς συνεχοῦς.

2. Ἡ πρώτη θητεία τῶν μελῶν τῆς Διοικητικῆς-Διαχειριστικῆς Ἐπιτροπῆς, ἡ ὁποία θά διορισθεῖ μετά τὴν δημοσίευσην τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ θά λήξει μὲν τὴν λῆξιν τῆς θητείας τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Συμβουλίων.

”Αρθρον 16

1. Ἡ ισχύς τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ἄρχεται ἀπό τῆς δημοσιεύσεως του εἰς τὸν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως. Ὁ παρών Κανονισμός δημοσιεύεται καὶ εἰς τὸ ἐπίσημον Δελτίον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

2. Ἀπό τῆς ἐνάρξεως ισχύος τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ, καταργεῖται ἡ ὑπὸ ἀριθμ. 20/1971 Κανονιστική Διάταξις «Περί διοικήσεως καὶ διαχειρίσεως τοῦ Ἱεροῦ

Προσκυνήματος Παναγίας Ἐλευθερωτρίας (Κοκκιναρά)
Κηφισίας» (ΦΕΚ Α' 243/29.11.1971).

”Αρθρον 17

Ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ δέν προκαλεῖται δαπάνη εἰς βάρος τοῦ Νομικοῦ Προσώπου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κηφισίας, Ἀμαρουσίου καὶ Ὄρωποῦ.

Ο παρών Κανονισμός νά δημοσιευθεῖ στήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καί στό ἐπίσημο δελτίο «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

Αθῆναι, 7 Οκτωβρίου 2016

Ο Αθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Ο Ἀρχιγραμματεύς

Ο Μεθώνης Κλήμης

Άριθμ. 2514/2183/13.10.2016   Κανονισμός ἀναθέσεως καί ἐκτελέσεως
παρά τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος καί Ἀλμυροῦ
καί τῶν ὑπαγομένων σέ αὐτήν ἐκκλησιαστικῶν νομικῶν προσώπων
συμβάσεων ἔργων, μελετῶν καί παροχῆς συναφῶν ὑπηρεσιῶν

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Λαβούσα ύπ' ὄψιν:

1. τά ἄρθρα 29 παραγρ. 2 καί 46 παραγρ. 2 τοῦ Νόμου 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος» (Α΄ 146), καί τό ἄρθρο 68 παρ. 1, ὑποπαρ. 5α΄ τοῦ Ν. 4235/2014,

2. Τάς ὑποχρεώσεις τῆς ποιμανούσης Ἐκκλησίας πρός τό χριστεπώνυμον πλήρωμα, οι ὁποῖς ἀπορρέουν ἀπό τάς Εὐαγγελικάς ἐπιταγάς, τούς ιερούς Κανόνας καί τούς νόμους τοῦ Κράτους,

3. τάς ὑφισταμένας κοινωνικάς, ποιμαντικάς καί πνευματικάς ἀνάγκας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος καί Ἀλμυροῦ,

4. τίν 743/30.5.2016 Πρότασιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Δημητριάδος καί Ἀλμυροῦ κ. Ἰγνατίου,

5. τίν ἀπό 20.7.2016 Γνωμοδότησιν τῆς Νομικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος καί

6. Τίν ἀπό 7.9.2016 Ἀπόφασιν τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου

‘Αποφασίζει

καθορίζει τόν τρόπο ἀναθέσεως, ἐκπονήσεως καί διενεργείας ἔργων, μελετῶν, προμηθειῶν καί ὑπηρεσιῶν παρά τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος καί Ἀλμυροῦ καί τῶν ὑπαγομένων εἰς αὐτήν ἐκκλησιαστικῶν νομικῶν προσώπων, ὡς ἔξης:

Κανονισμός ἀναθέσεως καί ἐκτελέσεως
παρά τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος
καί Ἀλμυροῦ καί τῶν ὑπαγομένων σέ αὐτήν
ἐκκλησιαστικῶν νομικῶν προσώπων συμβάσεων
ἔργων, μελετῶν καί παροχῆς συναφῶν ὑπηρεσιῶν

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄
ΓΕΝΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

‘Ἄρθρον 1

‘Αντικείμενον τοῦ Κανονισμοῦ

1. Ἀντικείμενον τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ἀποτελεῖ ὁ καθορισμός τῶν ὅρων καί προϋποθέσεων, κατά τούς ὅποιους ἀνατίθενται, συνάπτονται καί ἐκτελοῦνται αἱ

συμβάσεις ἔργων, μελετῶν καί παροχῆς συναφῶν ὑπηρεσιῶν, τάς ὁποίας ἀναθέτει τό νομικόν πρόσωπον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος καί Ἀλμυροῦ, οἱ Ἱεροί Ναοί, οἱ Ἱεραί Μοναὶ καί τά ὑπόλοιπα ὑπαγόμενα εἰς αὐτήν ἐκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα.

2. Περί τοῦ ὄρισμοῦ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἔργου ισχύουν οἱ ὄρισμοί τοῦ Κανονισμοῦ 55/1974 (ΦΕΚ Α΄ 185/- 1.7.1974).

3. «Μελέτη ἐκκλησιαστικοῦ ἔργου» εἶναι τό ἀποτέλεσμα συστηματικῆς καί ἀναθυτικῆς ἐπιστημονικῆς καί τεχνικῆς ἔργασίας καί ἐρεύνης, πού ἀποβλέπει εἰς τήν παραγωγήν ἐκκλησιαστικοῦ ἔργου ἢ εἰς τήν ἐπέμβασιν ἐπί ἐκκλησιαστικοῦ ἔργου ἢ εἰς τόν σχεδιασμόν καί τήν ἀπεικόνισιν ἐκκλησιαστικοῦ ἔργου ἢ εἰς στόν σχεδιασμόν ἔργου διά τήν ἀξιοποίησιν τῆς περιουσίας. Ἡ μελέτη ἔχει τήν ἔκτασιν καί τό βάθος πού καθορίζεται μέ τήν σύμβασιν ἀναθέσεώς της, ἀπεικονίζεται δέ καί παραδίδεται εἰς τήν Ἀναθέουσαν Ἀρχήν μέ συγκεκριμένην συμπεφωνημένην μορφήν.

4. «Σύμβασις παροχῆς ὑπηρεσιῶν συναφῶν μέ ἐκκλησιαστικά ἔργα» εἶναι ἡ σύμβασις εἰς τήν ὁποίαν ἡ παροχή τοῦ ἀναδόχου συνίσταται εἰς τήν προσφοράν γνώσεων καί ἰκανοτήτων, διά τῆς διαθέσεως κυρίως συγκεκριμένου ἐπιστημονικοῦ προσωπικοῦ καί ἄλλων μέσων διώρισμένον χρονικόν διάστημα, πού προσδιορίζεται εἴτε ἡμερολογιακῶς εἴτε ἐν συναρτήσει μέ ὡρισμένον γεγονότος τῆς διαδικασίας παραγωγῆς ἐκκλησιαστικοῦ ἔργου.

‘Ως συμβάσεις παροχῆς ὑπηρεσιῶν νοοῦνται ίδιας αἱ συμβάσεις:

α'. Διά τήν σύνταξιν τῶν τευχῶν διαγωνισμοῦ ἀναθέσεως μελέτης ἢ ὑπηρεσίας.

β'. Διά τόν ἔλεγχον καί τήν ἐπίβλεψιν ἔργου ἢ μελέτης.

γ'. Διά τήν ὑποστήριξιν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος καί Ἀλμυροῦ ἢ τῶν ὑπαγομένων εἰς αὐτήν ἐκκλησιαστικῶν νομικῶν προσώπων εἴτε κατά τήν διαδικασίαν ἀναθέσεως συμβάσεως μελέτης, ἔργου ἢ ὑπηρεσίας, εἴτε εἰς τήν ἐπίβλεψιν ἢ τόν ἔλεγχον μελέτης εἴτε εἰς τήν διοίκησιν ἢ ἐπίβλεψιν ἢ ἔλεγχον ἔργου.

5. ‘Ἐν περιπτώσει ἀμφισβητήσεως περί τόν χαρακτηρισμόν ἔργου τινός ὡς καθηλιτεχνικοῦ ἀποφαίνεται ἐν ὀπο-

μελείσα ή Καθηλιτεχνική Ἐπιτροπή τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος.

6. Ἐκαστον τῶν ἔργων περιλαμβάνει τὴν ἐκπόνησιν τῆς μελέτης καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς κατασκευῆς του.

7. Τά ἔργα, αἱ μελέται καὶ αἱ παροχαὶ συναφῶν ὑπηρεσιῶν διὰ τὴν ἀνάπτυξιν καὶ ἀξιοποίησιν τῆς περιουσίας τῆς ΙΜΔ καὶ τῶν ὑπαγομένων εἰς αὐτὴν ἐκκλησιαστικῶν νομικῶν προσώπων, δέν ἀποτελοῦν «δημόσια ἔργα» ἢ «διοικητικές συμβάσεις ἔργων ἢ μελετῶν» ἢ «δημόσιες συμβάσεις ἔργων» ἢ «δημόσιες συμβάσεις μελετῶν» κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς σχετικῆς νομοθεσίας (ν. 3669/2008 v. 3316/2005. π.δ. 60/2007, π.δ. 59/2007), καθ' ὅσον ἡ Ἱερά Μητρόπολη Δημητριάδος καὶ τὰ ὑπαγόμενα εἰς αὐτὴν ἐκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα δέν συνιστοῦν «όργανισμούς δημοσίου δικαίου» κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν ὁδηγιῶν 2004/17/EK ἢ 2004/18/EK. Ομοίως καὶ αἱ ρυθμιζόμεναι διὰ τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ συμβάσεις δέν ὑπόκεινται εἰς τὰς προβληπομένας διὰ τὰ νομικά πρόσωπα τῆς Γενικῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Δημοσίου Τομέως διαδικασίας προσυμβατικοῦ ἐλέγχου (ἀρθρον 68 παρ. 3 τοῦ N. 4235/2014).

”Αρθρον 2 Πεδίον Ἐφαρμογῆς

1. Ο παρών Κανονισμός ἐφαρμόζεται ἐφ' ὅπων τῶν συναπομένων ὑπό τοῦ νομικοῦ προσώπου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ καὶ τῶν ὑπαγομένων σὲ αὐτὴν ἐκκλησιαστικῶν νομικῶν προσώπων τοῦ ἀρθρου 1 παρ 4 τοῦ N. 590/1977 συμβάσεων ἔργων καὶ μελετῶν εἰς τὸ πλαίσιον τῆς δραστηριότητός τους.

2. Ο παρών Κανονισμός ἐφαρμόζεται καὶ ὅταν ἡ ὑπό σύναψιν σύμβασις ἔργου ἔχει ταυτοχρόνως ὡς ἀντικείμενον καὶ τὴν διενέργειαν προμηθείας ἢ τὴν παροχήν ὑπηρεσίας ἢ τὴν ἐκπόνησιν μελέτης, ἐφ' ὅσον ἡ προϋπολογιζομένη ἀξία τοῦ ἔργου ὑπερβαίνει τὴν προϋπολογιζομένην ἀξίαν τῆς περιλαμβανομένης ἐν τῇ συμβάσει προμηθείας ἢ ὑπηρεσίας ἢ μελετῆς.

3. Διά τό ὕψος τοῦ ποσοῦ τῶν προϋπολογισμῶν τῶν ἔργων, μελετῶν ἢ παροχῆς συναφῶν ὑπηρεσιῶν πού καταλαμβάνονται ἀπό τὸν παρόντα Κανονισμόν δέν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ὁ Φ.Π.Α. ἢ ἄλλος τυχόν προβλεφθησόμενος φόρος ἢ αἱ ἀναθεωρήσεις.

”Αρθρον 3

Συμβάσεις μέν ἐκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα καὶ μέ νομικά πρόσωπα τοῦ δημοσίου τομέως

Ἡ Ἱερά Μητρόπολις Δημητριάδος καὶ τὰ ὑπαγόμενα εἰς αὐτὴν ἐκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα δύνανται, ἀνεξαρτήτως ὕψους προϋπολογισμοῦ, νά ἀναθέτουν ἀπ' εὐθείας συμβάσεις ἔργων, μελετῶν καὶ παροχῆς συναφῶν ὑπηρεσιῶν καὶ νά συνάπτουν προγραμματικά συμβάσεις διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἔργων ἢ μελετῶν μέ ἑτέρας

ἐκκλησιαστικάς Ἀναθετούσας Ἀρχάς (ν.π.δ.δ ἢ ν.π.ι.δ.), ὡς καὶ μέ νομικά πρόσωπα, εἰς τὰ ὅποια ἡ Ἱερά Μητρόπολη Δημητριάδος ἀσκεῖ ἀμέσως ἢ ἐμμέσως καθοριστικήν ἐπιρροήν πόρῳ τῆς κυριότητος ἢ τῆς χρηματοδοτικῆς της ἐπιρροής, καθώς καὶ μέ τό Ἐθνικόν Δημόσιον, Ν.Π.Δ.Δ. ἢ Ο.Τ.Α. καὶ ἐν γένει μέ νομικά πρόσωπα τοῦ δημοσίου τομέως.

”Αρθρον 4 Οργανα - ἔννοιαι - ὄρισμοι

1. Αἱ ἀποφάσεις διά τὴν δημοπράτησιν καὶ ἀνάθεσιν συμβάσεως μελέτης ἢ ἔργου ἢ παροχῆς συναφῶν ὑπηρεσιῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ λαμβάνονται ἀπό τό Μητροπολιτικόν Συμβούλιον, ἐνῷ αἱ ἀποφάσεις διά τὴν δημοπράτησιν καὶ ἀνάθεσιν συμβάσεως μελέτης ἢ ἔργου ἢ παροχῆς συναφῶν ὑπηρεσιῶν παρὰ ὑπαγόμενου εἰς τὴν Ἱεράν Μητρόπολιν Δημητριάδος ἐκκλησιαστικοῦ νομικοῦ προσώπου λαμβάνονται ἀπό τό οἰκεῖον ἐκκλησιαστικόν Συμβούλιον ἢ Ἡγουμενοσυμβούλιον ἢ ἀπό τό κατά περίπτωσιν ὄργανον διοικήσεως καὶ ἐγκρίνονται ἀπό τό Μητροπολιτικόν Συμβούλιον.

2. Ὁς «Κύριος του ἔργου» καὶ «Ἐργοδότης» ὥριζεται ἡ Ἱερά Μητρόπολις Δημητριάδος ἢ τό ὑπαγόμενον εἰς αὐτὴν ἐκκλησιαστικόν νομικόν πρόσωπον.

4. Ὁς «Ἀναθέτουσα Ἀρχή» ὥριζεται τό Μητροπολιτικόν Συμβούλιον ἢ τό οἰκεῖον ἐκκλησιαστικόν Συμβούλιον ἢ Ἡγουμενοσυμβούλιον ἢ τό κατά περίπτωσιν ὄργανον διοικήσεως.

5. Ὁς «Προϊσταμένη Ἀρχή» διά πᾶν ἔργον, μελέτην καὶ παροχήν συναφῶν ὑπηρεσιῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ ἢ ὑπαγόμενου εἰς αὐτὴν ἐκκλησιαστικοῦ νομικοῦ προσώπου είναι τό Μητροπολιτικόν Συμβούλιον.

6. Ὁς «Διευθύνουσα καὶ Ἐπιβλέπουσα Ὑπηρεσία» ὥριζεται ἡ Τεχνική Ὑπηρεσία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος. Ἡ ἐν πόρῳ Ὑπηρεσία στελεχώνεται μέ μονίμους ὑπαλλήλους ἢ μέ ὑπαλλήλους ἐπί σχέσει ἐργασίας ἀορίστου ἢ ὠρισμένου χρόνου καὶ μέ ἐπί συμβάσει ἔργου ἢ ἐντολῆς. Τά στελέχη τῆς Ὑπηρεσίας ταύτης ἀσκοῦν ἐκτός τῶν ἄλλων καὶ καθήκοντα ἐπιβλέποντος Μηχανικοῦ κατ' ἀνάθεσιν.

7. Ὁς «Τεχνικόν Συμβούλιον» ὥριζεται τό Τεχνικόν Συμβούλιον τῆς ΙΜΔ.

8. Ἐπί τῶν αἰτήσεων θεραπείας ἐργοθητῶν, μελετητῶν καὶ παρόχων συναφῶν ὑπηρεσιῶν διά συμβάσεις τῆς Μητροπόλεως Δημητριάδος ἢ τῶν ὑπαγόμενων εἰς αὐτὴν ἐκκλησιαστικῶν νομικῶν προσώπων ἀποφαίνεται τό Μητροπολιτικόν Συμβούλιον, κατόπιν γνωμοδοτήσεως τοῦ Τεχνικοῦ Συμβουλίου.

9. Ἐπί τῶν ἐνστάσεων ἐργοθητῶν, μελετητῶν καὶ παρόχων συναφῶν ὑπηρεσιῶν διά συμβάσεις τῆς ΙΜΔ ἢ

τῶν ύπαγομένων εἰς αὐτήν νομικῶν προσώπων ἀποφαίνεται τό Μητροπολιτικόν Συμβούλιον.

”**Αρθρον 5**

Κατασκευή ἔργων καὶ ἐκπόνησις μελετῶν

1. Τά ἔργα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως ἢ τῶν ύπαγομένων εἰς αὐτήν ἐκκλησιαστικῶν νομικῶν προσώπων κατασκευάζονται βάσει σχετικῆς μελέτης, ἀναπόγως τῆς φύσεως τοῦ ἔργου:

α'. Εἴτε ἀπό ἑργοπληπτικάς ἐπιχειρήσεις, εἴτε ἀπό ἐμπειροτέκνας, εἴτε ἀπό εἰδικούς τεχνίτας, εἴτε ἀπό εἰδικούς περὶ τά ἐκκλησιαστικά καλλιτέχνας.

β'. Ἀπό τήν Ἱεράν Μητρόπολιν Δημητριάδος ἢ ύπαγόμενο εἰς αὐτήν ἐκκλησιαστικόν νομικόν πρόσωπον μέαυτεπιστασίαν μέ προσωπικόν πού εἴτε ύπάρχει εἴτε κατά περίπτωσιν προσλαμβάνεται καὶ ἀμείβεται ἀπό τάς πιστώσεις τοῦ ἔργου.

2. Αἱ μελέται τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος καὶ τῶν ύπαγομένων εἰς αὐτήν ἐκκλησιαστικῶν νομικῶν προσώπων ἐκπονοῦνται εἴτε ἀπό τήν Τεχνικήν Ὑπηρεσίαν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ εἴτε ἀπό ἰδιώτας μελετητάς, εἴτε ἀπό ἑταίρειας ἢ γραφεία μελετῶν.

3. Συναφεῖς ὑπηρεσίαι παρέχονται εἰς τήν Ἱεράν Μητρόπολιν Δημητριάδος ἢ εἰς τά ύπαγόμενα εἰς αὐτήν ἐκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα εἴτε ἀπό ἰδιώτας εἴτε ἀπό ἑταίρειας ἢ γραφεία παροχῆς ύπηρεσιῶν πού ἔχουν τήν ἀπαιτουμένην ἐπιστημονικήν γνῶσιν καὶ τό ἀνεγνωρισμένον ἀπό τό δίκαιον τῆς ἐπαγγελματικῆς τῶν ἔδρας δικαίωμα.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΙ ΑΝΑΘΕΣΕΩΣ**

”**Αρθρον 6**

Ἐπιπλογή διαδικασίας ἀναθέσεως

1. Ἡ ἀνάθεσις συμβάσεων ἔργων ἢ μελετῶν ἢ παροχῆς συναφῶν ύπηρεσιῶν μέ προϋπολογισμόν ἀνώτερον τῶν ἑκατόν πενήντα χιλιάδων εύρω (150.000,00 €) δύναται νά γίνῃ κατά περίπτωσιν μέ μίαν ἀπό τάς κατωτέρω διαδικασίας:

- α'. ἀνοικτοῦ διαγωνισμοῦ
- β'. κλειστοῦ διαγωνισμοῦ
- γ'. διαπραγματεύσεων
- δ'. ἀνταγωνιστικοῦ διαλόγου
- ε'. προεπιλογῆς ἀναδόχου

2. Διά τήν ἀνάθεσιν συμβάσεων ἔργων ἢ μελετῶν ἢ παροχῆς συναφῶν ύπηρεσιῶν, τῶν ὁποίων ὁ προϋπολογισμός δαπάνης εἶναι κατώτερος ἢ ἵσος τῶν ἑκατόν πενήντα χιλιάδων εύρω (150.000,00 €) εἶναι δυνατόν, ἐπιπλέον τῶν ἀνωτέρω, νά ἐπιλέγεται κατά περίπτωσιν καὶ μία ἐκ τῶν κάτωθι διαδικασιῶν:

α'. προχείρου διαγωνισμοῦ

β'. διαπραγματεύσεων

”**Αρθρον 7**

Όρισμοί Διαδικασιῶν

ἀνοικτοῦ, κλειστοῦ διαγωνισμοῦ,
διαπραγματεύσεων, ἀνταγωνιστικοῦ
διαλόγου

1. Διαδικασία ἀνοικτοῦ διαγωνισμοῦ εἶναι ἡ διαδικασία, εἰς τό πλαίσιον τῆς ὁποίας κάθε οἰκονομικός φορεύς δύναται νά ζητήσῃ νά συμμετάσχῃ ἐκδηλώνων ἐνδιαφέρον, ἀλλά μόνον οι ύποψήφιοι πού θά κληθοῦν ἀπό τήν Ἱερά Μητρόπολη Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ ἢ ἀπό τό ύπαγόμενον εἰς αὐτήν ἐκκλησιαστικόν νομικόν πρόσωπον θά δικαιοῦνται νά υποβάλουν προσφοράν.

2. Διαδικασία κλειστοῦ διαγωνισμοῦ εἶναι ἡ διαδικασία, εἰς τό πλαίσιον τῆς ὁποίας κάθε οἰκονομικός φορεύς δύναται νά ζητήσῃ νά συμμετάσχῃ ἐκδηλώνων ἐνδιαφέρον, ἀλλά μόνον οι ύποψήφιοι πού θά κληθοῦν ἀπό τήν Ἱερά Μητρόπολη Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ ἢ ἀπό τό ύπαγόμενον εἰς αὐτήν ἐκκλησιαστικόν νομικόν πρόσωπον θά δικαιοῦνται νά υποβάλουν προσφοράν.

3. Διαδικασία μέ διαπραγμάτευσιν εἶναι ἡ διαδικασία, εἰς τό πλαίσιον τῆς ὁποίας η Ἱερά Μητρόπολης Δημητριάδος ἢ τό ύπαγόμενον εἰς αὐτήν ἐκκλησιαστικόν νομικόν πρόσωπον διαβουλεύεται μέ ἔνα ἡ περισσοτέρους οἰκονομικούς φορεῖς τῆς ἐπιπλογῆς του καὶ διαπραγματεύεται τούς ὅρους τῆς συμβάσεως μέ ἔνα ἡ περισσοτέρους ἀπό αὐτούς.

4. Ἡ ἀνταγωνιστικός διάλογος εἶναι ἡ διαδικασία, ἡ οποία εἶναι δυνατόν νά ἀκολουθηθῇ διά πολυπλόκους συμβάσεις. Εἰς τήν διαδικασίαν τοῦ ἀνταγωνιστικοῦ διαλόγου δύναται νά προσφύγῃ η Ἱερά Μητρόπολη Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ ἢ τό ύπαγόμενον εἰς αὐτήν ἐκκλησιαστικόν νομικόν πρόσωπον εἰδικῶς εἰς περίπτωσιν ἰδιαιτέρως πολυπλόκων συμβάσεων, κατ' ἀνάλογον ἐφαρμογήν τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ Π.Δ. 60/2007 (κατ' ἀντιστοίχιαν τοῦ ἄρθρ. 29 τῆς 'Οδηγίας 2004/18/EK), ἐφ' ὅσον μέ ἀπόφασιν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου ἢ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου ἢ τοῦ 'Ηγουμενοσυμβουλίου ἢ τοῦ κατά περίπτωσιν ὄργανου διοικήσεως κριθῆ ὅτι ἡ χρησιμοποίησις τῆς ἀνοικτῆς ἢ τῆς κλειστῆς διαδικασίας δέν ἐπιτρέπει τήν ἀνάθεσιν τῆς συμβάσεως. Κατ' αὐτήν δημοσιεύεται Προκήρυξις, διά τῆς ὁποίας γνωστοποιούνται αἱ ἀνάγκαι καὶ αἱ ἀπαιτήσεις τῆς Ἀναθετούσης Ἀρχῆς. 'Οσοι κρίνουν ὅτι δύνανται νά ἀνταποκριθοῦν ἐκδηλώνουν ἐνδιαφέρον. Ἡ Ἀναθέτουσα Ἀρχὴ ἐπιλέγει ὅσους ἐκ τούτων πληροῦν τά προβλεπόμενα ἐκάστοτε εἰς τήν Προκήρυξιν κριτήρια ποιοτικῆς ἐπιλογῆς. Ἐν συνεχείᾳ διεξάγει μέ αὐτούς διάλογον, προκειμένου νά εύρεθοῦν μία ἢ περισσότεραι πλύσεις πού θά ἡδύναντο νά ίκανοποιήσουν τάς ἀνάγκας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ ἢ τοῦ κατά περίπτωσιν ύπαγομένου εἰς αὐτήν ἐκκλησιαστικοῦ νομικοῦ προσώπου. Μετά τήν ἔξεύρεσιν τῶν πλύσεων κηρύσσεται ἡ λῆξις τοῦ

διαπλόγου καί καπούνται οἱ ἐπιθεγέντες ύποψήφιοι νά ύποβάλουν προσφοράν βάσει αὐτῶν.

5. Εἰς τὸν διαδικασίαν μέ προεπιθογήν ἀναδόχου, κατ' ἀρχήν δημοσιεύεται Διακήρυξις πρός ἐκδήλωσιν ἐνδιαφέροντος. Εἰς τὸν Διακήρυξιν θά ἀναφέρωνται ἡ πιθαναλογούμενη ἡμερομηνία, κατά τὸν ὄποιαν ὅσοι προεπιθεγοῦν θά κληθοῦν νά ύποβάλουν προσφοράν, ὡς ἐπίσης καί ἡ ἔγγυσις πού πρέπει νά καταθέσουν προκειμένου νά συμμετάσχουν εἰς τὸ στάδιον ύποβολῆς τῶν προσφορῶν. Ἀκολουθεῖ ἐπιθογή τῶν συμμετασχόντων βάσει τῶν κριτηρίων πού ἀναφέρονται εἰς τὸν Διακήρυξιν. Ἐν συνεχείᾳ, οἱ προεπιθεγέντες προσκαλοῦνται νά συμμετάσχουν εἰς τὸν κυρίως διαγωνισμὸν καί νά καταθέσουν προσφοράν. Διά τὸν ἐπιθογήν τῆς διαδικασίας αὐτῆς προαπαιτεῖται ἀπόφασις τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου ἡ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου ἡ τοῦ Ἡγουμενούσυμβουλίου ἡ τοῦ κατά περίπτωσιν ὀργάνου διοικήσεως, ἐγκεκριμένη ἀπό τὸ Μητροπολιτικό Συμβούλιον. Ἡ ἐν πλόγῳ διαδικασία γίνεται κατ' ἀνάλογον ἐφαρμογήν τοῦ ἄρθρ. 23 τοῦ Ν. 3669/2008.

Άρθρον 8

Διαδικασία Προχείρου διαγωνισμοῦ

1. Πρόχειρος διαγωνισμὸς εἶναι ἡ διαδικασία, εἰς τὸ πλαίσιον τῆς ὁποίας ἡ Ἱερά Μητρόπολη Δημητριάδος καί Ἀλμυροῦ ἡ τὸ ύπαγόμενον εἰς αὐτὴν ἐκκλησιαστικὸν νομικὸν πρόσωπον, μετά ἀπό ἄτυπον ἔρευναν ἀγορᾶς ἡ μετά ἀπό δημοσίευσιν προσκλήσεως ἐνδιαφέροντος, ἀναθέτει εἰς ἑκεῖνα τὰ φυσικά ἡ νομικά πρόσωπα τοῦ ἄρθρ. 5 τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ πού θά ἐπιλέξῃ τὴν ἐκτέλεσιν ὥρισμένης συμβάσεως.

2. Ἡ διαδικασία τοῦ προχείρου διαγωνισμοῦ διενεργεῖται ὡς ἔξης:

α'. Ἡ Ἱερά Μητρόπολη Δημητριάδος καί Ἀλμυροῦ ἡ τὸ ύπαγόμενον εἰς αὐτὴν ἐκκλησιαστικὸν νομικὸν πρόσωπον εἴτε διενεργεῖ ἄτυπον ἔρευναν ἀγορᾶς καί ἀπευθύνεται εἰς τρεῖς (3) κατ' ἐλάχιστον ύποψηφίους τῆς ἐπιθογῆς του πού δραστηριοποιοῦνται εἰς τομεῖς συναφεῖς μέ τὸ δημοπρατούμενον ἀντικείμενον, ἀπό τοὺς ὁποίους ζητεῖται ἡ ύποβολὴ προσφορᾶς, εἴτε προβαίνει εἰς δημοσίευσιν προσκλήσεως ἐνδιαφέροντος καί συλλέγει προσφορᾶς ἀπό ἐνδιαφερομένους.

β'. Ἐν συνεχείᾳ ἡ Ἱερά Μητρόπολη Δημητριάδος καί Ἀλμυροῦ ἡ τὸ ύπαγόμενον εἰς αὐτὴν ἐκκλησιαστικὸν νομικὸν πρόσωπον δικαιούται νά συνάψῃ σύμβασιν μέ οιοδήποτε ἀπό τοὺς ὡς ἄνω προσφέροντας, εἴτε βάσει τῆς προσφορᾶς του, εἴτε μετά ἀπό περαιτέρω διαπραγμάτευσιν ἡ κατά τοὺς ὅρους τῆς προσκλήσεως ἐνδιαφέροντος μέ ἓνα ἡ περισσοτέρους ἀπό τοὺς προσφέροντας.

3. Κατ' ἐξαίρεσιν τῶν ἀνωτέρω, εἰς περίπτωσιν πού ἡ δαπάνη ἔργου ἡ μελέτης ἡ παροχῆς συναφῶν ύπορεσιῶν εἶναι ἵστη ἡ κατωτέρα τῶν πενήντα χιλιάδων εὔρω (50.000,00 €), ἡ Ἱερά Μητρόπολη Δημητριάδος καί Ἀλμυροῦ ἡ τὸ ύπαγόμενον εἰς αὐτὴν ἐκκλησιαστικόν νομικόν πρόσωπον δύναται νά ἀναθέσῃ ἀπ' εύθειας ταῦτα εἰς δραστηριοποιούμενον εἰς τομεῖς συναφεῖς μέ τὸ ἀντικείμενον, χωρὶς τὴν τήρησιν τῶν διαδικασιῶν τῆς παρ. 2.

Άρθρον 9

Διαδικασία διαπραγματεύσεων (ἀπ' εύθειας ἀνάθεσις)

1. Ἡ ἀπ' εύθειας ἀνάθεσις ἡ ὁ διαγωνισμός μεταξύ περιωρισμένου ἀριθμοῦ προσκαλουμένων φυσικῶν ἡ νομικῶν προσώπων τοῦ ἄρθρ. 5 τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ, ὡς τρόπος ἐπιθογῆς ἀναδόχου διά τὸν κατασκευήν ἔργου ἡ τὸν ἐκπόνησιν μελέτης ἡ τὸν παροχήν συναφῶν ύπορεσιῶν, ἐπιτρέπεται:

α'. εἴτε ὅταν ὁ προϋπολογισμός τοῦ ἔργου ἡ τῆς μελέτης ἡ τὸν παροχῆς συναφῶν ύπορεσιῶν ύπολείπεται τῶν ἐκατόν χιλιάδων εὔρω (100.000,00 €),

β'. εἴτε κατόπιν δημοσιεύσεως σχετικῆς Προκηρύξεως, ἀνεξαρτήτως προϋπολογισμοῦ, εἰς τὰς κάτωθι περιπτώσεις:

i) ὅταν κατά τὸν διενέργειαν διαγωνισμοῦ αἱ προσφοραὶ πού ἔχουν ύποβολθεῖ εἶναι ἄκυροι ἡ ἀπαράδεκτοι καί ἡ ἐπανάληψις τοῦ διαγωνισμοῦ κρίνεται ἀπό τὸ ὄργανον πού ἔχει διακηρύξει τὸν διαγωνισμὸν ἀσύμφορος. Εἰς τὸν περίπτωσιν αὐτὴν οἱ ὅροι τῆς διακηρύξεως τοῦ διεξαχθέντος διαγωνισμοῦ ἐπιτρέπεται νά μεταβληθοῦν κατά τὸν ἀπευθείας ἀνάθεσιν, μόνον ὅμως διά τὴν Ἱερά Μητρόπολη Δημητριάδος καί Ἀλμυροῦ ἡ τὸ ύπαγόμενον εἰς αὐτὴν ἐκκλησιαστικόν νομικόν πρόσωπον,

ii) ὅταν, εἰς ἔξαιρετικά περιπτώσεις, πρόκειται δι' ἔργα ἡ μελέτας ἡ παροχήν συναφῶν ύπορεσιῶν, πού ἡ φύσις τῶν ἡ ἀστάθμητοι παράγοντες δέν ἐπιτρέπουν μίαν προκαταρκτικήν συνομιλικήν τιμολόγησιν,

iii) ὅταν ἡ φύσις τῶν ἔργων ἡ μελετῶν ἡ τὸν παροχῆς συναφῶν ύπορεσιῶν δέν παρέχει τὴν δυνατότητα διατυπώσεως αὐτῶν μέ ἀκρίβειαν, οὕτως ὥστε νά συναφθῇ σύμβασις μέ ἐπιθογῆν τῆς καλυτέρας προσφορᾶς,

γ'. εἴτε ὅταν γίνεται διαπραγμάτευσις, χωρὶς προγούμενην δημοσίευσιν προκηρύξεως, ἀνεξαρτήτως προϋπολογισμοῦ, εἰς τὰς κατωτέρω περιπτώσεις:

i) ὅταν οὐδεμία ἔχει ύποβληθεῖ προσφορά ἡ οὐδεμία κατάληπτος προσφορά εἰς διαγωνισμὸν ἀνοικτόν ἡ κλειστόν,

- ii) ὅταν διά πολύους τεχνικούς, καθηλιτεχνικούς ή σχετικούς μέ τήν προστασίαν ἀποκλειστικῶν δικαιωμάτων, ή ἐκτέλεσις τοῦ ἔργου ή τῆς μελέτης ή τῆς παροχῆς συναφῶν ὑπηρεσιῶν δύναται νά ἀνατεθῇ μόνον εἰς συγκεκριμένουν πρόσωπον,
- iii) ὅταν ή σύμβασις ἀποτελῇ συνέχειαν ἐνός διαγωνισμοῦ ἔργου ή μελέτης ή παροχῆς συναφῶν ὑπηρεσιῶν καί συμφώνως μέ τούς ἐφαρμοζόμενους κανόνας πρέπει αὕτη νά ἀνατεθῇ εἰς τὸν νικητήν τοῦ διαγωνισμοῦ ή εἰς ἕνα ἀπό τούς νικητάς,
- iv) ὅταν ἔκτακτος καί φανερά κατεπείγουσα ἀνάγκη, αἰτιολογουμένη ἀπό τό Μητροπολιτικόν Συμβούλιον ή τό κατά περίπτωσιν ὅργανον διοικήσεως τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ νομικοῦ προσώπου, καθιστᾶ ἀδύνατον τὴν τίρησιν τῶν διατάξεων πού ἀφοροῦν εἰς τίνη διενέργειαν διαγωνισμοῦ,
- v) ὅταν ὑφίσταται ἀνάγκη συμπληρωματικῶν συμβάσεων ἔργων ή μελετῶν πού δέν περιῆλθανονται μέν εἰς τίνη ἀρχικήν σύμβασιν, ἀλλ’ εἶναι ἀναγκαῖαι πολύων ἀποβλέπτων περιστάσεων, πού θά προκύψουν κατά τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως καί:
- εἴτε δέν δύνανται νά διαχωρισθοῦν ἀπό τὴν κυρίαν σύμβασιν,
  - εἴτε δύνανται μέν νά διαχωρισθοῦν, εἶναι ὅμως ἀποιλύτως ἀναγκαῖαι διά τὴν τελειοποίησίν της.
- Αἱ συμπληρωματικαὶ αὐταὶ ἔργασίαι ή μελέται δέν δύναται νά ὑπερβαίνουν τό πεντίκοντα ἐπί τοῦ ἑκατόν (50%) τῆς ἀξίας τῆς κυρίας συμβάσεως,
- vi) ὅταν παρίσταται ἀνάγκη ἐκτελέσεως νέων ἔργασιῶν ή μελετῶν πού συνιστοῦν ἐπανάληψιν παρομοίων ἔργασιῶν ή μελετῶν πού εἶχαν ἀνατεθεῖ μέ διαγωνισμόν εἰς τὸν ἀρχικὸν ἀνάδοχον καί ἀποτελοῦν συνέχειαν ή συμπλήρωσιν τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως, ὑπό τὸν ὄρον οὗ δέν ἔχει παρέλθει τριετία ἀπό αὐτὴν καί ἔξασφαλίζονται οἱ ἴδιοι ὄροι καί προϋποθέσεις, πλήν μόνον τῶν οἰκονομικῶν ὄρων, οἱ όποιοι δύνανται νά τύχουν τιμαριθμικῆς ἀναπροσαρμογῆς,
- vii) ὅταν πρόκειται δι’ ὑπόθεσιν πού ἀφορᾶ εἰς ἀπόρροτα της Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημοτριάδος η τοῦ ὑπαγομένου εἰς αὐτὴν ἐκκλησιαστικοῦ νομικοῦ προσώπου, τοῦ χαρακτηρισμοῦ ως ἀπορρήτου διδομένου δι’ ἀποφάσεως τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου η τοῦ συμβουλίου διοίκησης τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ νομικοῦ προσώπου,
- viii) ὅταν προκύψουν εἰδικαί περιπτώσεις, ὅπως θεομπνία, σεισμός, σοβαρός ἐπικείμενος κίνδυνος, μοναδικότης τοῦ κατασκευαστοῦ, συνέχισις ἔργασιῶν κατόπιν ἐκπτώσεως τοῦ ἀναδόχου η διαλύσεως τῆς συμβάσεως, ἔρευνητικά ἔργασίαι η ἔργασίαι
- δοκιμαστικῆς ἐφαρμογῆς νέων τεχνολογιῶν η ἔργα εἰδικῆς φύσεως, ἐφ’ ὅσον χαρακτηρισθοῦν οὕτω μέ ἀπόφασιν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου η τοῦ Συμβουλίου Διοίκησης τοῦ Νομικοῦ Προσώπου ἀναπλόγως τοῦ προϋπολογισμοῦ του, τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐκδιδομένης κατόπιν γνώμης τοῦ οἰκείου Τεχνικοῦ Συμβουλίου,
- ix) ὅταν πρόκειται περί ἔργων καθηλιτεχνικῶν, ὅποτε ἐπιτρέπεται η ἀπ’ εὐθείας καί ἀνευ διαγωνισμοῦ ἀνάθεσις τούτων εἰς εἰδικούς δεδοκιμασμένους καθηλιτέχνας η εἰδικούς τεχνίτας καί εἰδικούς κατασκευαστάς, κατόπιν γνωμοδοτήσεως τῆς Καθηλιτεχνικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημοτριάδος,
- x) ὅταν πρόκειται περί κατασκευῆς μικρῶν ἔργων καί ἔργασιῶν ἐπισκευῆς η συντηρήσεως, τῶν ὥποιων ὁ προϋπολογισμός δέν ὑπερβαίνει τάς ἑκατόν τιμιάδας εύρω (100.000,00 €),
- δ'. εἴτε ὅταν γίνεται διαπραγμάτευσις, χωρίς προηγουμένην δημοσίευσιν Προκηρύξεως, διά τίνη ἀνάθεσιν συμβάσεως προμελέτης η ἐτέρας συμβάσεως μελέτης, η συμβατική ἀμοιβή της ὥποιας θά εἶναι ἔως πεντακοσίας τιμιάδας εύρω (500.000,00 €) ἀνευ Φ.Π.Α. (η τυχόν ἐτέρου προβλεφθησμένου φόρου), μέ σκοπόν τίνη ἄμεσον ἐπισκευήν η ἐπέκτασιν ἐκκλησιαστικοῦ κτηρίου, προκειμένου νά συναφθῇ ἐπ’ ἀνταπλάγματι σύμβασις μισθώσεως η ὅπλης παραχωρήσεως τῆς χρήσεώς του η ἐτέρου ἐμπραγμάτου δικαιώματος ἐπ’ αὐτοῦ εἰς τό Έλληνικόν Δημόσιον, Ν.Π.Δ.Δ. η Ο.Τ.Α. καί ἐν γένει νομικά πρόσωπα τοῦ δημοσίου τομέως. Εἰς τίνη περίπτωσιν αὐτήν η Ἱερά Μητρόπολις η τό ὑπαγόμενο εἰς αὐτὴν ἐκκλησιαστικοῦ νομικοῦ προσώπου θά προεκτιμήσῃ τό κόστος τῆς προμελέτης η τῆς ἐτέρας μελέτης, τοῦτο δέ θά εἶναι τό ἀνώτατον ὄριον τῆς συμβατικῆς ἀμοιβῆς τοῦ ἀναδόχου.

„Αρθρον 10 Συμφωνίαι πλαισία

1. Εἰς τάς περιπτώσεις κατά τάς ὥποιας πρέπει νά ἐκτελεσθοῦν ὁμοειδῆ ἔργα η μελέται, διά τά ὥποια δέν δύνανται νά προσδιορισθῇ ἐκ τῶν προτέρων ὁ ἀκριβής ἀριθμός των καί ὁ χρόνος παραγγελίας καί παραδόσεως των, εἶναι δυνατή η σύναψις συμφωνίας - πλαισίου.

Μέ τίνη συμφωνίαν - πλαισίον καθορίζεται ὁ συνοπλικός προϋπολογισμός τῶν ἐπί μέρους συμβάσεων, αἱ όποιαι δύνανται νά ἀνατεθοῦν εἰς τόν ἀνάδοχον, η χρονική των διάρκεια, η διαδικασία ἀναθέσεως τῶν ἐπιμέρους συμβάσεων, οἱ γενικοί ὄροι ἐκτελέσεως τούτων, αἱ τιμαί μονάδος ἐν συναρτήσει μέ κλιμακα ποσοτήτων καί ὁ χρόνος ἀνταποκρίσεως τοῦ ἀναδόχου εἰς κάθε πρό-

σκλησιν δι' ἀνάπτηψιν ἐκτελέσεως συγκεκριμένων προβλεπομένων ἀπό τίν συμφωνίαν - πλαισίου ἐργασιών.

2. Διά τίν ἐπιθογήν τῆς διαδικασίας συνάψεως συμφωνίας - πλαισίου λαμβάνεται ὑπ' ὅψιν ὁ συνοδικός προϋπολογισμός αὐτῆς. Ἡ διάρκεια ἐκάστης συμφωνίας - πλαισίου δέν δύναται νά υπερβαίνῃ χρονικῶς τά τρία (3) ἔτη.

3. Ἡ συμφωνία - πλαισίου ἐπιτρέπεται νά συναφθῇ μένα ἔως τρεῖς ἀναδόχους, ἀναλόγως τῆς πολυπλοκότητος τοῦ ἀντικειμένου, τοῦ μεγέθους τοῦ προϋπολογισμοῦ καί τῆς ἀνάγκης ἔξασφαλίσεως μεγαλιτέρου ἀνταγωνισμοῦ κατά τίν διάρκειαν τῆς συμφωνίας, διά τῆς ὑποβολῆς προσφορῶν ἀπό περισσοτέρους ἀναδόχους τῆς συμφωνίας - πλαισίου.

4. Κατά τίν διάρκειαν τῆς συμφωνίας - πλαισίου ὁ ἀνάδοχος, ἀναλόγως τῶν ἀπαιτήσεων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος καί Ἀλμυροῦ ἡ τοῦ ὑπαγομένου εἰς αὐτή ἐκκλησιαστικοῦ νομικοῦ προσώπου, θά καλῆται νά ὑποβάλῃ οἰκονομικήν προσφοράν διά τίν ὑποποίίσιν συγκεκριμένων ἐργων, ἐντασσομένων εἰς τίν συμφωνίαν - πλαισίον. Ἐάν ὑπάρχουν περισσότεροι ἀνάδοχοι, θά καλοῦνται νά ὑποβάλουν ἀνταγωνιστικήν προσφοράν διά τίν ἐπιθογήν τῆς συμφερωτέρας. Οι εἰδικότεροι ὄροι τῆς ἐκπονήσεως τοῦ ἐργοῦ ἡ τῆς μελέτης θά προβλέπωνται εἰς τίν συμφωνίαν πλαισίον. Τό εἰδικόν ἀντικείμενον τοῦ ἐργοῦ ἡ τῆς μελέτης, ἡ ἀμοιβή καί ὁ χρόνος ὑποποίήσεως θά προβλέπωνται εἰς τίν ἐπί μέρους σύμβασιν.

5. Εἰς περιπτώσεις ὅπου τό ἀντικείμενον τῆς συμβάσεως ἐργοῦ ἡ μελέτης εἶναι ἐπαναλαμβανόμενον ἡ ἐπαρκῶς προσδιωρισμένον ἐκ τῶν προτέρων, εἶναι δυνατόν νά προβλεφθῇ εἰς τίν συμφωνίαν - πλαισίον ὅτι θά ἐκδίδεται καθ' ἐκάστην φοράν μονομερῶς ἀπό τίν Ἀναθέτουσαν Ἀρχήν ἐπί μέρους ἀνάθεσις μέ προσδιωρισμένον οἰκονομικόν ἀντικείμενον, χωρίς νά ἀπαιτεῖται ὑποβολὴ προσφορᾶς ἀπό τόν ἀνάδοχον καί ἐνδεχομένως χωρίς νά ἀπαιτεῖται ὑπογραφή εἰδικωτέρας συμβάσεως, ὑπό τίν προϋπόθεσιν ὅτι οἱ ὄροι ἐκτελέσεως, καί ἡ ἀμοιβή, θά εἶναι ἐπαρκῶς προσδιωρισμένοι εἰς τίν συμφωνίαν - πλαισίον.

6. Ἡ Προκήρυξις διά τίν σύναψιν συμφωνίας - πλαισίου θά περιλαμβάνῃ ἐπιπλέον καί τά ἔξης:

- συνοδικόν προϋπολογισμόν τῆς συμφωνίας - πλαισίου,
- περιγραφήν τοῦ συνοδικοῦ ἀντικειμένου τῶν ἐργων καί, ἐφ' ὅσον εἶναι δυνατόν, τό ἀντικείμενον τῶν ἐπί μέρους ἐργασιῶν,
- συνοδικήν χρονικήν διάρκειαν τῆς συμφωνίας - πλαισίου,
- διαδικασίαν ἀναθέσεως τῶν ἐπιμέρους ἐργασιῶν,
- μέγιστον ἀριθμὸν ἀναδόχων, οἱ ὄποιοι θά ἐπιλεγοῦν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ

”Αρθρον 11

Συστήματα ὑποβολῆς προσφορῶν διά τίν ἐκτελέσιν ἐργων

1. Τά συστήματα ὑποβολῆς προσφορῶν διά τίν ἐκτέλεσιν ἐργων εἶναι τά κατωτέρω:
  - α'. Προσφορά ἐνιαίου ποσοστοῦ ἐκπτώσεως ἐπί συμπεπληρωμένου Τιμολογίου,
  - β'. Προσφορά ἐπιμέρους ποσοστῶν ἐκπτώσεως καθ ὅμαδας τιμῶν ἐπί συμπεπληρωμένου Τιμολογίου ὡμαδοποιημένων τιμῶν. Εἰς τίν περίπτωσιν αὐτήν θά γίνεται ἔλεγχος τῆς ὁμαδότητος τῶν ἐπιμέρους ποσοστῶν ἐκπτώσεως.
  - γ'. Συμπλήρωσις ἀνοικτοῦ Τιμολογίου κατ' ἔλευθέραν ἐκτίμησιν τοῦ ἐνδιαφερομένου. Εἰς τίν περίπτωσιν αὐτήν τό Τιμολόγιον εἶναι δυνατόν νά περιλαμβάνῃ ἀναλυτικάς ἡ περιθωπτικά τιμάς ἡ κατ' ἀποκοπήν τιμήν.
  - δ'. Προσφορά διά μελέτην καί κατασκευήν μέ κατ' ἀποκοπήν ἐργολαβικόν ἀντάλλαγμα εἴτε δι' ὀλόκληρον τό ἐργον εἴτε διά τιμήματα αὐτοῦ. Εἰς τό σύστημα αὐτό ἀξιολογεῖται κατ' ἀρχήν ἡ ποιότης τῆς τεχνικῆς προσφορᾶς (μελέτη) καί ἐν συνεχείᾳ ἔξετάζεται ἡ οἰκονομική προσφορά.
  - ε'. Μειοδοσία μόνον ἐπί ποσοστοῦ ὀφέλους διά τίν ἐκτέλεσιν ἀπολογιστικῶν ἐργασιῶν.
  - σ'. Προσφορά διά τίν ἀξιοποίησιν ἀκινήτων μέ τό σύστημα τῆς ἀντιπαροχῆς ποσοστῶν ἐξ ἀδιαιρέτου καί ἀντιστοίχων διηρημένων ιδιοκτησιῶν.
  - ζ'. Προσφορά πού περιλαμβάνει μερικήν ἡ ὀλικήν αὐτοχρηματοδότησιν ἐργοῦ μέ ἀντάλλαγμα τίν λειτουργίαν ἡ ἐκμετάλλευσιν αὐτοῦ ἡ ἄλλη τυχόν ἀνταλλάγματα ἔναντι τῆς κατασκευῆς τούτου.
- Τά συστήματα αὐτά δύνανται νά ἐφαρμοσθοῦν καί συνδυαστικῶς μεταξύ των.
2. Τό Μητροπολιτικόν Συμβούλιον ἡ τό κατά περίπτωσιν ὅργανον διοίκησης τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ νομικοῦ προσώπου -ἀναλόγως τοῦ προϋπολογισμοῦ διαπάντος τοῦ ἐργοῦ ἡ τῆς μελέτης ἡ τῆς παροχῆς συναφῶν ὑπορεσιῶν - καθορίζει μέ ἀπόφασίν του, κατά τίν διακριτικήν του εύχερειαν, τά συστήματα ὑποβολῆς προσφορῶν.
- Τό σύστημα προσφορᾶς πού περιλαμβάνει μελέτην - κατασκευήν δύνανται νά ἐφαρμόζεται διά πᾶν ἐκκλησιαστικόν ἐργον πού ἀφορᾶ εἴτε εἰς ἀνέγερσιν κτιρίων, εἴτε εἰς ἐπισκευήν ἡ συντήρησιν ἡ ἀνακαίνισιν ἡ ἀναβάθμισιν τούτων, εἴτε εἰς καλλιτεχνικόν ἐργον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'
ΔΙΑΤΥΠΩΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΟΣ

„Αρθρον 12
Διατυπώσεις δημοσιότητος

1. Διά τάς συμβάσεις ἔργων ἢ μελετῶν (περιπλαμβανομένων καί τῶν προμελετῶν) ἢ παροχῆς συναφῶν ύπορεσιῶν, αἱ ὁποῖαι ἀνατίθενται κατά τὴν ἀνοικτήν ἢ τὴν κλειστήν διαδικασίαν ἢ τὴν διαδικασίαν μέ διαπραγμάτευσιν κατόπιν δημοσιεύσεως Προκηρύξεως, θά δημοσιεύεται ύποχρεωτικῶς περίηπψις τῆς Προκηρύξεως ἢ τῆς προσκήνησεως ἐνδιαφέροντος εἰς μίαν τουλάχιστον ἡμεροσίαν πολιτικήν ἐφημερίδα τοῦ Βόλου, ἢ ὁποία θά πληροὶ τάς νομίμους προϋποθέσεις καὶ εἰς μίαν ἡμεροσίαν οἰκονομικήν ἐφημερίδα τῶν Ἀθηνῶν, ἢ ὁποία θά πληροὶ τάς προϋποθέσεις τῆς παρ. 2 τοῦ ἄρθρου 26 τοῦ Ν. 2190/1920, ὡς ίσχυε. Ἡ Προκήρυξης θά δημοσιεύεται ἐπιπροσθέτως ύποχρεωτικῶς εἰς τὴν ιστοσελίδα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος εἰς τὸ διαδίκτυον.

2. Μέ ἀπόφασιν τῆς Ἀναθετούστος Ἀρχῆς, δημοσιευομένην διά τοῦ αὐτοῦ τρόπου, εἶναι δυνατόν νά ὅριζεται διαφορετική ἡμέρα ύποβολῆς τῶν προσφορῶν.

„Αρθρον 13
Προθεσμία ύποβολῆς προσφορῶν

1. Εἰς περίπτωσιν διεξαγωγῆς ἀνοικτοῦ ἢ κλειστοῦ διαγωνισμοῦ ἢ διαδικασίας ἀνταγωνιστικοῦ διαιλόγου ἢ προθεσμία ύποβολῆς τῶν προσφορῶν δέν ἐπιτρέπεται νά εἴναι μικροτέρα τῶν εἰκοσιν (20) ἡμερῶν ἀπό τῆς Προκηρύξεως δημοσιεύσεως τῆς Προκηρύξεως.

2. Εἰς περίπτωσιν διεξαγωγῆς προχείρου διαγωνισμοῦ, μέ δημοσιευσιν προσκήνησεως ἐνδιαφέροντος, ἢ προθεσμία ύποβολῆς τῶν προσφορῶν δέν ἐπιτρέπεται νά εἴναι μικροτέρα τῶν πέντε (5) ἡμερῶν ἀπό τῆς Προκηρύξεως δημοσιεύσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'
ΕΠΙΤΡΟΠΑΙ

„Αρθρον 14
Ἐπιτροπή διαγωνισμοῦ διαπραγματεύσεως

1. Διά τὴν ἀνάθεσιν ἔργων ἢ μελετῶν ἢ παροχῆς συναφῶν ύπορεσιῶν συνοιλικοῦ προϋπολογισμοῦ μέχρι καὶ πεντακοσίων χιλιάδων εύρω (500.000,00 €) συγκροτεῖται Ἐπιτροπή Διαγωνισμοῦ ἢ Διαπραγματεύσεως, πού ἀποτελεῖται ἀπό τρία ύπορεσιακά στελέχη τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ ἢ τοῦ ύπαγομένου εἰς αὐτήν ἐκκλησιαστικοῦ νομικοῦ προσώπου (μονίμους ύπαλληλους ἢ στελέχη συνδεόμενα μέ σύμβασιν ἔργασίας, ἔργου ἢ ἐντολῆς), πού ἔχουν τὴν ἀπαιτούμενην τεχνικήν εἰδικότητα. Ἐάν τὸ ἔργον ἢ ἡ μελέτη ἢ ἡ παροχή συναφῶν ύπορεσιῶν προκειται νά χρησιμοποιηθῇ ἀπό φορέα ἄλλον ἀπό τὸν φορέα κατασκευῆς, τό ἔνα ἀπό αὐτά τὰ μέλη θά προέρχεται ἀπό τὸν φορέα πού θά χρησιμοποιήσῃ τὸ ἔργον.

μέ σύμβασιν ἔργασίας, ἔργου ἢ ἐντολῆς), τά ὁποῖα ὥριζονται ἀπό τό Μητροπολιτικόν Συμβούλιον ἢ τό ὅργανον διοίκησης τοῦ ύπαγομένου εἰς αὐτήν ἐκκλησιαστικοῦ νομικοῦ προσώπου.

“Ἐνα ἀπό τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς ὥριζεται ως πρόεδρος. Διά τὴν Ἐπιτροπήν ὥριζονται καὶ ἀντίστοιχα ἀναπληρωματικά μέλη, πού ἀναπληρώνουν κατά τὴν σειράν πού διορίζονται οἰαδόποτε ἀπό τὰ τακτικά μέλη πού τυχόν πείπουν, ἀπουσιάζουν ἢ κωλύονται. Τά μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι δυνατόν νά ὥριζωνται διά τὴν διενέργειαν περισσοτέρων διαδικασιῶν ἀναθέσεως τῶν ἀνωτέρων.

2. Διά τὴν ἀνάθεσιν ἔργων ἢ μελετῶν ἢ παροχήν συναφῶν ύπορεσιῶν προϋπολογισμοῦ ἀνωτέρου τῶν πεντακοσίων χιλιάδων εύρω (500.000,00 €) συγκροτεῖται Ἐπιτροπή Διαγωνισμοῦ ἢ Διαπραγματεύσεως, πού ὥριζεται ὑπό τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος. Αὕτη ἀποτελεῖται ἀπό πέντε (5) τεχνικούς - ύπορεσιακά στελέχη τῆς ιδίας ἢ ἑτέρων ἐκκλησιαστικῶν νομικῶν προσώπων (μονίμους ύπαλληλούς ἢ στελέχη συνδεόμενα μέ σύμβασιν ἔργασίας, ἔργου ἢ ἐντολῆς), πού ἔχουν τὴν ἀπαιτούμενην τεχνικήν εἰδικότητα. Ἐάν τὸ ἔργον ἢ ἡ μελέτη ἢ ἡ παροχή συναφῶν ύπορεσιῶν προκειται νά χρησιμοποιηθῇ ἀπό φορέα ἄλλον ἀπό τὸν φορέα κατασκευῆς, τό ἔνα ἀπό αὐτά τὰ μέλη θά προέρχεται ἀπό τὸν φορέα πού θά χρησιμοποιήσῃ τὸ ἔργον.

3. Η Ἱερά Μητρόπολη Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ δύναται νά συγκροτῇ ἐπί ἑτοίσας βάσεως Ἐπιτροπᾶς Διαγωνισμοῦ ἢ Διαπραγματεύσεως διά τὴν ἀνάθεσιν τοῦ συνόλου τῶν ἔργων ἢ μελετῶν ἢ παροχῶν συναφῶν ύπορεσιῶν ἢ κατά κατηγορίας. Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτήν αἱ διαδικασίαι δημοπρασίων ἢ διαπραγματεύσεων, πού ἔρχισαν ἐντός τοῦ ἔτους, συνεχίζονται καὶ ὄλοκληρώνονται ἀπό τὴν ιδίαν Ἐπιτροπήν καὶ μετά τὴν λῆξιν τοῦ ἔτους. Η υπαρξίς Ἐπιτροπῶν ἐπί ἑτοίσας βάσεως δέν ἀποκλείει τὴν συγκρότησιν εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς Διαγωνισμοῦ ἢ Διαπραγματεύσεως διά συγκεκριμένον ἔργον ἢ ἔργα, μελέτην ἢ μελέτας καὶ παροχήν συναφῶν ύπορεσιῶν. Αἱ ἀποφάσεις συγκρότησεως ὄλων τῶν Ἐπιτροπῶν διαγωνισμοῦ κοινοποιοῦνται εἰς τὰ διοριζόμενα μέλη καὶ ἀνακοινώνται διά τοιχοκοιλήσεως εἰς τὸν Πίνακα Ἀνακοινώσεων τῶν γραφείων τῆς Μητροπόλεως, χωρίς νά ἀπαιτεῖται ἄλλος τύπος δημοσιότητος.

4. Διά τὴν συγκρότησιν καὶ λειτουργίαν τῶν ἀνωτέρων Ἐπιτροπῶν Διαγωνισμοῦ/Διαπραγματεύσεων ἐφαρμόζονται συμπληρωματικά αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 13 ἔως 15 τοῦ ν. 2690/1999.

5. Η Ἀναθέτουσα Ἀρχή δύναται δι’ ἀποφάσεώς της νά ἀναθέτῃ καθήκοντα Τεχνικοῦ Συμβούλου κατ’ ἀνάλογον ἐφαρμογήν τῆς παρ. 3 τοῦ ἄρθρου ἐβδόμου του ν. 1955/1991.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'
ΚΑΝΟΝΕΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ**

"Αρθρον 15

"Εμεγχος καταληπιθότητος ύποψηφίων

1. Οι ένδιαιφερόμενοι ύποψηφίοι άνάδοχοι δύνανται νά ύποχρεωθοῦν νά πληροῦν καί νά άποδείξουν ώρισμένας προϋποθέσεις έπαγγελματικῆς έπαρκείας, άξιοπιστίας, τεχνικῆς καί χρηματοοικονομικῆς ίκανότητος, συμφώνως πρός τά ειδικότερον όριζόμενα εἰς τάς ισχυούσας Κοινοτικάς Όδηγιας, τό Έθνικόν Δίκαιον προσαρμογῆς, τήν Προκήρυξιν καί τά ποιπά τεῦχη Δημοπρατήσεως τοῦ συγκεκριμένου διαγωνισμοῦ.

2. Εις πᾶσαν περίπτωσιν δημοπρατήσεως συμβάσεως ἔργων ή μελέτης ή παροχῆς συναφῶν ύπορεσιῶν γίνεται δεκτή χωρίς διακρίσεις καί μέ τούς ιδίους ὥρους πού έφαρμόζονται διά τούς έπιληπτας ύποψηφίους ή συμμετοχήν ὅλων τῶν ένδιαιφερομένων οίκονομικῶν φορέων τῶν κρατῶν μετῶν τῆς Εύρωπαϊκῆς Ένώσεως, τοῦ Ένιαίου Εύρωπαϊκοῦ Οικονομικοῦ Χώρου, ώς καί Χωρῶν πού έχουν ύπογράψει συμφωνίας συνδέσεως ή ἄλλας διμερεῖς ή πολυμερεῖς συμφωνίας μέ τήν Ε.Ε., ύπο τήν προϋπόθεσιν ἀφ' ἐνός μέν οτί ή δημοπρατουμένη σύμβασις ἐμπίπτει εἰς τό πεδίον έφαρμογῆς άναπλόγων συμφωνιῶν καί ἀφ' ἔτερου οτί οἱ ύποψηφίοι πληροῦν τά κριτήρια ποιοτικῆς ἐπιλογῆς πού τίθενται κατά περίπτωσιν ἀπό τήν Αναθέτουσαν Αρχήν.

3. Αἱ συμβάσεις άνατιθενται βάσει τῶν κριτηρίων τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ καί ἀφοῦ προγουμένως ἔλεγχθῇ οτί πληροῦνται τά κριτήρια ποιοτικῆς ἐπιλογῆς (προσωπική κατάστασις, χρηματοοικονομική έπάρκεια, τεχνική ίκανότης κ.ἄ.), τά όποια θά τεθοῦν εἰς τήν Προκήρυξιν ἢ τήν Πρόσκλησιν ύποβολῆς προσφορᾶς.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'
ΕΠΙΛΟΓΗ ΑΝΑΔΟΧΟΥ**

"Αρθρον 16

Κριτήρια ἐπιλογῆς άναδόχου

1. 'Ο άναδοχος δι' ἐκτέλεσιν ἔργου ἐπιλέγεται κατά περίπτωσιν:

α' εἴτε βάσει τῆς πλέον συμφερούσσης ἀπό τεχνο-οίκονομικῆς ἀπόψεως προσφορᾶς

β' εἴτε ἀποκλειστικῶς βάσει τῆς χαμηλοτέρας τιμῆς.

2. 'Ο άναδοχος δι' ἐκπόνησιν μελέτης ή παροχήν ύπορεσιῶν ἐπιλέγεται βάσει τῆς πλέον συμφερούσσης ἀπό τεχνο-οίκονομικῆς ἀπόψεως προσφορᾶς.

3. 'Ο τρόπος ἐπιλογῆς θά άναφέρεται εἰς τήν Προκήρυξιν.

4. Διά τήν ἐπιλογήν τῆς πλέον συμφερούσσης κατά τήν ώς ἄνω παράγραφον 1α'- προσφορᾶς θά σταθμίζω-

νται κριτήρια πού συνδέονται μέ τό ἀντικείμενον τῆς συγκεκριμένης συμβάσεως (κριτήρια ἀξιολογήσεως) καί ἀφοροῦν εἰς τήν τεχνικήν προσφοράν τῶν διαγωνιζομένων. Τά κριτήρια ἀξιολογήσεως τῶν προσφορῶν θά άναφέρωνται εἰς τήν Προκήρυξιν όμοι μετά τῆς βαρύτητος, τήν όποιαν θά έχουν κατά τήν ἀξιολόγησήν των. Ταῦτα δύνανται νά είναι ιδίως ή τιμή, ή προθεσμία ἐκτελέσεως, ή ποιότης, ή ἀποδοτικότης, τά τεχνικά πλεονεκτήματα, τά αισθητικά καί πειραγματικά χαρακτηριστικά, ή τεχνική ὁδία, ή ἐμπειρία εἰς ἐκκλησιαστικά ἔργα κ.λπ.

5. Εις περίπτωσιν, καθ' ἥν ή Ιερά Μητρόπολη Δημητριάδος καί Άλμυροῦ ή ύπαγομενον εἰς αὐτήν ἐκκλησιαστικόν νομικόν πρόσωπον διά τῶν ἀρμοδίων ὄργάνων της θεωρήσῃ οτί ή προσφορά ἐνός διαγωνιζομένου είναι ύπερβολικά χαμηλή ἐν σχέσει μέ τό ἀντικείμενον τῆς δημοπρατουμένης συμβάσεως, δύναται νά καλέσῃ, πρίν νά ἀπορρίψῃ τήν προσφοράν, τόν διαγωνιζόμενον, προκειμένου ούτος νά αιτιολογήσῃ ἐγγράφως τά ἐπιμέρους στοιχεία τῆς προσφορᾶς του.

"Αρθρον 17
Ἐνστάσεις κατά τῆς διαδικασίας
διενεργουμένων διαγωνισμῶν

1. Δι' ἐκάστην πρᾶξιν ή παράπειψιν ὄργάνου τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος καί Άλμυροῦ ή ύπαγομενον εἰς αὐτήν ἐκκλησιαστικού νομικού πρόσωπου ἐν σχέσει πρός διενεργούμενον διαγωνισμόν, είναι δυνατόν νά ἀσκηθῇ ἐνστασίς μόνον ἀπό τά φυσικά ή νομικά πρόσωπα τοῦ ἄρθρ. 5 τοῦ παρόντος πού συμμετέχουν εἰς τόν διαγωνισμόν ή ἀπεκλείσθησαν ἀπό αὐτόν εἰς οιοδήποτε στάδιον τῆς διαδικασίας του.

Ἐνστάσεις δύνανται νά ύποβληθοῦν μόνον διά τά στάδια προεπιλογῆς, καταθέσεως προσφορῶν καί ἀξιολογήσεως καί διά λόγους πού ἀνακύπτουν κατά τό ἀντίστοιχον στάδιον.

Αἱ ἐνστάσεις ἀπευθύνονται πρός τήν Προϊσταμένην Αρχήν, ύποβάλλονται εἰς τήν ἔδραν της καί παραλαμβάνονται ἀπό ἀρμοδίαν ἐπιτροπήν. Ἐπ' αὐτῶν ἀποφαίνεται ή Προϊσταμένη Αρχή μετά ἀπό εισήγησην τῆς ἀρμοδίας ἐπιτροπῆς, τήν όποιαν συγκροτεῖ πρός τοῦτο.

2. "Ἐνστασίς κατά τῆς Προκηρύξεως ἀσκεῖται ἐντός ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας πέντε (5) ἡμερῶν ἀπό τήν τελευταίας δημοσιεύσεώς της. "Ἐνστασίς κατά τῆς ἀναθυτικῆς Προκηρύξεως καί τῶν Τευχῶν δημοπρατήσεως ἐν γένει ἀσκεῖται ἐντός ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας πέντε (5) ἡμερῶν ἀπό τής ήτης της προθεσμίας παραλαβῆς των. "Ἐνστασίς κατά τῆς διαδικασίας καί τῶν πράξεων διενεργείας τοῦ διαγωνισμοῦ ἀσκεῖται ἐντός ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας τριών (3) ἡμερῶν ἀπό τής δημοσιεύσεως ή κοινοποίησεως τῆς προσβαλλομένης πράξεως ή τῆς τελέσεως διαδικαστικῆς ἐνεργείας. "Ἐνστασίς κατά

της άποφάσεως κατακυρώσεως ή της άναθέσεως της δημοπρατουμένης συμβάσεως άσκεται έντός άνατρεπτικής προθεσμίας τριών (3) ήμερών άπο της δημοσιεύσεως τοῦ άποτελέσματος τοῦ διαγωνισμοῦ.

3. Ειδικῶς διά τούς ἐν ἄρθρ. 6 παρ. 3 διαγωνισμούς (πρόχειρον ἡ διαπραγματεύσεων), τό σύνολον τῶν ἀνωτέρω προθεσμιῶν διά τίνι ἄσκησιν ἐνστάσεως ὥριζεται εἰς δύο (2) ἔργασίμους ἡμέρας.

4. Ἐνστάσεις στρεφόμεναι κατά της συμμετοχῆς, της ἀξιολογήσεως προσφορᾶς ὑποψηφίου ἡ της κατακυρώσεως τοῦ ἔργου εἰς αὐτόν, κοινοποιοῦνται μέδικαστικόν Ἐπιμελητήν, ἐπί ποινῇ ἀπαραδέκτου, έντός δύο (2) ἔργασίμων ἡμερῶν ἀπό της ἀσκήσεως των ἀπό τόν ἐνιστάμενον καὶ πρός αὐτόν κατά τοῦ ὁποίου στρέφονται. Ἀποδεικτικόν της ἐπιδόσεως της ἐνστάσεως κοινοποιεῖται, ἐπί ποινῇ ἀπαραδέκτου ταύτης, ἀπό τόν ἐνιστάμενον πρός τήν Ἱερά Μητρόπολη Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ ἡ τό υπαγόμενον εἰς αὐτήν ἐκκλησιαστικόν νομικόν πρόσωπον ἀναφορικῶς μέδιεργούμενον διαγωνισμόν προϋπολογισμοῦ ἀνω τῶν πενήντα κιλιάδων εύρω (50.000,00 €), δημοσιεύονται δι' ἀναρτήσεως των εἰς τήν ἔδραν της καὶ κοινοποιοῦνται εἰς τούς συμμετέχοντας καὶ εἰς τόν ἀνάδοχον μέδιεποτήν, τηλεομοιοτυπίαν ἡ ἄλλο πρόσφορον μέσον.

5. Διά τίνι ἄσκησιν πάσσος ἐνστάσεως καταβάλλεται τέλος ὑπέρ της Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ ἡ τοῦ υπαγομένου εἰς αὐτήν ἐκκλησιαστικόν νομικοῦ πρόσωπου, ἀνερχόμενον εἰς πεντακόσια εύρω (500,00 €). Ἀνευ της καταβολῆς τούτου ἡ ἐνστάσις ἀπορρίπτεται ἀνευ ἑτέρου, ὡς ἀπαραδέκτως ὑποβιτησίσσα.

6. Ἡ ἀπόφασις της Προϊσταμένης Ἀρχῆς ἐπί της ἐνστάσεως λαμβάνεται έντός τριάκοντα (30) ήμερῶν ἀπό της καταθέσεως της ἡ ἀπό της κοινοποιήσεως της εἰς τόν καθ' οὐ αὐτη τρίτον.

”Αρθρον 18 Κατακύρωσις - Σύναψις συμβάσεως

1. Κάθε διαδικασία ἀναθέσεως συμβάσεως ἔργου ἡ μεᾶτης ἡ παροχῆς συναφῶν ὑπηρεσιῶν της Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ ἡ υπαγομένου εἰς αὐτήν ἐκκλησιαστικόν νομικοῦ πρόσωπου κατακυροῦται μέδιεποτην τοῦ ἀρμοδίου ὄργανου διοικήσεως της μετά τήν ἔξετασιν τυχόν ἐνστάσεων.

2. Ἡ Ἱερά Μητρόπολη Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ ἡ τό υπαγόμενον εἰς αὐτήν ἐκκλησιαστικόν νομικόν πρόσωπον δύναται, κατά τήν ἔκτεινθέραν κρίσιν της καὶ ἀζημίως δι' αὐτήν, νά ματαιώσῃ οιονδήποτε διαγωνισμόν εἰς κάθε στάδιον της διαδικασίας, διά τούς ἀκολούθους ἐνδεικτικῶς πλόγους:

α'. διά παράτυπον διεξαγωγήν, ἐφ' ὅσον ἀπό τήν παρατυπίαν ἐπηρεάζεται τό ἀποτέλεσμα της διαδικασίας,
β'. ἔάν τό ἀποτέλεσμα της διαδικασίας κρίνεται κατ' ἐλλευθέραν κρίσιν μή ἱκανοποιητικόν,

γ'. ἔάν ὁ ἀνταγωνισμός ὑπῆρξεν ἀνεπαρκής ἡ ἔάν υπάρχουν σοβαρά ἐνδείξεις ὅτι ἐγένετο συνεννόησις τῶν

διαγωνιζομένων πρός ἀποφυγήν πραγματικοῦ ἀνταγωνισμοῦ,

δ'. ἔάν ὑπῆρξε μεταβολή τῶν ἀναγκῶν της Ἀναθετούσης Ἀρχῆς ἐν σχέσει μέ τήν υπό ἀνάθεσιν σύμβασιν.

Eis τάς περιπτώσεις αύτάς ἡ Ἱερά Μητρόπολη Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ ἡ τό υπαγόμενον εἰς αύτήν ἐκκλησιαστικόν νομικόν πρόσωπον δύναται νά χωρήσῃ εἰς νέαν διαδικασίαν ἀναθέσεως μέ τούς ίδίους ἡ τροποποιημένους ὄρους ἡ εἰς ἀνάθεσιν καθ' οιονδήποτε ἄλλον προβλεπόμενον διά τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ τρόπον.

3. Αἱ ἀποφάσεις τῶν ἀρμοδίων ὄργανων διοικήσεως της Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ ἡ υπαγομένου εἰς αύτήν ἐκκλησιαστικοῦ νομίμου προϋπολογισμοῦ ἀναφορικῶς μέ διενεργούμενον διαγωνισμόν προϋπολογισμοῦ ἀνω τῶν πενήντα κιλιάδων εύρω (50.000,00 €), δημοσιεύονται δι' ἀναρτήσεως των εἰς τήν ἔδραν της καὶ κοινοποιοῦνται εἰς τούς συμμετέχοντας καὶ εἰς τόν ἀνάδοχον μέδιεποτήν, τηλεομοιοτυπίαν ἡ ἄλλο πρόσφορον μέσον.

4. Η Ἱερά Μητρόπολη Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ ἡ τό υπαγόμενον εἰς αύτήν ἐκκλησιαστικόν νομικόν πρόσωπον καταρτίζει ἔγγραφον σύμβασιν μέ τόν ἀνάδοχον, συμφώνως μέ τούς ὄρους της Προκηρύξεως καὶ τήν προσφοράν τούτου. Τά Τεύχη Δημοπρατήσεως καὶ ἀπαντά τά τυχόν συνοδευτικά ἔγγραφα, τά ὅποια περιγράφονται εἰς τήν Προκήρυξιν, ἀποτελοῦν ἀναπόσπαστον μέρος της συμβάσεως. Η σύμβασις δέν εἶναι δυνατόν νά περιλαμβάνῃ ὄρους ἀντιθέτους ἀπό τό περιεχόμενον τῶν Τευχῶν Δημοπρατήσεως τοῦ διαγωνισμοῦ.

5. Eis τήν σύμβασιν περιλαμβάνονται τουλάχιστον τά ἀκόλουθα στοιχεῖα: τά πρόσωπα τῶν συμβαλλομένων καὶ οἱ ἐκπρόσωποι των, τό ἀντικείμενον καὶ τά τεχνικά χαρακτηριστικά τοῦ ἔργου ἡ της μεῖτης (περιγραφή τοῦ συμβατικοῦ ἀντικείμενου) ἡ της παροχῆς συναφῶν ύπηρεσιῶν, τό χρονοδιάγραμμα ἐκτελέσεως, αἱ τυχόν ἐπιμέρους φάσεις ἡ τά τμήματα τοῦ ἔργου ἡ της μεῖτης ἡ της παροχῆς συναφῶν ύπηρεσιῶν, ἡ ἀμοιβή καὶ ὁ τρόπος καταβολῆς της, ὁ τόπος καὶ αἱ διαδικασίαι παραδόσεως καὶ παραλαβῆς, ἡ προθεσμία ἡ διάρκεια ύληποιήσεως τοῦ συνόλου τοῦ ἔργου ἡ της μεῖτης ἡ της παροχῆς συναφῶν ύπηρεσιῶν ως καὶ τῶν ἐπιμέρους φάσεών των, αἱ ἔγγυήσεις διά τήν καθήν ἐκτελέσειν της συμβάσεως καὶ αἱ ποινικά ρήτραι διά τήν τυχόν ύπαιτίαν ύπερβασιν τῶν προθεσμιῶν ἐκτελέσεως, αἱ ποιαί ύποχρεώσεις τῶν συμβαλλομένων, ὁ τρόπος παρακολουθήσεως της ἐκτελέσεως, τό ἐφαρμοστέον δίκαιον, ἡ μεθοδολογία τυχόν τροποποιήσεως ἡ πλύσεως της συμβάσεως καὶ ἐπιπλέσεως τυχόν διαφορῶν.

6. Η ἀπόφασις τῶν ἀρμοδίων ὄργανων διοικήσεως της Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ ἡ

ύπαγομένου εις αὐτήν ἐκκλησιαστικοῦ νομικοῦ προσώπου διά τήν ἀνάθεσιν ἔργου ἢ μελέτης ἢ συναφῶν ὑπορεσιῶν ἅνω τῶν πενήντα κιλιάδων εὐρώ (50.000,00 €) κοινοποιεῖται ἐγγράφως εἰς τὸν ἀνάδοχον. Μέ τὴν κοινοποίησιν ὁ ἀνάδοχος καθείται νά προσέλθῃ διά τὴν ὑπογραφήν συμβάσεως εἰς καθωρισμένην ἡμέραν. Ἡ σύμβασις θεωρεῖται δότι ἔχει συναφθῆ ἀπό τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως.

**”Αρθρον 19
Ἐργολαβικόν ὄφελος**

1. Τό ἐργολαβικόν ὄφελος διά πᾶν ἐκκλησιαστικόν ἔργον (γενικά ἔξοδα + ὄφελος ἐργολάβου) ὄριζεται εἰς εἴκοσι ἐπί τοῖς ἑκατόν (20%).

2. Εἰδικῶς τό ποσοστόν διά γενικά ἔξοδα καὶ ὄφελος τοῦ ἀναδόχου δι’ ἀπολογιστικάς ἐργασίας ὄριζεται εἰς δέκα πέντε ἐπί τοῖς ἑκατόν (15%) καὶ ἐφαρμόζεται εἰς τὸ σύνολον τῶν δαπανῶν πού πραγματοποιοῦνται διά λογαριασμόν τοῦ ἐργοδότου, ὅπως διά προμήθειαν ὑλικῶν, μισθώματα μηχανημάτων, ἀγοράν καυσίμων καὶ λιπαντικῶν, ὅξιαν μισθών καὶ ἡμερομισθίων, λοιπάς ἀποζημιώσεις καὶ ἀσφαλιστικάς εἰσφοράς τῶν ἐργαζομένων καὶ διά κάθε εἰδούς κρατήσεις. Τό ἐν λόγῳ ὄφελος ὑπόκειται εἰς τό ποσοστόν τῆς προσφερθείστης ὑπό τοῦ ἀναδόχου κατά τὸν διαγωνισμὸν ἐκπτώσεως.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'
ΣΤΑΔΙΟΝ ΕΚΤΕΛΕΣΕΩΣ**

**”Αρθρον 20
Ἐπίβλεψις - Διεύθυνσις ἔργου ἢ μελέτης**

1. Μέ ἀπόφασιν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου ἢ τοῦ ὄργάνου διοίκησης τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ νομικοῦ προσώπου, εἶναι δυνατόν:

α'. Εἰς τὴν ὁμάδα ἐπιβλέψεως συμβάσεως ἔργου νά μετέχῃ καὶ ὁ μελετητής τοῦ ἔργου.

β'. Ὁταν πρόκειται νά ἐκτελεσθοῦν ἔργα προβλεπομένου συνολικοῦ κόστους μεγαλυτέρου τῶν δύο ἑκατομμυρίων εὐρώ (2.000.000,00 €), εἴτε κατά τὸ σύστημα τῆς ἀντιπαροχῆς, εἴτε κατά τὸ σύστημα παροχῆς ἄλλων ἀνταλλαγμάτων, εἴτε καθ’ οιονδήποτε ἄλλο σύστημα, νά ἀνατεθοῦν καθήκοντα συμβούλου οἰασδήποτε εἰδικότητος (τεχνικοῦ, οἰκονομικοῦ συμβούλου, συμβούλου ὄργανωσεως κ.λπ.) εἰς ἡμεδαπά ἢ ἀλλοδαπά, φυσικά ἢ νομικά πρόσωπα, προκειμένου οὕτων νά παράσχουν ὑπορεσίας πού ἀπαιτοῦνται διά τὴν ὑλοποίησιν καὶ ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων αὐτῶν. Ἡ ἀνάθεσις γίνεται διά συμβάσεως. Ὁ τρόπος ἀναθέσεως, αἱ παρεχόμεναι ἀπό τὸν σύμβουλον ὑπορεσίαι, οἱ ὅροι τῆς συμβάσεως καὶ ἡ ἀμοιβή καθορίζονται μέ ἀπόφασιν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου ἢ τοῦ ὄργάνου διοίκησης τοῦ νομικοῦ προσώπου

πού ὑπάγεται εἰς αὐτήν, χωρὶς δέσμευσιν ἀπό οἰανδήποτε γενικήν ἢ εἰδικήν διάταξιν.

γ'. Διά τὴν ἐκτέλεσιν (μελέτην - κατασκευήν) ἔργου ἢ μέρους αὐτοῦ καὶ εἰδικώτερον διά τὸν σχεδιασμόν, μελέτην, ἔμεγχον μελέτης, διοίκησιν καὶ ἐπίβλεψιν τοῦ ἔργου, νά ἀνατεθοῦν καθήκοντα συμβούλου οἰασδήποτε εἰδικότητος (τεχνικοῦ, οἰκονομικοῦ συμβούλου, συμβούλου ὄργανωσεως), εἰς ἡμεδαπά ἢ ἀλλοδαπά, φυσικά ἢ νομικά πρόσωπα, προκειμένου νά παράσχουν ὑπορεσίας, πού ἀπαιτοῦνται διά τὴν ὑλοποίησιν καὶ ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων αὐτῶν. Ἡ ἀνάθεσις γίνεται μέ συμβασιν εἰς τὴν ὅποιαν προσδιορίζονται οἱ ὅροι καὶ αἱ προϋποθέσεις ἀναθέσεως, αἱ παρεχόμεναι ἀπό τὸν σύμβουλον ὑπορεσίαι καὶ ἡ σχετική ἀμοιβή, κατά παρέκκλισιν ἀπό κάθε γενικήν ἢ εἰδικήν διάταξιν καὶ ἡ ἀπό τὰς διατάξεις περί ἀμοιβῶν μηχανικῶν. Αἱ σχετικαὶ δαπάναι βαρύνουν τὰς πιστώσεις τοῦ ἔργου.

2. Ἡ διεύθυνσις τῶν ἔργων ἀπό τὸν πλευράν τοῦ ἀναδόχου εἰς τοὺς τόπους κατασκευῆς των γίνεται ἀπό τεχνικούς πού ἔχουν τὰ κατάλληλα προσόντα. Ἡ ἐπί τόπου τῶν ἔργων παρουσία τεχνικοῦ στελέχους ἢ τεχνικοῦ ὑπαλλήλου τῆς ἐργοληπτικῆς ἐπιχειρήσεως εἶναι ὑποχρεωτική καὶ ἀνάλογος μέ τὴν φύσιν καὶ τὸ μέγεθος τοῦ κατασκευαζομένου ἔργου. Προκειμένου δι’ ἔργα προϋπολογισμοῦ ἅνω τῶν τριῶν ἑκατομμυρίων εὐρώ (3.000.000,00 €), ἢ διεύθυνσις τοῦ ἔργου πρέπει νά πραγματοποιεῖται τουλάχιστον ἀπό τρεῖς (3) τεχνικούς ἀναλόγων προσόντων καὶ πείρας, ἀπό τοὺς ὅποίους εἰς (1) διπλωματοῦχος ἀνωτάτου ἐκπαιδευτικοῦ ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) καὶ εἰς (1) πτυχιοῦχος τεχνολογικοῦ ἐκπαιδευτικοῦ ιδρύματος (Τ.Ε.Ι.).

Τό ἐπλάχιστον τεχνικόν προσωπικόν τῆς διεύθυνσεως τοῦ ἔργου δύναται νά μεταβάλλεται ἀναπλόγως τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ τῆς φύσεως τοῦ ἐκτελουμένου ἔργου, κατόπιν ἀπόφασεως τῆς Ἀναθέτουσας Ἀρχῆς. Διά τό ἐν λόγῳ προσωπικόν ὃ ἀνάδοχος ὑποχρεοῦται νά προσκομίσῃ εἰς τὴν Ἀναθέτουσα Ὑπηρεσίαν Βεβαίωσιν τοῦ οἰκείου ἀσφαλιστικοῦ φορέως, εἰς τὴν ὅποιαν θά ἀναγράφεται καὶ ὁ χρόνος ἀσφαλίσεως τῶν ἐργαζομένων. Η παράβασις τῶν διατάξεων τοῦ ἀρθρου αὐτοῦ παρέχει τὴν δυνατότητα εἰς τὴν Ἱερά Μητρόπολη Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ ἢ τὸ ὑπαγόμενον εἰς αὐτήν ἐκκλησιαστικόν νομικόν πρόσωπον νά διακόψῃ τὴν συνέξιν τῆς συμβάσεως καὶ νά προβῇ εἰς ἔκπτωσιν τοῦ ἀναδόχου.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'
ΤΕΛΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

**”Αρθρον 21
Ἐφαρμοστέον Δίκαιον**

1. Υπό τὴν ἐπιφύλαξιν ὅσων ροτῶς ὄριζονται εἰς τὸν παρόντα Κανονισμόν, διά τὴν ἀνάθεσιν καὶ ἐκτέλεσιν

τῶν ἔργων ἡ μελετῶν ἡ τίνι παροχήν συναφῶν ύπηρεσιῶν, ἐφαρμόζονται ἀναπλόγως αἱ διατάξεις τῆς ἑθνικῆς ἡ εύρωπαϊκῆς νομοθεσίας περὶ δημοσίων ἔργων ἡ μελετῶν ἡ παροχῆς συναφῶν ύπηρεσιῶν μόνον ὅπου προτώς εἰδικῶς προβλέπεται τοῦτο εἰς τὴν Προκήρυξιν.

2. Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἓν ζήτημα δέν ρυθμίζεται εἰδικῶς ἀπό τὸν παρόντα Κανονισμόν ἡ ἀπό τὴν Προκήρυξιν ἡ τίνι σύμβασιν δύνανται, κατόπιν εἰδικῶν πρός τοῦτο ἀποφάσεων τῶν ἀρμοδίων ὄργάνων διοικήσεως τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ ἡ τοῦ ύπαγομένου σὲ αὐτή ἐκκλησιαστικοῦ νομικοῦ προσώπου, νά ἐφαρμόζωνται ἀναπλόγως αἱ συναφεῖς διατάξεις τῆς ἑλληνικῆς νομοθεσίας περὶ ἀναθέσεως, συνάψεως καὶ ἔκτελέσεως δημοσίων συμβάσεων ἔργων ἡ μελετῶν ἡ παροχῆς συναφῶν ύπηρεσιῶν καὶ ἐπικουρικῶς αἱ διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.

3. Ὁπου εἰς τὰς παραπεμπομένας διατάξεις μνημονεύονται ὡς ἀρμόδια τά ὄργανα τῆς δημοσίας διοικήσεως νοοῦνται ὡς ἀρμόδια ὄργανα τά διά τοῦ παρόντος προβλεπόμενα ὄργανα διοικήσεως τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ ἡ τῶν ύπαγομένων εἰς αὐτήν ἐκκλησιαστικῶν νομικῶν προσώπων.

4. Διά τὸν ύπολογισμὸν τῶν προθεσμιῶν πού ἀναφέρονται εἰς τὸν παρόντα Κανονισμὸν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ τοῦ ν. 1157/1981.

”Αρθρον 22

Τροποποίησις τοῦ Κανονισμοῦ

1. Τροποποιήσεις ἡ συμπληρώσεις τοῦ Κανονισμοῦ ἔγκρίνονται καὶ ἰσχύουν συμφώνως πρός τὰς ἑκάστοτε ἰσχυούσας διατάξεις.

2. Έάν ὁ Κανονισμός τροποποιηθῇ, συμφώνως πρός τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου, δεσμεύει τούς τρίτους αὐτοδικαίως ἀπό τὴν ἡμέραν τῆς δημοσιεύσεως του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

”Αρθρον 23 Τελικαί διατάξεις

1. Η ἰσχύς τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ἄρχεται ἀπό τὴν δημοσιεύσεως του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ εἰς τὸ ἐπίσημον δελτίον ΕΚΚΛΗΣΙΑ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

2. Συμβάσεις ἔργων ἡ μελετῶν, διά τὰ ὅποια ἔχει δημοσιευθῆ Προκήρυξις ἡ ἔχει διενεργηθῆ διαγωνισμός ἢ ἔχει ύπογραφή σύμβασις πρό τῆς θέσεως εἰς ἰσχύν τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ διέπονται ὑπό τῶν ἰσχυούσων κατά τὸν χρόνον τῆς ἀναθέσεως ἡ τῆς δημοσιεύσεως τῆς Διακριτικῆς διατάξεων καὶ τούς ὅρους τῆς συμβάσεως καὶ τῶν συμβατικῶν τευχῶν.

3. Ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ δέν προκαθεῖται δαπάνη εἰς βάρος τοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ Νομικοῦ Προσώπου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ ἡ τῶν ύπαγομένων εἰς αὐτήν ἐκκλησιαστικῶν Νομικῶν Προσώπων.

Ο παρών Κανονισμός νά δημοσιευθῇ στὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ στό ἐπίσημο Δελτίο «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

’Αθηνai, 7.9.2016

Ο Αθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Ο Αρχιγραμματεύς

Ο Μεθώντος Κλήμης

Άριθμ. 709/494/3.3.2015

Άναγνώρισις συστάσεως Ένοριῶν
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Νέας Κρήνης καί Καλαμαριᾶς,
συμφώνως πρός τὸ ἄρθρον 25 τοῦ Ν. 4301/2014

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐχοντες ὑπ' ὅψει:

1. τὸ ἄρθρον 25 παρ. 1 τοῦ Ν. 4301/2014,
2. τὴν ὑπ' ἀριθμ. 168/6.2.2015 εἰσήγησιν τοῦ Σεβασιωτάτου Μητροπολίτου Νέας Κρήνης καί Καλαμαριᾶς κ. Προκοπίου,
3. τὴν ἀπό 3.3.2015 Ἀπόφασιν τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου,

διαπιστοῦμεν

τὴν σύστασιν πρό τῆς ἐνάρξεως ίσχύος τοῦ Νόμου 590/1977, τῶν ὡς κάτωθι Ἐνοριῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Νέας Κρήνης καί Καλαμαριᾶς:

1. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Καλαμαριᾶς (όδος Μ. Χρυσάνθου 1), μέ εδρα τὸ Δημοτικό Διαμέρισμα Καλαμαριᾶς, τοῦ Δήμου Καλαμαριᾶς, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνόπτης Θεσσαλονίκης, τῆς Περιφερείας Κεντρικῆς Μακεδονίας, ιδρυθεῖσα τὸ ἔτος 1928, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ βιβλίου κτηματολογίου καί σκευογραφικοῦ τοῦ ὡς ἄνω Ἱεροῦ Ναοῦ.

2. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Καλαμαριᾶς (όδος Τ. Γαβριηλίδην 113), μέ εδρα τὸ Δημοτικό Διαμέρισμα Καλαμαριᾶς τοῦ Δήμου Καλαμαριᾶς τῆς Περιφερειακῆς Ἐνόπτης Θεσσαλονίκης, τῆς Περιφερείας Κεντρικῆς Μακεδονίας, ιδρυθεῖσα τὸ ἔτος 1973, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ Βιβλίου Πρωτοκόλλου τοῦ ὡς ἄνω Ἱεροῦ Ναοῦ.

3. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγίου Νικολάου Καλαμαριᾶς (όδος Ἅγίου Νικολάου 18), μέ εδρα τὸ Δημοτικό Διαμέρισμα Ἀρετοσοῦς, τοῦ Δήμου Καλαμαριᾶς, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνόπτης Θεσσαλονίκης, τῆς Περιφερείας Κεντρικῆς Μακεδονίας, ιδρυθεῖσα τὸ ἔτος 1965, ὡς ἐμφαίνεται ἐξ ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Κοιν. Προνοίας.

4. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιας Παρασκευῆς Καλαμαριᾶς (όδος Σμύρνης 60), μέ εδρα τὸ Δημοτικό Διαμέρισμα Νέας Κρήνης, τοῦ Δήμου Καλαμαριᾶς, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνόπτης Θεσσαλονίκης, τῆς Περιφερείας Κεντρικῆς Μακεδονίας, ιδρυθεῖσα τὸ ἔτος 1950, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ βιβλίου Γάμων τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ.

5. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιου Ἰωάννου Καλαμαριᾶς (όδος Ἰ. Πασαπίδη καί Μουδανιῶν), μέ εδρα τὸ Δη-

μοτικό Διαμέρισμα Καλαμαριᾶς, τοῦ Δήμου Καλαμαριᾶς, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνόπτης Θεσσαλονίκης, τῆς Περιφερείας Κεντρικῆς Μακεδονίας, ιδρυθεῖσα τὸ ἔτος 1939, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ βιβλίου Γάμων - Βαπτίσεων τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ.

6. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν Καλαμαριᾶς (όδος Θεραπεῶν 22), μέ εδρα τὸ Δημοτικό Διαμέρισμα Κουρί, τοῦ Δήμου Καλαμαριᾶς, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνόπτης Θεσσαλονίκης, τῆς Περιφερείας Κεντρικῆς Μακεδονίας, ιδρυθεῖσα τὸ ἔτος 1935, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ διοριστηρίου ἐγγράφου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης.

7. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιου Παύλου Καλαμαριᾶς (όδος Ἅγγωστου Στρατιώτου καί Πολυυβίου 18), μέ εδρα τὸ Δημοτικό Διαμέρισμα Νέας Κρήνης, τοῦ Δήμου Καλαμαριᾶς, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνόπτης Θεσσαλονίκης, τῆς Περιφερείας Κεντρικῆς Μακεδονίας, ιδρυθεῖσα τὸ ἔτος 1975, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ βιβλίου Πρακτικῶν τοῦ Ἑκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ.

8. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Καλαμαριᾶς (όδος Μυστρᾶ 1), μέ εδρα τὸ Δημοτικό Διαμέρισμα Φοίνικος, τοῦ Δήμου Καλαμαριᾶς, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνόπτης Θεσσαλονίκης, τῆς Περιφερείας Κεντρικῆς Μακεδονίας, ιδρυθεῖσα τὸ ἔτος 1963, ὡς ἐμφαίνεται ἐξ ἐγγράφου τοῦ Μητροπολίτικου Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης.

9. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιου Ἰωάννου Καλαμαριᾶς (όδος Λουκιανοῦ 1), μέ εδρα τὸ Δημοτικό Διαμέρισμα Νέας Κρήνης, τοῦ Δήμου Καλαμαριᾶς, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνόπτης Θεσσαλονίκης, τῆς Περιφερείας Κεντρικῆς Μακεδονίας, ιδρυθεῖσα τὸ ἔτος 1972, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ βιβλίου Πρακτικῶν του Ἑκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ.

10. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιου Νικολάου Ἅγγελοχωρίου, μέ εδρα τὸ Δημοτικό Διαμέρισμα Ἅγγελοχωρίου, τοῦ Δήμου Θερμαϊκοῦ, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνόπτης Θεσσαλονίκης, τῆς Περιφερείας Κεντρικῆς Μακεδονίας, ιδρυθεῖσα τὸ ἔτος 1964, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ βιβλίου Βαπτίσεων τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ.

11. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιας Τριάδος Ἅγια Τριάδος (όδος Νώντα Γκέλη 11), μέ εδρα τὸ Δημοτικό Δια-

μέρισμα Ἅγιας Τριάδος, τοῦ Δήμου Θερμαϊκοῦ, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Θεσσαλονίκης, τῆς Περιφερείας Κεντρικῆς Μακεδονίας, ιδρυθεῖσα τό ἔτος 1947, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ βιβλίου Βαπτίσεων τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ.

12. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ὀσίας Παρασκευῆς Νέων Ἐπιβατῶν (όδος Ὀσίας Παρασκευῆς 1), μέ εδρα τό Δημοτικό Διαμέρισμα Νέων Ἐπιβατῶν, τοῦ Δήμου Θερμαϊκοῦ, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Θεσσαλονίκης, τῆς Περιφερείας Κεντρικῆς Μακεδονίας, ιδρυθεῖσα τό ἔτος 1974, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ βιβλίου Πρακτικῶν τοῦ Ἑκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ.

13. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγίου Γεωργίου Ἐπανομῆς (όδος Σχολείου 9), μέ εδρα τό Δημοτικό Διαμέρισμα Ἐπανομῆς, τοῦ Δήμου Θερμαϊκοῦ, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Θεσσαλονίκης, τῆς Περιφερείας Κεντρικῆς Μακεδονίας, ιδρυθεῖσα τό ἔτος 1917, ὡς ἐμφαίνε-

ται ἐκ ληξιαρχικῆς πράξεως γάμου τῆς Κοινότητος Ἐπανομῆς.

14. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Παναγίας Φανερωμένης Νέας Μηχανιώνας (πλατεῖα Νέας Μηχανιώνας), μέ εδρα τό Δημοτικό Διαμέρισμα Νέας Μηχανιώνας, τοῦ Δήμου Θερμαϊκοῦ, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Θεσσαλονίκης, τῆς Περιφερείας Κεντρικῆς Μακεδονίας, ιδρυθεῖσα τό ἔτος 1931, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ ληξιαρχικῆς πράξεως γεννήσεως - βαπτίσεως τῆς Κοινότητος Νέας Μηχανιώνας.

Ἡ παροῦσα Διαπιστωτική Πρᾶξις νά δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6ῃ Μαρτίου 2015

† Ὁ Ἄθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

‘Ο Ἀρχιγραμματεύς

‘Ο Μεθώνης Κλήμης

Άριθμ. 709/489/6.3.2015

‘Αναγνώρισις συστάσεως ’Ενοριῶν
τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Ἐλευθερουπόλεως,
συμφώνως πρός τὸ ἄρθρον 25 τοῦ Ν. 4301/2014

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

‘Εχοντες ύπ’ ὄψει:

1. τὸ ἄρθρον 25 παρ. 1 τοῦ Ν. 4301/2014,
2. τὸν ύπ’ ἄριθμ. 1030/19.2.2015 εἰσήγησιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἐλευθερουπόλεως κ. Χρυσοστόμου,
3. τὸν ἀπό 4.3.2015 Ἀπόφασιν τῆς Διαρκοῦς Ιερᾶς Συνόδου,

διαπιστοῦμεν

τὸν σύστασιν πρὸ τῆς ἐνάρξεως ισχύος τοῦ Νόμου 590/1977, τῶν ὡς κάτωθι ’Ενοριῶν τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Ἐλευθερουπόλεως:

1. ’Ενορία τοῦ Ιεροῦ Ναοῦ Ἀγίου Ἐλευθερίου Ἐλευθερουπόλεως, μέ ἔδρα τὸ Δημοτικόν Διαμέρισμα Ἐλευθερουπόλεως, τοῦ Δήμου Παγγαίου, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Καβάλας, τῆς Περιφερείας Ἀνατολικῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης, ιδρυθεῖσα πρὸ τοῦ ἔτους 1958, ὡς ἐμφαίνεται εἰς τὸν ύπ’ ἄριθμ. 4/16.6.1958 Ἀπόφασιν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Ἐλευθερουπόλεως.

2. ’Ενορία τοῦ Ιεροῦ Ναοῦ Ἀγίου Νικολάου Ἐλευθερουπόλεως, μέ ἔδρα τὸ Δημοτικόν Διαμέρισμα Ἐλευθερουπόλεως, τοῦ Δήμου Παγγαίου, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Καβάλας, τῆς Περιφερείας Ἀνατολικῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης, ιδρυθεῖσα πρὸ τοῦ ἔτους 1958, ὡς ἐμφαίνεται εἰς τὸν ύπ’ ἄριθμ. 4/16.6.1958 Ἀπόφασιν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Ἐλευθερουπόλεως.

3. ’Ενορία τοῦ Ιεροῦ Ναοῦ Ἀγίου Ἀποστόλου Ἀνδρέου Νέας Περάμου, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Ἀγίου Ἀνδρέου τοῦ Δήμου Παγγαίου, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Καβάλας, τῆς Περιφερείας Ἀνατολικῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης, ιδρυθεῖσα πρὸ τοῦ ἔτους 1958, ὡς ἐμφαίνεται εἰς τὸν ύπ’ ἄριθμ. 4/16.6.1958 Ἀπόφασιν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Ἐλευθερουπόλεως.

4. ’Ενορία τοῦ Ιεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου χωρίου Ἀκροβούνιον, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Ἀκρο-

βουνίου τοῦ Δήμου Παγγαίου, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Καβάλας, τῆς Περιφερείας Ἀνατολικῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης, ιδρυθεῖσα πρὸ τοῦ ἔτους 1958, ὡς ἐμφαίνεται εἰς τὸν ύπ’ ἄριθμ. 4/16.6.1958 Ἀπόφασιν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Ἐλευθερουπόλεως.

5. ’Ενορία τοῦ Ιεροῦ Ναοῦ Ἀγίου Δημητρίου χωρίου Ἀκροπόταμος Μουσθένης, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Ἀκροποτάμου τοῦ Δήμου Παγγαίου, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Καβάλας, τῆς Περιφερείας Ἀνατολικῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης, ιδρυθεῖσα πρὸ τοῦ ἔτους 1958, ὡς ἐμφαίνεται εἰς τὸν ύπ’ ἄριθμ. 4/16.6.1958 Ἀπόφασιν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Ἐλευθερουπόλεως.

6. ’Ενορία τοῦ Ιεροῦ Ναοῦ Ζωοδόχου Πηγῆς χωρίου Ἀντιφίλιπποι Νικήσιανς, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Ἀντιφίλιππων τοῦ Δήμου Παγγαίου, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Καβάλας, τῆς Περιφερείας Ἀνατολικῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης, ιδρυθεῖσα πρὸ τοῦ ἔτους 1958, ὡς ἐμφαίνεται εἰς τὸν ύπ’ ἄριθμ. 4/16.6.1958 Ἀπόφασιν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Ἐλευθερουπόλεως.

7. ’Ενορία τοῦ Ιεροῦ Ναοῦ Προφήτου Ἡλίού χωρίου Αύλη Μουσθένης, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Αύλης τοῦ Δήμου Παγγαίου, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Καβάλας, τῆς Περιφερείας Ἀνατολικῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης, ιδρυθεῖσα πρὸ τοῦ ἔτους 1958, ὡς ἐμφαίνεται εἰς τὸν ύπ’ ἄριθμ. 4/16.6.1958 Ἀπόφασιν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Ἐλευθερουπόλεως.

8. ’Ενορία τοῦ Ιεροῦ Ναοῦ Ἀγίου Δημητρίου χωρίου Γαληνῆς Μουσθένης, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Γαληνῆς τοῦ Δήμου Παγγαίου, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Καβάλας, τῆς Περιφερείας Ἀνατολικῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης, ιδρυθεῖσα πρὸ τοῦ ἔτους 1958, ὡς ἐμφαίνεται εἰς τὸν ύπ’ ἄριθμ. 4/16.6.1958 Ἀπόφασιν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Ἐλευθερουπόλεως.

9. ’Ενορία τοῦ Ιεροῦ Ναοῦ Ὑψώσεως Τιμίου Σταυροῦ χωρίου Γεωργιανή Νικήσιανς, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Γεωργιανῆς τοῦ Δήμου Παγγαίου, τῆς Περιφερειακῆς

Ένότητος Καβάλας, της Περιφερείας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, ιδρυθείσα πρό τοῦ ἔτους 1958, ώς ἐμφαίνεται εἰς τὸν ὑπ' ἀριθμ. 4/16.6.1958 Ἀπόφασιν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἐλευθερουπόλεως.

10. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἐλένης χωρίου Δωματία Μουσθένης, της Δημοτικῆς Ἐνότητος Δωματίων τοῦ Δήμου Παγγαίου, της Περιφερειακῆς Ενότητος Καβάλας, της Περιφερείας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, ιδρυθείσα πρό τοῦ ἔτους 1958, ώς ἐμφαίνεται εἰς τὸν ὑπ' ἀριθμ. 4/16.6.1958 Ἀπόφασιν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἐλευθερουπόλεως.

11. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγίου Γεωργίου χωρίου Ἐλαιοχώριον Νέας Περάμου, της Δημοτικῆς Ἐνότητος Ἐλαιοχώριον τοῦ Δήμου Παγγαίου, της Περιφερειακῆς Ενότητος Καβάλας, της Περιφερείας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, ιδρυθείσα πρό τοῦ ἔτους 1958, ώς ἐμφαίνεται εἰς τὸν ὑπ' ἀριθμ. 4/16.6.1958 Ἀπόφασιν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἐλευθερουπόλεως.

12. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν χωρίου Ἐλευθεραί Νέας Περάμου, της Δημοτικῆς Ἐνότητος Ἐλευθερῶν του Δήμου Παγγαίου, της Περιφερειακῆς Ενότητος Καβάλας, της Περιφερείας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, ιδρυθείσα πρό τοῦ ἔτους 1958, ώς ἐμφαίνεται εἰς τὸν ὑπ' ἀριθμ. 4/16.6.1958 Ἀπόφασιν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἐλευθερουπόλεως.

13. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιας Παρασκευῆς χωρίου Ἐξοχής Ἐλευθερουπόλεως, της Δημοτικῆς Ἐνότητος Ἐξοχῆς τοῦ Δήμου Παγγαίου, της Περιφερειακῆς Ενότητος Καβάλας, της Περιφερείας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, ιδρυθείσα πρό τοῦ ἔτους 1958, ώς ἐμφαίνεται εἰς τὸν ὑπ' ἀριθμ. 4/16.6.1958 Ἀπόφασιν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἐλευθερουπόλεως.

14. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγίου Αθανασίου χωρίου Κάριανη Μουσθένης, της Δημοτικῆς Ἐνότητος Κάριανης τοῦ Δήμου Παγγαίου, της Περιφερειακῆς Ενότητος Καβάλας, της Περιφερείας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, ιδρυθείσα πρό τοῦ ἔτους 1958, ώς ἐμφαίνεται εἰς τὸν ὑπ' ἀριθμ. 4/16.6.1958 Ἀπόφασιν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἐλευθερουπόλεως.

15. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγίου Γεωργίου χωρίου Κηπιά Ἐλευθερουπόλεως, της Δημοτικῆς Ἐνότητος Κηπιῶν τοῦ Δήμου Παγγαίου, της Περιφερειακῆς Ενότητος Καβάλας, της Περιφερείας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, ιδρυθείσα πρό τοῦ ἔτους 1958, ώς ἐμφαίνεται εἰς τὸν ὑπ' ἀριθμ. 4/16.6.1958 Ἀπόφασιν τοῦ Μητροπο-

πολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἐλευθερουπόλεως.

16. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγίου Νέστορος χωρίου Κοκκινοχώριον Μουσθένης, της Δημοτικῆς Ἐνότητος Κοκκινοχώριον τοῦ Δήμου Παγγαίου, της Περιφερειακῆς Ενότητος Καβάλας, της Περιφερείας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, ιδρυθείσα πρό τοῦ ἔτους 1958, ώς ἐμφαίνεται εἰς τὸν ὑπ' ἀριθμ. 4/16.6.1958 Ἀπόφασιν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἐλευθερουπόλεως, εἰς τὸν ὅποιαν ἀναφέρεται ἡ ὡς ἄνω Ἐνορία ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιας Τριάδος» καὶ μετονομασθεῖσα εἰς «Ἐνορίαν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιου Νέστορος».

17. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιου Δημητρίου χωρίου Μέλισσα Μουσθένης, της Δημοτικῆς Ἐνότητος Μελίσσης τοῦ Δήμου Παγγαίου, της Περιφερειακῆς Ενότητος Καβάλας, της Περιφερείας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, ιδρυθείσα πρό τοῦ ἔτους 1958, ώς ἐμφαίνεται εἰς τὸν ὑπ' ἀριθμ. 4/16.6.1958 Ἀπόφασιν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἐλευθερουπόλεως.

18. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιου Γεωργίου χωρίου Μελισσοκομεῖον Μουσθένης, της Δημοτικῆς Ἐνότητος Μελισσοκομείου τοῦ Δήμου Παγγαίου, της Περιφερειακῆς Ενότητος Καβάλας, της Περιφερείας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, ιδρυθείσα πρό τοῦ ἔτους 1958, ώς ἐμφαίνεται εἰς τὸν ὑπ' ἀριθμ. 4/16.6.1958 Ἀπόφασιν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἐλευθερουπόλεως.

19. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιας Βαρβάρας χωρίου Μεσιᾶ Μουσθένης, της Δημοτικῆς Ἐνότητος Μεσιᾶς τοῦ Δήμου Παγγαίου, της Περιφερειακῆς Ενότητος Καβάλας, της Περιφερείας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, ιδρυθείσα πρό τοῦ ἔτους 1958, ώς ἐμφαίνεται εἰς τὸν ὑπ' ἀριθμ. 4/16.6.1958 Ἀπόφασιν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἐλευθερουπόλεως.

20. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιου Γεωργίου χωρίου Μεσορόπη Μουσθένης, της Δημοτικῆς Ἐνότητος Μεσορόπης τοῦ Δήμου Παγγαίου, της Περιφερειακῆς Ενότητος Καβάλας, της Περιφερείας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, ιδρυθείσα πρό τοῦ ἔτους 1958, ώς ἐμφαίνεται εἰς τὸν ὑπ' ἀριθμ. 4/16.6.1958 Ἀπόφασιν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἐλευθερουπόλεως.

21. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Τιμίου Προδρόμου χωρίου Μεσότοπος Μουσθένης, της Δημοτικῆς Ἐνότητος Μεσοτόπου τοῦ Δήμου Παγγαίου, της Περιφερειακῆς Ενότητος Καβάλας, της Περιφερείας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, ιδρυθείσα πρό τοῦ ἔτους 1958, ώς ἐμφαίνεται εἰς τὸν ὑπ' ἀριθμ. 4/16.6.1958 Ἀπόφασιν τοῦ

Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως
Ἐθεούσαν πόλεως.

22. Ένορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου χωρίου Μουσθένη, τῆς Δημοτικῆς Ἐνόπτου Μουσθένης τοῦ Δήμου Παγγαίου, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνόπτου Καβάλας, τῆς Περιφερείας Ἀνατολικῆς Μακεδονίας καί Θράκης, ἵδρυθεῖσα πρὸ τοῦ ἔτους 1958, ὡς ἐμφαίνεται εἰς τὴν ὑπὸ ἀριθμ. 4/16.6.1958 Ἀπόφασιν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἐπιειδεικεύουσας.

23. Ένορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου χωρίου Μυρτόφυτον Néas Περάμου, τῆς Δημοτικῆς Ἐνόποτος Μυρτοφύτου τοῦ Δήμου Παγγαίου, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνόποτος Καβάλης, τῆς Περιφερείας Ἀνατολικῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1958, ὡς ἐμφαίνεται εἰς τὴν ὑπὸ ἀριθμ. 4/16.6.1958 Ἀπόφασιν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἐπιευθερουπόλεως.

24. Ένορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Παναγίας Φανερωμένης καὶ Ἀγίου Γεωργίου χωρίου Νέα Ἡράκλειτσα Νέας Περάμου, τῆς Δημοτικῆς Ἐνόποτος Νέας Ἡράκλειτσης τοῦ Δήμου Παγγαίου, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνόποτος Καβάλλας, τῆς Περιφερείας Ἀνατολικῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1958, ὡς ἐμφαίνεται εἰς τὴν ὑπὸ ἀριθμ. 4/16.6.1958 Ἀπόφασιν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἐλευθερουπόλεως, εἰς τὴν ὥποιαν ἀναφέρεται ἢ ὡς ἄνω Ἐνορία ὑπό τὴν ἐπωνυμίαν «Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίου Γεωργίου» μετονομασθεῖσα εἰς «Ἐνορίαν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Παναγίας Φανερωμένης καὶ Ἀγίου Γεωργίου» (Φ.Ε.Κ. 33/τ.Α' /27.2.2008).

25. Ένορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιου Νικολάου χωρίου Νέα Πέραμος, τῆς Δημοτικῆς Ἐνόπτου Νέας Περάμου τοῦ Δήμου Παγγαίου, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνόπτου Καβάλας, τῆς Περιφερείας Ἀνατολικῆς Μακεδονίας καί Θράκης, ίδρυθεῖσα πρὸ τοῦ ἔτους 1958, ὡς ἐμφαίνεται εἰς τὸν ὑπὸ ἀριθμ. 4/16.6.1958 Ἀπόφασιν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἐπευθερουργού πόλεως.

26. 'Ενορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Εισοδίων τῆς Θεοτόκου Νικήσιανης, τῆς Δημοτικῆς Ἐνόπλης Νικήσιανης τοῦ Δάμου Παγγαίου, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνόπλης Καβάλας, τῆς Περιφέρειας Ἀνατολικῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1958, ως ἐμφαίνεται εἰς τὴν ὑπ' ἀριθμ. 4/16.6.1958 Ἀπόφασιν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλης Ἐλευθερουπόλεως.

27. Ένορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου χωρίου Ὁρφάνιον Μουσθένης, τῆς Δημοτικῆς Ἐνόποτος Ὁρφανίου τοῦ Δήμου Παγγαίου, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνόποτος Καβάλας, τῆς Περιφερείας Ἀνατολικῆς Μακε-

δονίας και Θράκης, ιδρυθείσα πρό τοῦ ἔτους 1958, ώστε
έμφανεται εἰς τὴν ὑπ' ἀριθμ. 4/16.6.1958 Ἀπόφασιν τοῦ
Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως
Ἐπειθερουπόλεως.

28. 'Ενορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιου Γεωργίου χωρίου Ὁφρύνιον Μουσθένης, τῆς Δημοτικῆς Ἐνόπλης Ὁφρυνίου τοῦ Δήμου Παγγαίου, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνόπλης Καβάλης, τῆς Περιφερείας Ἀνατολικῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1958, ώς ἐμφαίνεται εἰς τὴν ὑπὸ ἀριθμ. 4/16.6.1958 Ἀπόφασιν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἐλευθερουπόλεως.

29. Ένορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίου Γεωργίου χωρίου Παλαιοχώριον Νικήσιανς, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Παλαιοχωρίου τοῦ Δήμου Παγγαίου, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Καβάλας, τῆς Περιφερείας Ἀνατολικῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1958, ὡς ἐμφαίνεται εἰς τίν τύπῳ ἀριθμ. 4/16.6.1958 Ἀπόφασιν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἐλευθερουπόλεως, εἰς τίν ὅποιαν ἀναφέρεται ἡ ὥστιν Ἐνορία, ὑπό τίν ἐπωνυμίαν «Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίου Γεωργίου καὶ Ἀποστόλου Θωμά» καί μετονομασθεῖσα εἰς «Ἐνορίαν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίου Γεωργίου».

30. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίου Ἀθανασίου χωρίου Πλατανότοπος Μουσθένης, τῆς Δημοτικῆς Ἐνόποτος Πλατανοτόπου τοῦ Δήμου Παγγαίου, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνόποτος Καβάλας, τῆς Περιφερείας Ἀνατολικῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1958, ὡς ἐμφαίνεται εἰς τὴν ὑπ’ ἀριθμ. 4/16.6.1958 Ἀπόφασιν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἐλευθερουπόλεως.

31. Ένορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιου Γεωργίου χωρίου Ποδοχώριον Μουσθένης, τῆς Δημοτικῆς Ἐνόπλης Ποδοχωρίου τοῦ Δήμου Παγγαίου, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνόπλης Καβάλας, τῆς Περιφερείας Ἀνατολικῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1958, ὡς ἐμφαίνεται εἰς τὴν ὑπὸ ἀριθμ. 4/16.6.1958 Ἀπόφασιν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἐλευθερουπόλεως.

32. Ένορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιου Ἀντωνίου χωρίου Πυργοχώριον Μουσθένης, τῆς Δημοτικῆς Ἐνόπλης Πυργοχώριου τοῦ Δήμου Πλαγγαίου, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνόπλης Καβάλας, τῆς Περιφερείας Ἀνατολικῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1958, ὡς ἐμφαίνεται εἰς τὴν ὑπὸ ἀριθμ. 4/16.6.1958 Ἀπόφασιν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἐλευθερουπόλεως.

33. Ένορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιου Γεωργίου χωρίου Σιδηροχώριον Μουσθέντης, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Σιδηροχωρίου τοῦ Δήμου Παγγαίου, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Καβάλας, τῆς Περιφερείας Ἀνατολικῆς Μακεδονίας.

δονίας καί Θράκης, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1958, ώς ἐμφαίνεται εἰς τὸν ὑπὸ ἀριθμ. 4/16.6.1958 Ἀπόφασιν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἐλευθερουπόλεως.

34. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιου Γεωργίου χωρίου Φωλιά Νέας Περάμου, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Φωλιάς τοῦ Δήμου Παγγαίου, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Καβάλας, τῆς Περιφερείας Ἀνατολικῆς Μακεδονίας καί Θράκης, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1958, ώς ἐμφαίνεται εἰς τὸν ὑπὸ ἀριθμ. 4/16.6.1958 Ἀπόφασιν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἐλευθερουπόλεως.

35. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιου Εὐγενίου χωρίου Χορτοκόπιον Ἐλευθερουπόλεως, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Χορτοκοπίου τοῦ Δήμου Παγγαίου, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Καβάλας, τῆς Περιφερείας Ἀνατολικῆς Μακεδονίας καί Θράκης, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1958, ώς ἐμφαίνεται εἰς τὸν ὑπὸ ἀριθμ. 4/16.6.1958 Ἀπόφασιν

τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἐλευθερουπόλεως.

36. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν χωρίου Χρυσόκαστρον Ἐλευθερουπόλεως, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Χρυσοκάστρου τοῦ Δήμου Παγγαίου, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Καβάλας, τῆς Περιφερείας Ἀνατολικῆς Μακεδονίας καί Θράκης, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1958, ώς ἐμφαίνεται εἰς τὸν ὑπὸ ἀριθμ. 4/16.6.1958 Ἀπόφασιν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἐλευθερουπόλεως.

Ἡ παροῦσα Διαπιστωτική Πρᾶξις νά δημοσιευθῇ εἰς τὸν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4η Μαρτίου 2015

τὸν Ἀθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Ο Ἀρχιγραμματεύς

Ο Μεθώντος Κλήμης

Άριθμ. 4561/2442/7.11 2016

Άναγνώρισις συστάσεως Ένοριῶν
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μάνης
συμφώνως πρός τὸ ἄρθρον 25 τοῦ Ν. 4301/2014

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐχοντες ὑπ' ὅψει:

1. τὸ ἄρθρον 25 παρ. 1 τοῦ Ν. 4301/2014,
2. τὸν ὑπ' ἀριθμ. 373/20.9.2016 εἰσήγησιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μάνης κ. Χρυσοστόμου,
3. τὸν ἀπό 12.10.2016 Ἀπόφασιν τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου,

διαπιστοῦμεν

τὴν σύστασιν πρό τῆς ἐνάρξεως ίσχύος τοῦ Νόμου 590/1977, τῶν ὡς κάτωθι Ἐνοριῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μάνης, οἱ ὁποῖες ἀναγράφονται εἰς τὸ Ἡμερολόγιον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος τοῦ ἔτους 1973 (σελ. 276 278) καὶ ὡς αὗται ἐμφαίνονται ἐκ τῶν τηρουμένων ἐν τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει Μάνης, Βιβλίων Πρωτοκόλλων Γάμων, τῶν ἐτῶν ἀπό 1932 ἕως 1962:

Ἐνορίαι

1. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιου Γεωργίου Γυθείου, μέ εδραν τὴν Δημοτικήν Κοινότητα Γυθείου, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Γυθείου, τοῦ Δήμου Ἀνατολικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Λακωνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

2. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιου Νικολάου Γυθείου, μέ εδραν τὴν Δημοτικήν Κοινότητα Γυθείου, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Γυθείου, τοῦ Δήμου Ἀνατολικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Λακωνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

3. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιας Τριάδος Γυθείου, μέ εδραν τὴν Δημοτικήν Κοινότητα Γυθείου, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Γυθείου, τοῦ Δήμου Ἀνατολικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Λακωνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

4. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιου Βασιλείου Γυθείου, μέ εδραν τὴν Δημοτικήν Κοινότητα Γυθείου, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Γυθείου, τοῦ Δήμου Ἀνατολικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Λακωνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

5. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος χωρίου Αἰγίου, μέ εδραν τὴν τοπικήν Κοινότητα Αἰγιῶν, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Γυθείου, τοῦ Δήμου

Ἀνατολικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Λακωνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

6. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιου Ἀθανάσιου χωρίου Ἀρνα, μέ εδραν τὴν τοπικήν Κοινότητα Ἀρνας, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Φάριδος, τοῦ Δήμου Σπάρτης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Λακωνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

7. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιου Νικολάου χωρίου Δροσοπηγῆ, μέ εδραν τὴν τοπικήν Κοινότητα Δροσοπηγῆς, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Γυθείου, τοῦ Δήμου Ἀνατολικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Λακωνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

8. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιου Στυλιανοῦ χωρίου Καλύβια, μέ εδραν τὴν τοπικήν Κοινότητα Καλύβιων, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Γυθείου, τοῦ Δήμου Ἀνατολικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Λακωνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

9. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου χωρίου Καρβελᾶς, μέ εδραν τὴν τοπικήν Κοινότητα Καρβελᾶ, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Γυθείου, τοῦ Δήμου Ἀνατολικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Λακωνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

10. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου χωρίου Κονάκια, μέ εδραν τὴν τοπικήν Κοινότητα Κονάκιων, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Γυθείου, τοῦ Δήμου Ἀνατολικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Λακωνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

11. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιας Τριάδος χωρίου Κρήνη, μέ εδραν τὴν τοπικήν Κοινότητα Κρήνης, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Γυθείου, τοῦ Δήμου Ἀνατολικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Λακωνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

12. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Εισοδίων τῆς Θεοτόκου χωρίου Καρυούπολης, μέ εδραν τὴν τοπικήν Κοινότητα Καρυούπολεως, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Γυθείου, τοῦ Δήμου Ἀνατολικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Λακωνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

13. Ένορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ζωοδόχου Πηγῆς χωρίου Λυγέρεας, μέ εδραν τήν τοπικήν Κοινότητα Λυγερέα, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Γυθείου, τοῦ Δήμου Ἀνατολικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Λακωνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

14. Ένορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Γενεσίου τῆς Θεοτόκου χωρίου Μαραθέα, μέ εδραν τήν τοπικήν Κοινότητα Μαραθέας, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Γυθείου, τοῦ Δήμου Ἀνατολικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Λακωνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

15. Ένορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Τριῶν Ἱεραρχῶν χωρίου Μαιροβούνιο, μέ εδραν τίν Δημοτικήν Κοινότητα Γυθείου, τῆς Δημοτικῆς Ἐνόποτος Γυθείου, τοῦ Δήμου Ἀνατολικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνόποτος Λακωνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

16. Ένορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ζωοδόχου Πηγῆς χωρίου Μυρσίνη, μέ εδραν τήν τοπικήν Κοινότητα Μυρσίνης, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Γυθείου, τοῦ Δήμου Ἀνατολικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Λακωνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

17. Ένορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιου Νικολάου χωρίου Νεοχώριον, μέ εδραν τήν τοπικήν Κοινότητα Νεοχωρίου, τῆς Δημοτικῆς Ἐνόπτου Γυθείου, τοῦ Δήμου Ἀνατολικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνόπτου Λακωνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

18. Ένορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιου Γεωργίου χωρίου Πλάτανος, μὲν ἔδραν τὴν τοπικὴν Κοινότητα Πλατάνου, τῆς Δημοτικῆς Ἐνόποτος Γυθείου, τοῦ Δήμου Ἀνατολικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνόποτος Λακωνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

19. Ένορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιας Κυριακῆς χωρίου Σιδηροκάστρου, μέ εδραν τήν τοπικήν Κοινότητα Σιδηροκάστρου, τῆς Δημοτικῆς Ἐνόπτου Γυθείου, τοῦ Δήμου Ἀνατολικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνόπτου Λακωνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

20. Ένορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου χωρίου Σκαμνάκιον, μέ εδραν τήν τοπικήν Κοινότητα Σκαμνακίου, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Γυθείου, τοῦ Δήμου Ἀνατολικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Λακωνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

21. Ένορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου χωρίου Σκουτάριον, μέ δέραν τήν τοπικήν Κοινότητα Σκουταρίου, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Γυθείου, τοῦ Δήμου Ἀνατολικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος

Λακωνίας, της Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθείσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

22. Ένορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Γενεσίου τῆς Θεοτόκου χωρίου Σκυφιάνικα, μέ εδραν τήν τοπικήν Κοινότητα Σιδηροκάστρου, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Γυθείου, τοῦ Δήμου Ἀνατολικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Λακωνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

23. Ένορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν χωρίου Ἀρεόπολης, μέ εδραν τήν τοπικήν Κοινότητα Ἀρεοπόλεως, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Οἰτύλου, τοῦ Δήμου Ἀνατολικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Λακωνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

24. Ένορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιου Σπυρίδωνος χωρίου Βάθεια, μέ εἶδραν τὴν τοπικήν Κοινότητα Βάθειας, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Οιτύλου, τοῦ Δήμου Ἀνατολικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Λακωνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρὸ τοῦ ἔτους 1973.

25. 'Ενορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Γενεσίου τῆς Θεοτόκου χωρίου Βαχός, μέ εἶδραν τὴν τοπικήν Κοινότητα Βαχοῦ, τῆς Δημοτικῆς Ἐνόποτος Οἰτύλου, τοῦ Δήμου Ἀνατολικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνόποτος Λακωνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

26. Ένορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίας Τριάδος χωρίου Βρύκιον, μέδδραν τὴν τοπικήν Κοινότητα Μίνας, τῆς Δημοτικῆς Ἐνόπλης Οἰτύθου, τοῦ Δήμου Ἀνατολικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνόπλης Λακωνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

27. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιου Νικολάου χωρίου Γέρμα, μέ εδραν τήν τοπικήν Κοινότητα Γέρμας, τῆς Δημοτικῆς Ἐνόποτος Οιτύου, τοῦ Δήμου Ἀνατολικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνόποτος Λακωνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

28. Ένορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιου Νικολάου χωρίου Γεροπιμήνη, μέ εδραν τὸν τοπικὸν Κοινότητα Γεροπιμένος, τῆς Δημοτικῆς Ἐνόποτος Οἰτύλου, τοῦ Δήμου Ἀνατολικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνόποτος Λακωνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

29. Ένορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου χωρίου Καρέα, μέ εἶδραν τὴν τοπικήν Κοινότητα Καρέα, τῆς Δημοτικῆς Ἐνόποτος Οἰτύλου, τοῦ Δήμου Ἀνατολικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνόποτος Λακωνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

30. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίου Βασιλείου χωρίου Κελεφᾶ, μέν ἔδραν τήν τοπικήν Κοινότητα Κελεφᾶ, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Οιτύλου, τοῦ Δήμου Ἀνατολικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Λακωνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

31. Ένορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίων Ἀποστόλων χωρίου Κοίτα, μέ εδραν τήν τοπικήν Κοινότητα Κοίτας, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Οιτύλου, τοῦ Δήμου Ἀνατολικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Λακωνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

32. Ένορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιου Νικολάου χωρίου Κοῦνος, μέ εδραν τὴν τοπικήν Κοινότητα Κούνου, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Οἰτύλου, τοῦ Δήμου Ἀνατολικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Λακωνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρὸ τοῦ ἔτους 1973.

33. 'Ενορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος χωρίου Κουσκούνιον, μέ εδραν τίν τοπικήν Κοινότητα Ἀρεοπόλεως, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Οἰτύ-
πλου, τοῦ Δήμου Ἀνατολικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς
Ἐνότητος Λακωνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου,
ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

34. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀναλήψεως τοῦ Σωτῆρος
χωρίου Μέζαπος, μέ εδραν τὴν τοπικήν Κοινότητα Μί-
νας, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Οιτύλου, τοῦ Δήμου Ἀνα-
τολικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Λακωνίας,
τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ίδρυθεῖσα πρό τοῦ
ἔτους 1973.

35. Ένορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου χωρίου Μίνα, μέ εδραν τὸν τοπικὴν Κοινότητα Μίνας, τῆς Δημοτικῆς Ἐνόπτου Οἰτύλου, τοῦ Δήμου Ἀβατοπλικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνόπτου Λακωνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

36. Ένορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου χωρίου Μπουλαριού, μέ εδραν τὴν τοπικὴν Κοινότητα Ἀνω Μπουλαριῶν, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Οἰτύλου, τοῦ Δήμου Ἀνατολικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Λακωνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ἰδρυθεῖσα πρὸ τοῦ ἔτους 1973.

37. Ένορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιου Γεωργίου χωρίου Νικάνδρι, μέ εδραν τίν τοπικής Κοινότητα Πύργου Διροῦ, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Οιτύλου, τοῦ Δήμου Ἀβατοπλικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Λακωνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

38. Ένορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου χωρίου Οἰτυπλον, μέ εδραν τήν τοπικήν Κοινότητα Οἰτύπλου, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Οἰτύλου, τοῦ Δήμου Ἀβατοπλικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Λακωνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

39. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίου Δημητρίου χωρίου Πύργος Διροῦ, μέ εξδραν τὴν τοπικήν Κοινότητα Πύργου Διροῦ, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Οἰτύλου, τοῦ Δήμου Ἀνατολικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Λακωνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

40. Ένορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίας Κυριακῆς χωρίου Τσικαλιά, μέ εδραν τίν τοπικήν Κοινότητα Τσικαλιῶν, τῆς Δημοτικῆς Ἐνόποτος Οιτύλου, τοῦ Δήμου Ἀνατολικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνόποτος Λακωνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

41. Ένορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου χωρίου Χαριά, μέ εἶδραν τὴν τοπικήν Κοινότητα Πύργου Διροῦ, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Οιτύλου, τοῦ Δήμου Ἀνατολικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Λακωνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρὸ τοῦ ἔτους 1973.

42. 'Ενορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Προφήτου Ἡλίοιο χωρίου Χοτάσια, μέ εδραν τήν τοπικήν Κοινότητα Οιτύλου, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Οιτύλου, τοῦ Δήμου Ἀνατολικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Λακωνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

43. Ένορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀναθήψεως χωρίου "Άγιος Νικόλαος, μέ έδραν τίν τοπικήν Κοινότητα Άγιου Νικολάου, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Λεύκτρου, τοῦ Δήμου Δυτικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Μεσσηνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

44. Ένορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος χωρίου Ἀγίου Νίκων, μέ εδραν τὸν τοπικὸν Κοινότητα Ἀγίου Νίκωνος, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Λεύκτρου, τοῦ Δήμου Δυτικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Μεσσηνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ᾧ δουθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

45. Ένορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου χωρίου Ἀγία Σοφία, μέ εδραν τὴν τοπικὴν Κοινότητα Καρδαμύλης, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Λεύκτρου, τοῦ Δήμου Δυτικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Μεσσηνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρὸ τοῦ ἔτους 1973.

46. Ένορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ ὑπαπαντή τοῦ Σωτῆρος χωρίου Ἐξωχώριον, μέ εδραν τὴν τοπικήν Κοινότητα Ἐξωχώριου, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Λεύκτρου, τοῦ Δήμου Δυτικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Μεσσηνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

47. Ένορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου χωρίου Καρδαμύλη, μέ εξδραν τήν τοπικήν Κοινότητα Καρδαμύλης, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Λεύκτρου, τοῦ Δήμου Δυτικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Μεσσηνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πού τοῦ ἔχει 1973.

48. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Προφήτου Ἡλίοιο χωρίου Καρυοβούνιον, μέ εξδραν τὸν τοπικὸν Κοινότητα Καρυοβούνιον, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Λεύκτρου, τοῦ Δήμου Δυτικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Μεσσηνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό
~ 1972.

49. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου χωρίου Καστανέα, μὲ ἔδραν τὴν τοπικὴν Κοινότητα Κ-

στανέας, της Δημοτικής Ένόποτος Λεύκτρου, τοῦ Δήμου Δυτικής Μάνης, της Περιφερειακής Ένόποτος Μεσσηνίας, της Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

50. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου χωρίου Κάτω Χώρα, μέ εδραν τὴν τοπικήν Κοινότητα Μηλέας τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Λεύκτρου, τοῦ Δήμου Δυτικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Μεσσηνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

51. Ένορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ζωοδόχου Πηγῆς χωρίου Κοτρώνιον, μέ εδραν τήν τοπικήν Κοινότητα Πλάτσης, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Λεύκτρου, τοῦ Δήμου Δυτικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Μεσσηνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

52. Ένορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιου Γεωργίου χωρίου Κουτήφαρι, μέ εδραν τὴν τοπικήν Κοινότητα Θαλημῶν, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Λεύκτρου, τοῦ Δήμου Δυτικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Μεσσηνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

53. Ένορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου χωρίου Λαγκάδα, με ἔδραν τὴν τοπικήν Κοινότητα Λαγκάδας, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Λεύκτρου, τοῦ Δήμου Δυτικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Μεσσηνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

54. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιου Γεωργίου χωρίου Νομιτσί, μέχεδραν τήν τοπικήν Κοινότητα Νομιτσίου, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Λεύκτρου, τοῦ Δήμου Δυτικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Μεσσηνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

55. Ένορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου χωρίου Νεοχώριον, μέ δέραν τήν τοπικήν Κοινότητα Νεοχωρίου, τῆς Δημοτικῆς Ἐνόπτητος Λεύκτρου, τοῦ Δήμου Δυτικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνόπτητος Μεσσηνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

56. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν χωρίου Νίκοβον, μέ εἶδραν τὴν τοπικήν Κοινότητα Ἐξωχωρίου, τῆς Δημοτικῆς Ἐνόποτος Λεύκτρου, τοῦ Δήμου Δυτικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνόποτος Μεσοπονίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρὸ τοῦ ἔτους 1973.

57. Ένορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου χωρίου Ξανθιάνικα, μέ εδραν τίν τοπικής Κοινότητα Μηλέας, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Λεύκτρου, τοῦ Δήμου Δυτικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Μεσσηνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

58. Ένορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου χωρίου Πλάτσα, μέ εδραν τὴν τοπικήν Κοινότητα Πλάτσας, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Λεύκτρου, τοῦ Δήμου Δυ-

τικῆς Μάνης, της Περιφερειακῆς Ένόπλης Μεσσηνίας, της Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθείσα πρό τού έτους 1973.

59. 'Ενορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Εισοδίων τῆς Θεοτόκου χωρίου Προάστειον, μέ εξδραν τήν τοπικήν Κοινότητα Προαστείου, τῆς Δημοτικῆς Ἐνόπτου Λεύκτρου, τοῦ Δήμου Δυτικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνόπτου Μεσσηνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

60. Ένορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιου Γεωργίου χωρίου Προσπήλιον, μέ εδραν τήν τοπικήν Κοινότητα Προσπήλιον, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Λεύκτρου, τοῦ Δήμου Δυτικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Μεσσηνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

61. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιου Γεωργίου χωρίου Πύργος, μέ εδραν τίνι τοπικήν Κοινότητα Πύργου, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Λεύκτρου, τοῦ Δήμου Δυτικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Μεσσηνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

62. Ένορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Γεννήσεως Χριστοῦ χωρίου Σαιδών, μέ εδραν τήν τοπικήν Κοινότητα Σαιδώνας, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Λεύκτρου, τοῦ Δήμου Δυτικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Μεσσηνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

63. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίας Ἀναστασίας χωρίου Σβίνα, μέχρι την τοπική Κοινότητα Θαλαμῶν, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Λεύκτρου, τοῦ Δήμου Δυτικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Μεσσηνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

64. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίας Τριάδος χωρίου Στούπα, μέ εδραν τίνι τοπικήν Κοινότητα Στούπας, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Λεύκτρου, τοῦ Δήμου Δυτικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Μεσσηνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

65. Ένορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίας Τριάδος χωρίου Τραχήλη, μέ εδραν τὸν τοπικὴν Κοινότητα Τραχήλας, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Λεύκτρου, τοῦ Δήμου Δυτικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Μεσσηνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρὸ τοῦ ἔτους 1973.

66. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος χωρίου Φαγκριάνικα, μέ
ξδραν τὴν τοπικήν Κοινότητα Μηλέας, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Λεύκτρου, τοῦ Δήμου Δυτικῆς Μάνης, τῆς Πε-
ριφερειακῆς Ἐνότητος Μεσσηνίας, τῆς Περιφερείας Πε-
λοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

67. Ένορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου χωρίου Χώρα Ἐξωχωρίου, μέ εἶδραν τὴν τοπικήν Κοινότητα Ἐξωχωρίου, τῆς Δημοτικῆς Ἐνόποτος Λεύκτρου, τοῦ Δήμου Δυτικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνόποτος Μεσσηνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

68. Ένορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου χωρίου Ἀθία, μέ εδραν τὴν τοπικὴν Κοινότητα Ἀβίας, τῆς Δημοτικῆς Ἐνόπλης Ἀβίας, τοῦ Δήμου Δυτικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνόπλης Μεσσηνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρὸ τοῦ ἔτους 1973.

69. Ένορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιου Ἀθανάσιου χωρίου Ἀλτομυρά, μέ εδραν τὸν τοπικὸν Κοινότητα Ἀλτομυρῶν, τῆς Δημοτικῆς Ἐνόπτου Ἀβίας, τοῦ Δήμου Δυτικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνόπτου Μεσσηνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973

70. Ένορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Βέργας, μέ εξδραν τὴν Δημοτικήν Κοινότητα Βέργας, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Καλαμάτας, τοῦ Δήμου Καλαμάτας, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Μεσσηνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

71. Ένορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιου Νικολάου χωρίου Βόρειον Κέντρον, με ἔδραν τὴν τοπικήν Κοινότητα Κέντρου, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Ἀβίας, τοῦ Δήμου Δυτικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Μεσσηνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

72. Ένορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Προφήτου Ἡλίοιο χωρίου
”Ανω Δολοί, μέ εδραν τίν τοπικήν Κοινότητα Δολῶν,
τῆς Δημοτικῆς Ἐνόπτου Ἀβίας, τοῦ Δήμου Δυτικῆς Μά-
νης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνόπτου Μεσσηνίας, τῆς Περι-
φερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

73. Ένορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιου Βασιλείου χωρίου Κάτω Δολοί, μέ εδραν τήν τοπικήν Κοινότητα Δολῶν, τῆς Δημοτικῆς Ἐνόπτου Ἀβίας, τοῦ Δήμου Δυτικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνόπτου Μεσσηνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

74. Ένορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου χωρίου Κάμπος, μέ εδραν τὴν τοπικὴν Κοινότητα Κάμπου, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Ἀβίας, τοῦ Δήμου Δυτικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Μεσσηνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

75. Ένορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ὑπαπαντή Σωτῆρος χωρίου Μάλτα, μέ εδραν τίν τοπικήν Κοινότητα Σταυροπηγίου, τῆς Δημοτικῆς Ἐνόποτος Ἀβίας, τοῦ Δήμου Δυτικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνόποτος Μεσσηνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

76. Ένορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Προφήτου Ἡλίοιο χωρίου Μικρή Μαντίνεια, με ἔδραν τὴν τοπικήν Κοινότητα Μικρᾶς Μαντινείας, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Καλαμάτας, τοῦ Δήμου Καλαμάτας, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Μεσσηνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

77. Ένορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιου Βασιλείου χωρίου Ὁροβά, μέ εδραν τίν τοπικήν Κοινότητα Κάμπου, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Ἀβίας, τοῦ Δήμου Δυτικῆς Μάνης,

της Περιφερειακής Ένόποτος Μεσσηνίας, της Περιφέρειας Πελοποννήσου, ιδρυθείσα πρό τού έτους 1973.

78. Ένορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν χωρίου Πηγάδια, μέ εδραν τίν τοπικήν Κοινότητα Πηγαδίων, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Ἀβίας, τοῦ Δήμου Δυτικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Μεσσηνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ίδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

79. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου χωρίου Σταυροπίγιον, μέ εδραν τὸν τοπικὸν Κοινότητα Σταυροπίγιου, τῆς Δημοτικῆς Ἐνόποτος Ἀβίας, τοῦ Δήμου Δυτικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνόποτος Μεσσηνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρὸ τοῦ ἔτους 1973.

80. Ένορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ζωοδόχου Πηγῆς Σωτηριανίκων, μέ εδραν τήν τοπικήν Κοινότητα Σωτηριανίκων, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Ἀβίας, τοῦ Δήμου Δυτικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Μεσσηνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

81. Ένορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου χωρίου Χώρα Κέντρου, μέ εἶδραν τὸν τοπικὸν Κοινότητα Κέντρου, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Ἀβίας, τοῦ Δήμου Δυτικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Μεσσηνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

82. Ένορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου χωρίου Δημαρίστικα, μέ εδραν τὴν τοπικήν Κοινότητα Λαγίας, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Ἀνατολικῆς Μάνης, τοῦ Δήμου Ἀνατολικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Λακωνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρὸ τοῦ ἔτους 1973.

83. Ένορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος χωρίου Δρυμός, μέ εἶδραν τὴν τοπικήν Κοινότητα Δρυμοῦ, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Ἀνατολικῆς Μάνης, τοῦ Δήμου Ἀνατολικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Λακωνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ἰδρυθεῖσα πρὸ τοῦ ἔτους 1973.

84. Ένορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιου Γεωργίου χωρίου Κοκκάλη, μέ εδραν τήν τοπικήν Κοινότητα Κοκκάλας, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Ἀνατολικῆς Μάνης, τοῦ Δήμου Ἀνατολικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Λακωνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

85. Ένορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιου Χαραλάμπους χωρίου Κότρωνας, μέξδραν τὸν τοπικὸν Κοινότητα Κότρωνα, τῆς Δημοτικῆς Ἐνόποτος Ἀνατολικῆς Μάνης, τοῦ Δήμου Ἀνατολικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνόποτος Λακωνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πού τοῦ ἔτους 1973.

86. Ένορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου χωρίου Λαγίας, μέ εδραν τὸν τοπικὸν Κοινότητα Λαγίας, τῆς Δημοτικῆς Ἐνόπλης Ἀνατολικῆς Μάνης, τοῦ Δήμου Ἀνατολικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνόπλης Λακω-

vías, της Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθείσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

87. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίου Δημήτριου χωρίου Νύφι, μέ εδραν τὸν τοπικὸν Κοινότητα Ἐξω Νυμφίου, της Δημοτικῆς Ἐνότητος Ἀνατολικῆς Μάνης, τοῦ Δήμου Ἀνατολικῆς Μάνης, της Περιφερειακῆς Ἐνότητος Λακωνίας, της Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθείσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

88. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίας Τριάδος χωρίου Φλωμοχώριον, μέ εδραν τὸν τοπικὸν Κοινότητα Κότρωνα, της Δημοτικῆς Ἐνότητος Ἀνατολικῆς Μάνης, τοῦ Δήμου Ἀνατολικῆς Μάνης, της Περιφερειακῆς Ἐνότητος Λακωνίας, της Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθείσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

89. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίου Νικολάου χωρίου Χειμάρρα, μέ εδραν τὸν τοπικὸν Κοινότητα Πυρρίχου, της Δημοτικῆς Ἐνότητος Ἀνατολικῆς Μάνης, τοῦ Δήμου Ἀνατολικῆς Μάνης, της Περιφερειακῆς Ἐνότητος Λακωνίας, της Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθείσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

90. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίου Νικολάου χωρίου Ἀγίου Νικόλαος, μέ εδραν τὸν τοπικὸν Κοινότητα Ἀγίου Νικολάου, της Δημοτικῆς Ἐνότητος Σμήνους, τοῦ Δήμου Ἀνατολικῆς Μάνης, της Περιφερειακῆς Ἐνότητος Λακωνίας, της Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθείσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

91. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως της Θεοτόκου χωρίου Ἀρχοντικόν, μέ εδραν τὸν τοπικὸν Κοινότητα Ἀρχοντικοῦ, της Δημοτικῆς Ἐνότητος Σμήνους, τοῦ Δήμου Ἀνατολικῆς Μάνης, της Περιφερειακῆς Ἐνότητος Λακωνίας, της Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθείσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

92. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος χωρίου Καστάνια, μέ εδραν τὸν τοπικὸν Κοινότητα Καστάνιας, της Δημοτικῆς Ἐνότητος Σμήνους, τοῦ Δήμου Ἀνατολικῆς Μάνης, της Περιφερειακῆς Ἐνότητος Λακωνίας, της Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθείσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

93. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Εὐαγγελισμοῦ της Θεοτόκου χωρίου Κόκκινα Λουριά, μέ εδραν τὸν τοπικὸν Κοινότητα Κόκκινων Λουριῶν, της Δημοτικῆς Ἐνότητος Σμήνους, τοῦ Δήμου Ἀνατολικῆς Μάνης, της Περιφερειακῆς Ἐνότητος Λακωνίας, της Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθείσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

94. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Εισοδίων της Θεοτόκου χωρίου Μέλισσας, μέ εδραν τὸν τοπικὸν Κοινότητα Μέλισσας, της Δημοτικῆς Ἐνότητος Σμήνους, τοῦ Δήμου Ἀνατολικῆς Μάνης, της Περιφερειακῆς Ἐνότητος Λακωνίας, της Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθείσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

95. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίας Βαρβάρας χωρίου Μελιτίνη, μέ εδραν τὸν τοπικὸν Κοινότητα Μελιτίνης, της Δημοτικῆς Ἐνότητος Σμήνους, τοῦ Δήμου Ἀνατολικῆς

Μάνης, της Περιφερειακῆς Ἐνότητος Λακωνίας, της Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθείσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

96. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίου Νικολάου χωρίου Παλαιοβρύση, μέ εδραν τὸν τοπικὸν Κοινότητα Παλαιοβρύσης, της Δημοτικῆς Ἐνότητος Σμήνους, τοῦ Δήμου Ἀνατολικῆς Μάνης, της Περιφερειακῆς Ἐνότητος Λακωνίας, της Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθείσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

97. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίων Ἀποστόλων χωρίου Πετρίνα, μέ εδραν τὸν τοπικὸν Κοινότητα Πετρίνας, της Δημοτικῆς Ἐνότητος Σμήνους, τοῦ Δήμου Ἀνατολικῆς Μάνης, της Περιφερειακῆς Ἐνότητος Λακωνίας, της Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθείσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

98. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως της Θεοτόκου χωρίου Προσόπηιον, μέ εδραν τὸν τοπικὸν Κοινότητα Προσόπηιον, της Δημοτικῆς Ἐνότητος Σμήνους, τοῦ Δήμου Ἀνατολικῆς Μάνης, της Περιφερειακῆς Ἐνότητος Λακωνίας, της Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθείσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

99. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίων Θεοδώρων χωρίου Σεληγούδιον, μέ εδραν τὸν τοπικὸν Κοινότητα Σεληγούδιον, της Δημοτικῆς Ἐνότητος Σμήνους, τοῦ Δήμου Ἀνατολικῆς Μάνης, της Περιφερειακῆς Ἐνότητος Λακωνίας, της Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθείσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

100. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως της Θεοτόκου χωρίου Παρασυρός, μέ εδραν τὸν τοπικὸν Κοινότητα Σκουταρίου, της Δημοτικῆς Ἐνότητος Γυθείου, τοῦ Δήμου Ἀνατολικῆς Μάνης, της Περιφερειακῆς Ἐνότητος Λακωνίας, της Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθείσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

101. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Γενεσίου της Θεοτόκου χωρίου Ἀλίκα, μέ εδραν τὸν τοπικὸν Κοινότητα Ἀλίκων, της Δημοτικῆς Ἐνότητος Οιτύλου, τοῦ Δήμου Ἀνατολικῆς Μάνης, της Περιφερειακῆς Ἐνότητος Λακωνίας, της Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθείσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

102. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν χωρίου Δρύαλος, μέ εδραν τὸν τοπικὸν Κοινότητα Δρυάλου, της Δημοτικῆς Ἐνότητος Οιτύλου, τοῦ Δήμου Ἀνατολικῆς Μάνης, της Περιφερειακῆς Ἐνότητος Λακωνίας, της Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθείσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

103. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Προφήτου Ἡλίου χωρίου Κρυονέριον, μέ εδραν τὸν τοπικὸν Κοινότητα Κρυονερίου, της Δημοτικῆς Ἐνότητος Οιτύλου, τοῦ Δήμου Ἀνατολικῆς Μάνης, της Περιφερειακῆς Ἐνότητος Λακωνίας, της Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθείσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

104. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίου Ἰωάννου χωρίου Νέον Οίτυλον, μέ εδραν τὸν τοπικὸν Κοινότητα Νέου Οιτύλου, της Δημοτικῆς Ἐνότητος Οιτύλου, τοῦ Δήμου Ἀνατολικῆς Μάνης, της Περιφερειακῆς Ἐνότητος Λακω-

νίας, της Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

105. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίου Νικολάου χωρίου Σταυρί, μέ εἶδραν τὴν τοπικήν Κοινότητα Κούνου, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Οἰτύλου, τοῦ Δήμου Ἀνατολικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Λακωνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

106. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν χωρίου Χαρούδα, μέ εἶδραν τὴν τοπικήν Κοινότητα Πύργου Δροῦ, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Οἰτύλου, τοῦ Δήμου Ἀνατολικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Λακωνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

107. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ζωοδόχου Πηγῆς χωρίου Ἐλαιοχώριον, μέ εἶδραν τὴν τοπικήν Κοινότητα Ριγκλίων, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Λεύκτρου, τοῦ Δήμου Δυτικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Μεσσηνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

108. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ζωοδόχου Πηγῆς χωρίου Κάλυψες, μέ εἶδραν τὴν τοπικήν Κοινότητα Προσπλίου, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Λεύκτρου, τοῦ Δήμου Δυτικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Μεσσηνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

109. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου χωρίου Λοσνά, μέ εἶδραν τὴν τοπικήν Κοινότητα Πλάτσης, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Λεύκτρου, τοῦ Δήμου Δυτικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Μεσσηνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

110. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου χωρίου Ἀνω Ρίγκλια, μέ εἶδραν τὴν τοπικήν Κοινότητα Ριγκλίων, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Λεύκτρου, τοῦ

Δήμου Δυτικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Μεσσηνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

111. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος χωρίου Κάτω Ρίγκλια, μέ εἶδραν τὴν τοπικήν Κοινότητα Ριγκλίων, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Λεύκτρου, τοῦ Δήμου Δυτικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Μεσσηνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

112. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Ἀνω Τσέρια, μέ εἶδραν τὴν τοπικήν Κοινότητα Τσερίων, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Λεύκτρου, τοῦ Δήμου Δυτικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Μεσσηνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

113. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Κάτω Τσέρια, μέ εἶδραν τὴν τοπικήν Κοινότητα Τσερίων, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Λεύκτρου, τοῦ Δήμου Δυτικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Μεσσηνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

114. Ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ζωοδόχου Πηγῆς χωρίου Καθιανέικα, μέ εἶδραν τὴν τοπικήν Κοινότητα Δοθῶν, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Ἀβίας, τοῦ Δήμου Δυτικῆς Μάνης, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Μεσσηνίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ιδρυθεῖσα πρό τοῦ ἔτους 1973.

Ἡ παρούσα Διαπιστωτική Πρᾶξις νά δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12ῃ Οκτωβρίου 2016

† Ο Αθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Ο Αρχιγραμματεύς
Ο Μεθώνης Κλήμης

Άριθμ. 3927/2258/18.10.2016

Κατάργηση έκκλησιαστικοῦ ίδρυματος
ύπό τήν ἐπωνυμία

«Γενικόν Ἐκκλησιαστικόν Φιλανθρωπικόν Ταμεῖον
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θήρας, Ἀμοργοῦ καὶ Νήσων»

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐξουσα ὑπ' ὄψει:

1. τάς διατάξεις τῶν ἄρθρων 29 παρ. 2 καὶ 59 παρ. 2 τοῦ N. 590/ 1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος»,
2. τό ἄρθρο 68 παρ. 1, ὑποπαράγρ. 5α τοῦ N. 4235/2014 (Α' 32),
3. τὴν ὑπ' ἀριθμ. 136/26.8.2016 αἰτιολογημένην Πρότασιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Θήρας, Ἀμοργοῦ καὶ Νήσων κ. Ἐπιφανίου,
4. τὴν ἀπό 12.9.2016 γνωμοδότησιν τῆς Νομικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου,
5. τό γεγονός ὅτι ἐκ τῆς παρούσης Ἀποφάσεως δέν προκαλεῖται δαπάνη σὲ βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ νομικοῦ προσώπου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θήρας, Ἀμοργοῦ καὶ Νήσων, καὶ
6. τὴν ἀπό 12.10.2016 Ἀπόφασιν Αὐτῆς,

Ἀποφασίζει:

Α. Καταργεῖ τό ἔκκλησιαστικόν ίδρυμα ὑπό τήν ἐπω-

νυμίαν «Γενικόν Ἐκκλησιαστικόν Φιλανθρωπικόν Ταμεῖον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θήρας, Ἀμοργοῦ καὶ Νήσων» καὶ τόν Κανονισμόν πειτουργίας αύτοῦ (Φ.Ε.Κ. Β'/552/4.8.1988).

Β. Πᾶσα ἡ κινητή καὶ ἀκίνητος περιουσία τοῦ ὡς ἄνω καταργουμένου ἔκκλησιαστικοῦ ίδρυματος, καθώς καὶ κάθε δικαίωμα καὶ ἀξίωση αύτοῦ, ἀνήκει αὐτοδικαίως εἰς τό νομικόν πρόσωπον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θήρας, Ἀμοργοῦ καὶ Νήσων, χροσιμοποιουμένη διά φιλανθρωπικούς σκοπούς.

Γ. Η ισχύς τῆς παρούσης ἀρχεται ἀπό τῆς δημοσιεύσεως αὐτῆς εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ εἰς τό περισδικόν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

Ἡ παρούσα νά δημοσιευθῇ εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Αθῆναι 12.10.2016

† Ὁ Αθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

‘Ο Αρχιγραμματεύς

‘Ο Μεθώντος Κλήμης

Άριθμ. 4894/2208/14.10.2016

Κανονισμός 292/2016

Περί διοικήσεως και διαχειρίσεως του ἐν Νέᾳ Καρβάλῃ Καβάλας
 Ἱεροῦ Προσκυνήματος Ἅγιου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου,
 τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φιλίππων, Νεαπόλεως και Θάσου

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
 ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐξουσα ὑπ' ὄψει:

1. τάς διατάξεις τῶν ἀρθρων 1 παρ.4, 29 παρ.2 και 59 παρ.1 και 2 τοῦ νόμου 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἐλλάδος» και τοῦ ἀρθρου 68 παρ.1, ὑποπαρ. 4 και 5α τοῦ νόμου 4235/2014,
2. τάς ὑποχρεώσεις τῆς ποιμαινούστος Ἑκκλησίας πρός το χριστεπώνυμον πλήρωμα, αἱ ὁποῖαι ἀπορρέουν ἀπό τάς εὐαγγελικάς ἐπιταγάς, τούς Ἱερούς Κανόνας και τούς νόμους τοῦ κράτους,
3. τάς ὑφίσταμένας κοινωνικάς και πνευματικάς ἀνάγκας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φιλίππων, Νεαπόλεως και Θάσου,
4. τὴν ὑπ' ἀριθμ. 1607/30.9.2016 πρότασιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Φιλίππων, Νεαπόλεως και Θάσου κ. Προκοπίου,
5. τὴν ὑπ' ἀριθ. 34/4.10.2016 γνωμοδότησιν τοῦ Εἰδικοῦ Νομικοῦ Συμβούλου τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἐλλάδος,
6. τὴν ἀπό 7.10.2016 Ἀπόφασιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας,

Ἀποφασίζει

ψηφίζει και ἔγκρίνει τὸν Κανονισμὸν 292/2016, ἔχοντα οὕτω:

Κανονισμός 292/2016
 «Περί διοικήσεως και διαχειρίσεως τοῦ
 ἐν Νέᾳ Καρβάλῃ Καβάλας Ἱεροῦ Προσκυνήματος
 Ἅγιου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου,
 τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως
 Φιλίππων, Νεαπόλεως και Θάσου»

Ἀρθρον 1

Ἴδρυσις

Ο Ἱερός Ναός τοῦ Ἅγιου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου εἰς τὴν Νέαν Καρβάλην Καβάλας, εἰς τὸν ὅποῖον φυλάσσονται τὰ χαριτόβρυτα ιερά Λείψανα τοῦ ἐν Ἅγιοις Πατρός ἡμῶν Ἅγιου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, μετ' ἄλλων ἱερῶν λειψάνων και ἐκκλησιαστικά κειμήλια, καταστάθεις Ἱερόν Προσκύνημα διά τῆς ὑπ' ἀριθμ. 42/1973 Κα-

νονιστικῆς Διατάξεως «Περί διοικήσεως και διαχειρίσεως τοῦ ἐν Νέᾳ Καρβάλῃ Καβάλας Ἱεροῦ Προσκυνήματος Ἅγιου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου» (ΦΕΚ Α' 56/1973), συνεχίζει νά πλειουργῇ ὡς Ἱερόν Προσκύνημα και ἴδιον Νομικόν Πρόσωπον Ἰδιωτικοῦ Δικαίου, ὑπό τὴν κανονικήν δικαιοδοσίαν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φιλίππων, Νεαπόλεως και Θάσου.

Ἀρθρον 2

Σκοπός

Σκοπός τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος εἶναι:

1. Ἡ τιμή, ἡ προστασία και ἡ διαφύλαξις τῶν ἵερῶν Λειψάνων και ἐκκλησιαστικῶν κειμηλίων, τά ἐκ τῆς ἐν τῷ ἀγιοτόκῳ Καπιαδοκίᾳ παλαιᾶς Καρβάλης μετατεθέντα, ἡ διατήρησης τῆς ιστορικῆς μνήμης και εἰς σύμπαντα τὸν ὄρθρόδοξον κόσμον προβολή αὐτοῦ.
2. Ἡ ὑποστήριξις και ἡ ἐνίσχυση τοῦ πολυσχιδοῦς ποιμαντικοῦ και φιλανθρωπικοῦ ἔργου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φιλίππων, Νεαπόλεως και Θάσου.

Ἀρθρον 3

Διοίκησις

1. Τό Ἱερόν Προσκύνημα τελεῖ ὑπό τὴν ἐποπτείαν και τὸν ἔλεγχον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φιλίππων, Νεαπόλεως και Θάσου και διοικεῖται ὑπό πενταμεθοῦς (5μεθοῦς) Διοικούστος Ἐπιτροπῆς, ὑπό τὴν προεδρίαν τοῦ ἐκάστοτε Μητροπολίτου Φιλίππων, Νεαπόλεως και Θάσου, ἡ ὑπό τοῦ ἐκάστοτε ὑπ' αὐτοῦ ὄριζομένου, εἰς τὸν ὥποιαν μετέχουσι, διοριζόμενοι διά Πράξεως τοῦ Μητροπολίτου και ἐγκρινομένης ὑπό τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου:

- a) Ο Μητροπολίτης Φιλίππων, Νεαπόλεως και Θάσου ὡς Πρόεδρος, ἀναπληρούμενος ὑπό τοῦ ὑπ' αὐτοῦ ὄριζομένου Κληρικοῦ.
- β) Ο ἑκτελῶν χρέι 'Εφημερίου του Ἱεροῦ Προσκυνήματος, ἀναπληρούμενος ὑπό τοῦ ἐφημερίου τῆς ἐνορίας τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου Νέας Καρβάλης.
- δ) Τρεῖς εὐλαβεῖς και εὐεύποληπτοι πολῖται ἐκ τοῦ δημοτικοῦ διαμερίσματος Νέας Καρβάλης ἡ τοῦ Δήμου Καβάλας, ἐπιλεγόμενοι μετά τῶν ἀναπλη-

ρωτῶν οιύτῶν ύπο τοῦ Σεβασμιωτάου Μητροπολίτου, ἐπί τριετεῖ θητεία.

2. Τό ἀξίωμα τῶν μελῶν τῆς Δ.Ε. εἶναι τιμητικόν καὶ ἄμισθον.

3. Ἡ Διοικοῦσα Ἐπιτροπή κατά τὴν πρώτην αὔτης συνεδρίαν, ἐκπλέγει ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς τὸν Γραμματέα καὶ τὸν Ταμίαν. Συνεδριάζει συγκαλουμένη ύπο τοῦ Προέδρου κατά τὴν κρίσιν αὐτοῦ καὶ κατὰ τὰς ἑκάστοτε ἀναφυομένας ἀνάγκας, καὶ τουλάχιστον καθ' ἔκαστον μήνα.

4. Ἡ Διοικοῦσα Ἐπιτροπή εὑρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ παρισταμένων ἀπαραιτήτως τοῦ Προέδρου ἢ τοῦ ύπ' αὐτοῦ ὄριζομένου ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ καὶ δύο (2) τουλάχιστον ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς. Αἱ ἀποφάσεις λαμβάνονται κατά πλειοψηφίαν τῶν παρόντων, ἐν ἰσοψηφίᾳ δὲ νικώντος τῆς ψήφου τοῦ Προέδρου.

5. Αἱ ἀποφάσεις τῆς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς ύποβάλλονται πρός ἔγκρισιν εἰς τὸ Μητροπολιτικόν Συμβούλιον, ἐφαρμοζομένων ἀναθογικῶν τῶν διατάξεων τοῦ Κανονισμοῦ 8/1979 «Περί Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐνοριῶν».

”Αρθρον 4

‘Ἐκπροσώπησις-Ἀρμοδιότητες

1. Τό Ἱερόν Προσκύνημα ἐκπροσωπεῖται νομίμως ἐνώπιον πάσσος διοικητικῆς ἢ δικαστικῆς Ἀρχῆς ύπο τοῦ Προέδρου τῆς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς ἢ ύπο τίνος μέλους τῆς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς ὄριζομένου ύπ' αὐτοῦ.

2. Ὁ Πρόεδρος ύπογράφει πᾶν ἔξερχόμενον ἔγγραφον καὶ συνυπογράφει τὰ γραμμάτια εἰσπράξεως, τὰ ἑντάλματα πληρωμῆς, καὶ τὰς πάστος φύσεως συμβάσεις τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος.

3. Ὁ Γραμματεὺς τηρεῖ τό Βιβλίον Πρωτοκόλλου, τό Βιβλίον Πρακτικῶν καὶ ύπογράφει μετά τοῦ Προέδρου τά Πρακτικά.

4. Ὁ Ταμίας τηρεῖ τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὸν παρόντα Κανονισμόν διαχειριστικά βιβλία καὶ ύπογράφει μετά τοῦ Προέδρου αὐτά.

5. Ἰδιαιτέρως ἡ Διοικοῦσα Ἐπιτροπή ἀσκεῖ τὰς ἀκολούθους ἀρμοδιότητας:

- α) Διοικεῖ καὶ διαχειρίζεται τὴν ἐν γένει περιουσίαν τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος.
- β) Καταρτίζει τὸν προϋπολογισμόν καὶ ἀπολογισμόν αὐτοῦ, τούς ὁποίους ύποβάλλει πρός ἔγκρισιν εἰς τό Μητροπολιτικόν Συμβούλιον.
- γ) Μεριμνᾷ διά τὴν εὕρυθμον πλειουργίαν αὐτοῦ.
- δ) Ἀποφασίζει διά τὴν πρόσθιψιν τοῦ ἀναγκαιούντος προσωπικοῦ, κατά τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος.
- ε) Φροντίζει διά τὴν ἀξιοποίησιν τῆς κινητῆς καὶ ἀκινήτου περιουσίας τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος.
- στ) Ἀποφασίζει ἐπί παντός ἔτέρου ζητήματος, τό ὅποιον ἔχει σχέσιν μέ τό Ἱερόν Προσκύνημα καὶ δέν προβλέπεται εἰς τὸν παρόντα Κανονισμόν.

”Αρθρον 5

Τηρούμενα Βιβλία

1. Εἰς τό Ἱερόν Προσκύνημα τηροῦνται τὰ κάτωθι Βιβλία:

- α) Βιβλίον Πρωτοκόλλου
- β) Βιβλίον Πρακτικῶν τῆς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς
- γ) Βιβλίον Ταμείου (ἡμερολόγιον ἐσόδων καὶ ἔξόδων)
- δ) Διπλότυπα Γραμμάτια Εἰσπράξεως
- ε) Διπλότυπα Ἐντάλματα Πληρωμῶν
- στ) Βιβλίον κινητῶν καὶ ἀκινήτων, ἥτοι: Βιβλίον Κτηματολογίου, εἰς τό όποιον καταγράφονται ἀπαντά τὰ ἀκίνητα περιουσιακά στοιχεῖα τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος καὶ Βιβλίον τιμαλφῶν, ἀφιερωμάτων καὶ ποιητῶν κινητῶν περιουσιακῶν στοιχείων τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος.

2. Τά τηρούμενα βιβλία τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος ἀριθμοῦνται κατά φύλλον καὶ θεωροῦνται ύπο τοῦ Σεβασμιωτάου Προέδρου.

”Αρθρον 6

Πόροι

Πόροι τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος εἶναι:

- α) Αἱ εἰσπράξεις ἐκ κηροπωλησίας, ἐκ δίσκων καὶ κυτίων
- β) Αἱ δωρεαί, προσφοραί, κληρονομίαι, κληροδοσίαι καὶ πάστος φύσεως ἀφιερώσεις καὶ εἰσφοραί πιστῶν
- γ) Αἱ πρόσδοαι ἐκ τῆς κινητῆς καὶ ἀκινήτου περιουσίας καὶ αἱ ἐπιχορηγήσεις ἐξ οἰουδήποτε φορέως, Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ.

”Αρθρον 7

Διάθεσις πόρων

Τά ἔσοδα τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος διατίθενται:

- α) Διά τὴν συντήρησιν, τὸν ἔξωραϊσμόν καὶ τὸν εὔπρεπισμόν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, τῶν πέριξ αὐτοῦ κτισμάτων καὶ τοῦ περιβάλλοντος χώρου τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος
- β) Διά τὴν μισθοδοσίαν τοῦ προσωπικοῦ του Ἱεροῦ Προσκυνήματος

γ) Διά τὴν καταβολὴν τῶν νομίμων ύποχρεώσεων αὐτοῦ

- δ) Διά τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ πνευματικοῦ, φιλανθρωπικοῦ καὶ ἐν γένει κοινωνικοῦ ἔργου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φιλίππων, Νεαπόλεως καὶ Θάσου.

”Αρθρον 8

Προσωπικόν

Διά τὴν εὕρυθμον πλειουργίαν τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος δύνανται νά προσλαμβάνονται:

α) Εἰς (1) Ἐφημέριος, διοριζόμενος ύπο τοῦ Σεβασμιωτάου Προέδρου

β) Δύο (2) Ἱεροψάλται

γ) Εἷς (1) Νεωκόρος καὶ

δ) Μία (1) εύτρεπιστρια διά τόν εύτρεπισμόν τοῦ Προσκυνήματος καί τοῦ περιβάλλοντος αύτοῦ χώρου.

**”Αρθρον 9
Σφραγίς**

Τό Ίερόν Προσκύνημα ἔχει ιδίαν κυκλικήν σφραγίδα φέρουσα εἰς τό κέντρον τήν παράστασιν τοῦ Ἀγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου καί πέριξ εἰς δύο κύκλους τάς φράσεις: «ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΦΙΛΙΠΠΩΝ, ΝΕΑΠΟΛΕΩΣ ΚΑΙ ΘΑΣΟΥ» - «ΙΕΡΟΝ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ ΑΓΙΟΥ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΤΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ- ΝΕΑΣ ΚΑΡΒΑΛΗΣ».

**”Αρθρον 10
Ἐορτή**

Τό Ίερόν Προσκύνημα ἔορτάζει πανδήμως τήν 25ην Ἰανουαρίου ἐκάστου ἔτους, ἔορτή τῆς μνήμης τοῦ ἐν τοῦ Ἀγίοις Πατρός ἡμῶν Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου.

”Αρθρον 11

’Αλλαγή τοῦ κανονικοῦ καί νομικοῦ καθεστώτος
’Αλλαγή τοῦ κανονικοῦ καί νομικοῦ καθεστώτος τοῦ Ίεροῦ Προσκυνήματος καί ἡ τροποποίησις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ γίνεται κατόπιν ὁμοφώνου ἀποφάσεως τῆς Διοικούσσης Ἐπιτροπῆς καί κατ’ ἐφαρμογήν τῶν ίσχυουσῶν κανονικῶν καί νομικῶν διατάξεων περί τῶν Ίερῶν Προσκυνημάτων.

**”Αρθρον 12
Ισχύς τοῦ Κανονισμοῦ**

1. Ή ίσχύς τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ἄρχεται ἀπό τῆς δημοσιεύσεως αύτοῦ εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καί τό ἐπίσημον Δελτίον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

2. Ἀπό τῆς ἐνάρξεως ίσχύος τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ, καταργεῖται ἡ ύπ’ ἀριθμ. 2/1973 Κανονιστική Διάταξις «Περί διοικήσεως καί διαχειρίσεως τοῦ ἐν Νέᾳ Καρβάλη Καβάλας Ίεροῦ Προσκυνήματος Ἀγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου» (ΦΕΚ Α 56/1973).

**”Αρθρον 13
Κάλυψις δαπάνης**

Ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ δέν προκαλεῖται δαπάνη εἰς βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ νομικοῦ προσώπου τοῦ Ίεροῦ Προσκυνήματος ἢ τῆς Ίερᾶς Μητροπόλεως Φιλίππων, Νεαπόλεως καί Θάσου.

Ο παρών Κανονισμός νά δημοσιευθῇ εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

’Αθήνησι, 7.10.2016

† Ο Αθηνών ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Ο Αρχιγραμματεύς
Ο Μεθώνης Κλήμης

Άριθμ. 4097/2287/24.10.2016 Κανονισμός περί συστάσεως και λειτουργίας
έκκλησιαστικού Ιδρύματος ύπο τήν ἐπωνυμία:
«Σχολή Βυζαντινῆς Μουσικῆς»
τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Μονεμβασίας και Σπάρτης

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

“Εξουσα ύπο” δψει:

1. τάς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 παρ. 4, 29 παρ. 2 και 59 παρ.1 και 2 τοῦ νόμου 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος» και τοῦ ἄρθρου 68 παρ.1, ύποπαρ. 4 και 5α τοῦ νόμου 4235/2014,
2. τάς ύποχρεώσεις τῆς ποιμαινούσης Ἐκκλησίας πρός τό χριστεπώνυμον πλήρωμα, αι όποιαι ἀπορρέουν ἀπό τάς εὐαγγελικάς ἐπιταγάς, τούς Ιερούς Κανόνας και τούς νόμους τοῦ κράτους,
3. τάς ύφισταμένας κοινωνικά και πνευματικά ἀνάγκας τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Μονεμβασίας και Σπάρτης,
4. τήν ύπο’ ἀριθμ. 422/195/1.9.2016 πρότασιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μονεμβασίας και Σπάρτης κ. Εύσταθίου,
5. τήν ἀπό 22.9.2016 γνωμοδότησιν τοῦ Νομικῆς Υπηρεσίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος,
6. τήν ἀπό 12.10.2016 Ἀπόφασιν τῆς Διαρκοῦς Ιερᾶς Συνόδου,

‘Αποφασίζει

συνιστᾶ εἰς τήν Ιεράν Μητρόπολιν Μονεμβασίας και Σπάρτης ἔκκλησιαστικό ἰδρυμα ύπο τήν ἐπωνυμία «Σχολή Βυζαντινῆς Μουσικῆς» τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Μονεμβασίας και Σπάρτης, ἡ ὄργάνωσις, διοίκησις, διαχείρισις και λειτουργία τοῦ ὅποιου θά διέπεται ἀπό τάς διατάξεις τοῦ ἐπομένου Κανονισμοῦ:

Κανονισμός περί συστάσεως και λειτουργίας
έκκλησιαστικοῦ ἰδρύματος ύπο τήν ἐπωνυμία:

«Σχολή Βυζαντινῆς Μουσικῆς»
τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Μονεμβασίας και Σπάρτης

“Αρθρον 1
”Ιδρυση τῆς Σχολῆς

Στήν Ιερά Μητρόπολη Μονεμβασίας και Σπάρτης συνιστάται ἔκκλησιαστικό ἰδρυμα τῷ τήν ἐπωνυμίᾳ: «Σχολή Βυζαντινῆς Μουσικῆς τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Μονεμβασίας και Σπάρτης». “Εχει ὡς ἔδρα του στήν

Σπάρτη και λειτουργεῖ ύπο τήν ἄμεση ἐποπτεία τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως, ἀποτελοῦσα ἴδια ὑπηρεσία αὐτῆς, μη αὐτοτελοῦσα οἰκονομικῆς διαχειρίσεως και μή κερδοσκοπικοῦ χαρακτῆρος.

“Αρθρον 2
Σφραγίδα

Η Σχολή διαθέτει δική της σφραγίδα, κυκλική στό σχῆμα, στήν όποια ἀναγράφονται τά ἔχηται: ἔξωτερικά ‘Ιερά Μητρόπολης Μονεμβασίας και Σπάρτης’ και ἐσωτερικά «Σχολή Βυζαντινῆς Μουσικῆς», μέ τόν Δικέφαλο στό κέντρο.

“Αρθρον 3
Σκοποί τῆς Σχολῆς

Σκοπός τῆς Σχολῆς όριζεται ἡ διδασκαλία τῆς ἐλληνορθοδόξου μουσικῆς παραδόσεως, ἔκκλησιαστικῆς και θύραθεν, ἡ διατήρηση και ἡ διάδοση της.

Εἰδικότεροι σκοποί τῆς Σχολῆς εἶναι:

α) Η μελέτη, διατήρηση, διάδοση και προβολή τῆς πατρώσας ψαλτικῆς τέχνης, ὅπως αὐτή διασώθηκε ἀνά τούς αἰῶνες ἐως τῆς σήμερον.

β) Η μουσική και λειτουργική κατάρτιση νέων Ιεροψαλτῶν μέ σκοπό τήν ἐπάνδρωση τῶν ἀναπλογίων τῶν Ιερῶν Ναῶν τῆς καθ’ ἡμᾶς Ιερᾶς Μητροπόλεως.

γ) Η παράλληλη καλλιέργεια και διάδοση τοῦ ἑτέρου κλάδου τῆς Ἐθνικῆς Μουσικῆς, δηλαδή τῆς δημοτικῆς μας παραδόσεως. Στό πλαίσιο αὐτό η Σχολή δύναται νά συστήσει χορωδιακά σχήματα παραδοσιακοῦ τραγουδιοῦ, καθώς και τμήματα ἐκμαθήσεως παραδοσιακῶν ὄργάνων και χορῶν.

δ) Η κατάρτιση και ἡ συστηματική ἐπιμόρφωση καθηγητῶν βυζαντινῆς μουσικῆς, καθώς και διευθυντῶν ψαλτικῶν χορῶν και χορωδιῶν παραδοσιακοῦ τραγουδούμοιο.

ε) Η ἀναζωπύρωση τῆς μεγάλης αὐτῆς ἔκκλησιαστικῆς και ἔθνικῆς κληρονομιάς στή συνείδηση τοῦ πλαοῦ.

“Αρθρον 4
”Ἐπίτευξη τῶν σκοπῶν τῆς Σχολῆς

Μέσα για τήν ἐπίτευξη τῶν σκοπῶν τῆς Σχολῆς εἶναι:

α) Η συστηματική και ύπευθυνη διδασκαλία τῆς ψαλ-

τικῆς τέχνης καί τῆς παραδοσιακῆς μουσικῆς ἀπό διδασκάλους κατηρτισμένους θεωρητικά καί πρακτικά.

β) Ἡ προβολή τῆς βυζαντινῆς ψαλτικῆς παραδόσεως καί τῆς δημώδους μέσω ἐκδοτικών, ἐντύπων καί ἡλεκτρονικῶν ἐκδόσεων καί κυκλοφορήσεως ψηφιακῶν δίσκων.

γ) Ἡ συγκρότηση χοροῦ ψαλτῶν.

δ) Ἡ τέλεση ύποδειγματικῶν -λειτουργικά καί μουσικά - ἀκολουθιῶν καί ἡ πραγματοποίηση ἐκπαιδευτικῶν ἐκδρομῶν.

ε) Ἡ συνεργασία μέση ἀληθίους φορεῖς πολιτισμοῦ γιά τὴν ἀπό κοινοῦ ὄργάνωση καθηλιτεχνικῶν σεμιναρίων ἢ ἐκδοτικών πού προωθοῦν καί προβάλλουν τὸν ἔθνικό μουσικό πλούτο.

"Αρθρον 5 Διοίκηση τῆς Σχολῆς

1. Τῇ Σχολῇ διοικεῖ τριμελές Διοικητικό Συμβούλιο, πού συγκροτεῖται ἀπό τὸν Μητροπολίτη Μονεμβασίας καί Σπάρτης ὡς Πρόεδρο ἢ τὸν νόμιμο αὐτοῦ ἀναπληρωτή καί ἔτερα δύο Μέλη, κληρικούς ἢ λαϊκούς -κατά προτίμηση ἐναν κληρικό καί ἐναν λαϊκό-, γνώστες τῆς παραδοσιακῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἢ Δημώδους Μουσικῆς. Τὸ Δ.Σ. συνεδριάζει τακτικά μία φορά τὸν μήνα, κατὰ τὴν ἐναρξην καί τὴν λήξην τοῦ διδακτικοῦ ἔτους, καί ἐκτάκτως ὅταν παρίσταται ἀνάγκη.

2. Τό δύο λαϊκά ἢ κληρικά Μέλη τοῦ Δ.Σ. διορίζονται ἀπό τὸν Μητροπολίτη μέ τριετὶ θητείᾳ, πού μπορεῖ νά ἀνανεωθεῖ. Τό ἀξίωμα τῶν μελῶν τοῦ Δ.Σ. καί τοῦ Γραμματέως τῆς Σχολῆς εἶναι τιμητικό καί ἄμισθο.

3. Τό Δ.Σ. μεριμνᾷ γιά τὴν ὁμαλή λειτουργία τῆς Σχολῆς καί ἐπιλαμβάνεται παντός ζητήματος πού τὴν ἀφορᾶ. Ἀν κάποιο Μέλος τοῦ Δ.Σ. δέν ἀνταποκρίνεται στὶς ὑποχρεώσεις του, ἀντικαθίσταται καί πρίν ἀπό τὴν λήξην τῆς θητείας του μέ αἰτιολογημένη ἀπόφαση τοῦ Μητροπολίτου.

4. Τό Δ.Σ. τῆς Σχολῆς δύναται, κατόπιν αἰτήματος τοπικῶν ἐκκλησιαστικῶν φορέων, νά δημιουργήσει περιφερειακά Παραρτήματα, μέ τὴν εὐθύνην τοῦ ἐκεῖ διδάσκοντος καθηγητοῦ καί τὸν ἐπίγεχο τοῦ Δ.Σ καί τοῦ διευθυντοῦ.

5. Ὁ Πρόεδρος τοῦ Δ.Σ. συγκαλεῖ τὰ μέλη του σέ πρωτη συνεδρία ἐντός μηνός ἀπό τὴν ἡμέρα τῆς κοινοποίησεως τῆς ἀποφάσεως διορισμοῦ των.

6. Ὁ Πρόεδρος ἐκπροσωπεῖ τὴν Σχολήν ἐνώπιον κάθε Ἀρχῆς ἢ ἀναθέτει τὴν ἐκπροσώπηση σέ ἕνα ἐκ τῶν δύο Μελῶν. Συγκαλεῖ τὸ Δ.Σ. σέ συνεδρίασην καί προεδρεύει αὐτοῦ. Εἶναι ὑπεύθυνος γιά ὅλα τὰ θέματα τῆς Σχολῆς. Ὑπογράφει ὅλα τὰ ἔγγραφα, τούς τίτλους σπουδῶν τῆς Σχολῆς (ἀπό κοινοῦ μέ τὸν διευθυντή), καθὼς καί τίς διπλότυπες ἀποδείξεις εἰσπράξεως καί πιληρωμῆς.

7. Ὁ γραμματεύς τῆς Σχολῆς συντάσσει κάθε ἀπαραίτητο ἔγγραφο, ἀναλαμβάνει τὴν διεκπεραίωση τῆς ἀληθ-

λογραφίας τῆς Σχολῆς καί τηρεῖ: α. Βιβλίο Πρωτοκόλλου ἀληθηλογραφίας, β. Βιβλίο Μητρώου καί προόδου τῶν μαθητῶν Μαθητολόγιο, γ. Βιβλίο Πράξεων τοῦ Δ.Σ. καί δ. Βιβλίο Ἐξετάσεων.

"Αρθρον 6 Πόροι τῆς Σχολῆς

1. Πόροι τῆς Σχολῆς εἶναι:

α) Ἡ μνηματική εἰσφορά τῶν σπουδαστῶν, τό ὑψος τῆς ὥρας καθορίζεται στὴν ἀρχή κάθε σχολικοῦ ἔτους ἀπό τὸ Δ.Σ. καί ἀφορᾶ στὶς ἀμοιβές τῶν Καθηγητῶν καί στὰ ποιπά λειτουργικά ἔξοδα τῆς Σχολῆς.

β) Κάθε δωρεά ἢ ἐπιχορήγηση ἀπό φυσικά ἢ νομικά πρόσωπα.

γ) Οι ἑτήσιες εἰσφορές τῶν ἐνοριακῶν Ἱερῶν Ναῶν, πού ὄριζονται ἀπό τὸ Μητροπολιτικό Συμβούλιο.

δ) Τό ποσό πού θά προβλέπεται κατ' ἔτος στὸν Προϋπολογισμό τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μονεμβασίας καί Σπάρτης.

ζ) Κάθε ἔσοδο τό ὥρας προέρχεται ἀπό νόμιμην καί χροστή πηγή.

2. Τό Δ.Σ. ἔχει τό δικαίωμα, μέ ἀπόφασή του, νά ἀπαλλάσσει ἀπό τό ποσό τῆς μνηματικής εἰσφορᾶς τούς σπουδαστές πού ἀδυνατοῦν νά καταβάλουν αὔτη.

3. Οι σπουδαστές, ἀκόμη, ὑποχρεοῦνται νά καταβάλουν ἔξεταστρα, ὅταν πρόκειται γιά κατατακτήριες καί πικιακές ἔξετάσεις, τό ὑψος τῶν ὥρων καθορίζεται ἀπό τὸ Δ.Σ.

"Αρθρον 7 Διδακτικό Προσωπικό

1. Ὁ Διευθυντής τῆς Σχολῆς διορίζεται ὑστερα ἀπό πρόταση τοῦ Δ.Σ. ἀπό τὸν Μητροπολίτη Μονεμβασίας καί Σπάρτης καί πρέπει νά εἶναι κάτοχος Διπλώματος Βυζαντινῆς Μουσικῆς.

2. Ὁ Διευθυντής τῆς Σχολῆς εἶναι ὑπεύθυνος γιά τὴν ὁμαλή λειτουργία της, ὅπως καί γιά τὴν ἐφαρμογή τοῦ Προγράμματος Σπουδῶν. Εἰσηγεῖται στὸ Δ.Σ. ὁ, τιδήποτε ἔχει σχέση μέ τὴν εὕρουσθη λειτουργία τῆς Σχολῆς.

3. Οι καθηγητές τῆς Σχολῆς διορίζονται μέ ἀπόφαση τοῦ Δ.Σ., κατόπιν εἰσηγήσεως τοῦ Διευθυντοῦ καί αἰτήσεως τῶν ἐνδιαφερομένων. Πρέπει ὁπωσδήποτε νά εἶναι κάτοχοι Διπλώματος Μουσικοδιδασκάλου Βυζαντινῆς Μουσικῆς. Οι καθηγητές παραδοσιακῶν ὄργάνων ἢ χορῶν μπορεῖ νά εἶναι καί ἀπλῶς ἐμπειροτέχνες. Ἀκόμη ἡ Σχολή δύναται νά προσλάβει καθηγητή φωνητικῆς ἀγωγῆς.

4. Τά εἰδικά, δευτερεύοντα ὑποχρεωτικά μαθήματα Ἰστορίας τῆς Ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς, Τυπικοῦ, Ύμνολογίας, Λειτουργικῆς καί στοιχειώδους θεωρίας εύρωπαικῆς μουσικῆς καί σολφέζ, θά διδάσκονται ἀπό τοὺς Καθηγητές τῆς Σχολῆς μέ τὴ βιόθεια κατάληπτων ἐγχειριδίων.

5. Ό Διευθυντής καί οι Καθηγητές άποτελούν τόν Σύλλογο τών Καθηγητών της Σχολής, ό όποιος άποφασίζει μόνο γιά θέματα σπουδῶν καί οι άποφάσεις του είναι τελεσίδικες. Στόν Σύλλογο προεδρεύει ό Διευθυντής, ό όποιος καί ένομερώνει στή συνέχεια τό Δ.Σ. της Σχολής γιά τίς άποφάσεις τοῦ Συλλόγου Καθηγητών.

6. Τό άξιωμα τοῦ διευθυντῆ της Σχολής είναι τιμητικό καί ἄμισθο.

7. Οι καθηγητές (καί ό διευθυντής, ἐφ' ὅσον διδάσκει), διδάσκουν εἴτε έθεμοντικά εἴτε μέ συμβολική ἀμοιβή, τό ύψος τῆς ὁποίας καθορίζεται μέ άπόφαση τοῦ Δ.Σ., κατόπιν συνεννοήσεως μέ αὐτούς, καί καταβάλλεται ύπο τήν μορφή τῆς πάγιας ἀντιμισθίας.

”Αρθρον 8

A. Γενικό Πρόγραμμα Σπουδῶν

1. Ή ὑπὸ τῶν μαθημάτων ἀκολουθεῖ τό ἀναθυτικό πρόγραμμα τοῦ ‘Υπουργείου Ποιοτισμοῦ καί ‘Αθητισμοῦ καί τίς τυχόν προσθῆκες ἡ βελτιώσεις πού προτείνει ό Σύλλογος τῶν Καθηγητῶν καί ἔγκρίνει τό Δ.Σ.

‘Η ὑπὸ τῶν μαθημάτων προέρχεται ἀπό τά παρακάτω βιβλία:

- α) Ἀναστασιματάριον καί Είρμοιλόγιον Πέτρου Λαμπαδαρίου, ἔκδοσην Ἰωάννου Πρωτοψάλτου
- β) Μουσική Κυψέλην Στεφάνου Λαμπαδαρίου
- δ) Μουσικός Πανδέκτης (τόμοι 4)
- ε) Δοξαστάριον Ἰακώβου Πρωτοψάλτου
- στ) Καλοφωνικόν Είρμοιλόγιον, Γρηγορίου Πρωτοψάλτου.

2. Ή διδασκαλία τῶν θεωρητικῶν μαθημάτων ὀφείλει νά γίνεται σύμφωνα μέ τό «Μέγα Θεωρητικόν της Βυζαντινῆς Μουσικῆς» Χρυσάνθου τοῦ ἐκ Μαδύτων καί τοῦ «Θεωρητικοῦ» τῆς Πατριαρχικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ 1881. Ἀκόμη, οι διδάσκοντες μποροῦν κατά τίν κρίση τους νά χρησιμοποιοῦν καί ἄλλα θεωρητικά ἐγχειρίδια.

B. Ἀναθυτικό Πρόγραμμα Σπουδῶν

Στό Α΄ ἔτος, ό σπουδαστής εἰσάγεται στή θεωρία καί στό σύστημα γραφῆς της Βυζαντινῆς Μουσικῆς.

Στό Β΄ ἔτος, ό σπουδαστής γνωρίζει τίς κλίμακες τῶν ὀκτώ ἥχων, καθώς καί τά βασικά χαρακτηριστικά κάθε ἥχου. Βασικό ἀντικείμενο διδασκαλίας είναι τό Ἀναστασιματάριο, τό όποιο ό σπουδαστής πρέπει νά μπορεῖ νά φάllει στό σύνοιλο του.

Στό Γ΄ ἔτος, ό σπουδαστής διδάσκεται σύντομα καί ἀργά προσόμοια κατ’ ἥχον, καταβασίες ἀργές καί σύντομες, ἀργές δοξολογίες κατ’ ἥχον, καθώς καί δοξαστικά καί ιδιόμελα.

Στό Δ΄ ἔτος, ό σπουδαστής διδάσκεται μαθήματα τῆς παπαδικῆς: χερουβικά, κοινωνικά τῆς ἐβδομάδος, κοινωνικά τῶν Κυριακῶν καί τοῦ ἐνιαυτοῦ, ιδιόμελα τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς Ἰακώβου Πρωτοψάλτου, Μεγάλη Προκείμενα Μ. Τεσσαρακοστῆς, «Τῇ Υπερμάχῳ» ἀρχαίον.

Στό Ε΄ ἔτος, συνεχίζεται ή διδασκαλία τῶν μαθημάτων τῆς παπαδικῆς μέ τό ἀργόν «”Ηδη βάπτεται κάλαμος» Ἰακώβου Πρωτοψάλτου, τά ἀργά: «Κύριε ἡ ἐν πολλαῖς ἀμαρτίαις» Πέτρου Λαμπαδαρίου καί Ἀναστάσεως ἡμέρα» Χρυσάφου τοῦ νέου, τά ἀρχαία μέτη: «Τόν δεσπότην καί ἀρχιερέα» καί «”Ανωθεν οἱ προφῆται» Ἰωάννου Κουκουζέλου, μέτη τῆς Θείας Λειτουργίας τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, τό ὄκταπλον «Θεοτόκε Παρθένε» Πέτρου τοῦ Μπερεκέτου, καθώς καί καλοφωνικούς είρμούς καί κρατήματα.

Στά δύο ἐπόμενα ἔτη τῆς φοιτήσεως πού ἀφοροῦν στό Δίπλωμα Βυζαντινῆς Μουσικῆς, ό σπουδαστής ἐμβαθύνει στά μαθήματα τῆς παπαδικῆς, σέ θεωρητικά καί ἐρμηνευτικά ζητήματα τῆς Ψαλτικῆς Τέχνης, στήν πράξη τῆς διδασκαλίας, στήν ἀπαγγελία τῶν ἀναγνωσμάτων, καθώς καί στή διεύθυνση Ψαλτικοῦ Χοροῦ.

Γ. Δευτερεύοντα Ύποχρεωτικά Μαθήματα

Ἐπιπροσθέτως τῶν παραπάνω θεωρητικῶν καί πρακτικῶν μαθημάτων, ἀπαιτεῖται ή διδασκαλία δευτερευόντων μαθημάτων, στά ὅποια οι σπουδαστές θά ἔξεταστούν, προκειμένου νά λάβουν τίτλο σπουδῶν (Πτυχίο ἡ Δίπλωμα). Ὡς δευτερεύοντα ύποχρεωτικά μαθήματα προβλέπονται τά ἔξης: α) Ἰστορία Βυζαντινῆς Μουσικῆς, β) Τυπικό, γ) Υμνολογία, δ) Λειτουργική καί ε) στοιχειώδης θεωρία εύρωπαικῆς μουσικῆς καί σολφέζ.

Δ. Συμπληρωματικές

Ἐκπαιδευτικές Δραστηριότητες

Συμπληρωματικά μαθήματα ή διαδέξεις μποροῦν νά γίνονται σέ συνεργασία μέ διακεκριμένους ιεροφάλτες, μουσικολόγους ή Καθηγητές ἀπό ἄλλους φορεῖς. Τά μαθήματα αὐτά μποροῦν νά έχουν ἔκτακτο ἡ περιοδικό χαρακτῆρα.

”Αρθρον 9

Χορός Ψαλτῶν

1. Ό Χορός Ψαλτῶν τῆς Σχολῆς ἀποτελεῖ σημαντικό καί ἀναπόσπαστο μέρος αὐτῆς. Διαδραματίζει σημαντικότατο ρόλο στήν ὅπη ἐκπαιδευτική διαδίκασία, είναι τρόπος συνάντησης καί μετεκπαίδευσης τῶν σπουδαστῶν, ἐνώ ταυτόχρονα ἀποτελεῖ καί μέσο προβολῆς τοῦ ἔργου τῆς Σχολῆς.

2. Στόν Χορό Ψαλτῶν συμμετέχουν ύποχρεωτικά ὅσοι μαθητές τῆς Σχολῆς έχουν κατά τίν κρίση τοῦ Διευθυντῆ τοῦ Χοροῦ τήν ἀπαιτούμενη φωνητική δυνατότητα καί τήν ἀντίστοιχη μουσική κατάρτιση, ἀλλά καί ψάλτες ἐκτός Σχολῆς, οι όποιοι στηρίζουν τό χορωδιακό ίδεῶδες.

3. Τά μαθήματα καί οι πρόβες τοῦ Χοροῦ πραγματοποιοῦνται ἀπαξ τῆς ἐβδομάδος καί ή παρουσία πάντων τῶν μελῶν είναι ύποχρεωτική. Τυχόν ἀναβολή τῆς πρόβας γίνεται μέ εύθυνη καί ἀπόφαση τοῦ Χοράρχη.

4. Ό Χορός τῶν Ψαλτῶν συμμετέχει σέ πατρευτικές καί συναυσθιακές ἐκδηλώσεις τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, καθώς καί σέ ἀντίστοιχες δραστηριότητες ἄλλων φορέων. Ἐπιπλέον, εἶναι δυνατή ἡ συμμετοχή τοῦ Χοροῦ σέ ἡχογραφήσεις ψηφιακῶν δίσκων καθώς καί σέ κάθε ἄλλῃ δραστηριότητα πολιτισμοῦ, κατόπιν σχετικῆς ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ. τῆς Σχολῆς.

”Αρθρον 10 Σπουδαστές τῆς Σχολῆς

1. Τό διδακτικό ἔτος ἀρχίζει τίν 1n Ὁκτωβρίου κάθε ἔτους καί λήγει τίν 20n Ἰουνίου τοῦ ἐπομένου ἔτους. Οι ἐγγραφές θά γίνονται ἀπό 10n ἔως 25n Σεπτεμβρίου. Γιά τίν ἐγγραφή τῶν σπουδαστῶν δέν ἀπαιτεῖται κάποιου είδους ἐγγραφο.

2. Τό πρόγραμμα τῶν μαθημάτων τῆς Σχολῆς μποροῦν νά παρακολουθήσουν ὅσοι ἔχουν ὑπερβεῖ τό ὄγδοο ἔτος τῆς ἡλικίας τους καί διαθέτουν φωνητικό τάλαντο. Ἀνώτατο ἡλικιακό ὅριο ἐγγραφῆς δέν καθορίζεται. Δικαίωμα ἐγγραφῆς ἔχουν καί ἀνδρες καί γυναῖκες.

3. Ἡ παρακολούθηση τῶν μαθημάτων εἶναι ὑποχρεωτική, τόσο στό κύριο μάθημα ὅσο καί στά δευτερεύοντα. Ἡ ἀδικαιολόγητη ἀπουσία ἀπό πέντε (5) συνεχόμενα μαθήματα ἐπισύρει τή διαγραφή τοῦ σπουδαστῆ ἀπό τά μαθητολόγια τῆς Σχολῆς. Τά μαθήματα πού συμπίπουν μέ τίσ σχολικές ἀργίες ἡ xάνονται μέ ὑπαιτιότητα τῶν σπουδαστῶν δέν ἀναπληρώνονται ἀπό τούς Καθηγοτές.

4. Στίς ὑποχρεώσεις τῶν σπουδαστῶν περιλαμβάνονται, ἐπίσης, ἡ συμμετοχή στίς ἑορταστικές καί ἄλλες ἐκδηλώσεις τῆς Σχολῆς καί ἡ παρουσία καί διακονία αὐτῶν στά iερά ἀναπλόγια.

5. Ἡ ἀξιολόγηση τῶν σπουδαστῶν γίνεται μέ τόν συγκερασμό τῶν ἐπιδόσεών τους τόσο κατά τή διάρκεια τῆς σχολικῆς χρονιᾶς ὅσο καί στίς προφορικές ἡ γραπτές ἐξετάσεις τοῦ Ἰουνίου.

6. Σέ κάθε σπουδαστή, ἀμέσως μετά τίν ἐγγραφή του, χορηγεῖται ἀπό τή Γραμματεία Βιβλιάριο Σπουδῶν, τό ὁποῖο τηρεῖται μέ εύθύνη τοῦ σπουδαστῆ, μέχρι τή λήξη τῶν σπουδῶν του. Τό Βιβλιάριο αύτό χρησιμεύει γιά βεβαίωση τῆς ταυτότητας τοῦ σπουδαστῆ καί γιά τόν ἔλεγχο τῆς τακτικῆς φοιτήσεώς του στά εἰδικά καί ὑποχρεωτικά μαθήματα. Στό Βιβλιάριο τῶν σπουδαστῶν ὑπάρχει καί τό ἐνδεικτικό τῶν ἐτήσιων ἐξετάσεων.

7. Ὁλοι οι σπουδαστές τῆς Σχολῆς προμηθεύονται ἐγκαίρως καί μέ δικά τους ἔξοδα τά ὑποδεικνυόμενα ἀπό τή Σχολή καί ἀπαραίτητα γιά τή διδασκαλία βιβλία. Γιά τούς μή δυνάμενους θά ἔξασφαλίζει αύτά ἡ Ιερά Μητρόπολη.

”Αρθρον 11 Ἐξετάσεις τῆς Σχολῆς

1. Οι ἐξετάσεις τῆς Σχολῆς διακρίνονται σέ: α) Κατατάκτηριες, β) Προαγωγικές καί γ) Ἀπολυτήριες. Ειδικότερα:

α) Οι Κατατάκτηριες ἐξετάσεις διεξάγονται κάθε ἔτος κατά τόν μήνα Ὁκτωβρίο, ἀπό Ἐπιτροπή πού ὄριζει τό Ὑπουργείο Πολιτισμοῦ καί Ἀθλητισμοῦ, κατόπιν προτάσεως τοῦ Διευθυντῆ τῆς Σχολῆς, γιά τήν κατάταξη νέων μαθητῶν μέ γνώσεις Βυζαντινῆς Μουσικῆς στήν ἀνάλογη Τάξη.

β) Οι Προαγωγικές ἐξετάσεις διεξάγονται ἀπό 10 ἔως 20 Ἰουνίου κάθε ἔτους. Μαθητές μέ μή ἐπαρκῇ γνώση ὅσων διδάχτηκαν κατά τό παρελθόν ἔτος δέν προσάγονται στήν ἐπόμενη τάξη, ἀλλά ἐπαναλαμβάνουν τήν προηγούμενη.

γ) Οι Ἀπολυτήριες ἐξετάσεις γιά τήν ἀπόκτηση Πτυχίου Βυζαντινῆς Μουσικῆς, ὅπως κι αὐτές γιά τήν ἀπόκτηση Διπλώματος διεξάγονται ἐντός του μηνός Ἰουνίου, ἐνώπιόν της κατά τά ἀνωτέρω Ἐπιτροπῆς.

2. Ἡ βαθμολογία τῶν Ἀπολυτηρίων ἐξετάσεων ἀναγράφεται στό Πτυχίο καί περιλαμβάνει τούς ἔξης χαρακτηρισμούς:

”Αριστα
Λίαν Καλῶς
Καλῶς
Σχεδόν Καλῶς
Μετρίως

Σέ ὅσους λήβουν βαθμό «Σχεδόν Καλῶς» ἢ «Μετρίως» χορηγεῖται ὅχι Πτυχίο Βυζαντινῆς Μουσικῆς θεωρούμενό ἀπό τό Ὑπουργείο Πολιτισμοῦ καί Ἀθλητισμοῦ, ἀλλά Πτυχίο Ιεροφάλτου ὑπογεγραμμένο ἀπό τόν Μητροπολίτη καί τόν Διευθυντή τῆς Σχολῆς.

3. Στούς σπουδαστές πού ἐπιθυμοῦν νά ἀποκωρύσουν ἀπό τή Σχολή καί ἔχουν ἐξεταστεῖ ἐπιτυχῶς στίς προαγωγικές ἐξετάσεις χορηγεῖται πιστοποιητικό φοιτήσεως.

4. Ὁλοι οι σπουδαστές ύποχρεούνται νά λαμβάνουν μέρος στίς ὄριζόμενες ἀπό τή Σχολή ἐξετάσεις. Σπουδαστές πού ἀδικαιολόγητα δέν προσέρχονται στίς ἐξετάσεις ἀπορρίπτονται.

”Αρθρον 12 Ἀντιμετώπιση προβλημάτων

Γιά ὄποιοιδήποτε θέμα πού δέν ρυθμίζεται ἀπό τόν παρόντα Κανονισμό, λαμβάνει μέριμνα καί ἐπιλαμβάνεται αύτοῦ τό Δ.Σ. τῆς Σχολῆς.

”Αρθρον 13 Τροποποίηση τοῦ Κανονισμοῦ

’Ο παρών Κανονισμός τροποποιεῖται ἀπό τήν Ιερά Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ελλάδος, ὕστερα ἀπό ἀπόφαση τοῦ Δ.Σ. τῆς Σχολῆς, στό ὄποῖο μετέχει ἀπαραίτητα ὁ Σεβασμιώτατος Πρόεδρος.

”Αρθρον 14 Κατάργηση τῆς Σχολῆς

’Η Σχολή Βυζαντινῆς Μουσικῆς τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Μονεμβασίας καί Σπάρτης καταργεῖται ἀπό τήν Ιερά

Σύνοδο ύστερα άπό άπόφαση τοῦ Δ.Σ. πού έγκρίνεται
άπό τὸν Σεβασμιώτατο Πρόεδρο, ὅταν δέν έκπληρωνει
τοὺς σκοπούς της καὶ καθίσταται ἀδύνατη ἡ λειτουργία
της. Τά τυχόν χρηματικά ἀποθεματικά τῆς Σχολῆς, μετά
τίν κατάργησή της ἀνήκαν αὐτοδικαίως στὴν Ἱερά Μη-
τρόπολη Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης.

”Αρθρον 15
’Ισχύς τοῦ Κανονισμοῦ

’Ο παρών Κανονισμός ισχύει ἀπό τῆς δημοσιεύσεώς
του στὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως. Δημοσιεύεται,
ἐπίσης, στὸ ἐπίσημο Δελτίο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος
«ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

”Αρθρον 16
Κάλυψη δαπάνης

’Από τή δημοσίευση τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ δέν
προκαλεῖται δαπάνη σὲ βάρος τοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ
Νομικοῦ Προσώπου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μονεμβα-
σίας καὶ Σπάρτης. Κάθε μελλοντική δαπάνη θά έγγραφε-
ται στούς ἑκάστοτε Προϋπολογισμούς.

’Ο παρών Κανονισμός νά δημοσιευσῃ εἰς τὴν Ἐφημε-
ρίδα τῆς Κυβερνήσεως.

’Αθήνησι, 12.10.2016

† ’Ο Ἀθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

’Ο Ἀρχιγραμματεύς

’Ο Μεθώντος Κλήμης

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ - ΚΛΗΤΗΡΙΑ ΕΠΙΚΡΙΜΑΤΑ

Ίερά Μητρόπολις Ξάνθης καί Περιθεωρίου

Έχοντες ύπ' ὄψει τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 4-7 τοῦ ύπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ιερᾶς Συνόδου «Περί Ἐφημερίων καί Διακόνων», προκειμένου νά πληρώσωμεν τάς κενά ὄργανικά θέσεις τακτικῶν Ἐφημερίων τῶν Ιερῶν Ναῶν

Άγιου Γεωργίου Κουτσοῦ,

Τιμίου Σταυροῦ Κάτω Καρυοφύτου,

καλοῦμεν τούς βουλομένους καί ἔχοντας τά κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μνόνος ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάθμωσιν ἡμῖν τά ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διά τὴν κατάθηψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Ξάνθῃ τῇ 31ῃ Ὁκτωβρίου 2016

† Ο Ξάνθης καί Περιθεωρίου ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ

Ίερά Μητρόπολις Νέας Κρήνης καί Καλαμαριᾶς

Έχοντες ύπ' ὄψει τάς διατάξεις· α) τῶν ἄρθρων 38 παρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) καὶ τῶν ἄρθρων 4,5,7 καὶ 20 τοῦ ύπ' ἀριθμ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ιερᾶς Συνόδου, καί προκειμένου ἵνα προβώμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων πρός πλήρωσιν τῶν κενῶν θέσεων τακτικῶν Διακόνων ἐν τοῖς Ι. Ναοῖς

Παναγίας Φανερωμένης,

Άγιας Παρασκευῆς Νέας Κρήνης,

καλοῦμεν τούς βουλομένους ἵνα καταθάψωσι τά Διακονικά ταύτας θέσεις καί ἔχοντας τά ὑπό τοῦ ύπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ «Περί Ἐφημερίων καί Διακόνων» προβληπόμενα κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μνόνος ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάθμωσιν ἡμῖν τά νενομισμένα δικαιολογητικά διά τὰ περαιτέρω.

Ἐν Καλαμαριᾷ τῇ 3ῃ Ὁκτωβρίου 2016

† Ο Νέας Κρήνης καί Καλαμαριᾶς ΙΟΥΣΤΙΝΟΣ

Ίερά Μητρόπολις Παραμυθίας, Φιλιππωνίων, Γρορμερίου καί Πάργας

Έχοντες ύπ' ὄψει τάς διατάξεις· α) τῶν ἄρθρων 38 παρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τῶν ἄρθρων 4,5,7 καὶ 20 τοῦ Κανονισμοῦ 230/2012 τῆς Ιερᾶς Συνόδου, καί προκειμένου ἵνα προβώμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου

πρός πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως τακτικοῦ Διακόνου ἐν τῷ Ιερῷ Ναῷ

Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Ἡγουμενίτσης, καλοῦμεν τούς βουλομένους ἵνα καταθάψωσι τὸν Διακονικὸν ταύτην θέσιν καί ἔχοντας τά ὑπό τοῦ ύπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ «Περί Ἐφημερίων καί Διακόνων» προβληπόμενα κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μνόνος ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάθμωσιν ἡμῖν τά νενομισμένα δικαιολογητικά διά τὰ περαιτέρω.

Ἐν Παραμυθίᾳ τῇ 25ῃ Ὁκτωβρίου 2016

† Ο Παραμυθίας ΤΙΤΟΣ

Ίερά Μητρόπολις Θεσσαλιώτιδος καί Φαναριοφερσάληων

ΚΛΗΤΗΡΙΟΝ ΕΠΙΚΡΙΜΑ

Πρός

Τόν Εὐπλατέστατον Διάκονον

Παρθένιον (κατά κόσμον Παναγιώτην) Τζωρτζήν

Μοναχόν τῆς Ιερᾶς Μονῆς Πέτρας Καταφυγίου

τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως

Θεσσαλιώτιδος καί Φαναριοφερσάληων

(νῦν ἀγνώστου διαμονῆς).

Καλεῖσαι ὅπως ἐμφανισθῆς αὐτοπροσώπως ἐνώπιον τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Θεσσαλιώτιδος καί Φαναριοφερσάληων, δυνάμει τῶν ἄρθρων (55) καὶ τοῦ (110) τοῦ Ν.5383/1932, «Περί Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων καί τῆς πρὸ αὐτῶν διαδικασίας», ὡς οὗτος ἰσχύει κατά τά σαφῶς ὁρίζομενα ὑπό τοῦ ἄρθρου 44 παρ. 1 τοῦ Ν. 590/1977 «Περί τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας» τὸν 7ην Δεκεμβρίου 2016 ἡμέρα Τετάρτην καί ὥραν 10.00 π.μ. ἐν τοῖς Γραφείοις τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως εἰς Καρδίτσαν ἵνα ἀπολογηθῆς διά τὴν μή ἐγκαταβίωσιν εἰς τὴν Ιεράν Μονήν τῆς μετανοίας σου, ἐγκατάλειψιν τῆς Μονῆς σου, καί ἀπουσίαν εἰς τό ἔξωτερικόν ἄνευ ἀδείας τόσον τοῦ Καθηγουμένου σου, ὅσο καὶ τοῦ Μητροπολίτου.

Ἐν Καρδίτσῃ τῇ 13ῃ Ὁκτωβρίου 2016

‘Ο Πρόεδρος

τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου

‘Ο Θεσσαλιώτιδος καί Φαναριοφερσάληων

ΤΙΜΟΘΕΟΣ

‘Ο Γραμματεύς

Κωνσταντῖνος Κελεσίδης

**Ίερά Μητρόπολις
Λαγκαδᾶ, Λητῆς καὶ Ρεντίνης**

Έχοντες ύπ' ὄψει τάς διατάξεις α) τῶν ἄρθρων 38 παρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) καὶ τῶν ἄρθρων 4,5,7 καὶ 20 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καὶ προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξην ὑποψηφίων πρός πλήρωσιν τῶν κενῶν θέσεων τακτικῶν Διακόνων ἐν τοῖς Ἰ. Ναοῖς

Κοιμήσεως Θεοτόκου Λαγκαδᾶ,
Ἄγιου Ἀθανασίου Λητῆς,
Ἄγιου Γεωργίου Σοχοῦ,

καθοῦμεν τούς βουλομένους ἵνα καταλάβωσι τάς Διακονικάς ταύτας θέσεις καὶ ἔχοντας τά ὑπό τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ «Περί Ἐφημερίων καὶ Διακόνων» προβλεπόμενα κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνὸς ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τά νενομισμένα δικαιολογητικά διά τά περαιτέρω.

Ἐν Λαγκαδᾷ τῇ 15ῃ Νοεμβρίου 2016

† Ο Λαγκαδᾶ, Λητῆς καὶ Ρεντίνης
ΙΩΑΝΝΗΣ

**Ίερά Μητρόπολις
Λαγκαδᾶ, Λητῆς καὶ Ρεντίνης**

Έχοντες ύπ' ὄψει τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἐλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 4-7 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περί Ἐφημερίων καὶ Διακόνων», προκειμένου νά πληρώσωμεν τάς κενάς ὄργανικάς θέσεις τακτικῶν Ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν

Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Λαγκαδᾶ.

Κοιμήσεως Θεοτόκου Σοχοῦ,
Ἄγιων Κωνσταντίνου καὶ Ἐλένης Ἀσσήρου,
Ἄγιας Παρασκευῆς Κοχλίκου,
Ἄγιου Νικολάου Λαγυνῶν,
Κοιμήσεως Θεοτόκου Δρυμοῦ,
Προφήτου Ἡλίου Προφήτου,

καθοῦμεν τούς βουλομένους καὶ ἔχοντας τά κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνὸς ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τά ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διά τήν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Λαγκαδᾷ τῇ 15ῃ Νοεμβρίου 2016

† Ο Λαγκαδᾶ, Λητῆς καὶ Ρεντίνης
ΙΩΑΝΝΗΣ

Ἀναρτήθηκε στήν ιστοσελίδα τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἐλλάδος τήν 23.11.2016

**Ίερά Μητρόπολις
Βεροίας, Ναούστος καὶ Καμπανίας**

Έχοντες ύπ' ὄψει τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἐλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 4-7 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περί Ἐφημερίων καὶ Διακόνων», προκειμένου νά πληρώσωμεν τάς κενάς ὄργανικάς θέσεις τακτικῶν Ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν

Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Ἀμμου,
Άγιου Νικολάου Ἀνατολικοῦ (β' θέσις),
Προφήτου Ἡλίου Ἀνω Ζερβοχωρίου,
Άγιου Ἀθανασίου Βεροίας,
Οσίου Νικοδήμου - Άγιου Κωνσταντίνου
καὶ Ἐλένης Βεροίας,
Γεννεσίου τῆς Θεοτόκου Καλοχωρίου,
Άγιου Πέτρου καὶ Παύλου Κυμίνων (β' θέσις)
Τιμίου Προδρόμου Καστανιᾶς,
Γεννεσίου τῆς Θεοτόκου Νέων Μαλγάρων (β' θέσις)
Άγιων Αποστόλων Πατλαιᾶς Λυκογάννων,
Γεννεσίου τῆς Θεοτόκου Πλατέος (β' θέσις)
Άγιου Δημητρίου Πολιυδενδρίου,
Άγιων Ἀρχαγγέλων Ἀρχαγγέλου,

καθοῦμεν τούς βουλομένους καὶ ἔχοντας τά κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνὸς ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τά ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διά τήν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Βεροίᾳ τῇ 16ῃ Νοεμβρίου 2016

† Ο Βεροίας, Ναούστος καὶ Καμπανίας
ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ

**Ίερά Μητρόπολις
Βεροίας, Ναούστος καὶ Καμπανίας**

Έχοντας ύπ' ὄψει τάς διατάξεις α) τοῦ Ν. 817/1978, β) τό Π.Δ. 582/1980 καὶ γ) τίς διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ 230/2012 «Περί Ἐφημερίων καὶ Διακόνων» (Φ.Ε.Κ. Α' 73/09.04.2012), προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξην ὑποψηφίου πρός πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως Ἱεροκήρυκος τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως καθοῦμεν τούς βουλομένους καὶ ἔχοντας τά προβλεπόμενα ὑπό τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 230/2012 Κανονισμοῦ «Περί Ἐφημερίων καὶ Διακόνων», κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνὸς ἀπό τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τά ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διά τά περαιτέρω.

Ἐν Βεροίᾳ τῇ 16ῃ Νοεμβρίου 2016

† Ο Βεροίας, Ναούστος καὶ Καμπανίας
ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ίερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος

Οι ἐργασίες της ΔΙΣ της 1.11.2016

Συνῆλθε τήν Τρίτη 1 Νοεμβρίου 2016, στήν πρώτη Συνεδρία Της γιά τόν μήνα Νοέμβριο, ἡ Διαρκής Ίερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος, ύπό τήν Προεδρία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Αθηνῶν καὶ πάστος Ελλάδος κ. Ιερωνύμου.

Κατά τή σημερινή Συνεδρία:

Ἡ Διαρκής Ίερά Σύνοδος ἐπικύρωσε τά Πρακτικά της Ἐξουσιοδοτήσεως.

Ἀκολούθως ἀσχολήθηκε μέθέματα Ίερῶν Μητροπόλεων καὶ τῶν Συνοδικῶν Ἐπιτροπῶν: Ἀρχιγραμματείας, ἐπί τοῦ Μοναχικοῦ Βίου καὶ ἐπί τῶν αἰρέσεων.

Ἡ Δ.Ι.Σ. ἐνέκρινε τό ἀναλυτικό πρόγραμμα Ήμερίδος της Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Γάμου, Οἰκογενείας, Προστασίας Παιδιοῦ καὶ Δημογραφικοῦ Προβλήματος, ἡ ὁποία θά πραγματοποιηθεῖ στή Λαμία τήν 14η Νοεμβρίου ἔ.ἔ. μέθέμα: «Προβληματισμοί γιά τόν Γάμο καὶ τήν Οἰκογένεια στήν ἑλληνική κοινωνία».

Τέλος ἡ Δ.Ι.Σ. ἔλαβε ἀποφάσεις σχετικά μέτρα τρέχοντα ὑπηρεσιακά ζητήματα.

Ἐκ τῆς Διαρκοῦς Ίερᾶς Συνόδου

Οι ἐργασίες της ΔΙΣ της 2.11.2016

Συνῆλθε τήν Τετάρτη 2 Νοεμβρίου 2016, στήν δεύτερη Συνεδρία Της γιά τό μήνα Νοέμβριο, ἡ Διαρκής Ίερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος τῆς 160ῆς Συνοδικῆς Περιόδου, ύπό τήν Προεδρία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Αθηνῶν καὶ πάστος Ελλάδος κ. Ιερωνύμου.

Κατά τή σημερινή Συνεδρία:

Ἡ Διαρκής Ίερά Σύνοδος ἐπικύρωσε τά Πρακτικά τῆς προηγούμενης Συνεδρίας.

Κατόπιν ὁ Μακαριώτατος Πρόεδρος καὶ τά Μέ-

λη τῆς Διαρκοῦς Ίερᾶς Συνόδου ὑποδέχθηκαν τήν Ἀντιπροσωπεία τῆς Ήμιαυτονόμου Ἐκκλησίας τῆς Κρήτης, τήν ὁποία ἀποτελοῦσαν ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Κρήτης κ. Εἰρηναῖος καὶ οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολῖτες Γορτύνης καὶ Ἀρκαδίας κ. Μακάριος καὶ Πέτρας καὶ Χερονήσου κ. Γεράσιμος.

Στήν κοινή σύσκεψη συνεξετάσθηκαν ζητήματα κοινοῦ ἐνδιαφέροντος καὶ προβληματισμοῦ στούς τομεῖς: 1) Σχέσεων Εκκλησίας - Κράτους, 2) Στελέχωσης τῆς Εκκλησίας, 3) Διαχείρισης τῶν οἰκονομικῶν τῆς Εκκλησίας, 4) Φιλανθρωπίας καὶ κοινωνικῶν δομῶν, καὶ 5) Τοῦ μαθήματος τῶν Θρησκευτικῶν.

Στήσ δηλώσεις του μετά τό πέρας τῆς Συνεδρίας ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Αθηνῶν καὶ πάστος Ελλάδος κ. Ιερώνυμος ἐπισήμανε, ὅτι πάντοτε ὑπῆρξε ἐπικοινωνία καὶ συνεργασία τῶν δύο Εκκλησιῶν στά θέματα αὐτά καὶ σήμερα μᾶς δόθηκε καὶ πάλι ἡ εὐκαιρία νά ἀνταλλάξουμε ἀπόψεις.

Ο Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Κρήτης κ. Εἰρηναῖος, ἀφοῦ εὐχαρίστησε τόν Μακαριώτατο γιά τήν θερμή ὑποδοχή τῶν Μελῶν τῆς Ἀντιπροσωπείας τῆς Εκκλησίας τῆς Κρήτης τόνισε, ὅτι ἡ Εκκλησία τῆς Κρήτης συμφωνεῖ καὶ συμπορεύεται μέτ τήν Εκκλησία τῆς Ελλάδος σέ θέματα πού ἀπασχολοῦν τόν λαό τοῦ Θεοῦ.

Τέλος, ἡ Διαρκής Ίερά Σύνοδος ἐνέκρινε ἀποσάσεις κληρικῶν καὶ ἀσχολήθηκε μέτρα τρέχοντα ὑπηρεσιακά ζητήματα.

Ἐκ τῆς Διαρκοῦς Ίερᾶς Συνόδου

Οι ἐργασίες της ΔΙΣ της 3.11.2016.

Συνῆλθε τήν Πέμπτη 3 Νοεμβρίου 2016, στήν τρίτη Συνεδρία Της γιά τό μήνα Νοέμβριο, ἡ Διαρκής Ίερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος τῆς 160ῆς Συνοδικῆς Περιόδου, ύπό τήν Προεδρία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Αθηνῶν καὶ πάστος Ελλάδος κ. Ιερωνύμου.

Κατά τή σημερινή Συνεδρία:

Η Διαρκής Ιερά Σύνοδος ἐπικύρωσε τά Πρακτικά τῆς προηγουμένης Συνεδρίας.

’Ακολούθως ἀποφάσισε τήν ἔκτακτη σύγκλησην τῆς Ιεραρχίας τῆς Ιερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τήν 23η και 24η Νοεμβρίου ἐ.ζ. Κατά τή διάρκεια τῶν ἐργασιῶν της ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σερρῶν και Νιγρίτης κ. Θεολόγος θά ἀναγνώσει τήν Εἰσήγησή του μέ θέμα: «Ἐνημέρωσις περὶ τῶν διεξαχθεισῶν ἐργασιῶν τῆς Ἀγίας και Μεγάλης Συνόδου τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας» και θά ἀκολουθήσει συζήτηση ἐπὶ αὐτῆς.

Η Δ.Ι.Σ. ἀσχολήθηκε ἐπίσης μέ θέματα Ιερῶν Μητροπόλεων και τῶν Συνοδικῶν Ἐπιτροπῶν: Ἐπί τῶν Διορθοδόξων και Διαχριστιανικῶν Σχέσεων, ἐπί τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐκπαιδεύσεως και Ἐπιμορφώσεως τοῦ Ἐφημεριακοῦ Κλήρου, ἐπί τοῦ Τύπου, τῶν Δημοσίων Σχέσεων και τῆς Διαφωτίσεως, καθώς και ἐπί τῆς Κοινωνικῆς Προνοίας και τῆς Εὐποίας.

Τέλος, ἡ Διαρκής Ιερά Σύνοδος ἐνέκρινε ἀποσπάσεις κληρικῶν και ἀσχολήθηκε μέ τρέχοντα ὑπορεσιακά ζητήματα.

Ἐκ τῆς Διαρκοῦς Ιερᾶς Συνόδου

Ιερά Ἀρχιεπισκοπή Ἀθηνῶν

Ο Μακαριώτατος ἀνακηρύχθηκε Ἐπίτιμος Διδάκτωρ τοῦ ΑΠΘ

Ἐπίτιμος Διδάκτωρ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης ἀναγορεύθηκε στίς 10.11.2016 ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν και πάσης Ἑλλάδος κ. Ιερώνυμος.

Ο Ἀρχιεπίσκοπος ἔφτασε στήν Θεσσαλονίκη τό πρωί συνοδευόμενος ἀπό τόν Πρωτοσύγκελλο τῆς Ιερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν Ἀρχιμαρδίτη Συμεών Βολιώτη και τόν Γενικό Ἀρχιερατικό Ἐπίτροπο π. Ἀδαμάντιο Αὐγουστίδην.

Τό ἀπόγευμα στό Α.Π.Θ. τόν ὑποδέχθηκαν οἱ Πρυτανικές Ἀρχές και ὁ Ὅψηπουργός Παιδείας, Ἐρευνας και Θρησκευμάτων κ. Κώστας Ζουράρις, ὅπου σέ εἰδική ἐκδήλωση στήν αἰθουσα τελετῶν τοῦ Πανεπιστημίου ἀναγορεύθηκε ἐπίτιμος Διδάκτωρ, κατόπιν ὁμοφώνου ἀποφάσεως τῶν

δύο Τμημάτων, τῆς Θεολογίας και τῆς Ποιμαντικῆς και Κοινωνικῆς Θεολογίας.

Στήν τελετή παρέστησαν οἱ Μητροπολῖτες Θεσσαλονίκης κ. Ἀνθιμός, Γούμενίσσης, Ἀξιούπολεως και Πολυκάστρου κ. Δημήτριος, Ξάνθης και Περιθεωρίου κ. Παντελεήμων, Δημητριάδος και Ἀλμυροῦ κ. Ἰγνάτιος, Διαυλείας κ. Ἀλέξιος, Φλωρίνης, Πρεσπῶν και Ἐορδαίας κ. Θεόκλητος, Θερμοπυλῶν κ. Ἰωάννης, Κασσανδρείας κ. Νικόδημος, Σερρῶν και Νιγρίτης κ. Θεολόγος, Νεαπόλεως και Σταυρούπολεως κ. Βαρνάβας, Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος, Θηβῶν και Λεβαδείας κ. Γεώργιος, Ἰλίου, Ἀχαρνῶν και Πετρουπόλεως κ. Ἀθηναγόρας, Λαγκαδᾶ, Λοπῆς και Ρεντίνης κ. Ἰωάννης, Νέας Ιωνίας και Φιλαδελφείας κ. Γαβριήλ. Ιερισσοῦ Ἀγίου Ορούς και Ἀρδαμερίου κ. Θεόκλητος, Μαρωνείας και Κομοτηνῆς κ. Παντελεήμων, Ἰωαννίνων κ. Μάξιμος, Γρεβενῶν κ. Δαβίδ, Νέας Κορίνθης και Καλαμαριᾶς κ. Ἰουστίνος, οἱ Ἐπίσκοποι Θερμῶν κ. Δημήτριος και Ἀμορίου κ. Νικηφόρος, Ἐκπρόσωποι τοῦ Ἑλληνικοῦ Κοινοβουλίου, ὁ Περιφερειάρχης Κεντρικῆς Μακεδονίας κ. Ἀπόστολος Τζιτζικώστας, οἱ Τοπικοί Ἀρχοντες τῆς Πόλεως τῆς Θεσσαλονίκης, ἐκπρόσωποι τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων, τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας, Ἀκαδημαϊκοί, φοιτητές και φοιτήτριες, κληρικοί και λαϊκοί.

Κατά τήν ἔναρξην τῆς εἰδικῆς τελετῆς, ἀκούσθηκαν Ὅμνοι ἀπό τόν Βυζαντινό Χορό τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς «Οἱ Τρεῖς Ιεράρχες», ἐνῶ στήν συνέχεια ἀπούθυναν χαιρετισμούς ὁ Κοσμήτωρ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Α.Π.Θ. κ. Μιλτιάδης Κωνσταντίνου και ὁ Πρύτανης τοῦ Α.Π.Θ. κ. Περικλῆς Α. Μήτκας, καθώς ἐπίσης και οἱ Πρόεδροι τῶν δύο Τμημάτων τῆς Σχολῆς, κ. Κωνσταντίνος Χοήστου και κ. Παναγιώτης Σκαλτσῆς, οἱ ὄποιοι και ἀναφέρθηκαν στήν προσωπικότητα τοῦ Μακαριωτάτου, καθώς και στό πλούσιο ἐκκλησιαστικό, κοινωνικό, φιλανθρωπικό και συγγραφικό ἔργο του, τόσο ὡς Μητροπολίτη Θηβῶν και Λεβαδείας, ὃσο και ὡς Ἀρχιεπισκόπου. Ο κ. Μήτκας χαρακτήρισε τόν Ἀρχιεπίσκοπο παράδειγμα ἐνότητας, ἐνῶ ἔκανε λόγο γιά εὐεργετικά ἀποτελέσματα τῆς δράσης του, τά όποια, ὅπως εἶπε, «ἀναγνωρίζει ὁλόκληρην Ἑλληνική κοινωνία».

Οι δύο ἔπαινοι τοῦ τιμωμένου ἀνεγνώσθησαν ἀπό τὸν Μητροπολίτη Προύσης κ. Ἐλπιδοφόρο, Ἀναπληρωτὴ Καθηγητὴ τοῦ Τμήματος Ποιμαντικῆς καὶ Κοινωνικῆς Θεολογίας καὶ ἀπό τὸν Μητροπολίτη Ἀρκαλοχωρίου, Καστελλίου καὶ Βιάννου κ. Ἀνδρέα, Καθηγητὴ τοῦ Τμήματος Θεολογίας.

Ἀμέσως μετά ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἰερώνυμος, ἐξέφρασε θερμές εὐχαριστίες καὶ τὴν ἴδιαίτερην εὐγνωμοσύνην του, γιά τὴν τιμπτικήν αὐτήν διάκρισην χαρακτηρίζοντας τὴν σημερινήν ἡμέραν κομβικό σημεῖο στή ζωή του. Μίλησε γιά τὰ προβλήματα τῆς ἐποχῆς, τίς δυσκολίες πού ἀντιμετωπίζουμε, ὑπογραμμίζοντας πώς «ἡ οἰκονομική κρίση εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς πνευματικῆς κρίσης» καὶ ἀναφέρθηκε στὸν ἀξίᾳ τῆς συνεργασίας καὶ τοῦ ἐθελοντισμοῦ. Ἀναφέρθηκε στὸ κοινωνικό ἔργο τῆς Ἐκκλησίας λέγοντας πώς στηρίζεται στοὺς ἀνθρώπους πού προσφέρουν καὶ αὐτούς χρειάζεται νά τιμήσουμε. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος σέ ἄλλο σημεῖο τοῦ χαιρετισμοῦ του ἀναφέρθηκε στὸ παράδειγμα τοῦ Κυρίου, ὅτι δέν ἥρθε γιά νά διακονηθεῖ, ἀλλά γιά νά διακονήσει καὶ ἐπισήμανε ὅτι μᾶς κατηγοροῦν ὅτι ἀνακατεύόμαστε στὰ ἀλλότρια ἐπειδή ζητᾶμε ἐξουσία. «Δέν ζητᾶμε ἐξουσία. Υπάρχει διαφορά, ἀλλο νά ζητᾶς ἐξουσία, αὐτή πού δέν ἐπιτρέπεται, καὶ ἀλλο νά εἶσαι παιδαγώγος, πού δύνηες τούς ἀνθρώπους καὶ νά μήν ἔχεις λόγο γιά τίς καταχρήσεις, τήν ἀλαζονεία τήν ύπερφλύαρην. Πρέπει νά ξεκαθαριστεῖ αὐτό. Ἀλλο ἡ διακονία, ἀλλο ἡ ἀγάπη καὶ ἀλλο ἡ ἐξουσία ἡ ἡ εἰλικρινής παρατήρηση».

Στή συνέχεια ἀνέπτυξε τήν ἄκρως τεκμηριωμένην ἐπιστημονική εἰσήγησή του μέ τίτλο «Ἡ Θήβα τῆς Βοιωτίας στὸν 16^ο μ.Χ. αἰῶνα». Ἀλλωστε, τό ἀντικείμενο σπουδῶν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου εἶναι ἡ Ἀρχαιολογία, καὶ εἶναι γνωστές οἱ γνώσεις καὶ ἡ ἀγάπη του γιά αὐτήν τήν ἐπιστήμην, καθώς καὶ γιά τήν βυζαντινολογία καὶ τήν ἀγιογραφία.

Στήν ἐπιστημονική του ἔρευνα μεταξύ ἄλλων ἀναφέρθηκε στήν ιστορία τῆς Βοιωτίας, τῆς Τοπικῆς Ἐκκλησίας, ἀλλά καὶ στό ἐμπόριο τῆς περιοχῆς, ἀφοῦ «ἡ Βοιωτία ἦταν ἀπό τίς σημαντικές περιοχές παραγωγῆς δημητριακῶν καρπῶν, λόγω τῶν σημαντικῶν της πεδινῶν περιοχῶν καλλιερ-

γουμένων ἐκτάσεων καὶ ἐπομένως ἐπύγχανε ἴδιαίτερας προσοχῆς.

Ἀναφέρθηκε ἐπίσης στή συγκριτικά μικρότερην ἀπόσταση πού ὑπῆρχε μεταξύ Ραγούζας καὶ Βοιωτίας σέ σχέση μέ ἄλλες πιό ἀπομακρυσμένες σιτοπαραγωγικές περιοχές τῆς Ἑλλάδος καὶ ἀκόμη, καὶ στό ὅτι τά λιμάνια τῆς Βοιωτίας βρίσκονταν πολύ κοντά στά δρομολόγια τῶν οργανοζαίκων πλοίων πρός καὶ ἀπό τήν Ἀνατολή, ἀποτελοῦσαν βασικές προϋποθέσεις γιά τήν ἀνάπτυξην τῶν ἐμπορικῶν σχέσεων μεταξύ Ραγούζας καὶ Βοιωτίας».

Ἀναφέρθηκε, ἐπίσης, στά μοναστήρια τῆς περιοχῆς πού κτίσθηκαν στό διάστημα 1540-1570. «Κατά τίς πληροφορίες ἔνα ἦταν τοῦ Παπαγιώγη, τό ἄλλο τοῦ Παπανικόδημου, πού βρίσκονταν στό χωριό Παναγία, τό τρίτο του Ἀγίου Νικολάου πού βρισκόταν στό Μουρίκι, τοῦ ὅποιου μάλιστα ἡ ἰδρυση συνδέεται μέ τόν Μητροπολίτη Θηβῶν Ἰωάσαφ τόν Α'». Μίλησε γιά τήν ιστορική μονή τοῦ ὄσιου Λουκᾶ, γιά τά προβλήματα πού ἀντιμετωπίζε, ἀλλά καὶ γιά τήν σημαντική συμβολή της. «Τά βάσανα καὶ οἱ συμφορές τῆς Μονῆς τοῦ ὄσιου Λουκᾶ καὶ τῶν πατέρων αὐτῆς στά χρόνια της σκλαβιᾶς δέν εἶχαν τελειωμό. Τό ἔτος 1568 ἀναγκάσθηκε γιά δεύτερη φορά τό Μοναστῆρι νά ἀγοράσει τά κτήματά του γιά νά ἔχει δῆθεν ἰδιοκτησία», ὑπογράμμισε ὁ Ἀρχιεπίσκοπος καὶ ἀνέγνωσε ιστορικό κείμενο πού ἀποδεικνύει τήν πολύτιμη συνεισφορά τῆς Μονῆς. Τό κείμενο αὐτό εἶναι μία μαρτυρία καὶ ἀπάντηση σέ δύσους ἀβασάνιστα φλυαροῦν: πού βρῆκαν τά μοναστήρια τήν περιουσία τους.

Στή συνέχεια ἀναφέρθηκε στόν Μητροπολιτικό Ναό Ἀγίου Στεφάνου, ὅπου σύμφωνα μέ μαρτυρία «στό κέντρο τῶν Θηβῶν λειτουργεῖ ὡς Μητροπολιτικός Ναός ἐκεῖνος τοῦ Ἀγίου Στεφάνου. Φαίνεται ὅτι καὶ ἡ ἀνάγλυφη εἰκόνα τοῦ ἀγίου Στεφάνου πού διασώζεται σήμερα στό Ἀρχαιολογικό Μουσεῖο τῶν Θηβῶν προέρχεται ἀπό τόν ναόν αὐτόν».

Μιλώντας γιά τήν ἀγιογραφική σχολή τῶν Θηβῶν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος σημείωσε πώς «τρεῖς ἀγιογράφοι ἀπό τήν Θήβα, ὁ Φράγκος Κατελάνος, οἱ ἀδελφοί Γεώργιος ἱερεύς καὶ ἐκκλησιάρχης Θηβῶν καὶ Φράγκος Κονταρῆς μέ τήν ἀγιο-

γραφική τους άριστοτεχνική τέχνη άνέδειξαν τό¹ έργαστήρι τους ώς «Σχολήν άγιογραφίας» τῶν Θηβῶν», ἐνώ σέ αλλο σημεῖο συμπλήρωσε πώς «ἔχει τεθεῖ πιστεύω μία ἀπορία. Ποιά εἶναι τά² ἔργα τῆς «Σχολῆς τῶν Θηβῶν» στὸν πόλι τῶν Θηβῶν καὶ τὴν εὐρύτερη περιοχὴ τῆς. Απάντηση στὸ ἔρωτημα αὐτὸ μας δίδει ἡ ἀρχαιολόγος Χαρίκλεια Κοιλάκου. «Πρέπει νά ἐπισημάνουμε ὅτι ἡ Θήβα εἶναι δυστυχῶς ἀπό τὶς ἐλάχιστες πόλεις τοῦ Ἑλλαδικοῦ χώρου πού οἱ ἴστορικὲς τῆς περιπέτειες καὶ οἱ φοβεροὶ σεισμοὶ, κυρίως τοῦ τέλους τοῦ 19ου καὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ 20οῦ αἰ., εἶχαν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ὄλοσχερῆ καταστροφὴν τοῦ μνημειακοῦ τῆς πλούτου, ὅπως τὸν γνωρίζουμε ἀπό τὶς πηγὲς καὶ ὅπως ἀποκαλύπτεται ἀπό τὰ εὑρήματα τῶν ἀνασκαφῶν. Ἐνδεικτικά ἀναφέρουμε ὅτι τὰ τελευταῖα χρόνια ἔχουν ἔρθει στὸ φῶς τὰ ἐρείπια δεκαπέντε ναῶν μερικοὶ ἀπό τοὺς ὅποιους τοιχογραφημένοι». Ωστόσο μέ βεβαιότητα μποροῦμε νά ὑποστηρίξουμε ὅτι ἔργα τῆς σχολῆς αὐτῆς εἶναι οἱ τοιχογραφίες τῆς Παλαιοπαναγιᾶς Στενῆς Εὐβοίας, τῆς Μονῆς Γαλατάκη Εὐβοίας, τῆς Μονῆς Ὁσίου Μελετίου Κιθαιρῶνος, τοῦ ἀγίου Γεωργίου Ακραιφνίου, τοῦ ἀγίου Νικολάου καὶ ἁγίου Αθανασίου Κόκκινου Βοιωτίας, τῆς ἀγίας Μαρίνης Μουρικίου».

Ἡ Τελετή ἔκλεισε μέ τὸν μουσικὸ ἐπίλογο, ἀπό τὸ Ἐργαστήρι Παραδοσιακῆς Μουσικῆς τοῦ Ιεροῦ Ναοῦ τῆς Ἀναλήψεως τοῦ Κυρίου Θεσσαλονίκης.

Τελετή Ιερά Μητρόπολης Κερκύρας

Τό ΙΔ' Ιερατικό Συνέδριο

Πραγματοποιήθηκε τό πρωὶ τῆς Παρασκευῆς 14 Οκτωβρίου 2016 στὸ Ἀμφιθέατρο τοῦ Ἱδρύματος Χρονίως Πασχόντων Ἡ Πλατυτέρα, τό ΙΔ' Ιερατικό Συνέδριο τῆς Ι. Μ. Κερκύρας, μέ ὅμιλητή τὸν Καθηγούμενο τῆς Ιερᾶς Μεγίστης Μονῆς Βατοπεδίου ἁγίου Ορούς Ἀρχιμ. Ἐφραίμ.

Τῶν ἔργασιῶν τοῦ Συνέδριου προηγήθηκε ἡ τέλεση τῆς Θείας Λειτουργίας, στὸ ναό τῆς ἀγίας Τριάδος τοῦ Ἱδρύματος, ἀπό τὸ Σεβασμιώτατο Μητρόπολίτη Κερκύρας, Παξῶν καὶ Διαποντίων Νήσων κ. Νεκτάριο. Στό τέλος τῆς Θείας Λειτουργίας τελέστηκε Ιερό Μνημόσυνο ὑπέρ ἀνα-

παύσεως τῶν ψυχῶν τῶν ἀπ' αἰῶνος εὐάρεστης οὖσαντων Ἀρχιερέων, Ιερέων, Ιερομονάχων, Διακόνων, Μοναχῶν καὶ Μοναζουσῶν τῆς Ι. Μ. Κερκύρας.

Στό λόγο του ὁ κ. Νεκτάριος παίρνοντας ἀφορμή ἀπό τὸ Εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα τῆς ἡμέρας, μέ τὸ θαῦμα τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τῶν ἄρτων, σημείωσε ὅτι καὶ οἱ Ιερεῖς ὡς συνεχιστές τῶν Ἀποστόλων καλοῦνται ἀπό τὸ Χριστό νά δώσουν τὸν πνευματικὴ τροφή στοὺς ἀνθρώπους, ἵδιαιτέρως τὴν ἐποχή πού διανύουμε, τὴν ὅποια χαρακτηρίζει ἡ πνευματική πενία, κατέληξε ὁ Μητροπολίτης Κερκύρας.

Τίτλος τοῦ φετινοῦ Συνέδριου ἦταν: Πνευματική Ζωή καὶ Ἐκκοσμικευμένη Πραγματικότητα.

Στὴν προσφώνησή του ὁ Σεβασμιώτατος ἐπισήμανε ὅτι τόσο οἱ Ἀρχιερεῖς ὡσοὶ καὶ οἱ Ιερεῖς μεριμνοῦν γιά τὴν σωτηρία τῶν ἀνθρώπων, ὅμως δέν πρέπει νά λησμονοῦν καὶ τὴ δική τους πνευματική καλλιέργεια, ὃστε νά μήν χάσουν τὴ δική τους σωτηρία. Χωρὶς τὴ βίωση τῆς πνευματικότητας ἀπό τὸν καθένα, πῶς θά μπορέσουν νά νά βοηθήσουν τοὺς ἀνθρώπους νά κατανοήσουν τὴν ἀξία τῆς πνευματικῆς ζωῆς γιά τὴ δική τους πορεία; Φωτισθῆναι καὶ εἶτα φωτίσαι, καθαρθῆναι καὶ εἶτα καθάραι, μᾶς προτρέπει ἡ πατερική μας παράδοση.

Ζοῦμε σέ μία πραγματικότητα μεταλλαγμένων ἀξιῶν. Οἱ ἀνθρωποὶ δέν γνωρίζουν ποιό εἶναι τὸ σωστό καὶ ποιό εἶναι τὸ λάθος. Βαφτίζουν τὸ ἀφύσικο, τὸ παρά φύσιν, φυσικό. Ο προσανατολισμός τῆς ζωῆς τους ἔχει νά κάνει μέ τὸν ἐπιούσιο ἄρτο ἀπό τὴ μία καὶ ἀπό τὴν ἄλλη μέ τὴν ἔξασφάλιση μετοχῆς στὰ ἀγαθά τοῦ πολιτισμοῦ, ἐνῶ ἀλλότριες ἰδέες καὶ νοοτροπίες ἀπειλοῦν νά ξεριζώσουν καὶ τὰ τελευταῖα ἔχνη τῆς ταυτότητος καὶ τῆς ἴδιοπροσωπίας μας. Εἶναι χαρακτηριστικό τὸ παράδειγμα μέ τὸ μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν. Ἐκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις, οἱ ὅποιες ἀποσκοποῦν στὸ νά καταστήσουν τὴ νέα γενιά ἔρματο ἐνός κόσμου στὸν ὅποιο ὁ ἀνθρωπός θά ἀσχολεῖται ἀποκλειστικά μέ τὸν ἔαυτό του. Ἡ ἴδεα περὶ Θεοῦ καὶ μάλιστα σέ μία νεφελώδη καὶ συγκροτιστική ἀντίληψη, θά διαχέεται στοὺς πολλοὺς, ἐνῶ λίγοι θά θεωροῦν ὅτι χρειάζεται ἔνα

ὅραμα γιά τίν αἰωνιότητα. Ἡ Ἑκκλησία καὶ ἡ ζωή της δέν θά ἀφοροῦν στὸν πλειοψηφία τοῦ λαοῦ μας, ἀλλά θά εἶναι μία ἴδιωτική ὑπόθεση γιά κάποιους πού θά ἐπιμένουν. Ἀποκλειστικός στόχος ὅλων τῶν μεταρρυθμίσεων καὶ ὅχι μόνο τῶν θρησκευτικῶν, ἀλλά καὶ αὐτῆς τοῦ περιορισμοῦ τῆς διδασκαλίας τῶν Ἀρχαίων Ἑλληνικῶν καὶ τῆς γνώσεως τῆς Ἰστορίας, εἶναι νά γίνει ἡ Ἑλλάδα ἔνα ἄθροισμα πληθυσμῶν πού θά μιλοῦνε μέν Ἑλληνικά, ἀλλά δέν θά ἔχουν ἐπίγνωση καὶ συνείδησην Ἑλληνικότητος.

Ἐπιπλέον ὁ Μητροπολίτης Κεφαλονίας ἀνέφερε τὴ φράση τοῦ Ἅγιου Σεραφείμ τοῦ Σάρωφ «Σκοπός τῆς ζωῆς τοῦ Χριστιανοῦ εἶναι ἡ ἀπόκτηση τοῦ Ἅγιου Πνεύματος». Χωρίς Ἅγιο Πνεῦμα κανένας ἀγώνας, καμμιά μαρτυρία δέν ἔχει νόημα. Ἡ πίστη μας μετατρέπεται σὲ ἴδεολογία, σὲ φιλοσοφική κίνηση, καὶ παύει νά εἶναι ἡ σώζουσα Ἀλήθεια, ἡ ὁποία δίδει νόημα σὲ ὅλη τὴ ζωή μας. Κάθε ἀλληλούχος θέαση τῆς πίστεως ὁδηγεῖ στὸν ἐκκοσμίκευσην. Δέν εἶναι ἐκκοσμίκευση μόνο ἡ χρήση κοσμικῶν στοιχείων ὡς προτεραιότητος στὴ ζωή μας, ἀλλά ἡ καὶ δι’ αὐτῶν ἀλλοίωση τοῦ φρονήματός μας. Ἐκκοσμίκευση εἶναι ὁ ἐθισμός μας στὴν ἀμαρτία, εἶναι ἡ ἀπουσία πίστεως στὴν Ἀνάσταση. Κοντολογίς ἐκκοσμίκευση εἶναι ἡ ἀμετανοούσια. “Ολα αὐτά εἶναι στοιχεῖα τοῦ πνεύματος τῆς Δύσεως. Δέν ὁδηγοῦν στὴ σχέση μέ το Χριστό, ἡ ὁποία μεταμορφώνει τὸν σύνολο ἀνθρωποῦ καὶ τὸν ὁδηγεῖ στὸ καθ’ ὅμοιωσιν. Ἡ ἐκκοσμίκευση θεραπεύεται μόνο ἐντὸς τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς καὶ ἐκεῖ ἀναπτύσσεται ἡ αὐθεντική πνευματικότητα.

Ἡ πνευματικότητα δέν εἶναι κατάσταση τῆς διάνοιας. Δέν εἶναι γνώση περὶ Θεοῦ, ἀλλά ἡ γνώση τοῦ Θεοῦ. Καὶ εἶναι δῶρο τοῦ Ἅγιου Πνεύματος στὴ ζωή τοῦ ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος ἔχει προσανατολίσει τὸν ἑαυτό του στὸ Θεό. Ἅγωνίζεται γιά τὴν κάθαρση τῆς καρδιᾶς του ἀπό τὰ πάθη. Ἐπιλέγει τὴν ἀσκητικότητα καὶ τὴν ἐγκράτεια, τὴν ἔκουσια στέρηση δηλαδή καὶ ὅχι τὴν ἰκανοποίηση ὅλων τῶν ἐπιθυμιῶν, χάριν τῆς ἀγάπης πρὸς τὸν Θεό. Πνευματικότητα εἶναι ἡ θέαση τῶν περιστάσεων τῆς ζωῆς καὶ τῶν δυσκολιῶν τῶν ἀνθρωπίνων σχέσεων μέσα ἀπό τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ὅπως αὐτό ἀποτυπώνεται στὸ Εὐαγγέλιο καὶ βιώνεται

στὸν τρόπο τῆς Ἑκκλησίας καὶ ὅχι μέ γνώμονα τὸ ἕδιον θέλημα. Ἡ πνευματικότητα εἶναι στοιχεῖο τόσο τοῦ προσωπικοῦ ἀγῶνα στὸ πλαίσιο τῆς Ιερωσύνης, ἀλλά καὶ στοιχεῖο τῆς ποιμαντικῆς διακονίας. Λειτουργική ζωή, προσευχή καὶ μελέτη τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ, ἀσκηση, ἀποτελοῦν τὸ τρίπτυχο ἐκεῖνο, τὸ ὅποιο μπορεῖ νά βοηθήσει τὸ λαό μας νά κατανοήσει τὸ περιεχόμενο καὶ τὴν ἀξία τῆς πνευματικῆς ζωῆς ἐτὶ περισσότερο.

Καταλήγοντας ὁ κ. Νεκτάριος εὐχήθηκε ἡ νέα Ἱεραποστολική χρονιά νά ἀποτελέσει ἀφετηρία ἀφυπνίσεως, ἀγιασμοῦ καὶ πνευματικῆς στροφῆς καὶ ἔκλειση τὴν προσφώνησή του μέ τὰ τελευταῖα προφητικά λόγια του Μακαριστοῦ Ἅρχιεπισκόπου Ἅθηνῶν καὶ πάστος Ἑλλάδος καὶ πνευματικοῦ του πατρός Χριστοδούλου, τὰ ὅποια εἶναι περισσότερο ἐπίκαια παραδίδονται :

Ο κόσμος θά ἔταν διαφορετικός ἂν κάθε ἀνθρωπός θυμόταν τὴ θεία καταγωγή του καὶ εὐθυγράμμιζε τὴ ζωή του μέ τὶς ἀρχές πού ἀπορρέουν ἀπό αὐτήν. Δυστυχῶς ὅμως αὐτό δέν συμβαίνει. Κανεὶς ἀσφαλῶς δέν θέλει νά ξῆ σ’ ἔνα κόσμο παρακμῆς, ἀντιφάσεων, ἀλληλοσυγκρούμενων συμφερόντων, ἀδικίας καὶ ἀμοραλισμοῦ. Ἡ κατάσταση δέν ἀλλάζει μαγικά καὶ μηχανικά. Χρειάζονται νά πολλαπλασιασθοῦν οἱ ἀνθρωποί πού κάνουν Ἀντίσταση. Πού παραμένουν πιστοί στὶς παραδόσεις μας, στὶς ἀξίες μας, στὴν Ἰστορία μας καὶ τοὺς ἀγῶνας μας. Οἱ ἀναθεωρούσις πολὺ κακή συγκυρία ἐπέλεξαν γιά νά γιρεμίσουν ἀπό τὶς καρδιές τῶν Ἑλλήνων τὰ κάστρα τῶν θυσιῶν.

Σταθῆτε ὅλοι ὄφθιοι στὶς ἐπάλξεις σας καὶ μήν ξεπουλήσετε τὰ πρωτοτόκιά μας. Διδάξτε στά παιδιά σας τὴν ἀλήθεια, ὅπως τὴν ἐβίωσαν οἱ ἀείμνηστοι Πατέρες μας. Ὁ λαός μας ξέρει νά ὑπερασπίζεται τὰ ιερά καὶ τὰ ὄσιά του. Τό ἔχει κατ’ ἐπανάληψιν ἀποδείξει. Καὶ θά το ἀποδείξει καὶ πάλι. Ἀντίσταση καὶ Ἀνάκαμψη. Γιά νά ξαναβροῦμε ὅ,τι ἔχουμε κάτιον, γιά νά οντασθοῦμε ὅ,τι κινδυνεύει.

Στὴν εἰσήγησή του ὁ Γέροντας Ἐφραίμ ἀνέφερε ὅτι θά ὅμιλήσει στούς Ιερεῖς ὅχι ὡς καθηγητής, ἀλλά ὡς φοιτητής πού φοιτᾶ στὸ Πανεπιστήμιο τῆς ἐρήμου. Ὁ Ἰδιος ὁ Θεός κάλεσε τοὺς Ιερεῖς στὸ λειτουργημα αὐτό. Ὁ Ἐπίσκοπος ἀποτελεῖ τὸ θεσμικό ὄργανο, διά τοῦ ὅποιου ὅμι-

λεῖ ὁ Θεός. Γι' αὐτό καὶ δέν πρέπει νά ἀποιεόποιεῖται ἡ θέση του Ἐπισκόπου, διότι ἔτσι ισοπεδώνονται τά πάντα. Αὐτός πού σέβεται τούς θεοφίλους ἐντός τῆς Ἐκκλησίας, ἔχει τήν ἐσωτερική ἕσυχία. Ὁ Ιερέας ἐπιτελεῖ ἔνα ἀνερμήνευτο Μυστήριο. Βρίσκεται μεταξύ οὐρανοῦ καὶ γῆς, δίδοντας πνευματική τροφή στούς ἀνθρώπους πού του ἐνεπιστεύθη ὁ Κύριος. Ἔτσι καλεῖται νά δίδει καθημερινῶς τήν Σταυροαναστάσιμη μαρτυρία εἰς τὸν κόσμο. Αὐτό πού ἔχει βάση εἶναι ἡ ἐμπειρία τῆς πνευματικῆς ζωῆς. Δέν πρόκειται περὶ διανοπτικῆς ἐμπειρίας, ἀλλά καρδιακό βίωμα. Χρειάζεται πρωτίστως οἱ ἴδιοι οἱ Ιερεῖς νά καθαρίζονται, ὅπει νά ὑπάρχει ἡ συνεχής πνευματική τροφή στήν καρδιά τους. Πρῶτα νά εἶναι ἔξομολογούμενοι καὶ ἔπειτα ἔξομολόγοι. Μέ ανοιχτό το νοῦ καὶ τήν καρδιά, γίνονται δεκτές οἱ ὁράσεις του Παρακλήτου, ἀποκτώντας ὁ Ιερέας αἰσθησην τῶν τελουμένων Ἀκολουθιῶν. Ἡ ἔνωση μέ τὸν Χριστό μας ἐπιτυγχάνεται μέ τὸν ἀδιάλειπτο ἄγῶνα, τήν πνευματική ἐγρήγορση καὶ μέ τήν καθημερινή μετάνοια καὶ προσευχή.

Καταλήγοντας ὁ Γέροντας Ἐφραίμ τόνισε ὅτι ὅλα τά ἀνωτέρω δέν εἶναι εὐκολα, ἀλλά δέν εἶναι καὶ ἀδύνατα. Ὁ Ιερέας παραδίδεται μέ ἀπόλυτη ἐμπιστοσύνη στό θέλημα του καρδιογνώστη Θεοῦ, ὅπει τήν παρακαταθήκη, πού ἔλαβε ἀπό τὸν Ἐπίσκοπο, κατά τή χειροτονία του, νά τήν κρατήσει ἀσπιλη καὶ ἀμόλυντη ἔως τῆς Δευτέρας του Χριστοῦ Παρουσίας.

Ιερά Μητρόπολις Κορίνθου

Πραγματοποιήθηκε τό ΚΔ' Ιερατικό Συνέδριο

Μέ τήν παρουσία ὅλων τῶν Κληρικῶν τῆς Ι. Μητροπόλεως μας πραγματοποιήθηκε τήν Πέμπτη 10 Νοεμβρίου 2016, τό 24ο Ιερατικό Συνέδριο, στήν «Κροκίδειο Αἴθουσα» στήν Κόρινθο, ὅπο τήν προεδρία του Σεβ. Μητροπολίτου κ. Διονυσίου,

‘Ομιλητής του Συνεδρίου ἦταν ὁ συνεργάτης στό Ποιμαντικό ἔργο τῆς Ι. Μητροπόλεως Ἐλλογιμώτατος Καθηγητής καὶ Κοσμήτωρ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς του Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ.

‘Απόστολος Νικολαΐδης μέ θέμα: «Πόσο χρήσιμος εἶναι σήμερα ὁ Ὁρθόδοξος Ιερέας».

‘Αμέσως μετά τήν Θ. Λειτουργία, πού τελέστηκε στό Ἐπισκοπικό Παρεκκλήσιο τῆς Ἀγίας Φωτεινῆς ἀπό τόν Σεβ. Μητροπολίτη κ. Διονύσιο μέ τήν παρουσία ὅλων τῶν Κληρικῶν - Συνέδρων, πραγματοποιήθηκε ἡ ἔναρξη τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συνεδρίου. Τόν λόγο ἔλαβε ὁ Σεβ. κ. Διονύσιος καὶ μέ ἀναφορά στό Ἀποστολικό Ἀνάγνωσμα ἀπό τήν Α΄ πρός Κορινθίους Ἐπιστολή του Ἀγίου Ἀποστόλου Παύλου (δ', 9-12), ἀφοῦ ὑπενθύμισε τήν ἀποστολή καὶ τό ἔργο τῶν Ιερέων δι’ ὀλίγων, κάλεσε στό βῆμα τόν ἐκλεκτό κ. Καθηγητή, ὁ ὅποιος μέ σαφήνεια ἀνέπτυξε τό θέμα τοῦ τονίζοντας ὅτι: Μέσα σέ περίοδο γενικῆς κρίσεως ὁ Ιερέας ὀφείλει νά κρίνει τόν ἔαυτόν του «πρώι καὶ βράδυ» καὶ τοῦτο εἶναι τό ξήτημα τῆς «Κοριτικῆς» καὶ τῆς «έαυτοταυτότητος! Καί ὁ Ιερέας εἶναι «ἔδω» ν’ ἀποδείξει ὅτι ὅταν ἡ Πολιτική, ἡ Δικαιοσύνη, ἡ Παιδεία, ἡ Οἰκογένεια, ὡς καὶ οἱ ἄλλοι θεσμοί, περνοῦν κρίσι ή Ἐκκλησία δέν περνᾶ κρίσι! Ο πρῶτος σκοπός τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ὁ «Εὐαγγελισμός» καὶ ὁ δεύτερος ἡ «Θεοραπευτική». Ως ἐκ τούτου ὁ Ιερέας Εὐαγγελίζεται τήν ἀλήθεια καὶ ὑπορετεῖ τήν θεραπεία τῶν πιστῶν. Ἡ Κατήχησις εἶναι ἔργο του Ιερέως καὶ τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἡ «Ἀλήθεια», πού κηρύγτει, φωτίζει τόν χῶρο τῆς ἀγνοίας μέσα καὶ ἔξω μας ἀκυρώνοντας τό σκότος, ἀσκεῖ κριτική στήν πολιτική πρᾶξι καὶ κινδυνεύει ἀπό τήν οἰκειοποίηση, ἐκμετάλλευση καὶ ὑποκρισία.

‘Ο Ιερέας εἶναι κυρίως ποιμήν καὶ τό κηρυκτικό καὶ θεραπευτικό ἔργο του μοναδικό γι’ αὐτό καὶ ὁ ἴδιος ἀναντικατάστατος, ἔχει μόνο ὑποχρέωσεις καὶ ὅχι δικαιώματα. Τά δικαιώματά του τά διεκδικεῖ Ἐκεῖνος πού τοῦ ἀνέθεσε τό διαχειριστικό ἔργο, ὡς Οἰκονόμου. Ἔτσι ἡ θέσης του Ιερέως εἶναι θέσης εὐθύνης καὶ ὅχι ἔξουσίας. Οφείλει νά φροντίζει γιά τίς ἀνάγκες τῶν ἀνθρώπων, πού εἶναι ὅλες πνευματικές, νά τούς προστατεύει ἀπό «λύκους βαρεῖς», νά βγαίνει πρός ἀναζήτηση τοῦ «ἀπολωλότος» ἐφαρμόζοντας τήν ἀρχή τῆς «Οἰκονομίας». Εἶναι «μοναδικός» ὁ Ιερέας στό νά προσφέρει αἰσιοδοξία διά τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐλπίδος. Ἡ χρησιμότης ὅμως του Ιερέ-

ως δέν εἶναι αὐτόνομη ἀλλά πάντα σέ σχέση μέτον Ἐπίσκοπο ὡς μέλος τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ, γι' αὐτό καὶ ἡ συνεργασία του μέτον Ἐπίσκοπο ὑποχρεωτική καὶ ἀναντικατάστατη.

Ἄκολούθησε ἐποικοδομητικός διάλογος μέτενδιαφέρουσες ἐρωτήσεις ἐκ μέρους τῶν Ιερέων μας, στούς ὅποίους ἀπάντησε εὕστοχα ὁ ὅμιλπτής, καλύπτοντας πλήρως τίς πνευματικές καὶ ποιμαντικές ἀνησυχίες τους.

Ιερά Μητρόπολις Σύρου

Παρουσία τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας καὶ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ὁ ἔօρτασμός τοῦ Ἅγιου Ἀρτεμίου στὴ Μύκονο

«Ἡ Ἐκκλησία δέν κάνει λόγο γιά χωρισμό» τόνισε ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάστος Ἑλλάδος κ. Ιερώνυμος ἀπό τὸν ἵερό ναό Ἅγιου Ἀρτεμίου, πολιούχου Μυκόνου στίς 20.10.2016.

Ο Ἀρχιεπίσκοπος τέλεσε τὸ μυστήριο τῆς Θείας Εὐχαριστίας παρουσίᾳ τοῦ προέδρου τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας κ. Προκόπη Παυλόπουλου, καὶ συλλειτούργησε ὁ Μητροπολίτης Σύρου κ. Δωρόθεος. Παρέστησαν ὑπουργοί, βουλευτές, τοπικοί ἄρχοντες, ἐκπρόσωποι τῆς Ἑλληνικῆς Ἀστυνομίας, τοῦ Λιμενικοῦ Σώματος, τῆς Πυροσβεστικῆς Ὑπηρεσίας, κληρικοί καὶ λαϊκοί.

Ο Ἀρχιεπίσκοπος ἀναφέρθηκε στὸν ζωὴν καὶ στὸ ἔργο τοῦ Ἅγιου Ἀρτεμίου λέγοντας πώς «Ο Ἅγιος ἔπεσε στὴ δυσμένεια τοῦ Παραβάτη καὶ μαρτύρησε. Ὁταν ὁ Ἰουλιανός ὁ Παραβάτης κήρυξε τὸν πόλεμο ἐναντίον τῶν Περσῶν δέν εἶχε βασιλεύσει παρά μόνο δύο χρόνια καὶ κάτι, τότε πληγώθηκε θανάσιμα. Ὁταν εἶδε νά ἔρχεται τὸ τέλος του βούτηξε τὰ χέρια του στὸ αἷμα τὸ δικό του καὶ ἀναφώνησε «Χριστέ μου, νενίκηκάς με». Ἔτσι παρέδωσε τὸ πνεῦμα του. Αὐτό συνέβη τότε καὶ θά συμβαίνει πάντοτε ὅσο ὑπάρχουν ἀνθρώποι. Θά ὑπάρχουν ἔκεινοι οἱ ὅποιοι καὶ θά ὑπεραπίζονται, ἀλλά καὶ θά πολεμοῦν τὸν Ἰησοῦν Χριστό. Εἶναι τραγικό γιά ἔκεινον ὁ ὅποιος παλεύει στὴ ζωὴ καὶ ἀγωνίζεται, στὸ τέλος νά παραδέχεται ὅτι νικήθηκε καὶ ὁ ἀγώνας του εἶναι χαμένος».

«Τιμοῦμε τὸν Ἅγιο Ἀρτέμιο γιά ὅσα μᾶς δίδα-

ξε γιά ὅσα μᾶς προσέφερε καὶ γιά ὅσα μπορεῖ νά μᾶς προσφέρει» εἶπε ὁ Ἀρχιεπίσκοπος καὶ κάλεσε τοὺς πιστούς νά παραδειγματιστοῦν ἀπό τὴν ζωὴ του.

Σημείωσε, ἐπίσης, ὅτι «ξώντας σέ ἐποχή περίεργη καὶ δύσκολη, ὅλοι ἀναρωτιόμαστε πού πηγαίνουμε καὶ τί θά φέρουν οἱ αὐριανές μέρες; Θά συνεχίσει ἡ ἀνασφάλεια καὶ ἡ φτώχεια; "Ολοὶ μας ἀγωνιζόμαστε καὶ προσπαθοῦμε, ὁ καθένας μέτον δικό του τρόπο καὶ τὴν δύναμη πού διαθέτει. Ξεχνᾶμε ὅμως ἔναν χῶρο πού βοήθησε διά μέσου τῶν αἰώνων αὐτὸν τὸν τόπο. Τὸν χῶρο τῆς πίστης καὶ τῆς Ἐκκλησίας, μέ τίς δυσκολίες καὶ τίς ἀδυναμίες της, γιατί καὶ αὐτή ἀποτελεῖται ἀπό ἀνθρώπους, καὶ τὴν βάζουμε στὸν ἄκρη, γιά νά μήν ποῦμε ὅτι τὴν διώκουμε καὶ τὴν ταλαιπωροῦμε».

«Υπογράμμισε πώς «οἱ πολῖτες δημιουργοῦν τὴν Πολιτεία, ἀλλά ἡ Ἐκκλησία «γεννάει» τοὺς πολῖτες. Εἶναι πολύ σπουδαῖο αὐτό. Διότι ἐδῶ ὑπάρχει μπτρική σχέση. Δέ μποροῦμε νά βάλουμε ἀνώτερη σχέση ἀπό αὐτή μέσα στὸ ἀνθρώπινο γένος. Γι' αὐτό ἡ Ἐκκλησία βροντοφωνάζει. Δέ συμμορφώνεται μέ τίς ἀνθρώπινες θεωρίες, ἀλλά ἔχει τὸν δικό της τρόπο νά ἀπαντᾷ. Η μπτρική σχέση δέν διώχνει, δέν χωρίζει τὸν ἀνθρώπο, ἀλλά τὸν περιμένει. "Οποιος θέλει ἀπό τὴν Ἐκκλησία νά ἀποχωρίσει, νά χωριστεῖ, εἶναι ἐλεύθερος. Δέν τὸν ἐμποδίζει κανείς. Δέν χρειάζονται νόμοι. Μπορεῖ νά φύγει. Καὶ ὅταν θέλει νά ξαναγυρίσει στὴ μάνα του εἶναι πάλι ἐλεύθερος. Διότι αὐτός εἶναι ὁ σκοπός της μάνας. Κι ἂν φύγει τὸ παιδί ἀπό κοντά της δέν τὸ ξεχνᾶ. Τὸ περιμένει νά γυρίσει. "Ετσι γιά ἐμᾶς τὴν Ἐκκλησία, Ἐκκλησία, βέβαια, εἴμαστε ὅλοι, ἀλλά γιά ἐκείνους πού ἔχουν τὸ λειτουργημα τῆς ἱερωσύνης, αὐτός εἶναι σκοπός ὁ ὅποιος δέν ἀλλάζει. Δέν χωρίζει τὰ παιδιά της. Δέν κάνει λόγο γιά χωρισμό. Δέν εἶναι μέσα στὸν ἀποστολή τῆς Ἐκκλησίας ὁ χωρισμός. Ποτέ ἡ μάνα δέν θά διώξει τὸ παιδί».

«Ο Ἀρχιεπίσκοπος ἐπισήμανε, ἔξ ἄλλου, πώς «μέσα σέ τέτοια δύσκολη ἐποχή εἶναι τραγικό αὐτό τὸ μεγάλο κεφάλαιο νά παραμερίζεται καὶ νά ὑποβαθμίζεται. "Ηρθαμε, ὅλοι μαζί σήμερα, γιά νά ἀποτίσουμε φόρο τιμῆς πρός τὸν ἄγιο Ἀρτέμιο. Εἶναι ὅμως καὶ εὐκαιρία νά προβληματί-

στοῦμε μήπως ἔχουμε πάρει στραβό δρόμο; Μήπως ἀλλιῶς τά ὑπολογίζουμε ἢ βάζουμε παραδείγματα τοῦ παρελθόντος πού ἔχουν ξοφληθεῖ καὶ ἔχουν παραγραφεῖ νά γίνουν παράδειγμα στήν ἐποχή μας; Εἶναι κάτι πού πρέπει νά μᾶς ἀπασχολήσει. Η Ἐκκλησία ἀγωνιᾶ καὶ κάθε φορά πού εἴμαστε σέ τέτοιες ἐκδηλώσεις καὶ εἶναι τά παιδιά της κοντά, ἔχει ὑποχρέωση, ὅχι νά τά κατηκεῖ, ἀλλά νά τά βοηθάει, νά τά ἀναπαύει, νά τούς πεῖ πώς καὶ αὐτό τό κακό θά περάσει καὶ πώς δέν χρειάζεται νά μᾶς πιάνει πανικός. Τό μυστικό εἶναι ἢ ἐνότητα ὅλων μας. Νά φύγουμε σῆμερα ἀπό αὐτόν τόν εὐλογημένο χῶρο μέ τήν ἰκανοποίησον ὅτι ἀποδώσαμε τίς τιμές καὶ τίς εὐχαριστίες στόν "Αγιο Ἀρτέμιο, ἀλλά καὶ μέ τόν προβληματισμό, μέσα σέ αὐτές τίς δυσκολίες μπορεῖ νά μᾶς βοηθήσει ὁ "Αγιος Ἀρτέμιος καὶ ἢ Ἐκκλησία ἢ θά ἔρθει ὁ καιρός πού θά ποῦμε, μερικοί ἀπό ἡμᾶς πρωταγωνιστές ἢ καὶ ἄλλοι, «Χριστέ νενίκηκάς με»;».

Ἄμεσως μετά ἀκολούθησε ἢ λιτάνευση τῆς ἀγίας Εἰκόνας καὶ τοῦ Ἱεροῦ Λειψάνου τοῦ Ἅγιου Ἀρτεμίου διά τῆς πόλεως καὶ τοῦ λιμένος Μυκόνου. Τίς ἐκδηλώσεις πλαισίωσε ἢ Φιλαρμονική τοῦ τιμημένου Λιμενικοῦ Σώματος, ὕστερα ἀπό σχετικό αἴτημα τοῦ Σεβασμιωτάτου κ. Δωροθέου, τό διόποτο ἀπεδέχθη ὁ Ἀρχηγός τοῦ Λιμενικοῦ Σώματος Ἀντιναύαρχος κ. Σταμάτιος Ράπτης (ΔΣ).

Ἄξιοσημείωτο εἶναι τό γεγονός ὅτι εἶναι πρώτη φορά πού ἐπισκέπτονται τό νησί τῆς Μυκόνου Ἀρχιεπίσκοπος καὶ Πρόεδρος τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας.

Τιερά Μητρόπολις Γρεβενῶν

Ἐνθρόνιση Καθηγουμένου
τῆς Ιερᾶς Μονῆς Ζάβορδας

Τό Σάββατο 22 Οκτωβρίου 2016 ἢ παλαιόφατος Τιερά Πατριαρχική Σταυροπηγιακή Μονή Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος - Ἅγιου Νικάνορος Ζάβορδας ἔζησε ἴστορικές στιγμές.

Πρίν ἀπό τήν ἔναρξη τῆς Θείας Λειτουργίας, οἱ Καθηγούμενοι τῶν Μονῶν Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος καὶ Βαρλαάμ Μετεώρων, ὁ Καθηγούμενος Τιμίου Προδρόμου-Σκήπτης Βεροίας καὶ ὁ Καθηγούμενος Ἅγιου Διονυσίου τοῦ ἐν Ὁλύμπῳ, μέ μοναστηριακή τάξη καὶ σύμφωνα μέ τίς διατάξεις τῆς διαθήκης τοῦ Ὁσίου Νικάνορος, ἐνθρόνισαν τόν Νέο Καθηγούμενο τῆς Μονῆς Ἅρχιμανδρίτη κ. Σεραφείμ.

Τόσο ὁ μανδύας, τόν ὅποιο κρατοῦσε ὁ καθηγούμενος τοῦ Τιμίου Προδρόμου, ὅσο καὶ ὁ ἐπιστήθιος σταυρός, πού κρατοῦσε ὁ Καθηγούμενος τῆς Ιερᾶς Μονῆς Βαρλαάμ, ἵσαν προσωπικά δῶρα τοῦ σεπτοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου πρός τόν ἐνθρόνιζόμενο.

Στήν Θεία Λειτουργία πού ἀκολούθησε, λειτουργησε ὁ ἐπιχώριος Μητροπολίτης Γρεβενῶν κ. Δαβίδ, οἱ τέσσερις Καθηγούμενοι καὶ ὁ ἐφημέριος τῆς Μονῆς, καθώς καὶ οἱ Ιεροδιάκονοι Μακάριος Προδρομίτης καὶ Ἅγαθόνικος τῆς Μητροπόλεως Καστορίας.

Παρόντες ἵσαν καὶ οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολῖται Σταγῶν καὶ Μετεώρων κ. Σεραφείμ, Καστορίας κ. Σεραφείμ, Ἐλασσῶνος κ. Χαρίτων καθώς καὶ ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Τανάγρας κ. Πολύκαρπος.

ΔΙΟΡΘΟΔΟΞΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΑ

Οίκουμενικόν Πατριαρχεῖον

*Ἡ 25η ἐπέτειος ἀπό τῆς ἐκλογῆς
τῆς Α. Θ. Παναγιότπτος τοῦ Οἰκουμενικοῦ
Πατριάρχου εἰς τὸν Οἰκουμενικόν Θρόνον
(Ἄπόσπασμα Ἀνακοινωθέντος)*

Τό Σάββατον, 22αν Ὁκτωβρίου, ἡμέραν καθ' ἥν ἡ Α. Θ. Παναγιότπτος ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης κ. κ. Βαρθολομαῖος, συνεπλήρωσεν 25 ἔτη ἀπό τῆς χάριτι Θεοῦ ἐκλογῆς Αὕτοῦ εἰς τὸν πρῶτον Θρόνον τῆς Ὁρθοδόξου Ἑκκλησίας, ἐώρτασε τὴν ἐπέτειον ταύτην ἐν δοξολογίᾳ πρὸς τὸν Θεόν κατά τὴν τελεσθεῖσαν ἐν τῷ Π. Πατριαρχικῷ Ναῷ Θείαν Λειτουργίαν καθ' ἥν ἔχοροστάτησε.

Μετά τῆς Α. Θ. Παναγιότπτος συνεχοροστάτησαν οἱ Σεβ. Ιεράρχαι Γέρων Νικαῖας κ. Κωνσταντῖνος, Γέρων Χαλκηδόνος κ. Ἀθανάσιος, Γέρων Δέρκων κ. Ἀπόστολος, Ἐλβετίας κ. Ιερεμίας, Κρήτης κ. Εἰρηναῖος, Σύμης κ. Χρυσόστομος, Καρπάθου καὶ Κάσου κ. Ἀμβρόσιος, Ἰμβρου καὶ Τενέδου κ. Κύριλλος, Μιλήτου κ. Ἀπόστολος, Πριγκηποννήσων κ. Ἰάκωβος, Προικοννήσου κ. Ἰωσήφ, Φιλαδελφείας κ. Μελίτων, Σεβαστείας κ. Δημήτριος, Διδυμοτείχου, Ὁρεστιάδος καὶ Σουφλίου κ. Δαμασκηνός, Ξάνθης κ. Παντελεήμων, Μυριοφύτου καὶ Περιστάσεως κ. Εἰρηναῖος, Μύρων κ. Χρυσόστομος, Συνάδων κ. Διονύσιος, Γαλλίας κ. Ἐμμανουὴλ, Σασίμων κ. Γεννάδιος, Ἰκονίου κ. Θεόληπτος, Γορτύνης καὶ Ἀρκαδίας κ. Μακάριος, Ἀρκαλοχωρίου, Καστελλίου καὶ Βιάννου κ. Ἀνδρέας, Ρόδου κ. Κύριλλος, Λέρου, Καλύμνου καὶ Ἀστυπαλαίας κ. Παΐσιος, Ρεθύμνης καὶ Αὐλοποτάμου κ. Εὐγένιος, Κισάμου καὶ Σελίνου κ. Ἀμφιλόχιος, Κυδωνίας καὶ Ἀποκορώνου κ. Δαμασκηνός, Ἰσπανίας καὶ Πορτογαλίας κ. Πολύκαρπος, Κύρου καὶ Νισύρου κ. Ναθαναὴλ, Φωκίδος κ. Θεόκτιστος, Καλλιουπόλεως καὶ Μαδύτου κ. Στέφανος, Προύσης κ. Ἐλπιδοφόρος, Αύστριας κ. Ἀρσένιος, Κυδω-

νιῶν κ. Ἀθηναγόρας, Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς κ. Παντελεήμων, Σουηδίας καὶ πάσης Σκανδινανίας κ. Κλεόπας, Σηλυβρίας κ. Μάξιμος, Ἀδριανουπόλεως κ. Ἀμφιλόχιος, Πέτρας καὶ Χερσονήσου κ. Γεράσιμος, Σμύρνης κ. Βαρθολομαῖος, Ιεραπύτνης καὶ Σπείας κ. Κύριλλος καὶ ὁ Πανιερ. Τελμησσοῦ κ. Ἰώβ.

Ἐκκλησιάσθησαν οἱ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀνθηδῶνος κ. Νεκτάριος, Ἐπίτροπος τοῦ Παναγίου Τάφου ἐν τῇ Πόλει, Μητροπολῖται Κωνσταντίας - Ἀμμοχώστου κ. Βασίλειος, ἐκπροσωπῶν τὴν Ἀγιωτάτην Ἑκκλησίαν τῆς Κύπρου, Πέρογνης κ. Εὐάγγελος καὶ Τρανουπόλεως κ. Γερμανός, οἱ Θεοφιλ. Ἐπίσκοποι Θεουπόλεως κ. Παντελεήμων, Λαμψάκου κ. Μακάριος, Ἀμορίου κ. Νικηφόρος, Χριστουπόλεως κ. Μακάριος, Ἀλικαρνασσοῦ κ. Ἀδριανός καὶ Ἐρυθρῶν κ. Κύριλλος, ὁ Θεοφιλ. Ἐπίσκοπος τῶν ἐν τῇ Πόλει ΡΚαθολικῶν κ. Ruben Tierrablanca, Κληροικοί τῆς Ἀγιωτάτης Ἀρχιεπισκοπῆς, τῶν παρακειμένων αὐτῇ Ι. Μητροπόλεων καὶ ἐκ τοῦ ἔξωτερικοῦ, Μοναχοί καὶ Μοναχαί, Ἀρχοντες Ὀφφικιάλιοι, ὁ Ἐξοχ. κ. Ἰωάννης Ἀμανατίδης, Ὑψηπουργός Ἐξωτερικῶν τῆς Ἐλλάδος, ἐκ προσώπου τῆς Ἐντίμου Ἐλληνικῆς Κυβερνήσεως, μετά τοῦ Ἐντιμ. κ. Εὐσταθίου Λιανοῦ - Λιάντη, Εἰδικοῦ Γραμματέως θρησκευτικῆς καὶ πολιτιστικῆς διπλωματίας τοῦ Ὑπουργείου, ὁ Ἐξοχ. κ. Ἀδωνις Γεωργιάδης, πρώτων Ὑπουργός, Ἀντιπρόεδρος τοῦ Κόμματος τῆς Ἀξιωματικῆς Ἀντιπολιτεύσεως «Νέα Δημοκρατία», ἐκπροσωπῶν αὐτό, οἱ Ἐξοχ. κ. Κυριακός Λουκάκης, Πρέσβυτος τῆς Ἐλλάδος ἐν Ἀγκύρᾳ, καὶ κ. Εὐάγγελος Σέκερης, Πρέσβυτος, Γεν. Πρόξενος ἐνταῦθα, μετά τῆς Εὐγεν. κ. Δανάντης Βασιλάκη καὶ τοῦ Ἐντιμ. κ. Γεωργίου Γαϊτάνη, Προξένων, ἥ Εὐγεν. κ. Παρασκευή Χαροπίδου, Πρόξενος ἐν Ἀδριανουπόλει, ὁ Σοφολ. κ. Hajj Dede Edmond Brahimaj, Ἀρχηγός τῆς Κοινότητος τῶν ἐν Ἀλβανίᾳ Bektaşı, οἱ οἰκογενεῖς τοῦ Παναγιωτάτου, τὰ Διοικητικά Συμβούλια

τοῦ Συλλόγου Ἰμβρίων Ἀθηνῶν καὶ τῆς Ἰμβριακῆς Ἐνώσεως Μακεδονίας - Θράκης καὶ πλῆθος πιστῶν ἐκ τῆς Πόλεως καὶ ἐκ τοῦ ἔξωτερικοῦ.

Μετά τό πέρας τῆς Θείας Λειτουργίας, τὸν Α.Θ. Παναγιότπτα προσεφύνησεν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Γέρων Νικαίας κ. Κωνσταντῖνος, ἐκ μέρους τῆς Σεβασμίας Τεραρχίας, καὶ ἀκολούθως ἀπήντησεν ὁ Παναγιώτατος, "Οστις ἀνεφέρθη εἰς τινὰ ἐκ τῶν μεγάλων γεγονότων τῆς ζωῆς τῆς Μητρός Ἐκκλησίας κατά τὴν ἔως σήμερον πρωθιεραρχίαν Του, εὐχαριστήσας δέ καὶ τούς παρόντας ἀδελφούς Τεράρχας καὶ λοιπούς ἐπισήμους διά τὴν συμπροσευχήν των καὶ τὰς πρός Αὐτόν τιμητικάς ἐκδηλώσεις των.

Ἐπί τῇ εὐσήμῳ ταύτῃ ἡμέρᾳ, ὁ Α.Θ. Παναγιότπτης ἐδέχθη ἐν τῷ Ἐπισήμῳ Αὐτῆς Γραφείῳ τά ἔργα τα συγχαρητήρια τῆς ἐνταῦθα Σεβασμίας Τεραρχίας τοῦ Θρόνου, ὁ ὅποια καὶ προσέφερεν Αὐτῇ Ἱεράνι εἰκόνα τῶν κατά τὸ διάστημα τῆς 25ετοῦ Πατριαρχίας Του καταταγέντων εἰς τὸ Ἀγιολόγιον τῆς Ἐκκλησίας Ἄγιων. Ἐν συνεχείᾳ ἐδέχθη καὶ τοὺς Τεράρχας τῆς Ἐκκλησίας Κρήτης μέ ἐπικεφαλῆς τὸν Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπον Κρήτης κ. Εἰρηναῖον καὶ ἀντιλλάγησαν μεταξύ αὐτῶν προσφωνήσεις.

Τὴν μεσημβρίαν τῆς ἴδιας παρετέθη ὑπό τοῦ Παναγιωτάτου ἐπίσημον γεῦμα ἐν τῷ ξενοδοχείῳ «Swiss» εὐλογηθέν ὑπ' Αὐτοῦ. Ἐν ἀρχῇ τοῦ γεύματος ὁ Ἐξο. Ὅψηπονοργός κ. Ἡ. Ἀμανατίδης

ἀνέγνω συγχαρητήριον γράμμα τοῦ Ἐξο. Πρωθυπουργοῦ κ. Ἀλεξίου Τσίπρα καὶ προσέφερε τῷ Πατριάρχῃ ἀρχιερατικόν ἐγκόλπιον...

Πατριαρχεῖον Ἀλεξανδρείας

Ἐξελέγησαν

νέοι Μητροπολίτες καὶ Ἐπίσκοποι

Δύο νέους Μητροπολίτες καὶ δύο νέους Ἐπισκόπους ἀνέδειξε στὸν τοίτη ἡμέρα τῆς συνεδρίασής της ἡ Ιερά Σύνοδος τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας καὶ πάστος Ἀφρικῆς, πού πραγματοποιήθηκε ὑπὸ τὴν προεδρία τοῦ Πατριάρχου κ. Θεοδώρου.

Εἰδικότερα, στὴ θέση τοῦ Μητροπολίτη Μποτσουάνας ἐξελέγη ὁ νῦν Μητροπολίτης Νειλούπόλεως Γεννάδιος, καὶ ὁ μέχρι σήμερα Ἐπίσκοπος Ναυκράτιδος Μελέτιος Μητροπολίτης Καρθαγένης, μέ ἔρδα τὴν Τύνιδα. Ἐπιπλέον, ὁ μέχρι πρότινος ἐκκλησιάρχης τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας, π. Θεόδωρος Δριδάκης ἐξελέγη παμψηφεί Ἐπίσκοπος Βαθυλῶνος, καὶ παράλληλα ἀνέλαβε καὶ τὴν διοικητική θέση τοῦ πατριαρχικοῦ ἐπιτρόπου Καΐζου. Τέλος ὁ ἀρχιμ. π. Ἀγαθόνικος Νικολαΐδης ἐξελέγη παμψηφεί Ἐπίσκοπος Ἀρούσας καὶ Κεντρικῆς Τανζανίας.

Ἡ Τεραρχία συνῆλθε τὴν Τρίτη 15 Νοεμβρίου. Ο Προκαθήμενος τῆς Ἀλεξανδρινῆς Ἐκκλησίας Θεόδωρος καλωσόρισε μέ θέρημη τούς συνοδικούς Ἀρχιερεῖς καὶ ἴδιαιτέρως αὐτούς πού γιά πρώτη φορά συμμετεῖχαν στὸ Σῶμα.